DWUTYGODNIK
www.komputerswiat.pl
19/2007 (232) 10.09-23.09
to prostsze niż myślisz
MUT 0
ISSN 1506-4026 NR INDEKSU 346 543
NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

Komputer Świat

MEMBER OF Computer GROUP

3,90 zł w tym 7% VAT
Wydanie bez płyty CD

dostępne jest również wydanie z płytą za **5,70** zł

JAK CHRONIĆ PRYWATNOŚĆ

- jakie ślady zostawiasz w komputerze:
  – pracując w domu i w firmie
  – surfując w internecie
- jak je skutecznie usunąć
- test programów do zacierania śladów

strona 16

AUDIO/WIDEO/FOTO

Zmieniamy pogodę na zdjęciach

strona 60

Jak na fotografiach stworzyć tęczę, burzę, śnieg i mgłę

TELEKOMUNIKACJA

Gadżety do komórek

s. 58

najciekawsze dodatki grające, świecące, ładujące i do pisania

PROGRAMY

Word i Excel 2007

strona 38

domowe zastosowania programów biurowych

W WERSJI Z PŁYTĄ CD

3 pełne wersje programów!
aplikacje do artykułów w czasopiśmie
13 dodatkowych stron w PDF

INTERNET

Szukamy pracy przez internet

Kompletny poradnik

- przeglądamy oferty zatrudnienia
- piszemy CV i list motywacyjny
- zamieszczamy swój anons na stronie WWW
- jak dobrze odpowiedzieć na ogłoszenie

strona 46

SPRZĘT

Test kart graficznych

- 19 modeli w cenach do 350 złotych
- obsługują DirectX 10
- czy sprawdzają się w nowych grach?

strona 26

TESTY:

Myszy z bajerami
Logitech, Microsoft i Genius strona 24

Edytor wideo
MAGIX Video deluxe 12 strona 34

Dane z kart
Wszystko o czytnikach strona 22

WIEDZA: Kosmiczna turystyka – na urlop na orbitę strona 68

KORR
MP3 PLAYER
Skacz w rytm muzyki!
ECONO CHIP TIP 09/2007
www.korr.pl

Drodzy Czytelnicy!

WIESŁAW MAŁECKI redaktor naczelny
wieslaw.malecki@komputerswiat.pl

NAJWIĘKSZY MAGAZYN KOMPUTEROWY W POLSCE – 8 lat doświadczenia

W jak wielu domach komputer służy tylko do grania, sami wiecie najlepiej. Kupowany często za grube tysiące złotych i na prośbę małego Jasia wyposażany w najlepsze komponenty (bo w grach byle jakie się nie sprawdzą), stoi sobie później całymi dniami bezczynnie, aż Jaś skończy odrabiać lekcje i będzie mógł zasiąść do dżojstika lub gamepada. Bo Jaś, gdy słyszy słowo komputer, widzi wyłącznie strzelanki, strategie i erpegi. Czas pokazać Jasiowi, że pecet to znacznie więcej. Wraz z tym numerem znajdziecie specjalny dodatek dla uczniów, a w nim podpowiedzi, jak wykorzystać komputer w edukacji – Waszej lub Waszych pociech. W naszytym na okładkę zeszycie każdy z Was przeczyta o wartościowych programach do nauki odpowiednich do jego poziomu edukacji. Nie zabrakło też adresów ciekawych i przydatnych stron internetowych, na których warto utrwalić lub poszerzyć swoją wiedzę. Komputera nie wolno marnować tylko do grania. Spróbujcie się z nim pouczyć, a gwarantuję, że na wyniki nie trzeba będzie długo czekać.

*Źródło: PBC zrealizowane przez Millward Brown SMG/KRC, SCPW, VII–VII 2006, N = 23553

NOWOŚCI

Raport 4
Wydarzenia 6
Sprzęt 8
Programy 10
Internet 12
Gry 13
Telekomunikacja 14
Audio/Wideo/Foto 14

TEMAT Z OKŁADKI

Chroń swoją prywatność: Bez śladu 16
Jakie ślady zostawiamy w pececie 17
Czego można się dowiedzieć o naszych wizytach w internecie 17
Gdzie na dysku pozostają ślady używanych aplikacji .. 18
Uważajmy na ciekawskich 20
Wyniki testu w szczegółach 20
Jak chronić swoją prywatność 21

SPRZĘT

Z OKŁADKI **Wszystko o czytnikach kart pamięci:**
Dane z kart 22
Z OKŁADKI **Krótki test myszy komputerowych:**
Myszy z fantazją 24
Z OKŁADKI **Test kart graficznych:**
Karty na przyszłość 26
Podsumowanie wyników testu 27
Tak testujemy 27
Prezentacja testowanego sprzętu 28
Wyniki testu w szczegółach 30

PROGRAMY

Z OKŁADKI **Krótki test programu do edycji wideo:**
Własne studio filmowe 34
Na płycie: Najlepsze programy
Niezbędnik prawny 2007 36
3GP Video Converter 36
Outpost Firewall Pro 4 37
Z OKŁADKI **Word i Excel w Twoim domu:**
Office w rodzinie 38
Projektujemy wizytówkę 39
Tworzymy okładkę do płyty z muzyką ... 40
Jak przygotować plan lekcji 40
Prowadzimy budżet domowy w Excelu 41
Wskazówki: Piękna i bestia 42
Windows XP 42
Word 2000/XP/2003 43
Firefox 2/Sothink 3GP Video Converter 44
Linux Ubuntu 7 45
Pytanie Czytelnika 45

INTERNET

Z OKŁADKI **Szukamy pracy przez internet:**
Za pracą do internetu 46
Piszemy CV i list motywacyjny 47
Jak skutecznie szukać ofert pracy 48
Umieszczamy swoje CV na stronie WWW ... 48
Jak odpowiedzieć na internetową ofertę pracy . 49
Błyskawiczny dostęp do najnowszych ofert pracy . 50
Ciekawe strony 52
Poradnik webmastera 56

TELEKOMUNIKACJA

Z OKŁADKI **Dodatki do komórek:**
Komórka dla agenta 58

AUDIO/WIDEO/FOTO

Z OKŁADKI **Zmieniamy pogodę na zdjęciach:**
Tornado na zawołanie 60
Dodajemy do zdjęcia tęczę 61
Śnieg na zdjęciu z wakacji 62
Realistyczna mgła 62
Zmieniamy kolorystykę 65
Co nowego w kinach, na DVD i CD 66

WIEDZA

Z OKŁADKI **Turystyka kosmiczna: wakacje w kosmosie** . 68

RYNEK

Krzyżówka 70
Humor 71
Listy/Interwencje/Porady prawnika 72
W następnym numerze/Stopka 74

Fot. okładka: DREAMSTIME

W tym miejscu w wydaniu z płytą CD powinna znajdować się płyta CD. Jeśli jej nie ma, zapytaj sprzedawcę

Na płycie 19/2007

DODATKOWE STRONY NA PŁYCIE

Poradnik do testu kart graficznych ..... s. I
Szczegółowe wyniki testu myszy ..... s. IV
Poradnik do testu programów ..... s. V
Rejestracja Outpost Firewall Pro ..... s. VII
Taryfy telekomunikacyjne ..... s. VIII
Dobre adresy w internecie ..... s. X
Najlepsze i najtańsze ..... s. XI

Niektóre dema mogą nie działać, jeżeli na komputerze jest zainstalowana ich wcześniejsza wersja

Sklepik Nie zdążyłeś w kiosku? Kup Komputer Świat w internecie: www.komputerswiat.pl/sklepik

Pirat jak spod igły

Uwaga! Zmienia się oblicze pirackiego oprogramowania. To już nie byle jak wypalona płyta z bazaru, ale elegancka podróbka ze wszystkimi papierami

Rys.: J. KRZĘTOWSKI

Pojawiają się podstępnie na aukcjach internetowych. Kuszą błyszczącą powierzchnią krążka, czasem hologramem, a przede wszystkim dokumentami świadczącymi o ich legalnym pochodzeniu. Mowa o wysokiej jakości podróbkach programów komputerowych. Dałby się na nie nabrać niejeden doświadczony użytkownik peceta, nic więc dziwnego, że znajdują nabywców jak ciepłe bułki. Problem w tym, że w niektórych wypadkach nawet nieświadomy zakup takiego produktu prowadzi wprost w ślepą uliczkę.

Lawina podróbek

Alarm w sprawie podróbek podniósł Microsoft, czemu trudno się dziwić – oprogramowanie tego właśnie producenta pada najczęściej ofiarą piratów.

– *Ostatnio można tygodniowo znaleźć na aukcjach internetowych przynajmniej 400 podróbek samego Windows XP Professional* – mówi Krzysztof Janiszewski z Microsoftu. – *Są to nielegalne kopie wysokiej jakości, zaopatrzone w certyfikat autentyczności oraz instrukcję obsługi. Na pierwszy rzut oka niełatwo je odróżnić od oryginalnych programów.*

Jako źródło podróbek Janiszewski wskazuje nielegalny import takich produktów z zagranicy. Przyznaje jednak, że niektóre elementy pakietów (na przykład naklejane na obudowy klucze systemów Windows) mogą pochodzić z pecetów przekazanych na złom u nas w kraju, mogą być też ukradzione w inny sposób. Ostatnio spotkał się z jeszcze innym procederem: piraci odwiedzają hipermarkety i sklepy komputerowe, gdzie fotografują wspomniane nalepki. W ten sposób zyskują klucz produktu, sprzedawany później z piracką kopią.

Pracownicy wspomnianych sklepów z elektroniką nie słyszeli o piratach grasujących między półkami z aparatami cyfrowymi w rękach albo po prostu nie chcą się do tego przyznać.

– *Na razie nie dostaliśmy żadnych sygnałów dotyczących podobnego procederu* – zapewnia Wioletta Batóg, rzecznik sieci Media Markt. – *Sądzę, że gdyby takie wypadki zdarzyły się w którymkolwiek z naszych sklepów, natychmiast mielibyśmy stosowne informacje.*

Niezależnie od metod stosowanych przez przestępców podróbki trafiają do obrotu. Użytkownicy, którzy nieświadomie staną się posiadaczami takiej bliźniaczo podobnej do oryginału kopii, mają jeszcze szansę naprawić swój błąd. Ale niestety nie wszyscy.

Lepszy pirat niż OEM

Wspomnianą szansę daje użytkownikom nielegalnego oprogramowania prowadzona przez Microsoft Usługa Identyfikacji Produktu. Pozwala ona wysłać do siedziby Microsoftu w Polsce podejrzany program, a specjaliści dokonają jego ekspertyzy. Jeżeli okaże się, że mają do czynienia z wysokiej jakości podróbką (zawierającą na przykład umowę licencyjną, certyfikat i instrukcję obsługi), użytkownik może otrzymać za darmo oryginalną kopię takiego samego programu. Ale tutaj zaczynają się schody. Okazuje się bowiem, że Usługa Identyfikacji Produktu nie obejmuje sprzedawanych na aukcjach wersji OEM dedykowanych do konkretnych marek komputerów (na przykład Dell czy Fujitsu Siemens). Dlaczego?

– *Trzeba zacząć od tego* – tłumaczy Janiszewski – *że formalnie rzecz biorąc, to nie są nasze produkty. Nośniki są produkowane na zlecenie producentów komputerów u autoryzowanych replikatorów, ale nie u naszych. Dlatego nie możemy wymieniać takich nośników na oryginalne oprogramowanie.*

Poza tym – dodaje Janiszewski – *jest jeszcze kwestia uczciwości nabywców. Przecież jeszcze przed zakupem konkretnego produktu na aukcji mogą się szybko zorientować (po opisie lub fotografii), że mają do czynienia z systemem, którego nie powinni instalować w swoim komputerze. A na trop tego, że mają do czynienia z podejrzanym oprogramowaniem, powinna ich naprowadzić jego niska cena. Nie kupuje się dobrego samochodu za grosze, bo to znaczy, że jest kradziony.*

Nos nosowi nierówny

Wydaje się, że Janiszewski nie do końca ma rację. Wersje OEM Windows dedykowane do konkretnych marek pecetów nie są wcale sprzedawane po 20 czy 40 złotych, co wzbudzi czujność każdego użytkownika. Niektóre z kopii osiągają cenę nawet 300 złotych. Dla wielu z nas to duża suma i nie każdy (szczególnie mniej doświadczony użytkownik) jest w stanie sobie wyobrazić, że oryginalny Windows kosztuje dwa razy tyle, a wersja OEM sprzedawana w sklepie – tyle samo co ta na aukcji. I kiedy nabędzie piracką płytę, pozostanie bez pomocy Microsoftu, zapłaci więc za brak obycia na komputerowym rynku.

– *Prawnie rzecz biorąc, nikt nie może zmusić producenta, by wymieniał piracki kopie swoich programów na oryginały* – tłumaczy Paweł Jóźwiak, radca prawny. – *To tylko kwestia jego dobrej woli. Jednak brak wiedzy na temat cen i obeznania z rynkowymi realiami może się stać naszym atutem. W wypadku kłopotów wynikających z używania pirackiego programu łatwiej będzie nam dowieść, że kupiliśmy je w dobrej wierze i zostaliśmy po prostu oszukani przez sprzedawcę.* Kupowanie na aukcjach to przywilej każdego internauty – często tanio można tam nabyć ciekawe, wartościowe produkty. Trzeba jednak pamiętać, że przy kupowaniu na licytacjach programów trzeba się wykazać myśliwskim instynktem wyżła. Jego brak może oznaczać, że pozostaniemy z nielegalnym oprogramowaniem w komputerze i bez kilkuset złotych w kieszeni. psz

Takich płyt jak na zdjęciu powinniśmy się wystrzegać jak ognia. Microsoft nie wymienia ich na oryginalny system Windows

RENAULT

NOWY RENAULT SCENIC CONQUEST

SAMOCHÓD EKSTREMALNIE RODZINNY

WCIĄŻ PAKUJE SIĘ W PRZYGODY

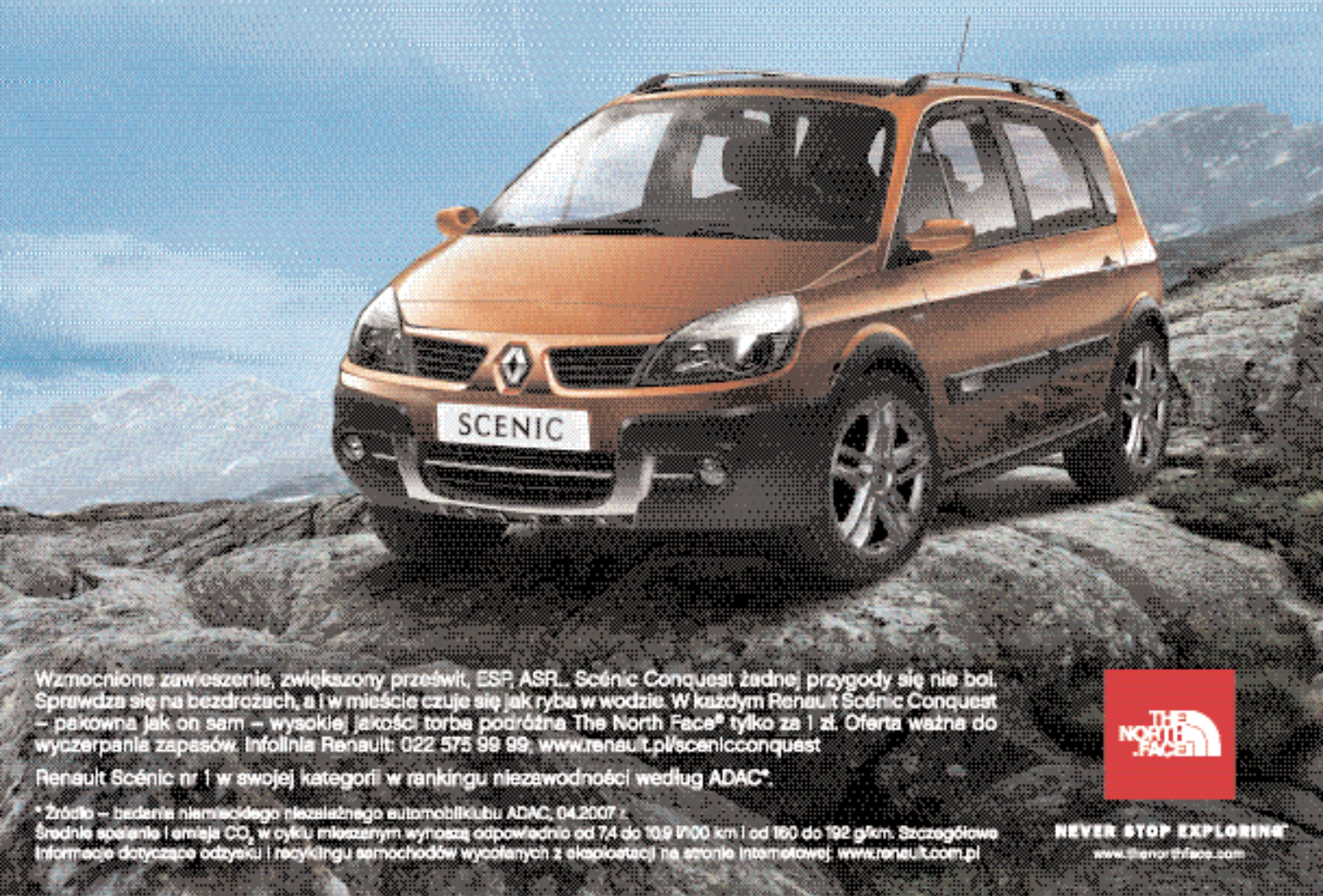

Wzmocnione zawieszenie, zwiększony prześwit, ESP, ASR... Scénic Conquest żadnej przygody się nie boi. Sprawdza się na bezdrożach, a i w mieście czuje się jak ryba w wodzie. W każdym Renault Scénic Conquest – pakowna jak on sam – wysokiej jakości torba podróżna The North Face® tylko za 1 zł. Oferta ważna do wyczerpania zapasów. Infolinia Renault: 022 575 99 99, www.renault.pl/scenicconquest

Renault Scénic nr 1 w swojej kategorii w rankingu niezawodności według ADAC*.

* Źródło – badania niemieckiego niezależnego automobilklubu ADAC, 04.2007 r.
Średnie spalanie i emisja CO_2 w cyklu mieszanym wynoszą odpowiednio od 7,4 do 10,9 l/100 km i od 180 do 192 g/km. Szczegółowe informacje dotyczące odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji na stronie internetowej: www.renault.com.pl

THE NORTH FACE

NEVER STOP EXPLORING®
www.thenorthface.com

+++ EKSPRESEM +++

Kulejący numer

Według ostatnich kontroli MSWiA numer alarmowy 112, który Polska musiała wprowadzić zgodnie z prawem Unii Europejskiej, nie funkcjonuje prawidłowo. Zamiast łączenia z najbliższym centrum zarządzania kryzysowego numer 112 kieruje osobę potrzebującą pomocy do jednostki policji, która dopiero wtedy zawiadamia odpowiednie służby (na przykład pogotowie lub straż pożarną). MSWiA opracowało nową koncepcję funkcjonowania numeru 112, ale dotyczących jej szczegółów nie podano. Kiedy zostanie ona wprowadzona w życie – nie wiadomo...

www.pap.pl

Biało-czerwone domeny

Pod koniec sierpnia 2007 roku zarejestrowano 700-tysięczną polską domenę internetową. Obecnie najwięcej jest adresów z końcówką .pl (454 tysiące),

na drugim miejscu znalazły się domeny com.pl (143 tysiące). Według specjalistów pod koniec 2008 roku będzie milion polskich domen narodowych. Ale ta liczba plasuje nasz kraj dopiero w drugiej dziesiątce państw europejskich. Najwięcej jest domen niemieckich .de – ponad 11 milionów.

www.domeny.pl

Samsung w Warszawie

Jesienią 2007 roku koncern Samsung chce otworzyć w Warszawie nowe centrum badawczo-rozwojowe. Zatrudniająca 100 osób placówka ma się zajmować rozwojem technologii mobilnych, a szczególnie telefonią komórkową.

www.samsung.com

Kosztowne piractwo

Według wyliczeń Institute for Policy Innovation światowe piractwo muzyczne kosztuje amerykańską gospodarkę 12,5 miliarda dolarów. Z dalszych szacunków wynika, że z powodu działalności piratów w USA nie powstało w 2006 roku ponad 70 tysięcy nowych miejsc pracy, a pracownicy firm fonograficznych stracili trzy miliardy dolarów zarobków.

www.ipi.org

POLAK ZWYCIĘZCĄ MIĘDZYNARODOWEJ OLIMPIADY INFORMATYCZNEJ

Sześć programów w dwa dni

W numerze 18/2007 Komputer Świat pisał o sukcesie młodych polskich informatyków w prestiżowym turnieju Imagine Cup w Seulu. Okazuje się, że dominacja Polaków na informatycznych arenach staje się już normą. Mamy bowiem kolejny triumf informatyka znad Wisły. Zwycięzcą Międzynarodowej Olimpiady Informatycznej, która odbyła się w dniach 15–22 sierpnia w Zagrzebiu, został Tomasz Kulczyński, absolwent liceum w Bydgoszczy. Komputer Świat rozmawia z nim o kulisach imprezy i planach na przyszłość zdolnego informatyka.

Ilu zawodników wystartowało w olimpiadzie w Zagrzebiu?

W Międzynarodowej Olimpiadzie Informatycznej wzięło w tym roku udział prawie 300 uczestników z ponad 70 krajów.

Czy to prawda, że w ramach olimpiady w ciągu dwóch dni napisałeś sześć programów?

Tak, to prawda. Zawody trwały dwa dni, każdego dnia zawodnicy mieli pięć godzin na rozwiązanie trzech zadań – napisanie trzech programów.

Jakiego rodzaju są to aplikacje?

Trudno mówić o aplikacjach. Program na przykład wczytuje z pliku jakieś liczby i wypisuje do innego wynik jakichś obliczeń. Jednym słowem, programy, które należy napisać, to krótkie fragmenty kodu wykonujące jedno konkretnie sprecyzowane w treści zadania polecenie.

Fot.: IOI

TOMASZ KULCZYŃSKI
Zwycięzca Międzynarodowej Olimpiady Informatycznej

W jaki sposób przygotowywałeś się do olimpiady?

Programuję od sześciu lat, nie robiłem nic specjalnego przed tymi zawodami. Po prostu systematycznie ćwiczyłem, jak zwykle zresztą. Można powiedzieć, że start w poprzedniej olimpiadzie jest przygotowaniem do następnej, a poza tym rozwiązuję tego typu zadania na co dzień.

Jak oceniasz poziom olimpiady?

Był dość wysoki, jednak my, Polacy, jesteśmy przyzwyczajeni do nawet trudniejszych zadań, bo podobny poziom obowiązuje podczas rozgrywek w olimpiadzie krajowej.

Czy zwycięstwo w takiej imprezie przynosi jakieś konkretne korzyści?

Oczywiście. Za zwycięstwo otrzymałem laptop.

Jak teraz widzisz swoją przyszłość zawodową?

Nie mogę w tej chwili dokładnie odpowiedzieć. Przede mną studia, a więc mam pięć lat na tę decyzję. Ale mój przyszły zawód będzie na pewno w jakiś sposób związany z informatyką.

www.ioinformatics.org

NAJSZYBSZY KOMPUTER W POLSCE

Superkomputer na raka

Na listopad 2007 roku przewidziano w Trójmieście rozruch Galery – najszybszego superkomputera w Polsce. Maszyna będzie oparta na 1400 czterordzeniowych procesorach Intel Xeon Quad-Core i ma dysponować mocą obliczeniową 50 teraflopów (50 bilionów operacji na sekundę). Galera stanie się też czwartym najszybszym komputerem w Europie i będzie działać w Centrum Informatycznym Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej (TASK). Supermaszyna ma być wykorzystywana między innymi do poszukiwania nowych sposobów leczenia raka oraz w badaniach lotniczych.

www.task.gda.pl

ANKIETA TYGODNIA

Które technologie przesyłania danych obsługuje Twój telefon komórkowy?

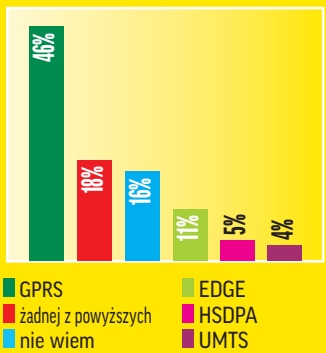

ZAGŁOSUJ!

Weź udział w ankiecie Komputer Świata na **www.komputerswiat.pl**

CO TYDZIEŃ NOWA ANKIETA!

KOLEJNA SPÓŁKA BRANŻY IT NA POLSKIEJ GIEŁDZIE

Vobis na parkiecie

Na jesień 2007 roku swój debiut na Giełdzie Papierów Wartościowych planuje spółka Vobis – znany na rynku IT dystrybutor sprzętu komputerowego. Ze sprzedaży akcji firma chce uzyskać około 230 milionów złotych. Na co chce przeznaczyć te pieniądze? W planach jest otwarcie do 2009 roku 115 nowych punktów sprzedaży – obecnie działa ich 165. Dalsze inwestycje ma pociągnąć sieć sprzedaży sprzętu i usług telekomunikacyjnych. W planach jest też otwarcie internetowego supermarketu oferującego sprzęt komputerowy i radiowo-telewizyjny. Vobis złożył na razie prospekt emisyjny w Komisji Nadzoru Finansowego.

www.vobis.pl

RYNEK IT NA ŚWIECIE

Sojusz na szczycie

Pod koniec sierpnia 2007 roku doszło do dużego przejęcia w kręgu czołowych producentów komputerów na świecie. Tajwański koncern Acer kupił firmę Gateway. Wartość transakcji oszacowano na 710 milionów, a całkowite przejęcie miałoby nastąpić do grudnia 2007 roku. Obaj nowi partnerzy twierdzą, że połączenie sił pozwoli na oszczędności w obu firmach i bardziej efektywną produkcję. Po fuzji sytuacja w ekstraklasie producentów pecetów może wyglądać ciekawie, ponieważ obecnie Acer to numer trzy, a Gateway – numer cztery w światowej produkcji komputerów. Pozycję lidera nadal utrzymuje HP, który wyprzedza koncern Dell. Czy po wspomnianym sojuszu dojdzie do nieoczekiwanej zmiany miejsc na podium? Czas pokaże...

www.acer.com

RYNKOWE ROSZADY

Chińczycy w Seagate?

William D. Watkins, szef koncernu Seagate, stwierdził, że istnieje możliwość, by firma została przejęta przez jedną z chińskich spółek technologicznych. Watkins nie chciał wymienić nazwy firmy z państwa środka, przyznał jednak, że wykupienie może nastąpić na życzenie akcjonariuszy, jeżeli Chińczycy zaoferują odpowiednio wysoką kwotę. Taką transakcją może być zaniepokojony amerykański rząd, mimo że dyski twarde, których producentem jest Seagate, nie są objęte procedurą ścisłej kontroli administracyjnej w USA. Amerykanie obawiają się jednak, że Chińczycy po kupnie Seagate'a mogliby uzyskać dostęp nie tylko do zaawansowanych technologii, ale przede wszystkim do sposobów szyfrowania danych wykorzystywanych w dyskach twardych.

Chińczycy ostrzą sobie zęby na jednego z największych graczy na rynku produkcji dysków twardych

Przypomnijmy, że Chiny są już obecne w amerykańskiej branży IT – w roku 2005 chińska firma Lenovo przejęła dział komputerów osobistych od koncernu IBM.

www.reuters.com

+ NA PLUSIE

Telepraca: zielone światło

W numerze 9/2007 Komputer Świat pisał o planach uregulowania w Polsce kwestii związanych z telepracą. Pod koniec sierpnia 2007 roku Sejm przyjął nowelizację kodeksu pracy. Jest w nim mowa między innymi o prawach i obowiązkach telepracowników oraz zobowiązaniach pracodawcy w zakresie pracy przez sieć. Teraz nowelizacja trafi do Senatu i jeżeli zostanie szybko zaakceptowana, to zacznie obowiązywać jesienią 2007 roku. Ale przy obecnych zawirowaniach politycznych może być z tym różnie...

– NA MINUSIE

Brak połączenia, bo brak drutu...

Telekomunikacja Polska ma coraz większe kłopoty związane z masową kradzieżą miedzianych kabli służących do połączeń telefonicznych. Kable są kradzione przez osoby sprzedające później złom w punktach skupu. W 2006 roku zanotowano ponad 15 tysięcy kradzieży kabli, które doprowadziły do prawie miliona awarii linii telekomunikacyjnych. W tym roku ma być jeszcze gorzej. Na razie na złomiarzy złodziei nikt nie znalazł skutecznego sposobu.

TOP 10 Komputer Świat KSIĄŻKI

1	→	Sekrety mistrza fotografii cyfrowej	Helion 37,00 zł
2	↑	Excel 2007 PL Ilustrowany przewodnik	Helion 19,90 zł
3	↑	Windows Vista PL Ilustrowany przewodnik	Helion 37,00 zł
4	↓	Podstawy obsługi komputera. Ilustrowany przewodnik	Helion, 19,90 zł
5	→	Tworzenie stron WWW Ilustrowany przewodnik	Helion 19,90 zł
6	↓	Pozycjonowanie i optymalizacja stron WWW	Helion 39,90 zł
7	↓	Tworzenie stron WWW Kurs	Helion 34,90 zł
8	↑	Photoshop CS3 Ćwiczenia praktyczne	Helion 19,00 zł
9	↓	ABC komputera Wyd. VI	Helion 29,00 zł
10	→	Photoshop. Pluginy i efekty specjalne	Helion 37,00 zł

w sieci Empik 20–30.08.2007 Empik

→ – bez zmian ↑ – w górę ↓ – w dół ★ – nowość

TURYSTYKA ONLINE

Wakacje w sieci

Ponad sześć milionów internautów w Polsce regularnie poszukuje w internecie informacji turystycznych – wynika z raportu opublikowanego przez firmę Gemius. Niemal 40 procent badanych przyznało, że sieć jest dla nich podstawowym źródłem wiedzy przy planowaniu wyjazdów wakacyjnych. Z kolei prawie połowa respondentów szuka w internecie informacji o biletach na pociąg, autobus czy samolot. Wśród serwisów najczęściej odwiedzany jest dział turystyczny w Onet.pl (prawie dwa miliony użytkowników), na drugim miejscu znalazł się Szukacz.pl (1,5 miliona użytkowników), a trzecia pod względem popularności (700 milionów użytkowników) okazała się witryna eholiday.pl.

www.gemius.pl

NOWA TECHNOLOGIA NA HORYZONCIE

Japonia: internet do lamusa

W 2020 roku internet stanie się przeżytkiem – twierdzi śmiało rząd Japonii, który zapowiedział rozpoczęcie badań nad nową technologią mającą zastąpić działającą dzisiaj globalną sieć. Według zapowiedzi jej następczyni zaoferuje przesyłanie danych z prędkością 100 GB/s – to bez porównania więcej niż możliwości współczesnego internetu. Japończycy utrzymują też, że ich wynalazek będzie tak skonstruowany, by do minimum ograniczyć rozprzestrzenianie się spamu czy ataki hakerów. Nowa technologia miałaby wchodzić stopniowo do użycia i powoli zastępować funkcjonującą dzisiaj sieć.

www.cnn.com

KONTROWERSJE

TP pod skrzydłami KE

Pod wpływem nakazu Komisji Europejskiej Urząd Komunikacji Elektronicznej wydał nowe decyzje dotyczące świadczenia usług przez Telekomunikację Polską. Wynika z nich, że UKE nie ma uprawnień do kontrolowania w naszym kraju usług szerokopasmowego dostępu do internetu – mają one podlegać wyłącznie prawom rynku. Z takiej sytuacji jest oczywiście zadowolona TP. Według narodowego operatora nieaktualne są kary, jakie regulator nałożył na TP w związku z szerokopasmowym dostępem do sieci (wśród nich jest najwyższa z kar w wysokości prawie 440 milionów złotych). Prezes UKE, Anna Streżyńska, uważa jednak, że przeciwnie – nałożone na TP sankcje nie tracą ważności, ponieważ zostały wprowadzone zgodnie z prawem, które wówczas obowiązywało w naszym kraju. psz

www.uke.gov.pl

REKLAMA

+++ EKSPRESEM +++

Flash zamiast talerza

Koncern Seagate[1] zapowiedział, że w 2008 roku zamierza wprowadzić na rynek pierwszy dysk SSD własnej produkcji. Chodzi o urządzenia, które zamiast tradycyjnych talerzy wykorzystują do gromadzenia danych układy **pamięci flash**[2] ▸ 01. Dzięki temu dyski mają być lżejsze i bardziej odporne na uszkodzenia od produkowanych obecnie twardzieli. Ceny i pojemności nowych dysków nie są jeszcze znane.

- www.seagate.com

Rynek się napędza...

Aż 96 milionów napędów optycznych zamierza wprowadzić na rynek w 2007 roku firma Hitachi-LG Data Storage (HLDS). To oznacza wzrost o 18,5 procent w porównaniu z rokiem 2006. Według producenta z ogólnej liczby dostaw 60 procent będą stanowiły napędy do komputerów biurkowych, 35 procent – urządzenia przeznaczone do notebooków, 5 procent – do konsoli do gier.

- www.zdnet.com

Turbo pod palcem

Ciekawą kartę graficzną zamierza wprowadzić na rynek firma MSI. Chodzi o urządzenie NX8600GT Twin Turbo wyposażone w 256 MB pamięci **DDR3** ▸ 02. Wyposażono je w przycisk, który ma pozwalać na łatwe podkręcenie parametrów (wydajność po naciśnięciu przycisku ma wzrastać o 30 procent). Kiedy i w jakiej cenie podzespół pojawi się w sklepach w Polsce – jeszcze nie wiadomo.

- www.digitimes.com

Toshiba dla mobilnych

W listopadzie 2007 roku firma Toshiba ma rozpocząć produkcję nowego dysku twardego przeznaczonego do notebooków. Urządzenie o symbolu MK3252GSX ma pomieścić 320 GB danych na dwóch talerzach wirujących z prędkością 5400 obrotów na minutę. Cena – jeszcze nieznana.

- www.toshiba.com

[1]sigejt [2]flasz

NOWA MYSZ KOMPUTEROWA

SideWinder dla gracza

Koncern Microsoft postanowił odświeżyć swoją znaną na rynku rodzinę myszy komputerowych SideWinder. Nowe urządzenie o tej nazwie ma się pojawić w sklepach w październiku 2007 roku i zainteresować przede wszystkim graczy. Wśród udogodnień SideWindera producent wymienia funkcję Quick Turn, pozwalającą dokonać szybkiego obrotu i przeglądu sytuacji w trakcie rozgrywki, czy wyświetlacz LCD na obudowie, pozwalający szybko zorientować się w parametrach pracy myszy. **Rozdzielczość** ▸ 03 gryzonia ma sięgać 2000 dpi, ale można ją regulować. Z kolei specjalne ciężarki pozwolą dostosować wagę myszy do wymagań użytkownika.

Mniej doświadczeni użytkownicy mogą się pogubić w gąszczu przycisków zamontowanych na obudowie SideWindera

- Cena: ok. 290 zł
- Firma: Microsoft
- www.microsoft.com

ODŚWIEŻONA LINIA IMAKÓW

Maki w nowych barwach

Nową linię komputerów z rodziny iMac[3] przedstawił koncern Apple[4]. Chodzi o maszyny skonstruowane tak, że wszystkie ich podzespoły kryją się w obudowie monitora. W zależności od modelu mamy do czynienia z wyświetlaczami o rozmiarach 20 lub 24 cali. Konstrukcja najskromniejszego z nowych iMaków opiera się na procesorze Intel Core 2 Duo o prędkości 2,16 GHz oraz 1 GB pamięci DDR2. Dysk twardy może pomieścić do 250 GB danych. Z kolei za wyświetlanie obrazu ma odpowiadać karta graficzna ATI Radeon X1600 ze 128 MB pamięci GDDR3. Do dyspozycji są też dwa porty **FireWire**[5] ▸ 04 oraz pięć gniazd **USB 2.0** ▸ 05. Dane można zapisywać dzięki nagrywarce obsługującej dwuwarstwowe płyty DVD.

- Cena: od ok. 5000 zł
- Firma: Apple
- www.apple.com

Jedna z zalet iMaka to fakt, że nie zajmie wraz z monitorem wiele miejsca na naszym biurku

[3]ajmak, [4]ejpl [5]fajerfajer

NOTEBOOK PACKARD BELL

Wydajna walizka

Użytkownikom często pracującym w terenie może się przydać EasyNote MX36--U-054 – nowy notebook firmy Packard Bell. Komputer wyposażono w procesor Intel Dual Core T2130 o prędkości 1,86 GHz oraz 1024 MB pamięci DDR2. Obraz na ekranie o rozmiarach 15,4 cala ma wyświetlać karta graficzna ATI Radeon X1100. Do komunikacji z internetem służy bezprzewodowa karta sieciowa. Notebook waży niecałe trzy kilogramy.

- Cena: ok. 3150 zł
- Firma: S Plus S Poland
- Tel. 022 6544823
- www.euronotebook.pl

Nowa przenośna maszyna firmy Packard Bell ma wydajny procesor i sporo pamięci RAM. Będzie więc uniwersalna – nada się zarówno do obsługi aplikacji biurowych, jak i multimediów

TOP 10 Komputer Świat

Najpopularniejsze w sklepach online

1	Notebook HP nx7300 T5500	3354 zł
2	Notebook Acer EXT 5204NWLMi	1866 zł
3	Palmtop Mio A701	1708 zł
4	Notebook HP Compaq 530	2569zł
5	Drukarka HP DeskJet F380	249 zł
6	Notebook HP Pavilion dv9500EW	4713 zł
7	Notebook Toshiba Satellite A200-130	3185 zł
8	Notebook Toshiba Satellite L30-10X	2309 zł
9	Notebook Toshiba Satellite A200-14D	3583 zł
10	Palmtop Mio P350	1015 zł

w serwisie ceneo.pl
20 – 30.08.2007

PROCESOR DO ZADAŃ SPECJALNYCH

Eden nie chce prądu

Eden ULV 500 to nazwa nowego procesora zaprezentowanego przez firmę VIA Technologies. Chodzi o specyficzną jednostkę, która ma znaleźć zastosowanie na przykład w urządzeniach mobilnych czy małych komputerach wykorzystywanych w biurach. Prędkość procesora nie powala na kolana, wynosi bowiem tylko 500 MHz. Jednak zaletą układu ma być przede wszystkim jego umiarkowany apetyt na prąd – zapowiadany przez producenta pobór mocy ma sięgać tylko 1 W.

- Cena: nieznana
- Firma: VIA Technologies
- www.via.com

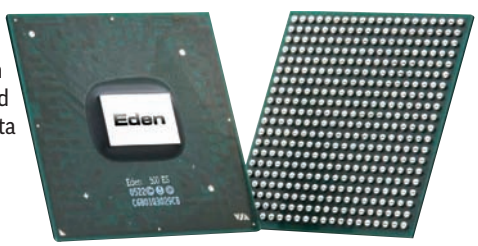

+ NA PLUSIE

Słodka bateria

Naukowcy z laboratoriów firmy Sony opracowali nowy rodzaj baterii, w której paliwem jest... cukier. Prąd wytwarzany jest dzięki reakcji enzymów zawartych w cukrze, a energia, którą udało się wydobyć dotąd z ogniwa, wystarcza do zasilania na przykład odtwarzacza MP3. Baterię można ładować przez dolewanie do niej porcji płynu zawierającego cukier. Na razie, niestety, nie wiadomo, kiedy takie odnawialne źródło energii wejdzie do masowej produkcji.

www.wired.com

- NA MINUSIE

Płonące kierownice

Koncern Microsoft przyznał, że produkowana przez niego kierownica Xbox 360 Wireless Racing Wheel ma poważną wadę. Urządzenie przeznaczone do konsoli do gier Xbox 360 może się silnie przegrzewać. Microsoft radzi na razie, by nie podłączać kierownicy do gniazdka elektrycznego, lecz korzystać z zasilania bateryjnego. Na rynek trafiło około 230 tysięcy sztuk feralnego urządzenia. Ile kupili polscy gracze – na razie nie wiadomo.

www.microsoft.com

NOWY MONITOR LCD

NEC pod strzechy

Dla użytkowników domowych zainteresowanych multimediami przeznaczony jest nowy monitor firmy NEC. Model MultiSync 1990SX ma ekran o przekątnej 19 cali, a wyświetlany na nim obraz ma osiągać rozdzielczość 1280 x 1024 **piksele** ▸ 06. NEC twierdzi, że czas reakcji matrycy w wypadku tego modelu wynosi 8 **milisekund** ▸ 07, co ma gwarantować wysoką jakość prezentowanych na ekranie filmów czy grafiki w grach (bez efektu smużenia). Cena monitora w porównaniu z konkurentami jest wysoka, a producent tłumaczy ją dosyć niejasno rozbudowanymi możliwościami regulowania parametrów obrazu.

Cena: ok. 2300 zł ▮ Firma: NEC ▮ Tel. 012 6145353 ▮ www.nec.pl

KLAWIATURA KOMPUTEROWA

Klawisze dla ambitnych

MC-5002 Professional Keyboard to nowa klawiatura, której producentem jest firma Mode Com. Nazwa wskazuje, że urządzenie ma zainteresować bardziej zaawansowanych użytkowników. Oprócz standardowego zestawu klawiszy mamy do dyspozycji 16 przycisków szybkiego dostępu, dzięki którym można sterować na przykład odtwarzaniem multimediów, dostępem do skrzynki e-mail czy przeglądarki stron WWW. Z komputerem klawiatura współpracuje za pośrednictwem portu USB.

Cena: nieznana
Firma: Mode Com
Tel. 022 5974848
www.modecom.pl

CIEKAWY GADŻET

Notebook na ramieniu

Oto praktyczny gadżet dla zmotoryzowanych użytkowników, którzy w swoim aucie chcieliby urządzić prawdziwe mobilne biuro. Mowa o specjalnym ramieniu, na którym można umieścić przenośny komputer, aby mieć do niego wygodny dostęp. Uchwyt ma być wygodny w obsłudze – jego montaż i demontaż zajmuje ponoć tylko kilka minut, a w samochodzie nie trzeba wiercić dziur. Ramię można umieścić zarówno przy przednim, jak i tylnym fotelu w samochodzie, ma ono pasować do notebooków o wymiarach od 12 do 17 cali. psz

Na specjalnym ramieniu można wygodnie umieścić notebook. Ale bezpieczniej jest korzystać z komputera podczas postoju niż w trakcie prowadzenia auta

Cena: ok. 450 zł
Firma: Elitnet
Tel. 022 5401800
www.elitnet.com.pl

POJEMNY NOŚNIK DANYCH

Gigabajty Cruzera

Nowy nośnik danych typu Flash zaprezentuje w połowie września 2007 roku firma SanDisk. Urządzenie Cruzer Micro ma pomieścić w swym wnętrzu aż 8 GB danych. Dobrym rozwiązaniem jest wysuwana wtyczka USB, która eliminuje użycie skuwki – dzięki temu nie ma niebezpieczeństwa, że zgubimy ten niewielki element nośnika.

Nośnik Cruzer firmy SanDisk waży niecałe 15 gramów

Cena: ok. 400 zł
Firma: SanDisk
www.sandisk.com

CENY NA GIEŁDZIE

W dniach 25–26 sierpnia 2007 roku Komputer Świat sprawdził średnie ceny sprzętu komputerowego oferowanego na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej. Poniższe zestawienie prezentuje koszty wybranych podzespołów i urządzeń oraz ich zmiany w porównaniu z poprzednim tygodniem.

Firma	Urządzenie		Cena
Intel	procesor Core 2 Extreme QX6800 BOX	→	3600 zł
AMD	procesor Athlon 64 X2 4400+	↘	730 zł
Intel	procesor Celeron D 3,06 GHz BOX	→	200 zł
AMD	procesor Sempron 3800+ BOX	→	180 zł
Hitachi	dysk twardy 750 GB 7200 rpm	→	1100 zł
Maxtor	dysk twardy 500 GB 7200 rpm	↘	380 zł
Samsung	dysk twardy 250 GB 7200 rpm	↘	210 zł
Epson	skaner Perfection V10	→	260 zł
Galaxy	karta graficzna GeForce 8600GTS 256 MB	↘	690 zł
ASUS	karta graficzna Radeon X1650XT 256 MB	↘	320 zł
Corsair	pamięć DDR 2 1024 MB	↘	150 zł
Kingston	pamięć DDR 2 512 MB	↘	80 zł
Acer	monitor LCD 22 cale AL2216Ws	↘	910 zł
Creative	karta dźwiękowa SB X-Fi mX	↘	200 zł

? co to jest

01 pamięć flash
Typ pamięci stosowanej między innymi w aparatach cyfrowych i odtwarzaczach MP3, służącej do przechowywania i przenoszenia danych. Elektroniczny odpowiednik dyskietki.

02 DDR3
Nowy standard pamięci RAM będący rozwinięciem DDR2. Pamięci DDR3 charakteryzują się mniejszym poborem mocy niż DDR2, a ich przepustowość wynosi od 6,4 do 12,7 GB/s. Przewiduje się, że pamięci DDR3 staną się bardziej powszechne na rynku w 2008 i 2009 roku.

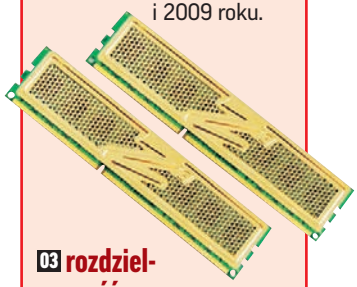

03 rozdzielczość myszy
Parametr określający precyzję, z jaką sensor myszy steruje kursorem. Im większa rozdzielczość, tym większa dokładność myszy. Rozdzielczość wyraża się w dpi (dot per inch – punkty na cal), a obecnie najbardziej zaawansowane myszy mają 4000 dpi.

04 Fire-Wire
Standard szybkiego portu szeregowego. Jego szybkość transmisji wynosi do 800 Mb/s. Jednym z zastosowań Fire-Wire jest przyłączanie cyfrowych kamer wideo i odtwarzaczy DVD.

05 USB 2.0
Standard portu USB, który umożliwia transfer danych z prędkością do 480 Mb/s. Wcześniejszy standard USB 1.1 pozwalał na przesłanie do 12 Mb/s.

06 piksel
Najmniejszy punkt, jaki może zostać wyświetlony. Piksele tworzą obraz na ekranie monitora. Pojedyncze piksele są zwykle niewidoczne gołym okiem, ale im jest ich więcej, tym obraz jest wyraźniejszy i ostrzejszy.

07 milisekunda
Tysięczna część sekundy.

+++ EKSPRESEM +++

Albo internet, albo muzyka?

W internecie pojawiły się głosy użytkowników narzekających na wadę systemu Windows Vista. Według wpisów na forach dyskusyjnych w momencie włączenia dźwięku (na przykład muzyki) w Viście prędkość połączenia z siecią spada nawet o 10 procent. Po wyłączeniu dźwięku wszystko wraca do normy. Microsoft nie zajął na razie stanowiska w kwestii tych doniesień, jednak niektórzy specjaliści na forach podkreślają, że opisany problem może dotyczyć tylko niektórych komputerów, a winą obarczają wadliwe sterowniki do kart dźwiękowych.

http://slashdot.org

Adobe w biurze

Jeden z członków kierownictwa koncernu Adobe przyznał, że firma nie wyklucza opracowania w przyszłości własnego pakietu biurowego. Nie wiadomo jeszcze, jak oprogramowanie miałoby się nazywać i czy byłoby instalowane w komputerze, czy też dostępne jako aplikacja online (jak na przykład Google Docs).

www.adobe.com

Rekin w internecie

Shark (rekin) 2 – taką nazwę nosi niebezpieczne narzędzie, które pojawiło się w sieci. Pozwala ono na tworzenie koni trojańskich nawet osobom zupełnie niedoświadczonym w sztuce programowania. Tak zbudowane trojany są przeznaczone do wykradania danych z komputera ofiary (na przykład hasła do kont bankowych). Na razie nie ma sposobu na zablokowanie działania Sharka 2. Tym bardziej trzeba się mieć na baczności przed nowymi trojanami i innymi szkodnikami.

www.pandasoftware.com

Przeprowadzka w pudełku

Firma Microsoft oferuje system o nazwie Windows Vista Anytime Upgrade, który pozwala na aktualizację niższej wersji systemu do wersji wyższej (na przykład z edycji Basic do Premium). Do tej pory taka aktualizacja odbywała się jedynie przez internet. Teraz koncern z Redmond zaczął sprzedawać podobne aktualizacje w formie pudełkowej. Ceny zaczynają się od około 250 złotych. Na razie Microsoft nie przewiduje jednak takiej formy sprzedaży w Polsce. Wspomnianą wersję pudełkową można kupić na przykład w internetowej księgarni Amazon.

www.microsoft.com

KOSMOS NA EKRANIE PECETA

Gwiazdy w Google Earth

Nowej ciekawej funkcji doczekała się aplikacja Google Earth[1], umożliwiająca przeglądanie i wyszukiwanie zdjęć oraz map z całego świata. W programie pojawił się dodatek Google Sky. Dzięki niemu można śledzić na wirtualnym nieboskłonie ponad 100 milionów gwiazd i 200 milionów galaktyk. Do dyspozycji użytkownik ma także kilka przydatnych opcji, które między innymi wyświetlają informacje o konkretnych ciałach niebieskich, fotografie z kosmicznego teleskopu Hubble'a czy wiadomości o Księżycu lub Układzie Słonecznym. Aby uzyskać dostęp do Google Sky, należy zainstalować najnowszą wersję aplikacji Google Earth.

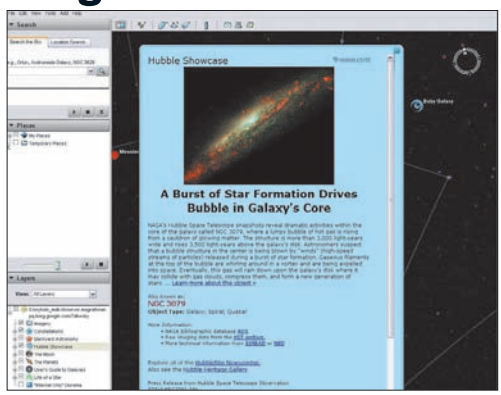

[1]ugl ert

- Cena: darmowy
- Firma: Google
- http://earth.google.com

PROGRAM DO USPRAWNIANIA WINDOWS

System w warsztacie

Pojawiła się nowa (oznaczona symbolem 0.8.7.7) wersja programu XdN Tweaker. Aplikacja może się przydać bardziej ambitnym użytkownikom, którzy lubią pomajstrować nieco przy swoim Windows. Narzędzie pozwala na zmianę ustawień systemu czy defragmentację rejestru – dzięki tym zabiegom okienka powinny pracować wydajniej i stać się bardziej przyjazne dla użytkownika. W nowej wersji programu pojawiły się między innymi funkcje służące do przyspieszenia połączeń internetowych, a także narzędzia do zmiany wielu ustawień w systemie Windows Vista.

- Cena: darmowy
- Firma: Xenomorph
- http://xenomorph.net

KURS MICROSOFT WORD

Naucz się pisać!

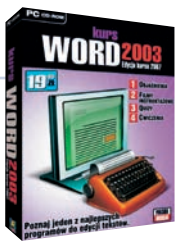

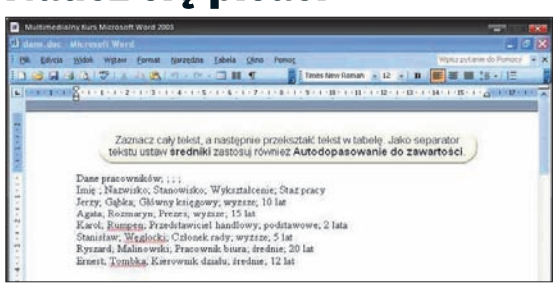

Na wrzesień 2007 roku firma Play zapowiedziała premierę programu o nazwie Kurs Word 2003. Tytuł wyjaśnia wszystko – chodzi o aplikację, która w łatwy i przystępny sposób ma nas nauczyć korzystania z najpopularniejszego edytora tekstów. Kurs obejmuje nie tylko najprostsze czynności w Wordzie, takie jak wpisywanie tekstów i ich redakcja. Aplikacja dostarcza także wskazówek związanych z wstawianiem do dokumentów elementów graficznych czy korzystaniem z poziomu edytora z arkuszy kalkulacyjnych.

- Cena: ok. 20 zł
- Firma: Play
- www.play.pl

PAKIET BIUROWY

Apple do roboty

iWork'08 to nazwa nowej edycji pakietu biurowego przeznaczonego do działania w komputerach Macintosh[2] z systemem operacyjnym Mac OS X. Aplikacja stanowi komplet narzędzi przeznaczonych do wielu zadań, począwszy od pisania tekstów, a skończywszy na przygotowywaniu multimedialnych prezentacji. Producent oprogramowania, firma Apple[3], zwraca między innymi uwagę na przebudowany arkusz kalkulacyjny Numbers, który teraz w wygodniejszy niż wcześniej sposób pozwala dokonywać skomplikowanych obliczeń.

[2]mekintosz

[3]apl

- Cena: od ok. 330 zł
- Firma: Apple
- Tel. 022 6516155
- www.apple.com.pl

TOP 10 Komputer Świat PROGRAMY

1 →	Office 2007 dla użytkowników domowych	Microsoft 399 zł
2 →	Kaspersky Internet Security 7.0 PL	Kaspersky 139 zł
3 →	Norton AntiVirus 2007	Symantec 99 zł
4 ↓	Norton 360	Symantec 269 zł
5 →	NOD 32 Antivirus System	Eset Software 159 zł
6 ★	Norton Internet Security 2007	Symantec 229 zł
7 →	Studio Ultimate V 11 Retail	Pinnacle 369 zł
8 →	Internet Security 2007	G DATA 149 zł
9 ↓	Panda Internet Security Platinium 2007	Panda Software 179 zł
10 ↓	FotoOffice 2007	G DATA 99 zł

w sieci Media Markt 20 - 30.08.2007 Media Markt

→ – bez zmian ↑ – w górę ↓ – w dół ★ – nowość

SKANER ANTYWIRUSOWY

Bezpieczeństwo online

Firma ESET, producent znanego programu antywirusowego NOD32, udostępniła za pośrednictwem internetu nowy skaner. Narzędzia nie trzeba instalować w komputerze – ma ono online sprawdzać, czy w naszym systemie nie zagnieździły się wirusy lub inne szkodniki. Po znalezieniu groźnych kodów aplikacja ma je automatycznie usuwać z peceta. Producent podkreśla, że korzystanie ze skanera jest proste nawet dla początkujących użytkowników. Aby uruchomić skaner, przeglądarka stron WWW musi obsługiwać technologię ActiveX.

- Cena: darmowy
- Firma: ESET
- www.nod32.pl

OCHRONA PECETA

Barykada za friko

NPC Tools Firewall Plus 3.0.0.29 to nazwa oprogramowania służącego do zabezpieczania komputera. Program jest na razie dostępny w próbnej wersji beta i należy do gatunku firewalli[4] – narzędzi stanowiących zaporę dla hakerów i szkodliwych programów atakujących system. Jedną z największych zalet aplikacji jest prostota obsługi – chodzi o przejrzysty wygląd okna programu i umieszczenie w nim tylko tych opcji, które są potrzebne początkującym użytkownikom (zaawansowane narzędzia dostępne są w osobnej zakładce). Ponadto firewall jest domyślnie skonfigurowany tak, by zapewnić maksymalną ochronę komputera i jednocześnie jak najmniej spowalniać działanie systemu. W bieżącej wersji aplikacji najważniejsze zmiany to przystosowanie programu do Windows Vista oraz ochrona domowej sieci komputerowej.

- Cena: darmowy
- Firma: PC Tools
- www.pctools.com

[4]fajerfoli

REKLAMA

i jak inspirująca przyjemność z jazdy

Hyundai proponuje nowy sposób na przyjemność z jazdy – połączenie dynamiki i bezpieczeństwa – na najwyższym poziomie.

Przyjemność wyboru

Dzięki nowoczesnym i dynamicznym silnikom, zapewniającym znakomite osiągi, prowadzenie i30 dostarcza niezapomnianych wrażeń. Wybierać możemy spośród 3 silników benzynowych, z których największa jest dwulitrowa jednostka o mocy 143 KM. Dostępne są też 3 jednostki wysokoprężne, wśród których prym wiedzie dwulitrowy silnik CRDi o mocy 140 KM. Komfort podróży zwiększa także nowoczesne zawieszenie – przednie kolumny MacPhersona oraz tylne zawieszenie wielowahaczowe. Precyzję prowadzenia zapewnia elektryczne wspomaganie kierownicy zależne od prędkości jazdy.

5 lat assistance
5 lat gwarancji
+ 1 przegląd gratis

Bezpieczeństwo w standardzie

Każda z oferowanych 5 wersji i30 zawiera pełne wyposażenie z dziedziny bezpieczeństwa. 6 poduszek powietrznych w standardzie w połączeniu z napinaczami pasów zapewnia najwyższy poziom bezpieczeństwa biernego. System ABS z EBD, opcjonalnie oferowany system ESP oraz nadzór trakcyjny wszystkich kół gwarantują pewność prowadzenia w każdych warunkach. Na uwagę zasługują też aktywne zagłówki przednich foteli z poziomą regulacją oraz sygnalizacja przypominająca o zapięciu pasów bezpieczeństwa. Dzieci chroni m.in. automatyczna blokada drzwi podczas jazdy.

Umów się na jazdę próbną.
Infolinia 0 (22) 63 77 111.
Więcej na stronie
www.auto-swiat.pl/hyundai

Czy wiesz, że... koncern Hyundai od dawna czynnie działa na rzecz sportu? Jest też partnerem FIFA, aktywnie wspierając amatorską i profesjonalną piłkę nożną na całym świecie. Dzięki temu m.in. 1000 pojazdów Hyundai zapewniło transport zawodników, trenerów i działaczy sportowych w czasie Piłkarskich Mistrzostw Świata w Niemczech w 2006 r. Kontrakt partnerski podpisany został aż do 2014 roku. Hyundai

HYUNDAI i30

będzie więc oficjalnym partnerem Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2008 roku. Sponsorując już aż 10 turniejów FIFA, firma Hyundai udowodniła, że idea sportu jest jej szczególnie bliska.

NOWY ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

Winamp – operacja nie tylko plastyczna

Winamp to program, którego większości z nas przedstawiać nie trzeba – ten wszechstronny odtwarzacz muzyki i filmów zdobył sobie sporą renomę. Teraz pojawiła się wersja tej aplikacji oznaczona jako beta 5.36. Przypomnijmy, że Winamp potrafi odtwarzać cyfrowe nagrania między innymi w formatach MP3, OGG czy WAV, a także pliki wideo AVI lub MPEG. Wśród funkcji narzędzia jest też możliwość konwertowania nagrań oraz zapisywania ich na płyty CD i DVD. W najnowszej odsłonie producent, firma Nullsoft, wprowadził wiele nowości. Najbardziej w oczy rzuca się szersza niż poprzednio możliwość zmiany wyglądu aplikacji przez dodanie wielu skórek. To oczywiście nie wszystko. Wśród przydatnych nowych funkcji należy wymienić ulepszone odtwarzanie dźwięku w technologii surround, dodatkowe przyciski służące do modyfikacji okna aplikacji, zmienione narzędzie do tworzenia tak zwanej playlisty i kolejne filtry służące do korekcji dźwięku. Jest też nowe okno do odtwarzania obrazów wideo. Zwiększyła się również liczba wtyczek (plug-inów[5]) poszerzających możliwości Winampa. Poza tym poprawiono kilka istotnych błędów dostrzeżonych w poprzedniej edycji programu.

Winamp zaczynał od skromnego odtwarzacza MP3. Teraz jest rozbudowanym narzędziem multimedialnym

- Cena: darmowy
- Firma: Nullsoft
- www.winamp.com

[5]plug-inów

+++ EKSPRESEM +++

PDF niestraszny?

Firma Adobe twierdzi, że spam (niechciana poczta e-mail) zawierająca załączniki w formacie PDF nie jest zagrożeniem dla bezpieczeństwa komputerów. Według Adobe'a w plikach PDF nie da się umieścić szkodliwych programów, na przykład spyware'u. Dodajmy, że Adobe jest twórcą formatu PDF. Z kolei z danych firmy Symantec wynika, że w lipcu 2007 roku spam z plikami we wspomnianym formacie stanowił 8 procent całej niechcianej poczty elektronicznej rozsyłanej na świecie. Często w tych plikach są linki do stron ze szkodliwym oprogramowaniem.

www.cnet.com

WP na emigracji

W końcu sierpnia 2007 roku w sieci pojawił się nowy serwis WWW stworzony przez Wirtualną Polskę. Strona jest przeznaczona dla Polaków mieszkających na stałe za granicą – w USA, Wielkiej Brytanii czy Irlandii. Na witrynie można znaleźć między innymi przedruki z prasy polonijnej, a także informacje praktyczne (na przykład kwestie prawne dotyczące emigrantów). Ponadto serwis zawiera oferty pracy za granicą.

http://polonia.wp.pl

Domeny w cenie

Serwis Domeny.pl opublikował ranking najdroższych domen w światowym internecie. Okazuje się, że najwyższe ceny osiągają adresy związane z erotyką – domenę Sex.com sprzedano za 14 milionów dolarów, a Porn.com – za 9 milionów. Specjaliści przekonują, że inwestycja w domeny internetowe może być obecnie bardzo opłacalnym interesem, porównywalnym na przykład z handlem dziełami sztuki.

www.domeny.pl

Dzieci w Onecie

Portal Onet.pl uruchomił serwis, którego głównymi bohaterami są dzieci. Witryna ma być współtworzona przez internautów, którzy mogą do tekstów pochodzących od redakcji dopisywać także swoje porady czy sugestie dotyczące wychowania bądź zdrowia naszych pociech. Na stronie można też znaleźć opinie doświadczonych pediatrów i pedagogów.

www.dziecko.onet.pl

E-HANDEL

Sklep za złotówkę

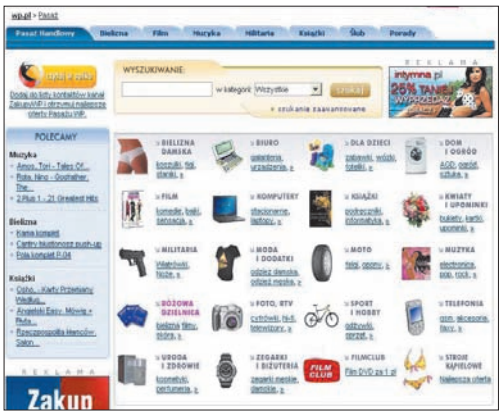

Wirtualna Polska – jeden z największych polskich portali internetowych – ma propozycję dla osób prowadzących sprzedaż w sieci. Do 1 listopada 2007 roku w Pasażu Handlowym WP można założyć sklep online za symboliczną złotówkę (zwykle cena takiej operacji wynosi około 200 złotych). Według szefów portalu tego typu promocja ma służyć rozwojowi handlu internetowego w naszym kraju. Trzeba dodać, że wspomniana propozycja skierowana jest do podmiotów, które do tej pory nie współpracowały z Pasażem Handlowym.

www.wp.pl

NIETYPOWY SERWIS SPORTOWY

O sporcie przy ciachach

Ciacha.net – taką nazwę firma Agora nadała nowemu serwisowi internetowemu dla kobiet. Nie jest to jednak kolejna babska strona z przepisami kulinarnymi i kosmetycznymi poradami, lecz witryna traktująca o... sporcie. Na stronie można znaleźć bieżące informacje z konkretnych dyscyplin sportowych, relacje z meczów, mistrzostw i turniejów. Ale to nie wszystko – Ciacha.net oferują też wiele materiałów poświęconych na przykład karierom sportowców czy sukcesom kobiet na stadionach całego świata. Z kolei na forum internautki mogą swobodnie poplotkować na temat życia sportowych gwiazd.

www.ciacha.net

ZMIANY W USŁUDZE WINDOWS LIVE HOTMAIL

Grubsza poczta Microsoftu

Koncern Microsoft wykonał ukłon w stronę użytkowników usługi pocztowej Windows Live Hotmail. Firma zapowiedziała zwiększenie pojemności darmowych skrzynek e-mail z 2 do 5 GB. To więcej, niż oferuje Google w swojej darmowej poczcie gmail (tam do dyspozycji jest 2,8 GB), ale z kolei o wiele mniej niż w wypadku usług firm AOL i Yahoo!¹, w których nie ma żadnych limitów ilości danych ściągniętych do skrzynki e-mail.

http://get.live.com/mail

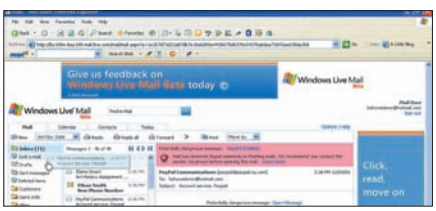

Jahu

NOWA WITRYNA PLAYA

Operator zmienia oblicze

Nową wersję swojej strony WWW zaprezentowała sieć telefonii komórkowej Play. Zmiany polegają nie tylko na odświeżeniu szaty graficznej serwisu. Mamy do czynienia z nowym systemem nawigacji w witrynie, który dzięki animowanym panelom pozwala szybko trafić do właściwego działu. Są takie narzędzia, jak porównywarka taryf czy zestawienie modeli telefonów komórkowych. Nowy serwis WWW ma się stać także platformą komunikacji między użytkownikami Playa – dzięki modułowi Moi znajomi. psz

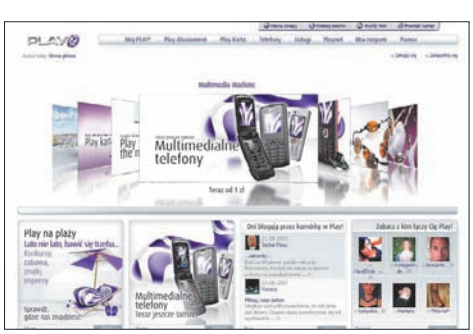

www.playmobile.pl

REALITY SHOW W SIECI

Big Brother na aukcji

Serwisowi aukcyjnemu Allegro.pl zamarzyło się reality show transmitowane wyłącznie w internecie. Mowa o audycji Alleshow, w której podglądanymi przez kamery bohaterami będzie dwójka osób – mężczyzna i kobieta – wyłonieni w castingu. Podstawowym zadaniem tej pary ma być zmiana w ciągu miesiąca aranżacji mieszkania, w którym będą przebywać. Do remontu lokum uczestnicy Alleshow będą mogli wykorzystać wyłącznie przedmioty zakupione na aukcjach w Allegro.pl. Start nowego reality show przewidziano na koniec września 2007 roku.

Na specjalnej stronie WWW Allegro internauci mogą zgłaszać swoje kandydatury do nowego reality show transmitowanego w sieci

www.alleshow.pl

NAJGROŹNIEJSZE WIRUSY W INTERNECIE

Komputer Świat i firma Panda Software prezentują najgroźniejsze obecnie wirusy komputerowe grasujące w internecie

Trj/Downloader.MDW – trojan **5,39%**
Umożliwia hakerom atak na zainfekowany komputer

ImeshMediaBar – aplikacja **4,13%**
Potencjalnie groźny program, który uniemożliwia niektóre działania w pececie

W32/ZLFake.A.drp – trojan **3,52%**
Umożliwia innym złośliwym programom dostęp do zarażonego peceta

W32/ZIFake.A – trojan **2,42%**
Łączy się z konkretną stroną WWW i pobiera z niej szkodliwe dane

W32/Sdbot.ftp.worm – robak **1,82%**
Umożliwia dostęp do peceta innym zagrożeniom

Trj/Torpig.A – trojan **1,60%**
wykrada hasła z komputera

Trj/Downloader.OTR – trojan **1,54%**
poszukuje i wykrada hasła z peceta

Trj/FakeRecycle.B – trojan **1,32%**
Wykrada hasła i dane o komputerze

Trj/ClassLoader.E – trojan **1,05%**
Zbiera dane o użytkowniku peceta

2,50% Procenty oznaczają odsetek zainfekowanych komputerów na świecie

Fot. LEIPZIGER MESSE GmbH/ UWE FRAUENDORF

Games Convention 2007

W dniach 22–26 sierpnia 185 000 miłośników wirtualnej zabawy odwiedziło Games Convention w Lipsku

Games Convention to największe targi gier wideo w Europie. Swoje produkty prezentowało 503 wystawców z 31 krajów. Na powierzchni 115 000 metrów kwadratowych ustawiono niezliczone ilości sprzętu – komputerów, konsoli i symulatorów. Jednak tym, co najbardziej fascynowało zwiedzających, były oczywiście gry. Wśród najbardziej gorących tytułów wyróżniały się: Crysis, Starcraft II, Enemy Territory: Quake Wars, Pro Evolution Soccer 2008, Bioshock, Age of Conan – Hyborian Adventures.

GRA AKCJI

Far Cry 2

Na targach Games Convention warto było zatrzymać się przy stoisku UbiSoftu, na którym Patrick Redding prezentował Far Cry 2. Premiera tego FPS-a zapowiadana jest na 2008 rok. Będzie to klasyczna strzelanina rozgrywająca się w afrykańskim państewku. Z tłumu konkurentów wyróżnia ją spektakularna grafika oraz wyjątkowa dbałość o szczegóły – fizykę ruchu postaci i przedmiotów. Wiele zabawy dostarczą nam także olbrzymie możliwości interakcji z otoczeniem – strzelanie przez ściany czy wyburzanie przeszkód.

STRATEGIA

Sid Meier's Civilization: Revolution

W 2008 roku posiadacze konsoli PlayStation 3, XBOX 360, Wii i NDS będą mogli odpocząć od strzelanin, wyścigów i bijatyk przy strategii Sid Meier's Civilization: Revolution. Największą zmianą, w porównaniu z pecetowym oryginałem, jest odejście od tabelek na rzecz wesołej zabawy, takiej jak pełne humoru wypowiedzi doradców oraz przywódców innych państw.

GRA PRZYGODOWA

A New Beginning

Na tle bardzo dopracowanych trójwymiarowych strzelanin intrygująco przedstawia się dwuwymiarowa przygodówka, której premiera planowana jest na koniec 2008 roku. Fani klasycznych gier tego gatunku poczują się usatysfakcjonowani – rysunkowa grafika oraz styl rozgrywki zaznacz i kliknij to powrót do starych, sprawdzonych wzorców. Autorzy są bardzo powściągliwi w ujawnianiu tajników fabuły, uchylili jedynie rąbka tajemnicy, wspominając o apokalipsie, ociepleniu i podróżach w czasie.

GRA AKCJI

Unreal Tournament III

Żaden fan strzelanin nie mógł minąć obojętnie dema Unreal Tournament 3. Oszałamiające wrażenie sprawia liczba dostępnych broni i możliwości atakowania. W arsenale wyróżniają się miniaturowe roboty pułapki podążające jak cień za ofiarą, generujące pole siłowe machiny kroczące czy też antygrawitacyjne deski służące do szybszego poruszania się bohatera. Pod koniec 2007 roku zapowiada się świetna zabawa.

mkow

TELEFONY GSM

Drogie jak Avantgarde

Pięć tysięcy euro... to cena, jaką trzeba zapłacić za najtańszą komórkę z ekskluzywnej kolekcji Avantgarde firmy Gresso. Telefony Luna i Sol wykonane są ze złota, polerowanej stali i czarnego drewna z ponad 200-letnich drzew afrykańskich. Komórki składane są ręcznie, a ich klawiatury i oznaczenia klawiszy wycinane laserowo. Mają wyświetlacze o rozdzielczości 320x240 pikseli, które chroni szafirowa szybka. Komórki pracujące pod kontrolą systemu Windows Mobile 6 wyposażono w odtwarzacz MP3, Bluetooth[1] i dwumegapikselowy aparat fotograficzny.

- Cena: Luna – około 20 tysięcy złotych; Sol – około 28 tysięcy złotych
- Firma: Gresso
- www.gresso.com

[1]bluetuf

SYSTEM GPS

Kompaktowa nawigacja

Niewielkie, smukłe w chromowanej obudowie urządzenie o symbolu 5100 to nowy system nawigacji firmy NAVIGON. Ma obracany 3,5-calowy kolorowy wyświetlacz dotykowy w formacie 4:3 ze specjalną powłoką, na której nie widać odcisków palców. Sercem urządzenia jest procesor o taktowaniu zegara 400 MHz. NAVIGON 5100 ma wbudowane 256 MB pamięci ROM i 64 MB pamięci RAM oraz nowoczesny moduł GPS SIRFStar III. Oprogramowanie nawigacyjne urządzenia wyposażono w takie funkcje, jak rzeczywisty wygląd skrzyżowań, asystenta pasa ruchu, informacje o ograniczeniach prędkości, najbliższych stacjach benzynowych i ponad dwóch milionach punktów użyteczności publicznej w Europie. NAVIGON 5100 sprzedawany jest z wbudowanymi mapami 17 krajów Europy Wschodniej. Identyczne konstrukcyjnie urządzenie NAVIGON 5110 dostępne jest z mapami 37 krajów całej Europy.

- Cena: 5100 – 1399 zł, 5110 – 1599 zł
- Firma: NAVIGON
- www.navigon.pl

TELEFON DECT

Hybryda Siemensa

Siemens wprowadził na polski rynek Gigaset C450 IP – pierwszy tej firmy bezprzewodowy telefon stacjonarny DECT z funkcją VoIP. Urządzenie podłącza się do klasycznej sieci telefonicznej oraz sieci komputerowej z dostępem do internetu. Telefon do połączeń VoIP ze standardowymi numerami telefonicznymi nie wymaga komputera.

Gigaset C450 IP ma podświetlany kolorowy wyświetlacz oraz graficzne menu umożliwiające wysyłanie i odbieranie wiadomości SMS. W książce telefonicznej można zapisać do 100 pozycji. Nowy telefon wyposażono również w funkcję głośno mówiącą oraz możliwość podłączenia zestawu słuchawkowego. Urządzenie obsługuje operatorów VoIP korzystających z powszechnie stosowanego protokołu SIP (Session Initiation Protocol). Telefon Gigaset C450 IP jest dostępny w Polsce od września tego roku. tpa

- Cena: 349 zł
- Firma: Siemens
- www.siemens.pl

Stacja bazowa telefonu współdziała maksymalnie z sześcioma słuchawkami

RADIOODTWARZACZ SAMOCHODOWY

DVD w samochodzie

Czy odtwarzacz DVD do samochodu musi być bardzo drogi? Firma Easy-Touch[2] próbuje nas przekonać, że nie. EC-53001-SPACE to radio samochodowe odtwarzające filmy DVD, DivX, SVCD, VCD, muzykę CD, utwory MP3 i WMA oraz wyświetlające obrazy JPEG. Filmy i obrazy oglądamy na wbudowanym 2,8-calowym ekranie LCD o rozdzielczości 320x240 pikseli. EC-53001-SPACE dysponuje wzmacniaczem o mocy 4x40 W. Radio ma wejście pozwalające podłączyć kamerę wsteczną. Obsługę urządzenia ułatwia dołączony w zestawie pilot zdalnego sterowania.

- Cena: 759 złotych
- Firma: PRONOX
- www.easy-touch.com

[2]zi-łacz

ODTWARZACZ MP3

Kolorowy, kieszonkowy

Sansa Clip to nowy odtwarzacz MP3 znanego producenta nośników pamięci – firmy SanDisk. Urządzenie ma bardzo małe wymiary, kolorowy wyświetlacz OLED, wbudowany tuner radiowy oraz funkcję dyktafonu. We wbudowanej pamięci flash o pojemności 1 lub 2 gigabajty możemy przechowywać muzykę MP3, WMA (także z obsługą praw autorskich), WAV oraz pliki Audible. Akumulator odtwarzacza ma zapewnić ciągłą pracę urządzenia przez 15 godzin. Do wyboru mamy cztery atrakcyjne kolory obudowy: czarny, różowy, czerwony i niebieski. Sugerowane ceny Clipa wydają się dość atrakcyjne.

- Cena: 1 GB – około 140 złotych, 2 GB – około 210 złotych
- Firma: SanDisk
- www.sandisk.com

TELEWIZOR PLAZMOWY

Malutki, ale FullHD

Telewizory plazmowe o przekątnej 42 cale nie potrafiły do tej pory wyświetlać obrazu o pełnej rozdzielczości HD (1920x1080 pikseli). Sytuacja ta uległa jednak zmianie. Firma Panasonic ogłosiła wprowadzenie do sprzedaży urządzeń, które przełamały technologiczne ograniczenia. Telewizor TH-42PY70 to najtańsza i najmniejsza obecnie na rynku plazma FullHD. Za cenę 7000 złotych otrzymujemy urządzenie wyposażone w dwa cyfrowe gniazda HDMI, komplet gniazd analogowych wideo oraz czytnik kart pamięci SD, dzięki któremu łatwo wykonamy pokaz zdjęć. Telewizor akceptuje cyfrowe sygnały wideo do najwyższego obecnie stosowanego standardu 1080p. Obudowa TH-42PY70 jest czarna i błyszcząca – to obecnie najmodniejsze zestawienie. Kontrast panelu plazmowego osiąga współczynnik 5000:1 – nieco gorszy niż starsze modele o niższej rozdzielczości ekranu, ale za to producent ogłosił zwiększenie żywotności urządzenia z dotychczasowych 60 000 do 100 000 godzin. Dla porównania, żywotność większości paneli LCD określa się na 50 000 godzin. Czy oznacza to koniec mitu o szybkim wypalaniu się ekranów plazmowych? pk

- Cena: 6999 złotych
- Firma: Panasonic Polska
- www.panasonic.pl

HP zaleca system Windows Vista® Home Premium.

WIĘCEJ GIER. LEPSZA ZABAWA.

KOMPUTER ZNÓW JEST OSOBISTY.

Przed Tobą zupełnie nowa jakość zabawy – komputer **HP Pavilion a6150pl** z procesorem Intel® Core™2 Quad oraz zainstalowanym systemem Windows Vista® Home Premium. Przekonasz się, jak wygodnie i bezpiecznie używa się komputera zaprojektowanego od początku do końca jako jedna całość.

Poczujesz, jak szybko karta graficzna i panoramiczny monitor LCD* sprawiają, że znika granica między wyobraźnią a rzeczywistością. Na pojemnym dysku zgromadzisz ulubioną muzykę, wyjątkowe zdjęcia i najlepsze filmy akcji. A gdy tylko zechcesz, wrzucisz to wszystko na kieszonkowy dysk i zabierzesz ze sobą. Tak po prostu.

To jeszcze nie koniec. Odlotowy wygląd HP Pavilionu robi wrażenie – będzie on w Twoim pokoju czymś więcej, niż tylko stylowym dodatkiem.

Poznaj go na **www.hp.pl/gram**

* Monitor i dysk kieszonkowy do komputerów HP Pavilion są sprzedawane osobno.

intel Core™2 Quad inside™

Cztery rdzenie. Niezrównany.

©2007 Hewlett-Packard Development Company, L.P. Podane informacje mogą ulec zmianie bez wcześniejszego powiadomienia. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon i Xeon Inside są znakami towarowymi firmy Intel Corporation w U.S.A. i innych krajach. Microsoft oraz Windows są znakami towarowymi firmy Microsoft Corporation. Niektóre funkcje systemu Windows Vista wymagają dodatkowego lub zaawansowanego sprzętu. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach www.microsoft.com/windowsvista/getready/hardwarereqs.mspx oraz www.microsoft.com/windowsvista/getready/capable.mspx. Program Doradca aktualizacji systemu Windows Vista jest przydatny przy sprawdzaniu, które funkcje systemu Windows Vista będą działały na tym komputerze. Program ten można pobrać ze strony www.windowsvista.com/upgradeadvisor.

Bez śladu

Fot.: BGW/montaż Komputer Świat

Odcisk palca precyzyjnie identyfikuje jego właściciela. W świecie cyfrowym jest podobnie – ukryte pliki, nieświadomie pozostawiane przez nas na dysku peceta i w internecie, umożliwiają poznanie wielu, niekiedy bardzo szczegółowych, informacji na nasz temat. Dowiedzmy się, jakie to ślady i jak je skutecznie zacierać

DROGOWSKAZ

Bez śladu	16
Co musisz wiedzieć	16
Jakie ślady zostawiamy w pececie	17
Czego można się dowiedzieć o naszych wizytach w internecie	17
Gdzie na dysku pozostają ślady używanych aplikacji	18
Uważajmy na ciekawskich	20
Kogo interesuje, co robimy w pececie	20
Wyniki testu w szczegółach	20
Jak chronić swoją prywatność	21
DODATKOWE STRONY NA CD	
Usuwamy ślady – poradnik do testu programów do zacierania śladów	V

Co musisz wiedzieć

Każdy z nas ceni sobie prywatność. Są pewne rzeczy w naszym życiu, które chcemy zachować tylko dla siebie. Często jednak zapominamy, że podczas korzystania z komputera nieświadomie pozostawiamy mnóstwo informacji o tym, co robiliśmy, siedząc przy klawiaturze. Niejednokrotnie są to bardzo poufne rzeczy. Odwiedzane witryny, zapisane hasła w funkcji autouzupełniania czy numery kart kredytowych to tylko niewielka część danych, jaka może paść łupem złodzieja bądź nieopatrznie trafić w niepowołane ręce.

Komputer Świat przygotował praktyczny przewodnik dla wszystkich tych, którzy chcą świadomie chronić swoją prywatność – zarówno podczas korzystania z aplikacji, jak i przy przeglądaniu zasobów internetu.

Skąd się biorą ślady w pececie?

Używane programy bardzo często zachowują informacje o otwieranych przez nas plikach czy wykonywanych operacjach. Dzięki temu przy kolejnym uruchomieniu możemy posłuchać ostatnio odtwarzanej piosenki czy otworzyć plik, nad którym pracowaliśmy. Niestety – każdy, kto uzyska fizyczny dostęp do naszego komputera (lub też włamie się do niego za pośrednictwem sieci), będzie mógł zrobić dokładnie to samo.

Ślady pozostające po naszym surfowaniu po internecie są jeszcze bardziej wyraźne – praktycznie każdy plik (tekst, obrazek, animacja, a nawet wypełniane formularze), który widzimy na stronie WWW, pozostaje przez jakiś czas zapisany w pamięci przeglądarki! To wielka kopalnia wiedzy na nasz temat!

Jak chronić naszą prywatność?

Najłatwiej – używając aplikacji do zacierania śladów (wyniki testu takich narzędzi znajdziemy na stronach 20–21). Programy te skanują dysk w poszukiwaniu plików, które zawierają informacje, co robiliśmy podczas korzystania z peceta, i bezpowrotnie je kasują. Dodatkowe funkcje pozwalają na usunięcie wybranych plików bez możliwości ich odzyskania. Na płycie CD dołączonej do Komputer Świata znajdziemy praktyczny poradnik, jak używać najlepszych testowanych aplikacji.

mkam

PRZYDATNE PROGRAMY

program	w internecie	na płycie 19/2007 Komputer Świat
All in one Cleaner 2.0	www.xp-tools.com	✔
Anti Tracks 6.9.23	www.rightutilities.com	✔
Clean Disk Security 7.66	http://theabsolute.net/sware/	✔
CyberScrub Privacy Suite 4.5	www.cyberscrub.com	✔
East-Tec Eraser 2007	www.east-tec.com	✔
Platinum Guard 2.0.0	www.reohix.com	✔
Privacy Guardian 4.1	www.pctools.com	✔
Privacy Protector 2007	www.surfsecret.com	✔
Tracks Eraser Pro 6.2	www.acesoft.net	✔
Window Washer 6.0	www.webroot.com	✔

Jak Mitnick podbijał cyfrowy świat

Pozyskiwanie i analiza informacji to dla hakera najlepsze narzędzie, by złamać zabezpieczenia. Ikona środowiska cyberwłamywaczy, Kevin Mitnick, w ten właśnie sposób zaczął odnosić sukcesy. Gdy w 1979 roku dokonywał pierwszego włamania, za klucz do cyfrowego skarbca firmy Digital Equipment Corporation posłużył mu poufny numer telefonu, który dawał dostęp do systemu informatycznego firmy. Numer ten, pozostawiony przez jednego z pracowników na służbowym komputerze, stał się przyczyną kradzieży danych. Pokazuje to wyraźnie, że często naiwność i nieostrożność ludzi stanowi najpoważniejszą lukę w bezpieczeństwie!

Fot.: BGW

Jakie ślady zostawiamy w pececie

Ślady, jakie pozostawiamy podczas pracy z komputerem, możemy podzielić na dwie grupy – pochodzące z internetu i z zainstalowanych aplikacji. Jest ich tak dużo, że ręczne ich kasowanie jest skazane na niepowodzenie. Komputer Świat wskaże, gdzie i jakie ślady pozostawiamy

Czego można się dowiedzieć o naszych wizytach w internecie

Otwierane strony

Wszystkie odwiedzone przez nas strony internetowe są zapisywane w pamięci przeglądarki. Każdy może je swobodnie obejrzeć. Wystarczy rozwinąć listę znajdującą się w polu adresowym, by uzyskać do nich dostęp.

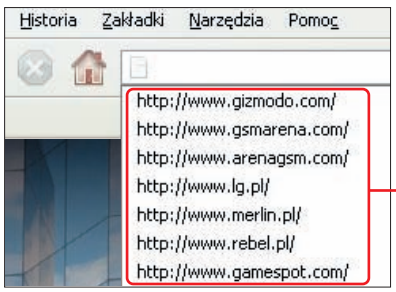

Ściągane pliki

Nasza aktywność w internecie nie ogranicza się tylko do oglądania witryn WWW czy odbierania poczty. Często pobieramy różne aplikacje bądź

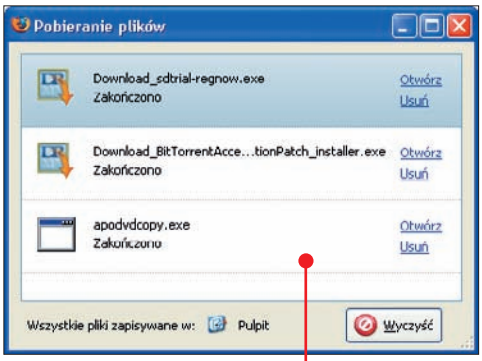

pliki za pomocą menedżera pobierań. Każda z najpopularniejszych przeglądarek zapisuje informacje o tych danych w formie listy.

Otrzymane i wysłane listy

Programy pocztowe przechowują nie tylko odebrane listy, ale także te, które zostały przez nas wysłane. Co więcej, usunięcie wybranego e-maila nie powoduje jego wykasowania, tylko przeniesienie do Kosza. Wiele z nich nie jest już nam potrzebna. Pozostawienie komputera bez nadzoru to ryzyko przejrzenia całej naszej korespondencji przez osoby niepowołane.

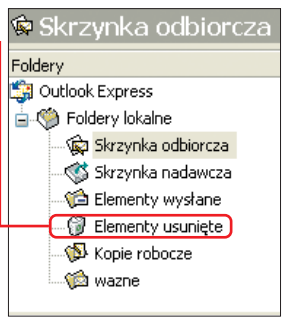

Wielki brat uczy się i analizuje

Surfując w internecie, pozostawiamy informacje, które umożliwiają dotarcie do nas z precyzyjną ofertą handlową, często bez naszej wiedzy i zgody. Na przykład popularny sklep Amazon.com zbiera informacje o oglądanych przez nas towarach i przygotowuje ofertę indywidualną, włącznie ze specjalnymi cenami i promocjami. Jeżeli mamy swoje konto na takiej witrynie i dokonaliśmy już zakupu, to wystarczy wejść na nią (bez konieczności logowania), abyśmy zostali natychmiast rozpoznani za pomocą ciasteczek (patrz poniżej) zapisanych w naszej przeglądarce. Sklep Amazon chroni tak pozyskane dane i teoretycznie nie dzieli się nimi z innymi firmami. Może

Na podstawie zapisanych w pececie informacji serwisy WWW rozpoznają, że je właśnie odwiedzamy

się jednak zdarzyć, że trafimy na mniej uczciwego usługodawcę i zebrane o nas informacje trafią w niepowołane ręce.

Wypełnione formularze

Autouzupełnianie to funkcja tyle przydatna, co często kłopotliwa. Zapisuje dane, które najczęściej wpisujemy do ankiet oraz internetowych formularzy. Może to być nasze imię i nazwisko, adres e-mail, numer karty płatniczej, a nawet hasło do skrzynki pocztowej czy login do internetowego konta bankowego. Obecność tych danych w przeglądarce sprawia, że potencjalny złodziej nie musi ich znać, by móc wejść na naszą skrzynkę pocztową czy dokonać transakcji poprzez internet za pomocą naszej karty kredytowej.

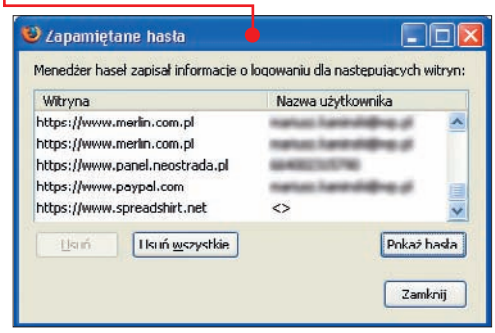

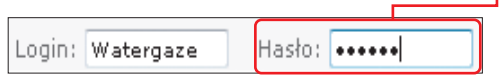

Pliki cookies

Cookies, czyli ciasteczka, to niewielkie pliki tekstowe przechowywane w katalogu. Zawierają między innymi informacje o odwiedzanych witrynach oraz o elementach, które nas najbardziej interesowały (na przykład wybrane przez nas towary w sklepie internetowym lub kliknięte odnośniki do innych stron WWW).

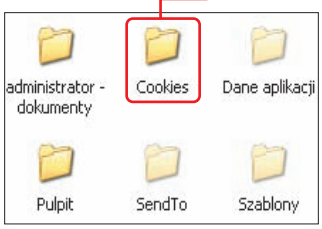

Uważaj, gdy tracisz z oczu komputer lub dysk twardy

Sytuacji, kiedy możemy narazić na szwank naszą prywatność, jest bardzo dużo. Aby ich unikać, warto przestrzegać podstawowych zasad bezpieczeństwa. Usuwajmy ślady, gdy:

- pożyczamy komputer lub dysk twardy innym osobom. Dotyczy to zwłaszcza laptopów oraz dysków przenośnych (na przykład gdy wymieniamy się danymi).
- oddajemy komputer do serwisu lub sprzedajemy dysk twardy, na przykład na giełdzie komputerowej.
- pozostawiamy uruchomiony komputer na dłuższy czas bez nadzoru. Dotyczy to zwłaszcza peceta, z którego korzystamy w miejscu pracy. Podczas naszej nieobecności ktoś ciekawski może sprawdzić, co robimy, gdy nie zajmujemy się obowiązkami.
- korzystamy z peceta wspólnie z innymi członkami rodziny.

Zanim sprzedamy komputer lub dysk, powinniśmy pieczołowicie skasować dane – inaczej ciekawski nabywca może się o nas dowiedzieć zbyt wiele

Fot.: ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA GAZETA

Gdzie na dysku pozostają ślady używanych aplikacji

Otwierane pliki i dokumenty

Aplikacje zainstalowane na dysku twardym naszego komputera pozostawiają ślady po wykonywanych w nich operacjach. Przykładem może być lista ostatnio otwieranych dokumentów w Microsoft Word oraz w menu Start. Z niej można dowiedzieć się nie tylko, jakie dokumenty były ostatnio czytane lub modyfikowane, ale także gdzie są zapisane.

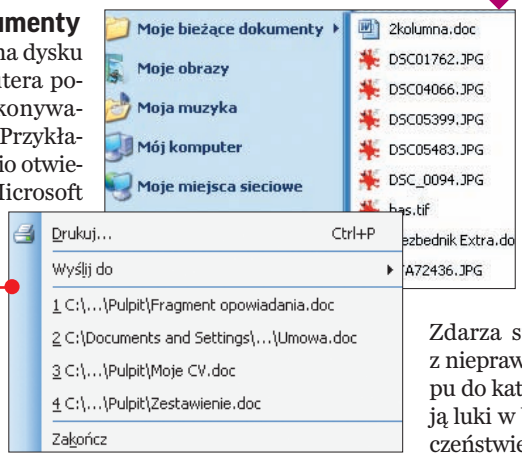

Uruchamiane programy

W menu Start znajduje się lista ostatnio uruchamianych aplikacji. W wielu z nich mogą się znajdować prywatne informacje, na przykład hasła zabezpieczające dane na dysku.

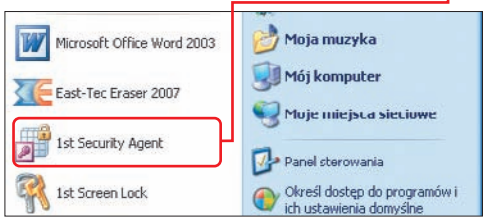

Katalog TEMP

Katalog plików tymczasowych zawiera dane chwilowo zapisane przez Windows lub aplikacje w celu późniejszego użycia. Warto ze względów bezpieczeństwa usuwać jego zawartość. Zdarza się, że błędy wynikłe z nieprawidłowych praw dostępu do katalogu TEMP powodują luki w bezpieczeństwie systemu, które mogą doprowadzić do włamania i kradzieży ważnych danych.

Archiwum rozmów w komunikatorach

Komunikatory internetowe przechowują zapis naszych konwersacji. Najczęściej nie są one chronione i każdy, kto potrafi uruchomić Gadu-Gadu lub Spik, może bez problemu zapoznać się z treścią naszych rozmów. Najlepsze z przetestowanych przez Komputer Świat aplikacji potrafią owe zapisy wykasować i oszczędzić nam w ten sposób ewentualnych nieprzyjemności.

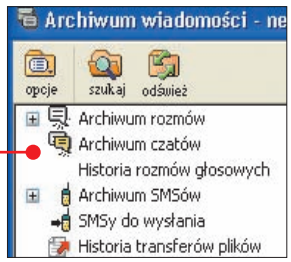

Archiwum rozmów w komunikatorze to gratka dla ciekawskiego domownika

Deinstalacja na 100 procent

Gdy usuwamy niepotrzebny program za pomocą deinstalatora, to nie zawsze wszystkie pliki zostają dokładnie wymazane. Często na dysku twardym pozostają katalogi z profilami, które zawierają istotne informacje o sposobie wykorzystania danego programu, a niekiedy nawet nasze osobiste dane, jak na przykład adres e-mail. Aby mieć pewność, że wszystko zostanie skutecznie wykasowane, warto skorzystać z programu Smarty Uninstaller zamieszczonego na płycie dołączonej do numeru 9/2007 Komputer Świata.

Plik wymiany

Wykorzystywany przez Windows jako pamięć wirtualna. Wydzielony obszar dysku twardego, gdzie przechowywane są dane, które nie zmieściły się bądź oczekują na zapis w pamięci operacyjnej komputera. Obszar ten nie zawsze jest oczyszczany po zamknięciu używanej aplikacji, a przecież zawiera informacje o wykonywanych operacjach – może więc być furtką dla cyberwłamywaczy.

Na czym polega trwałe usuwanie danych z komputera

Wbrew pozorom skasowanie dowolnego pliku czy katalogu nie powoduje, że ten znika z dysku twardego. Na początku trafia do Kosza. Aby go odczytać, wystarczy kliknąć dwukrotnie na ikonę i przenieść na pulpit lub też w inne miejsce na dysku twardym.

Złudne poczucie bezpieczeństwa

Nawet opróżnienie Kosza nie powoduje, że dane, które się w nim znajdowały, znikają. System operacyjny jedynie oznacza początek i koniec pliku tak, by przestał być widoczny dla systemu i był traktowany jako pusta przestrzeń, mimo że dane wciąż są fizycznie obecne i mogą być odzyskane za pomocą specjalistycznego oprogramowania, jak na przykład.

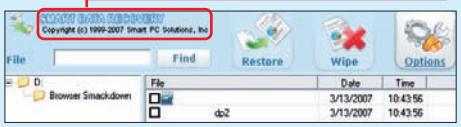

Gdyby Aleksandra J. wiedziała...

Znanym przykładem tak przywróconych danych był dysk twardy pochodzący ze służbowego komputera Aleksandry J. Dysk ten został całkowicie sformatowany, a mimo to udało się odczytać z niego ważne dokumenty oraz korespondencję e-mailową, która stanowiła później dowód w śledztwie. Na rynku informatycznym już od lat działają firmy specjalizujące się w odzyskiwaniu danych. Warto zauważyć, że osoba korzystająca z usług takiej firmy podpisuje jedynie oświadczenie, że komputer lub dysk twardy jest jej lub jego własnością.

Specjalistyczne firmy bez problemu mogą odzyskać zawartość nawet zniszczonego dysku twardego

Nieskuteczne zatarcie śladów w laptopie przyczyniło się do postawienia Aleksandry J. w stan oskarżenia

Fot.: Maciej Figurski / FORUM

Niszczarka plików

Jedyna metoda na pozbycie się informacji z dysku to jej fizyczne usunięcie. Za pomocą specjalnych algorytmów niszczarka nadpisuje obszar, w którym znajdują się dane, umieszczając w nim przypadkowe dane albo same zera/jedynki. Dzięki temu odzyskanie plików staje się niemożliwe.

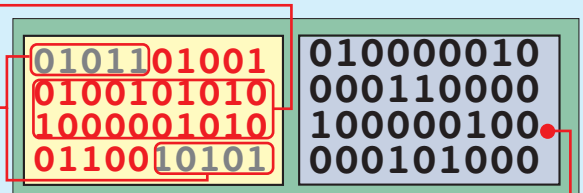

Programy usuwające dane wiele razy zapisują każdy sektor przypadkowymi danymi (lub samymi zerami albo jedynkami) – po takim sprzątaniu nawet specjaliści nie będą w stanie nic odzyskać

Większość programów, które przetestował Komputer Świat, ma wbudowaną niszczarkę korzystającą z wielu skutecznych algorytmów. Więcej informacji na ten temat znajdziemy w tabeli testowej na stronach 20-21.

Jak skutecznie zatrzeć ślady?

Komputer Świat przetestował aplikacje, które automatycznie kasują wszelkie ślady po wędrówkach internetowych i używanych przez nas programach. Wiele z nich (na przykład Anti Tracks 6.9 czy East-Tec Eraser 2007) ma funkcje bezpiecznego niszczenia plików – zatarte w ten sposób ślady będą nie do odtworzenia, a my odzyskamy poczucie bezpieczeństwa.

ASUS WL-500g Premium
Więcej niż Router

Ściągaj dane zawsze kiedy potrzebujesz, nawet gdy Twój komputer jest wyłączony

Jeśli chcesz być użytkownikiem sieci bezprzewodowej, potrzebujesz szybkiej transmisji danych, lepszego pokrycia sygnałem, bezproblemowej instalacji? Jeśli takie są Twoje potrzeby przeczytaj poniższy artykuł.

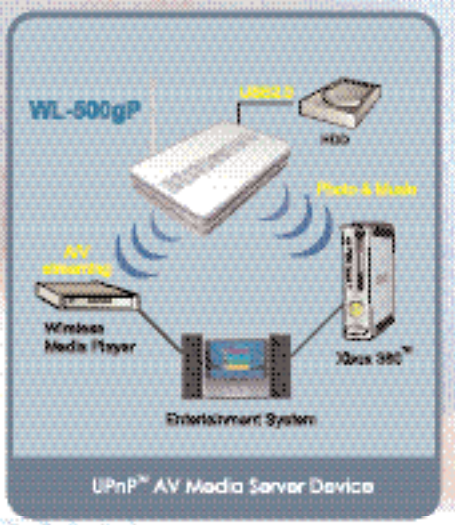

Ściągaj nawet wtedy gdy Twój komputer jest wyłączony!

Download Master to unikalna technologia, w którą wyposażone są najnowsze urządzenia bezprzewodowe firmy ASUS. Dzięki niej ściąganie danych z Internetu stanie się o wiele łatwiejsze. Zamień swój router WL-500g Premium 802.11g w bezprzewodowe centrum magazynowania danych przez dołączenie zewnętrznego dysku twardego ze złączem USB 2.0. Download Master działa niezależnie od samego komputera co oznacza, że nie korzysta on w żaden sposób z komputera PC podczas swojej pracy.

Jeśli jesteś użytkownikiem laptopa wystarczy że ustawisz pliki, które mają zostać ściągnięte. Potem możesz odłączyć notebooka i pozwolić routerowi WL-500g Premium i Download Master zająć się wszystkim. Jeśli jesteś poza miejscem swojej pracy, WL-500g Premium umożliwi Ci ustawienie kolejki ściągania plików przez Internet. Kiedy wrócisz do domu lub biura, pliki na które czekałeś będą już zapisane na zewnętrznym dysku twardym. Wspierając standardy takie jak BitTorrent, ftp i protokół http, WL-500g Premium jest kompletnym i uniwersalnym rozwiązaniem.

Szybciej i wydajniej

Dziel się bezprzewodowo materiałami wideo i muzyką zmagazynowaną dzięki WL-500g Premium. Szybki transfer i duże pokrycie sygnałem jest możliwe dzięki zaawansowanym technologiom ASUSa.

BroadRange™ w porównaniu ze standardem 802.11g potraja zasięg sieci bezprzewodowej poprzez zwiększenie czułości nadajnika. Aby uzyskać jak najlepszy efekt, urządzenie będące klientem powinno również wspierać powyższą technologię. Ciesz się bezprzewodowym Internetem w każdym zakątku Twojego domu.

Technologia Afterburner zwiększa transfer danych o 35% w porównaniu do standardu 802.11g. Bezprzewodowe dzielenie się cyfrowymi multimediami jest teraz szybsze i łatwiejsze niż kiedykolwiek.

Podłącz i dziel się

WL-500g Premium umożliwia funkcje hosta Plug-n'-Share. Nieważne czy to jest dysk twardy, drukarka czy kamera internetowa, po prostu podłącz je przez złącze USB 2.0 by udostępnić innym urządzeniom w sieci ich funkcje.

Połączenie WL-500g Premium z zewnętrznym dyskiem twardym Plug-n'-Share jest szczególnie warte podkreślenia. Serwer ftp, który pozwala na magazynowanie danych na zewnętrznym dysku twardym z komputera poprzez otoczenie sieciowe w Windows. Wszystkie te funkcje działają bez podłączania WL-500g Premium do komputera PC.

Dziel się mediami

WL-500g Premium obsługuje protokół UPnP i automatycznie wyszukuje oraz rozpoznaje cyfrowe odtwarzacze multimedialne w sieci. Teraz dzielenie się plikami multimedialnymi korzystając z urządzenia WL-500g Premium jest niezwykle proste. Korzystaj z bezprzewodowej łączności by przesyłać pliki między swoim odtwarzaczem cyfrowym a zewnętrznym dyskiem w standardzie 802.11b/g. Zarządzanie pasmem przesyłu danych jest również możliwe, dzięki czemu możesz korzystać z multimediów bez zakłóceń ze strony innych aplikacji.

Możesz jeszcze więcej !!!

WL-500g Premium jest wyposażony w szereg innych funkcji, które ułatwią Ci wykonywanie Twoich zadań. Więcej informacji na temat produktu dostępnych jest na stronie producenta.

Uważajmy na ciekawskich

Wiemy już, że ślady czynności wykonywanych na pececie łatwo odczytać. Dowiedzmy się więc, czy zagrożenie naszej prywatności jest duże i czy warto zacierać po sobie ślady

Kogo interesuje, co robimy w pececie

Nasza aktywność w internecie

Przeglądając Ulubione i Historię, ciekawska osoba może dowiedzieć się bardzo szczegółowych informacji o naszych zainteresowaniach, osobach lub firmach, z którymi się kontaktujemy. Możemy nawet poznać numer naszej karty kredytowej oraz poufne hasła do wykorzystywanych przez nas serwisów.

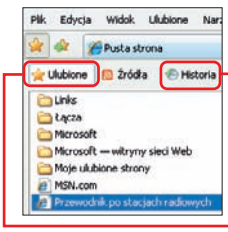

Ulubione i Historia to dokładny profil naszych zainteresowań. Lepiej, by takie informacje nie trafiły w obce ręce

Kontrola pracodawcy

Coraz popularniejszym sposobem na kontrolę wydajności w firmach jest sprawdzanie, co pracownik robił podczas godzin pracy. Jeżeli nie chcemy, by Wielki Brat w miejscu zatrudnienia posiadał o nas zbyt dużą wiedzę, to oczyszczajmy nasz służbowy pecet ze śladów, zwłaszcza gdy korzystamy z przeglądarki internetowej i programu pocztowego.

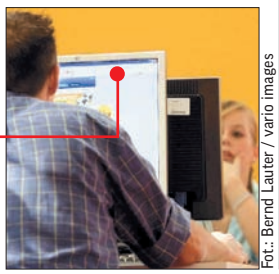

Fot.: Bernd Lauter / vario images

Zbyt ciekawi domownicy i współlokatorzy

Komputer w miejscu zamieszkania nie zawsze jest bezpieczny przed zakusami innych osób.

Bezpieczniej i na hasło

Więcej informacji na temat bezpieczeństwa w systemie Windows, a zwłaszcza metod ochrony danych za pomocą hasła, znajdziemy w Niezbędniku EXTRA 3/2007 Bezpieczeństwo.

Jak czytać tabelę testu

1 Pliki cookie

Pliki popularnie zwane ciasteczkami to dokumenty tekstowe przechowujące informacje o czynnościach na odwiedzonych stronach WWW. Możliwość wyboru zachowania niektórych ciasteczek pozwala wykasować tylko te, które są nam niepotrzebne.

2 Index.dat

Index.dat to zbiór wielu istotnych informacji pochodzących z Internet Explorera. Odwiedzone strony, zapytania do wyszukiwarki czy lista ostatnio otwieranych plików to tylko część danych zawartych w tym pliku. Jego usunięcie to bardzo istotna funkcja testowanych aplikacji.

3 Ślady pozostawiane przez inne aplikacje

Pliki logowania czy katalogi TEMP pozostawiane przez używane przez nas aplikacje zawierają sporo informacji na nasz temat. Testowane narzędzia powinny automatycznie kasować ich zawartość w jak największej liczbie zainstalowanych w pececie programów.

4 Cena/Jakość

Parametr ten wskazuje, który program ma największe możliwości w stosunku do swojej ceny. Obliczono go na podstawie następującej skali:

poniżej 4,73	celująca
od 4,73 do 5,90	bardzo dobra
od 5,91 do 7,08	dobra
od 7,09 do 8,26	dostateczna
od 8,27 do 9,45	mierna
powyżej 9,45	niedostateczna

Wyniki testu w szczegółach

Jakość Komputer Świat zwycięzca — Cena/Jakość Komputer Świat zwycięzca

		1. MIEJSCE		2. MIEJSCE		3. MIEJSCE		4. MIEJSCE	
Produkt Producent	Waga	**Anti Tracks 6.9.23 RIGHT Utilities**	Ocena	**East-Tec Eraser 2007 EAST-Technologies**	Ocena	**CyberScrub Privacy Suite 4.5 CyberScrub LLC**	Ocena	**Window Washer 6.0 Webroot**	Ocena
Instalacja i serwis	20%		2,20		2,25		2,20		2,25
Polska wersja językowa	8%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Instrukcja obsługi	4%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Instalacja programu	1%	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6
Serwis telefoniczny	2%	brak	1	0040 745926200	2	brak	1	0044 8450822498	2
Ilość zajmowanego miejsca	1%	4,50 MB	6	15 MB	5	2,70 MB	6	4 MB	6
Pomoc w programie	1%	wzorowa, po angielsku	3	wzorowa, po angielsku	3	wzorowa, po angielsku	3	wzorowa, po angielsku	3
Pomoc online	1%	wzorowa, po angielsku	3	wzorowa, po angielsku	3	bardzo dobra, po angielsku	3	dobra, po angielsku	2
Odinstalowanie	2%	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
Zacieranie śladów internetowych	30%		6,00		5,67		5,67		5,33
Autouzupełnianie adresów WWW	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Autouzupełnianie formularzy	5%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Tymczasowe pliki internetowe i historia	5%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
1 Pliki cookie	5%	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, bez możliwości wyboru	5
Ulubione	3%	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1
Usuwanie pobranych plików programów	2%	jest	6	brak	1	brak	1	jest	6
2 Pliki Index.dat	6%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Zacieranie śladów w Windows	44%		5,20		4,98		4,98		4,86
3 Ślady pozostawiane przez inne aplikacje	4%	jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6	jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6	jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6	jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6
Schowek systemowy	3%	jest	6	brak	1	brak	1	jest	6
Okno „Zapisz jako"	4%	brak	1	jest	6	jest	6	brak	1
Plik wymiany	6%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Lista otwieranych dokumentów[1]	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Wyszukaj – pliki lub foldery	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Kopie rejestru	6%	jest	6	brak	1	brak	1	brak	1
Pliki i foldery tymczasowe	5%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Kasowanie danych[2]	5%	1 algorytm/1 przejście	3	13 algorytmów/do 7 przejść	6	13 algorytmów/do 7 przejść	6	4 algorytmy/do 35 przejść	6
Lista programów w Uruchom	3%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Opcje porządkowania	6%		6,00		6,00		6,00		6,00
Uruchamianie systemu	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Zamykanie systemu	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Ręczne uruchamianie	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Ocena pośrednia	100%		4,89		4,70		4,69		4,55
Punkty dodatnie i ujemne		moduł ochrony przeglądarki Internet Explorer przed złośliwym oprogramowaniem	+0,10	zacieranie śladów w najpopularniejszych aplikacjach p2p	+0,10	zacieranie śladów w najpopularniejszych aplikacjach p2p	+0,10	funkcja Custom Wash – oczyszczanie informacji pozostawionych przez inne aplikacje	+0,10
Ogólna ocena jakości			4,99		4,80		4,79		4,65
Jakość		**bardzo dobra 4,99**		**bardzo dobra 4,80**		**bardzo dobra 4,79**		**bardzo dobra 4,65**	
4 **Cena/Jakość**		**celująca**		**mierna**		**mierna**		**celująca**	
Cena wg producenta		**100 zł**		**200 zł**		**200 zł**		**60 zł**	
Korzystna cena (najniższa cena znaleziona przez redakcję)		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny	
Cena/Jakość = **wyliczenie**		100/4,99² = **4,02**		200/4,80² = **8,68**		200/4,79² = **8,72**		60/4,65² = **2,77**	

[1]menu Dokumenty; [2]algorytmy i ilość przejść; [3]możliwość dodania w module oczyszczania dysku

Fot.: Dreamstime

Ciekawscy domownicy czy współlokatorzy łatwo mogą poznać na przykład treść naszych rozmów ze znajomymi, korespondencję e-mail czy sprawdzić, jakie strony WWW oglądaliśmy. Warto więc pilnować, by przed wyłączeniem komputera usunąć ślady oraz, w razie konieczności, zabezpieczyć dostęp do peceta za pomocą hasła.

Kafejka i inne komputery

Gdy korzystamy z peceta w kafejce internetowej, powinniśmy zwrócić baczną uwagę na pozostawiane ślady. Pracownik lub następny klient może zainteresować się naszymi poczynaniami w sieci. Sprawdzenie, co robiliśmy, zajmie mu tylko chwilę. Zachowajmy więc ostrożność.

Fot.: NORTHFOTO

Jak chronić swoją prywatność

Wymazywanie plików to nie jedyna metoda na zadbanie o bezpieczeństwo osobistych danych. Jeżeli nie mamy czasu na korzystanie ze specjalnych aplikacji, to warto przyswoić sobie kilka zasad, których przestrzeganie zwiększy stopień ochrony naszej prywatności.

Przed wyłączeniem komputera:

- Oczyszczamy historię przeglądania witryn w przeglądarce internetowej.
- Opróżniamy Kosz systemowy z zalegających plików i katalogów.
- Kasujemy listę ostatnio otwieranych dokumentów znajdującą się w menu Start.
- Usuwamy archiwum rozmów przeprowadzonych za pomocą komunikatora.
- Opróżniamy folder usuniętych wiadomości w programie pocztowym
- Upewniamy się, że w żadnym pliku na dysku nie zapisaliśmy loginów i haseł używanych przez nas do logowania się w serwisach internetowych

Automatyczne usuwanie śladów

Komputer Świat przetestował 10 programów, które automatycznie usuwają pozostawione przez nas ślady. Poznajmy najlepsze z nich.

Anti Tracks 6.9.23 – bardzo wysoka skuteczność to najważniejsza cecha, dzięki której program zajął pierwsze miejsce w teście Komputer Świata. Używając Anti Tracks, możemy być pewni, że nasze prywatne dane są dobrze chronione, a ślady – bezpowrotnie usuwane.

East-Tec Eraser 2007 – program, który ma wszystkie niezbędne narzędzia do usuwania śladów. Aplikacja wyróżnia się rozbudowanym modułem do usuwania danych. Niszczarka samoczynnie wymazuje najbardziej newralgiczne dane (pliki znajdujące się w Koszu oraz logi systemu Windows) bez możliwości ich odzyskania. mkam

5. MIEJSCE	Ocena	6. MIEJSCE	Ocena	7. MIEJSCE	Ocena	8. MIEJSCE	Ocena	9. MIEJSCE	Ocena	10. MIEJSCE	Ocena
Privacy Guardian 4.1 PCTools		**Tracks Eraser Pro 6.2 AceSoft**		**Privacy Protector 2007 SurfSecret**		**All in one Cleaner 2.0 XP Tools**		**Clean Disk Security 7.66 Kevin Solway**		**Platinum Guard 2.0 Reohix**	
	2,10		2,10		1,80		2,15		2,10		2,05
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
5,70 MB	6	3,20 MB	6	1,7 MB	6	6 MB	6	1,70 MB	6	1 MB	6
niewystarczająca, po angielsku	1	dobra, po angielsku	2	dobra, po angielsku	2	bardzo dobra, po angielsku	3	bardzo dobra, po angielsku	3	brak	1
bardzo dobra, po angielsku	3	dobra, po angielsku	2	dobra, po angielsku	2	dobra, po angielsku	2	brak	1	dobra, po angielsku	2
bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	przez Panel sterowania	3	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
	5,50		5,17		5,17		5,07		3,33		2,50
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1
jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6	jest, z możliwością wyboru	6
brak	1	brak	1	brak	1	jest	6	brak	1	brak	1
jest	6	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
jest	6	jest	6	jest	6	jest[3]	3	brak	1	brak	1
	4,18		4,11		3,18		3,16		4,07		3,11
jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6	jest, mała liczba obsługiwanych aplikacji	4	jest, średnia liczba obsługiwanych aplikacji	5	brak	1	jest, duża liczba obsługiwanych aplikacji	6	jest, bardzo mała liczba obsługiwanych aplikacji	3
jest	6	jest	6	brak	1	jest	6	jest	6	brak	1
brak	1	jest	6	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	jest	6	brak	1
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
4 algorytmy/do 35 przejść	6	1 algorytm/do 999 przejść	3	brak	1	brak	1	4 algorytmy/do 35 przejść	6	8 algorytmów/do 35 przejść	6
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	jest	6
	4,33		6,00		6,00		2,67		3,33		2,67
jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1	brak	1
brak	1	jest	6	jest	6	brak	1	jest (usuwa tylko plik wymiany)	3	brak	1
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
	4,17		4,14		3,67		3,50		3,41		2,69
				Funkcja Stealth ukrywa naszą obecność w internecie	+0,10						
	4,17		4,14		3,77		3,50		3,41		2,69
dobra 4,17		**dobra 4,14**		**dobra 3,77**		**dobra 3,50**		**dostateczna 3,41**		**dostateczna 2,69**	
bardzo dobra		**dobra**		**mierna**		**niedostateczna**		**dobra**		**bardzo dobra**	
100 zł		**120 zł**		**120 zł**		**120 zł**		**70 zł**		**40 zł**	
nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny	
100/4,17² = **5,75**		120/4,14² = **7,00**		120/3,77² = **8,44**		120/3,50² = **9,80**		70/3,41² = **6,02**		40/2,69² = **5,53**	

Dane z kart

Aby komputer mógł być multimedialnym centrum rozrywki, musimy wyposażyć go w czytnik kart pamięci. Komputer Świat podpowie, jaki model wybrać

Co musisz wiedzieć

Coraz częściej do przenoszenia danych wykorzystujemy karty pamięci flash[1]. Używamy ich w aparatach cyfrowych czy telefonach komórkowych. Warto więc nasz komputer wyposażyć w specjalny czytnik. Dzięki niemu łatwo i szybko przeniesiemy pliki z karty pamięci do peceta. Na rynku dostępnych jest wiele różnych czytników kart. Komputer Świat pomoże wybrać najlepszy i pokaże, na co zwracać uwagę przy kupnie takiego urządzenia. W tabeli znajdziemy również wyniki testu czterech popularnych oraz jednego nietypowego (SanDisk Photo Album) czytnika kart.

[1]flasz

Obsługiwane standardy

Podstawowym kryterium wyboru czytnika są obsługiwane standardy

kart. Wiele urządzeń działa ze wszystkimi rodzajami kart, można znaleźć również takie, które obsługują tylko jeden lub wybrane standardy. Producenci czytników bardzo często oznaczają swoje produkty jako , wymieniając wszystkie istniejące modyfikacje obsługiwanych standardów.

[2]pikczer

Nie należy jednak sugerować się tymi oznaczeniami, często są one bardzo nieprecyzyjne. Na przykład testowane urządzenie ICY BOX według producenta obsługuje aż 50 typów kart, jednak nie potrafi odczytać danych ze stosunkowo popularnych kart xD-Picture[2] (są stosowane w aparatach cyfrowych Olympus i FujiFilm). Uniwersalny czytnik powinien obsługiwać co najmniej pięć podstawowych standardów – najpopularniejsze SD i CompactFlash oraz dużo rzadziej używane SmartMedia, xD-Picture i MemoryStick. Jeśli zależy nam, by można było zapisywać pliki na karcie z telefonu komórkowego (na przykład microSD lub MMC mobile), nie martwmy się – zazwyczaj, kupując taki nośnik, dostaniemy w komplecie specjalny adapter , za pomocą którego umieścimy tę kartę w gnieździe SD.

Podłączenie do komputera

Sposoby podłączenia czytnika kart pamięci do komputera są różne. Najbardziej popularne urządzenia wykorzystują złącze USB. Standard ten umożliwia uzyskanie wysokich transferów. Jeszcze szybciej mogą działać czytniki podłączone za pomocą portu FireWire[3] (poza tym nie obciążają one procesora komputera). Niestety, czytniki z FireWire są drogie i mało popularne, a dodatkowo nie we wszystkich pecetach znajdziemy port FireWire.

[3]fajerfajer

Spośród testowanych modeli tylko Media-Tech MT5003 nie wymaga adaptera do kart microSD oraz MMC mobile

Większość obudów komputerowych ma miejsce na stację dyskietek. Ten archaiczny nośnik jest już w zasadzie nieużywany. Dlatego warto wykorzystać 3,5-calową zatokę na zainstalowanie czytnika kart pamięci. Przykładem takiego urządzenia jest ICY BOX IB-801-B . Czytnik montujemy wewnątrz obudowy komputera i podłączamy do znajdujących się na płycie głównej gniazd USB. Oprócz funkcji odczy-

Do czego wykorzystamy czytnik

Każdy aparat cyfrowy do zapisu zrobionych zdjęć wykorzystuje karty pamięci. W zależności od producenta mogą być to różne typy kart. To, z jaką współpracuje nasz aparat, możemy sprawdzić na nośniku lub w instrukcji obsługi. Co prawda, używając wbudowanego w aparat czytnika, skopiujemy wykonane zdjęcia na dysk twardy komputera, jednak znacznie wygodniej będzie skorzystać z podłączonego na stałe do peceta czytnika kart pamięci.

Większość notebooków[4] ma możliwość odczytywania danych z kart pamięci. Zazwyczaj jednak obsługiwany jest tylko najbardziej popularny standard SD, w zasadzie nie spotyka się laptopów obsługujących karty typu CompactFlash[5]. Jeśli również nasz pecet wyposażymy w czytnik, za pomocą karty będziemy mogli łatwo przenosić dane pomiędzy laptopem a komputerem stacjonarnym.

[4]notbuków, [5]kompaktflasz

Karty pamięci możemy użyć jako zwykłego nośnika danych. Kupując niewielki czytnik (cena około 10 złotych) i instalując w nim bardzo małą, płaską i tanią kartę SD, stworzymy funkcjonalny pendrive do przenoszenia wszelkiego typu danych.

Większość nowoczesnych odtwarzaczy i nagrywarek DVD wyposażona jest w czytnik kart pamięci. Umożliwia on między innymi wyświetlanie na ekranie telewizora skopiowanych na kartę pamięci fotografii.

Wyniki testu w szczegółach

Modyfikując wagi podane w tabeli według swego uznania, można wytypować własnego zwycięzcę testu

Producent Model	Waga	SanDisk ImageMate 12in1 SDDR-89V4	Ocena	Media-Tech MT5003	Ocena	ICY BOX IB-801-B	Ocena	Welland U2CR-101	Ocena	SanDisk Photo Album SDV2-R	Ocena
Dystrybutor/strona WWW		SanDisk/www.sandisk.com		Media-Tech/www.media-tech.eu		Komputronik/www.komputronik.pl		Konsorcjum FEN/www.fen.pl		SanDisk/www.sandisk.com	
Telefon kontaktowy		022 5360465		022 7603999		022 7409046		061 8468700		022 5360465	
Typ urządzenia/port		zewnętrzny/USB 2.0		zewnętrzny/USB 2.0		wewnętrzny 3,5 cala/USB 2.0		zewnętrzny/USB 2.0		zewnętrzny/USB 1.1	
Serwis	**10%**		**4,00**		**4,60**		**3,10**		**3,60**		**4,00**
Okres gwarancji*	5%	2 lata	4	2 lata	4	1 rok	3	2 lata	4	2 lata	4
Sposób naprawy	2%	wymiana na nowy u sprzedawcy	5	wymiana na nowy u sprzedawcy	5	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	wymiana na nowy u sprzedawcy	5
Telefon pomocy technicznej	1%	022 3988067	4	022 7603982	4	061 8359400	4	061 8468725	4	022 3988067	4
Adres strony WWW producenta	2%	www.sandisk.com	3	www.media-tech.eu	6	www.icybox.de	3	www.welland.com.tw	3	www.sandisk.com	3
Funkcjonalność i wydajność	**75%**		**5,67**		**5,40**		**5,47**		**3,27**		**2,33**
Nieobsługiwane karty pamięci	15%	microSD, MMC mobile	5	xD-Picture	5	xD-Picture, microSD, MMC mobile	4	xD Picture, SDHC, microSD, MMC mobile	3	SDHC, microSD, MMC mobile	4
CompactFlash (odczyt/zapis) KB/s	20%	20 480/10 240	6	15 059/11 636	6	15 059/12 190	6	2547/2510	3	256/269	2
SecureDigital (odczyt/zapis) KB/s	20%	17 067/14 222	6	12 190/10 667	6	16 516/15 059	6	4231/4303	4	199/325	2
SDHC (odczyt/zapis) KB/s	5%	8982/3346	5	nie obsługuje	1	10 039/5120	5	nie obsługuje	1	nie obsługuje	1
microSD (odczyt/zapis) KB/s	5%	8982/4531[1]	5	7642/4571	5	8393/4655[1]	5	2813/2844[1]	3	193/330[1]	2
MemoryStick PRO (odczyt/zapis) KB/s	10%	13 838/12 488	6	13 474/8127	6	14 629/14 222	6	4491/4129	4	195/293	2
Obsługa i wyposażenie	**15%**		**4,40**		**3,40**		**3,60**		**2,60**		**5,13**
Instrukcja obsługi	1%	po angielsku, kompletna	1	po polsku, lakoniczna	3	po angielsku, lakoniczna	1	po chińsku, na CD	1	po angielsku, kompletna	1
Jakość wykonania	1%	bardzo dobra	5	dobra	4	dobra	4	dobra	4	bardzo dobra	5
Wymagana instalacja sterowników[2]	1%	nie	6	nie	6	nie	6	nie	6	nie	6
Wymiary (szer.xdł.xwys.)		100x68x20 mm		100x60x15 mm		100x125x25 mm		80x60x10 mm		185x65x20 mm	
Długość kabla połączeniowego	5%	106 cm	6	102 cm	6	72 cm	4	67 cm	4	100 cm	6
Oprogramowanie w komplecie	1%	sterowniki[3], SanDisk TransferMate, Adobe Photoshop Elements Starter	6	sterowniki[3]	2	sterowniki[3]	2	sterowniki[3]	2	sterowniki[3]	2
Dodatkowe wyposażenie w komplecie	3%	podstawka, dodatkowy przewód miniUSB–USB	3	brak	1	cokół z miejscem na przewód, śrubki	3	brak	1	pilot zdalnego sterowania, przewód audio/wideo, zasilacz sieciowy	5
Dodatkowe funkcje	3%	przycisk do zgrywania danych	3	brak	1	możliwość wyjęcia z panelu czytnika, 2 gniazda USB	4	brak	1	możliwość wyświetlania zdjęć i filmów na ekranie telewizora	6
Ocena całkowita	**100%**		**5,31**		**5,02**		**4,95**		**3,20**		**2,92**
Jakość		**bardzo dobra 5,31**		**bardzo dobra 5,02**		**bardzo dobra 4,95**		**dostateczna 3,20**		**dostateczna 2,92**	
Cena wg producenta		**120 zł**		**50 zł**		**87 zł**		**34 zł**		**190 zł**	

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

[1]wymaga adaptera; [2]w systemie Windows XP; [3]dla Windows 98SE/Me/2000/XP

Moduł czytnika ICY BOX IB-801-B można zawsze wyjąć z panelu, zabierając go w razie potrzeby ze sobą

tu nośników pamięci flash dostajemy dodatkowe dwa porty USB na przednim panelu naszego komputera.

Szybkość działania

Wybierając czytnik, powinniśmy zwrócić szczególną uwagę na to, by do połączenia z komputerem używał portu USB 2.0. Urządzenia wykorzystujące starszą wersję tego standardu (1.1) działają bowiem bardzo wolno. Dla typowych zastosowań wystarczy czytnik kopiujący pliki z karty z prędkością 3–6 megabajtów na sekundę. Bardziej wydajny czytnik powinni wybrać użytkownicy zaawansowanych cyfrówek (współpracujących z szybkimi kartami pamięci, na przykład SanDisk z serii Extreme lub Lexar Professional). Pozwoli to w pełni wykorzystać możliwości tych wydajnych nośników. Najszybszym testowanym przez Komputer Świat urządzeniem jest SanDisk ImageMate 12in1, w wypadku kart CompactFlash (SanDisk Extreme III) dane odczytywane są z prędkością około 20 megabajtów na sekundę. Najwolniej działa zaś SanDisk Photo Album. Urządzenie to wykorzystuje do połączenia z komputerem standard USB 1.1, dlatego też szybkość działania jest bardzo niska.

Dodatkowe funkcje

Niektóre urządzenia oprócz kopiowania danych z nośników flash mają także inne funkcje. Ciekawym pod tym względem produktem jest SanDisk Photo Album. Czytnik ten umożliwia wyświetlanie zdjęć lub filmów na ekranie telewizora. W komplecie znajdziemy również pilot, umożliwiający zdalne sterowanie pokazem slajdów. Niewielkim, ale funkcjonalnym dodatkiem jest też przycisk służący do synchronizacji plików. Wciskając go, uruchamiamy aplikację i automatycznie przegrywamy nowe pliki (na przykład zdjęcia) na dysk twardy. Niestety, funkcja ta zwykle wymaga zainstalowania dodatkowego oprogramowania na pececie.

Inne urządzenia

Zazwyczaj funkcje czytnika kart pamięci ma każde urządzenie wyposażone w gniazdo dla tych nośników. Tak więc, większość aparatów cyfrowych może działać w trybie czytnika. Po podłączeniu do komputera poprzez złącze USB karta jest widziana jako dysk wymienny. Niestety, transfery podczas kopiowania plików są niskie, a wygoda obsługi niewielka.

Urządzenie SanDisk Photo Album producent wyposażył w wyjście telewizyjne, za pomocą którego możemy go podłączyć do telewizora lub projektora

Czytnik kart znajdziemy również w innych urządzeniach. Przykładem może być klawiatura Easy Touch ET-399 Master (cena 51 złotych). Na tylnym panelu urządzenia znajdziemy uniwersalny czytnik kart pamięci i gniazdo USB. To bardzo wygodne rozwiązanie, znacznie ogranicza bowiem liczbę urządzeń i przewodów na naszym biurku z komputerem.

Czytnik kart pamięci mają wbudowane także droższe modele drukarek, które służą przede wszystkim do bezpośredniego drukowania zdjęć z kart pamięci. Jednak po podłączeniu drukarki do komputera wbudowany w nią czytnik można wykorzystać w standardowy sposób. aś

Logitech MX Air

Oprócz atrakcyjnego wyglądu i dużej staranności wykonania MX Air odznacza się możliwością niekonwencjonalnej obsługi

ZALETY
- do działania nie wymaga płaskiej powierzchni
- wzorowa jakość wykonania

WADY
- brak możliwości zmiany czułości myszy
- wysoka cena

do testu dostarczył: **Logitech Polska** | tel. 022 8541151 | www.logitech.pl

KRÓTKI TEST

Myszy z fantazją

Wśród setek podobnych myszy komputerowych, które znajdziemy w sklepach, są również nietypowe produkty. Komputer Świat sprawdził, które z nich są warte uwagi

Wielu użytkownikom komputera mysz służy wyłącznie do poruszania wskaźnikiem w systemie operacyjnym lub jako kontroler w grach komputerowych. I właściwie tylko do takich zastosowań nadaje się większość dostępnych na rynku myszy. Jednak oprócz standardowych modeli w sklepach można znaleźć także bardzo oryginalne produkty. Czasami przeznaczone są do konkretnych zastosowań, niekiedy jednak dodatkowe funkcje znacznie usprawniają normalną pracę z pecetem. Komputer Świat przetestował trzy wyróżniające się na tle konkurencji myszy komputerowe, sprawdzając, komu mogą się przydać i czy warto dopłacać za dodatkowe wyposażenie i niestandardowe rozwiązania.

Do naładowania akumulatora w Logitech MX Air służy specjalna ładowarka, którą musimy podłączyć do sieci elektrycznej. Nie ma możliwości uzupełniania energii z portu USB

Obsługa myszy

Klasyczna, optyczna mysz komputerowa do działania wymaga płaskiej powierzchni. Od niej właśnie odbija się wiązka światła emitowanego przez czujnik zamontowany od spodu w każdym modelu optycznym. Dzięki temu urządzenie jest w stanie zarejestrować zmianę położenia. W taki sposób działają również testowane przez Komputer Świat myszy: Microsoft Presenter Mouse 8000, Genius Traveler 515 Laser oraz Logitech MX Air. Ta ostatnia pozwala jednak sterować kursorem także bez kontaktu urządzenia z podłożem. W modelu Logitecha zamontowano bowiem specjalne, elektromechaniczne czujniki położenia MEMS, które pozwalają używać myszy w powietrzu. Ciekawym rozwiązaniem MX Air jest kalibracja – wystarczy potrząsnąć myszą, aby kursor został ustawiony na środku ekranu. Dodatkowo został zdefiniowany zestaw specjalnych ruchów wykonywanych myszą w powietrzu (gesty myszy), za pomocą których można uruchomić określone polecenia. Do obsługi myszy w powietrzu trzeba się przyzwyczaić. Jeśli już dojdziemy do wprawy, sterowanie takie idealnie sprawdzi się podczas korzystania z Windows Media Center czy też oglądania filmów, a nawet przeprowadzania prezentacji.

Rolka

Oprócz możliwości sterowania w powietrzu mysz MX Air wyróżnia się także niestandardową rolką. Jej funkcję pełni tak naprawdę dotykowy czujnik. Ciekawostką jest zamontowany w myszy niewielki głośnik, który podczas korzystania z funkcji przewijania za pomocą tego czujnika wydaje charakterystyczny dla klasycznej rolki dźwięk. Podobne rozwiązanie znajdziemy w urządzeniu Genius Traveler 515 Laser. W tej myszy także jest dotykowy panel zamiast rolki. Jest on jednak bardziej funkcjonalny niż w urządzeniu firmy Logitech, ponieważ pozwala na wygodne przewijanie ekranu w dowolnym kierunku. Dodatkowo panel ten działa także jako trzeci przycisk myszy. Microsoft Presenter Mouse 8000 ma standardową, ale bardzo wygodną w obsłudze uchylną na boki rolkę.

Podłączenie do komputera

Spośród testowanych urządzeń tylko Genius wymaga połączenia z komputerem za pomocą przewodu. Zarówno Logitech, jak i Microsoft to myszy bezprzewodowe, przy czym ta ostatnia komunikuje się z pecetem za pośrednictwem technologii Bluetooth. Bezprzewodowe połączenie to bardzo wygodne rozwiązanie, ponieważ ruchy myszą nie są ograniczane przez przewód. Taka komunikacja ma też swoje wady, urządzenia wymagają dodatkowego zasilania. Mysz firmy Microsoft wykorzystuje dwie baterie typu AAA, MX Air ma natomiast wbudowany akumulator. O pozostałej energii ogniw zasilających w obydwu modelach jesteśmy informowani za pomocą diod sygnalizacyjnych, które zaczynają świecić, jeśli stan naładowania akumulatora jest zbyt niski. Znajdziemy też wyłącznik, służący do całkowitego wyłączenia urządzenia. Funkcji tej możemy użyć zawsze, gdy

Skrócone wyniki testu*

Producent Model	Waga	Logitech MX Air	Ocena
Serwis	**10%**		**4,10**
Dane techniczne	**10%**		**4,40**
Technologia		optyczna, laser	
Rozdzielczość optyczna (dane producenta)	1%	brak danych	1
Częstotliwość komunikacji z komputerem	3%	125 Hz	5
Rodzaj połączenia z PC		bezprzewodowe, 2,4 GHz	
Rodzaj wtyczki połączeniowej	2%	USB	3
Zasilanie	1%	wbudowany akumulator	5
Długość kabla połączeniowego do PC/ do odbiornika/do zasilania	1%	nie dotyczy/0 cm (odbiornik we wtyczce USB)/185 cm	5
Elastyczność kabla	2%	nie dotyczy	6
Wymiary (długośćxszerokośćxwysokość)		125x56x35 mm	
Waga (z bateriami)		94 gramy	
Obsługa i możliwości	**60%**		**4,52**
Instrukcja obsługi	1%	po angielsku, lakoniczna	1
Łatwość instalacji	1%	bardzo łatwa	6
Możliwości sterowników	5%	bardzo duże	5
Zasięg poprawnej pracy	5%	5,5 metra	6
Konieczność wybudzenia myszy po dłuższym nieużywaniu	2%	niewymagana	6
Liczba przycisków	2%	8	6
Układ przycisków/ich czułość	3%	dostateczny/bardzo dobra	4
Możliwość programowania funkcji przycisków	5%	jest	6
Rolka	3%	jest, dotykowa	5
Wygoda obsługi rolki	5%	dobra	4
Akceleracja wsteczna	5%	bardzo duża	2
Możliwość ręcznej zmiany czułości (dpi)	5%	brak	1
Siła potrzebna do przesunięcia myszy	5%	0,22 N	5
Kształt przystosowany do obsługi przez osoby leworęczne	3%	tak	6
Wygoda obsługi myszy	10%	bardzo dobra	5
Jakość i wytrzymałość	**20%**		**6,00**
Jakość wykonania	10%	wzorowa	6
Test odporności na upadek	10%	zaliczony	6
Ocena pośrednia	**100%**		**4,76**
Punkty dodatnie i ujemne		działa w powietrzu i spełnia funkcje pilota zdalnego sterowania	+0,20
Ocena całkowita jakości			**4,96**
Jakość		**bardzo dobra**	**4,96**
Cena wg producenta		**599 zł**	
Korzystna cena (najniższa cena znaleziona przez redakcję)		450 zł (www.bitshop.pl)	

*Pełne wyniki testów dostępne na płycie CD

Microsoft Presenter Mouse 8000	Ocena	Genius Traveler 515 Laser	Ocena
	5,20		4,20
	4,50		4,30
optyczna, laser		optyczna, laser	
1000 dpi	4	1600/800 dpi	6
174 Hz	5	124 Hz	5
bezprzewodowe, Bluetooth		przewodowe	
USB	3	USB	3
2 baterie AAA	4	z portu USB	6
nie dotyczy/0 cm (odbiornik we wtyczce USB)/nie dotyczy	4	170 cm/nie dotyczy/nie dotyczy	4
nie dotyczy	6	dość dobra	3
95x55x38 mm		105x55x30 mm	
96 gramów		104 gramy	
	4,60		4,82
po polsku, lakoniczna	3	po polsku, lakoniczna	3
bardzo łatwa	6	bardzo łatwa	6
bardzo duże	5	duże	4
6,5 metra	6	170 cm	4
niewymagana	6	niewymagana	6
14	6	5	5
dobry/dobra	4	dostateczny/dobra	4
jest	6	jest	6
jest, uchylna	6	jest, dotykowa, działa w dwóch wymiarach	6
bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
duża	3	mała	4
brak	1	jest	6
0,23 N	5	0,23 N	5
tak	6	tak	6
dobra	4	dobra	4
	5,50		5,00
bardzo dobra	5	dobra	4
zaliczony	6	zaliczony	6
	4,83		4,74
wskaźnik laserowy i przyciski do obsługi prezentacji multimedialnych	+0,10		
futerał na mysz w komplecie	+0,01		
	4,94		4,74
bardzo dobra	**4,94**	**bardzo dobra**	**4,74**
349 zł		**149 zł**	
284 zł (www.sklepit.pl)		nie znaleziono niższej ceny	

* Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

Microsoft Presenter Mouse 8000

Niewielkie wymiary urządzenia utrudniają korzystanie z bocznych przycisków

ZALETY
- działa jako pilot do zdalnej obsługi prezentacji w programie PowerPoint
- uchylna na boki rolka

WADY
- brak możliwości zmiany czułości myszy

do testu dostarczył: **Microsoft** | tel. 022 5941000 | www.microsoft.com

Genius Traveler 515 Laser

Model firmy Genius jest w zasadzie klasyczną myszą, jednak dotykowy panel zamiast rolki działa płynnie w każdym kierunku. Takie rozwiązanie przypadnie do gustu osobom projektującym grafikę 3D – dzięki niemu można bowiem łatwo obracać trójwymiarowe modele

ZALETY
- dotykowa rolka działająca w dwóch płaszczyznach
- niska cena

WADY
- mysz przewodowa

do testu dostarczył: **Yamo Sp. z o.o.** | tel. 022 4296700 | www.yamo.pl

nie korzystamy z komputera. Sprawi to, że mysz nie będzie pobierała wcale prądu – co znacznie wydłuży czas pracy na bateriach.

Dodatkowe funkcje

Możliwość używania myszy Logitech MX Air w powietrzu powoduje, że urządzenie to doskonale sprawdzi się w komputerach z systemami Media Center. Dodatkowe klawisze i zdefiniowane, specjalne ruchy pozwalają łatwo obsłużyć projekcje filmu, odtwarzacz muzyki czy też pokaz slajdów. Oczywiście możemy też w ten sposób obsługiwać system operacyjny – na przykład gdy

zamiast monitora używamy projektora. W obsłudze prezentacji multimedialnej doskonale sprawdzi się natomiast Microsoft Presenter Mouse 8000. Mysz tę producent wyposażył w funkcję prezentera. Umieszczone od spodu przyciski ● pozwalają łatwo sterować multimedialną prezentacją wykonaną na przykład w programie PowerPoint. Dodatkowo urządzenie wyposażone jest w laserowy wskaźnik. Jak przystało na urządzenia do zdalnego sterowania, obydwie bezprzewodowe myszy mają duży zasięg działania. Wykorzystujący do komunikacji z komputerem technologię Bluetooth model Microsoft Presenter Mouse 8000 działa w odległości aż 6,5 metra od komputera. Logitech MX Air ma zasięg o jeden metr krótszy.

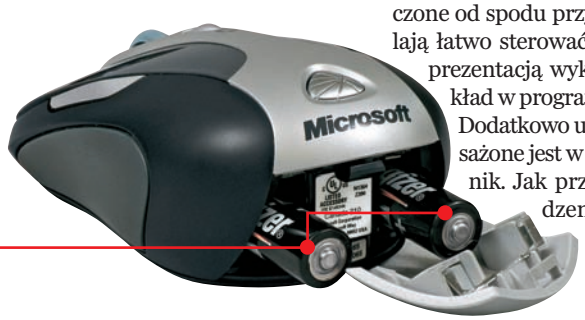

Kształt myszy

Każda z testowanych myszy ma inny kształt. Urządzeniem o najbardziej klasycznej budowie jest Genius Traveler 515 Laser. Inny jest model firmy Microsoft – to mysz notebookowa. Producent znacznie zmniejszył rozmiary urządzenia, co odbiło się na wygodzie obsługi. Największą myszą jest Logitech MX Air. Jej obudowa została tak wyprofilowana, by wygodnie leżała w dłoni zarówno podczas pracy w roli pilota, jak i na blacie biurka. Dlatego właśnie do kształtu MX Air musimy się przyzwyczaić. aś

Wnioski z testu

Prezentowane urządzenia, poza Genius Traveler 515 Laser, nie są typowymi myszami komputerowymi. Logitech MX Air to model dla osób używających komputera do odtwarzania filmów i muzyki, szczególnie na dużym ekranie (projektor). Urządzenie firmy Microsoft to natomiast rozwiązanie dla biznesmenów, studentów i osób przeprowadzających prezentacje multimedialne. Niestety, za wszystkie dodatkowe funkcje testowanych myszy musimy słono zapłacić. ■

Trzymając w ręce MX Air, możemy bardzo precyzyjnie poruszać wskaźnikiem po pulpicie. To rozwiązanie sprawdzi się przede wszystkim podczas prezentacji z wykorzystaniem rzutnika

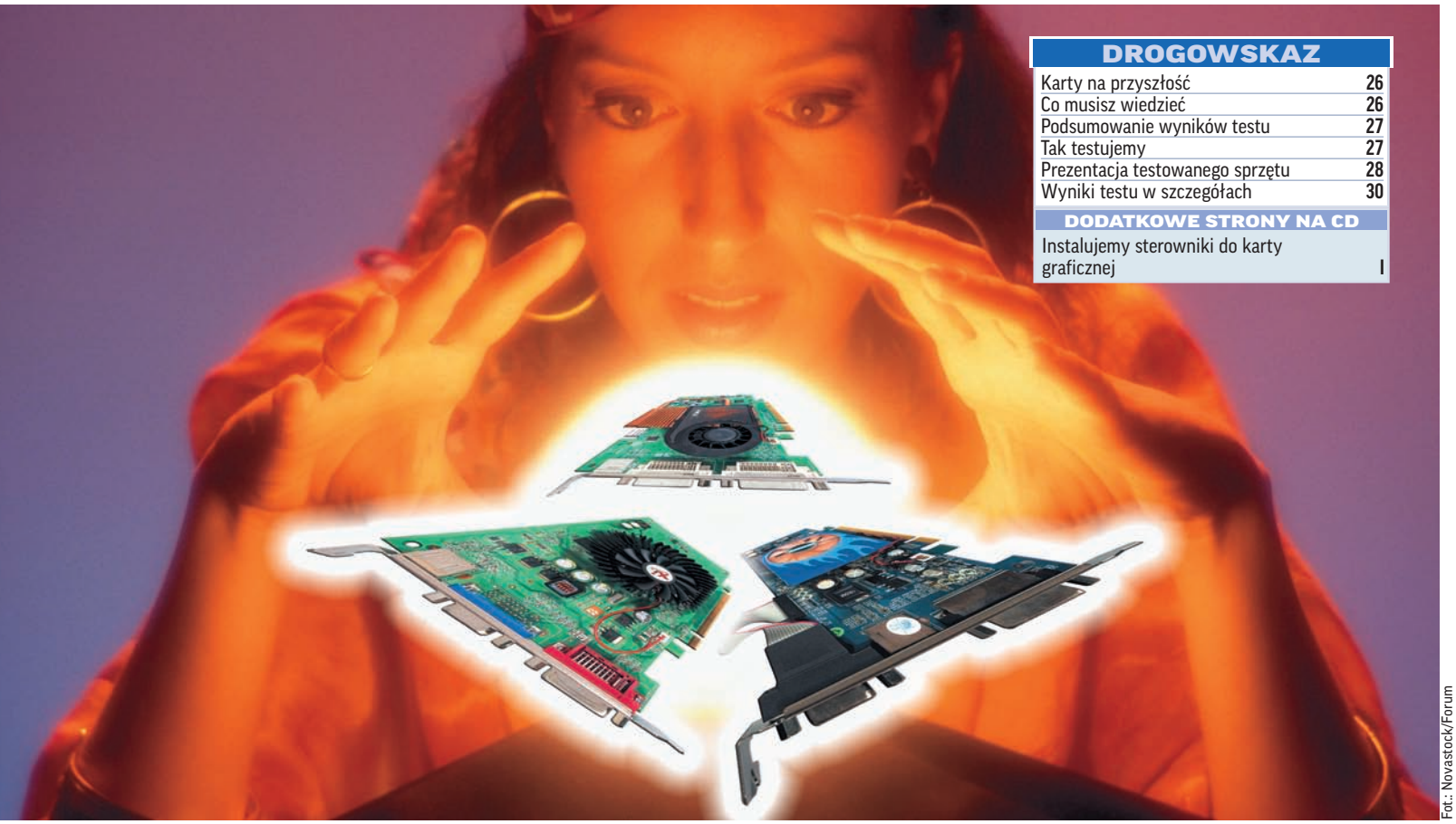

Fot.: Novastock/Forum

DROGOWSKAZ

Karty na przyszłość	26
Co musisz wiedzieć	26
Podsumowanie wyników testu	27
Tak testujemy	27
Prezentacja testowanego sprzętu	28
Wyniki testu w szczegółach	30

DODATKOWE STRONY NA CD

Instalujemy sterowniki do karty graficznej I

Karty na przyszłość

Karty tarota potrafią ukazać przyszłość. Jeżeli jednak myślimy o kupnie przyszłościowej karty graficznej, lepiej zapoznać się z wynikami testu Komputer Świata niż szukać rady u wróżki

Co musisz wiedzieć

Producenci kuszą obietnicami, że nawet tanie karty graficzne sprostają wszystkim wymaganiom stawianym nowoczesnym i wydajnym urządzeniom. Komputer Świat postanowił to sprawdzić, testując 19 tanich modeli zgodnych z **DirectX**[1] ▸ 01 10.

Ile kosztują nowoczesne karty graficzne?

Praktycznie wszystkie karty graficzne dostępne w sprzedaży oparte są na układach dwóch producentów – NVIDIA i ATI (marka jest obecnie własnością AMD). Każda z tych firm ma w swojej ofercie kilka typów **procesorów graficznych** ▸ 02 różniących się od siebie wydajnością oraz oczywiście ceną. Proste, a co za tym idzie, niedrogie modele kosztują od około 200 do 350 złotych. Są to urządzenia oparte na układach NVIDIA GeForce[2] 8400, 8500 lub ATI Radeon HD 2400 i HD 2600. Różnią się głównie wykonaniem, sposobem chłodzenia procesora, częstotliwościami taktowania procesora graficznego i **pamięci RAM** ▸ 03 oraz rodzajem i ilością zastosowanej pamięci. Właśnie takie urządzenia znalazły się w teście Komputer Świata.

Zapis ● na pudełku karty graficznej informuje, że urządzenie obsługuje najnowszą wersję biblioteki DirectX. Nie znaczy to jednak, że gry korzystające z DirectX 10 będą działały wystarczająco płynnie

Czym nowe karty różnią się od starszych modeli?

Podstawową różnicą jest zgodność z bibliotekami DirectX 10 wprowadzonymi wraz z Windows Vista. Dzięki nim możliwe jest wyświetlanie bardziej złożonej i znacznie atrakcyjniejszej grafiki. Na razie brakuje jednak gier wykorzystujących w pełni możliwości nowych bibliotek. Nowe procesory graficzne przyspieszają odtwarzanie filmów zapisanych w wysokiej rozdzielczości (**HD** ▸ 04), a wyjścia wielu kart zostały przystosowane do obsługi połączenia cyfrowego **HDMI** ▸ 05.

Ile pamięci powinna mieć karta graficzna?

Do pracy biurowej nie jest potrzebna duża ilość pamięci na karcie graficznej, ale jeżeli planujemy uruchamianie wymagających gier ze złożoną grafiką, powinniśmy wybrać model wyposażony w co najmniej 256 megabajtów RAM-u.

Jakie gniazda znajdziemy na karcie graficznej?

Coraz więcej monitorów ma cyfrowe wejścia wideo typu DVI. Ten typ połączenia stał się już także standardem w kartach graficznych. Nierzadko można spotkać karty, które nie mają już tradycyjnych wyjść analogowych D-Sub ●, tylko dwa gniazda DVI ●.

W takim wypadku do podłączenia monitora starszego typu wymagana jest specjalna przejściówka DVI–D-Sub (zwykle zostaje dołączona do karty).

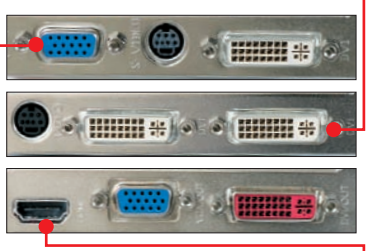

Niemal wszystkie karty oprócz wyjścia monitorowego mają również wyjścia wideo, umożliwiające podłączenie ich do telewizora. Zazwyczaj do wyboru są trzy analogowe standardy połączenia: kompozytowe, S-Video i komponentowe. W niektórych konstrukcjach znajdziemy także wyjście cyfrowe HDMI ● lub specjalną przejściówkę DVI–HDMI.

js

[1] dajrekt eks

[2] dzi fors

Podsumowanie wyników testu

Wydajność kart

Wyniki testów pokazały, że tanie karty graficzne nie sprawdzą się w komputerze gracza. Co prawda uruchomimy nawet najnowsze tytuły (wszystkie testowane modele zgodne są z bibliotekami DirectX 9 i DirectX 10), ale brak płynności animacji praktycznie uniemożliwia zabawę. Dostateczną wydajnością, ale tylko w wypadku starszych tytułów, pochwalić się mogą jedynie karty z układem ATI Radeon HD 2600 PRO. Niestety, są to urządzenia kosztujące powyżej 300 złotych.

Jeżeli jednak zależy nam głównie na uruchomieniu interfejsu Aero w Windows Vista, oglądaniu filmów DVD i większość czasu spędzamy na pracy biurowej, a w gry gramy tylko sporadycznie, to praktycznie każda z testowanych przez Komputer Świat kart graficznych spełni nasze oczekiwania.

Głośno-cicho

Karty graficzne o niewielkiej lub średniej wydajności mogą być chłodzone pasywnie, czyli nie muszą mieć hałasującego wentylatora, a jedynie duży radiator. Takie urządzenia docenią szczególnie osoby budujące tak zwany cichy komputer. W teście Komputer Świata są cztery karty chłodzone pasywnie: MSI RX2600PRO, Sapphire HD2400XT, ASUS EN8500GT Silent oraz Gigabyte GV-NX84G256H. Modele wyposażone w wentylator dość mocno hałasują, ale różnice w głośności urządzeń są dosyć znaczne. O ile kartę HIS H260pRF512DD-R można uznać za bardzo cichą, to pracę Galaxy GeForce 8500GE usłyszymy natychmiast po uruchomieniu.

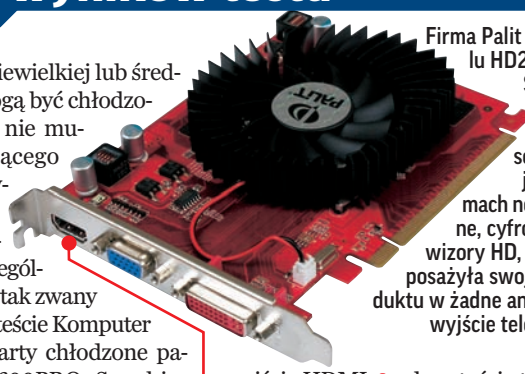

Firma Palit w modelu HD2600PRO Sonic założyła, że wszyscy mamy już w domach nowoczesne, cyfrowe telewizory HD, i nie wyposażyła swojego produktu w żadne analogowe wyjście telewizyjne wyjście HDMI, ale w teście taki luksus oferuje tylko pięć urządzeń. Mistrzami połączeń wideo są obie karty Sapphire. Oprócz gniazda HDMI możemy w ich wypadku użyć praktycznie wszystkich typów połączeń analogowych: kompozytywe, S-Video oraz komponentowe (wyjście analogowe wysokiej rozdzielczości).

Więcej gniazd

Wzrost popularności telewizorów pracujących w wysokiej rozdzielczości i wyposażonych w cyfrowe wejście HDMI sprawił, że producenci nowoczesnych kart graficznych zaczęli udostępniać to złącze w swoich produktach. Teoretycznie każda nowa karta mogłaby być wyposażona w cyfrowe

! Wnioski z testu

Zwycięzcą testu została karta graficzna MSI RX2600PRO T2D256EZ. Urządzenie wyposażone jest w pasywne, bezgłośne chłodzenie. Wydajność w starszych grach jest zadowalająca. Niestety, podobnie jak przy pozostałych testowanych modelach, dla nowych tytułów DirectX 10 szybkość wyświetlania animacji karty jest zbyt niska. Urządzenie to zwyciężyło także w kategorii Cena/Jakość.

Tak testujemy

Kupując tanią kartę graficzną, nie spodziewajmy się cudów. O ile do płynnej animacji w starszych grach wystarczy model za 350 złotych, to najnowsze tytuły wymagają karty za wielokrotność tej sumy

Paweł Paczuski, szef działu hardware

Wszystkie karty graficzne testowane były na tej samej platformie sprzętowej

Na każdej karcie uruchomiono zestaw gier i programów testujących wydajność

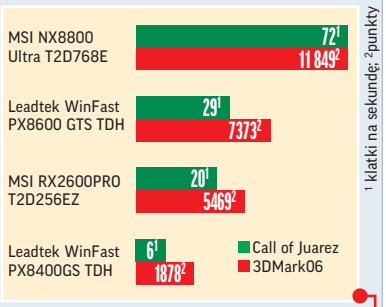

Do laboratorium Komputer Świata trafiło 19 kart graficznych zgodnych z DirectX 10 w cenach do 350 złotych.

Wydajność w grach

Wydajność kart graficznych sprawdzana była według procedury zaktualizowanej specjalnie dla kart graficznych nowej generacji – starsze gry testowe wymienione zostały na nowe, umożliwiające sprawdzenie wydajności w środowisku DirectX 10 (Call of Juarez, Lost Planet). Spośród tytułów wykorzystujących możliwości biblioteki DirectX 9 pozostały te, które w poprzednich testach stawiały największe wymagania kartom graficznym. Wszystkie testy przeprowadzane były pod kontrolą systemu operacyjnego Windows Vista Ultimate, na platformie sprzętowej wyposażonej w procesor Intel Core 2 Duo E6750 (2,66 GHz), płytę główną z chipsetem P35 oraz szybki dysk twardy.

Wyposażenie i instalacja

Sprawdzono wyposażenie dostarczane wraz z danym modelem karty. Premiowane były dodatki w postaci pełnowartościowych gier i programów.

Obsługiwane standardy wyjść

Wszystkie testowane karty graficzne wyposażone są w wyjścia TV. Sprawdzono, jakiego typu złączami dysponuje dany model. W idealnym rozwiązaniu powinny być zarówno gniazda analogowe, jak i cyfrowe.

Porównanie do droższych modeli

Komputer Świat sprawdził, jak wydajność testowanych kart wypada w zestawieniu z droższymi modelami – GeForce 8600GTS (około 650 złotych) oraz GeForce 8800 Ultra (około 2200 złotych). Wyniki tego porównania przedstawiono na wykresie.

? co to jest

01 DirectX

Zestaw funkcji systemu operacyjnego Windows wspomagających wyświetlanie grafiki dwu- i trójwymiarowej, odtwarzanie dźwięku oraz innych zadań związanych z grami i aplikacjami multimedialnymi. DirectX ułatwia pisanie programów i gier, umożliwiając współpracę aplikacji multimedialnych z komponentami komputera (karta dźwiękowa, karta graficzna).

02 procesor graficzny

Procesor graficzny jest mózgiem karty graficznej, wyspecjalizowanym w obróbce obrazów. Im wydajniejszy jest procesor graficzny, tym płynniej działają na komputerze na przykład skomplikowane animacje w grach komputerowych i dostępnych jest więcej graficznych efektów specjalnych.

03 pamięć RAM

Pamięć w postaci układów elektronicznych, w której przechowywane są dane podczas pracy komputera. Jej zawartość ginie po wyłączeniu zasilania. W kartach graficznych w pamięci RAM przechowywane są kolejne klatki wyświetlanego obrazu, dane do jego tworzenia, tekstury.

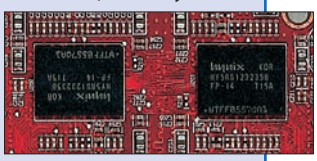

04 HD

Ang. High Definition – obraz o dużej rozdzielczości. Obraz o rozdzielczości wyższej niż standardowy obraz telewizyjny PAL. Do wyświetlenia materiału wideo HD niezbędny jest odpowiedni telewizor, najczęściej LCD lub plazmowy oznaczony symbolem HD Ready.

05 HDMI

Cyfrowe złącze umożliwiające przesyłanie strumienia danych audio-wideo. Złącze HDMI pozwala na podłączenie dowolnych urządzeń zgodnych z tym standardem (telewizor, projektor, odtwarzacz DVD, HD). Przewodem HDMI oprócz obrazu wysokiej rozdzielczości HD przesyłany może być wielokanałowy dźwięk.

1. MIEJSCE MSI RX2600PRO T2D256EZ

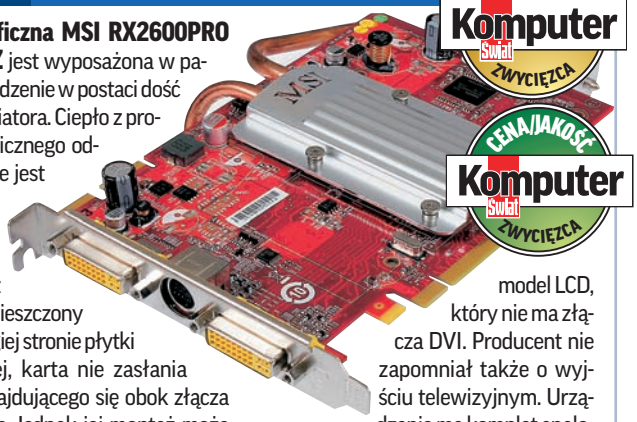

Karta graficzna MSI RX2600PRO T2D256EZ jest wyposażona w pasywne chłodzenie w postaci dość dużego radiatora. Ciepło z procesora graficznego odprowadzane jest do radiatora rurkami heatpipe[2]. Ponieważ radiator umieszczony jest po drugiej stronie płytki drukowanej, karta nie zasłania gniazda znajdującego się obok złącza PCI-Express. Jednak jej montaż może być utrudniony, jeśli znajdujący się zazwyczaj w niewielkiej odległości od karty graficznej chipset płyty głównej chłodzony jest wysokim radiatorem. Brak hałasującego wentylatora spodoba się za to wszystkim tym, którzy cenią sobie cichą pracę komputera.

Urządzenie firmy MSI wyposażono w dwa gniazda DVI. W komplecie znajduje się jednak przejściówka DVI–D-Sub, dzięki której możemy podłączyć starszy monitor CRT lub tańszy model LCD, który nie ma złącza DVI. Producent nie zapomniał także o wyjściu telewizyjnym. Urządzenie ma komplet analogowych złączy (S-Video, kompozytowe, komponentowe) pozwalających cieszyć się obrazem wyświetlanym na ekranie telewizora. Karta ma też możliwość podłączenia nowoczesnego telewizora LCD przez złącze HDMI. Niestety, w zestawie nie otrzymujemy niezbędnej przejściówki.

MSI RX2600PRO wyposażone jest w złącze crossfire pozwalające na połączenie dwóch kart w celu zwiększenia wydajności w grach i aplikacjach 3D.

Potężny radiator skutecznie odprowadza ciepło z procesora karty bez użycia hałaśliwego wentylatora

ZALETY
- bezgłośna praca
- dobra wydajność w starszych grach

WADY
- niska wydajność w grach DirectX 10
- brak przejściówki DVI–HDMI

do testu dostarczył: **MSI Polska** | tel. 071 7105200 | **www.msi-polska.pl**

JAKOŚĆ dostateczna | **CENA/JAKOŚĆ** bardzo dobra | **CENA** 350 zł

2. MIEJSCE Sapphire HD2600PRO 256M GDDR3 PCI-E

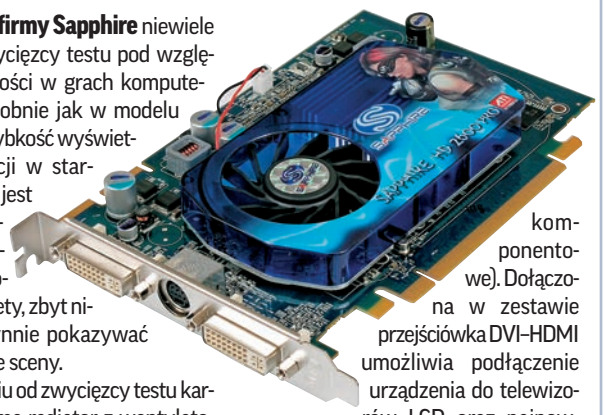

Urządzenie firmy Sapphire niewiele ustępuje zwycięzcy testu pod względem wydajności w grach komputerowych. Podobnie jak w modelu firmy MSI szybkość wyświetlania animacji w starszych grach jest na zadowalającym poziomie, w nowych – niestety, zbyt niska, aby płynnie pokazywać poszczególne sceny.

W odróżnieniu od zwycięzcy testu karta Sapphire ma radiator z wentylatorem. Dzięki aktywnemu chłodzeniu radiator ten może być znacznie mniejszy, jednak zamontowany na nim wentylator dość mocno hałasuje.

Karta graficzna została wyposażona we wszystkie możliwe złącza telewizyjne (S-Video, kompozytowe, komponentowe). Dołączona w zestawie przejściówka DVI–HDMI umożliwia podłączenie urządzenia do telewizorów LCD oraz najnowszych monitorów komputerowych wyposażonych w ten typ gniazda. Karta Sapphire ma również specjalne złącze crossfire, a w komplecie znajdziemy mostek (płaski przewód z odpowiednimi gniazdami), dzięki któremu możemy połączyć dwie takie same karty graficzne w celu uzyskania znacznego przyrostu wydajności (wymagana jest odpowiednia płyta główna z dwoma złączami PCI-Express 16x wspierająca crossfire). W komplecie wraz z urządzeniem otrzymujemy pełną wersję kosztującego około 100 złotych programu 3Dmark06. Dzięki niemu możemy sprawdzić wydajność peceta w grach 3D.

ZALETY
- komplet wyjść telewizyjnych
- dobra wydajność w starszych grach

WADY
- dość głośna praca

do testu dostarczył: **AB** | tel. 071 3240500 | **www.ab.pl**

JAKOŚĆ dostateczna | **CENA/JAKOŚĆ** bardzo dobra | **CENA** 325 zł

Komputer Świat poleca

Testowane karty graficzne nie różnią się zbytnio od siebie wydajnością. Kupując urządzenie dowolnego producenta z danym typem procesora graficznego, uzyskamy podobną szybkość animacji w grach. **Dlatego Komputer Świat wyjątkowo nie opisuje szczegółowo wszystkich 19 testowanych kart graficznych, a jedynie cztery wybrane urządzenia.** Pierwszym z nich jest zwycięzca testu (MSI RX2600PRO), który jednocześnie uzyskał tytuł Cena/Jakość, o włos wyprzedzając drugą w teście kartę Sapphire HD2600PRO. Pozostałe dwa opisywane modele znajdują się na dalszych miejscach w zestawieniu, ale wydają się warte zainteresowania ze względu na niską cenę przy zadowalającej wydajności (PowerColor HD2400XT) czy możliwość zastosowania w płaskiej obudowie (Galaxy GeForce 8500GE).

Moim zdaniem

Tanie karty graficzne w praktyce nadają się do dwóch zastosowań. Pierwszym jest uruchomienie interfejsu Aero w systemie Windows Vista oraz wykazanie zgodności z biblioteką DirectX 10. Drugim – granie w starsze gry komputerowe. Tytuły, które jeszcze dwa lata temu były wyzwaniem dla kart graficznych, powinny płynnie działać nawet na najtańszych modelach. Ciekawym zastosowaniem kart z serii Radeon HD 2x00 może być również konwersja filmów wideo z wykorzystaniem mocy obliczeniowej procesora karty graficznej.

jerzy.sadkowski@komputerswiat.pl

Jak czytać tabelę testu

1 Wydajność

Wydajność kart graficznych testowana była przy użyciu czterech gier komputerowych. Dwie z nich (Need for Speed: Carbon, The Elder Scroll IV: Oblivion) wykorzystują bibliotekę DirectX 9, a dwie (Call of Juarez, Lost Planet) używają DirectX 10. Testy wykonywane były w rozdzielczościach 1024x768 i 1280x1024 piksele, a w wypadku gry Lost Planet – 852x472 i 1280x800 pikseli. Pomiarów szybkości wyświetlania dokonywano w dwóch ustawieniach jakości obrazu: z wyłączonym filtrowaniem anizotropowym i antyaliasingiem oraz z włączonym poczwórnym filtrowaniem anizotropowym i poczwórnym antyaliasingiem.

2 Obsługiwane standardy wyjść TV

Komplet wyjść telewizyjnych w nowoczesnych kartach graficznych obejmuje: S-Video, kompozytowe, komponentowe oraz HDMI. Za brak poszczególnych gniazd zmniejszana była ocena.

3 Dołączone oprogramowanie

Wraz z kartą graficzną użytkownik powinien otrzymać przynajmniej płytę ze sterownikami umożliwiającymi poprawne zainstalowanie urządzenia w systemie. Obecność dodatkowego pełnowartościowego oprogramowania, na przykład gier komputerowych, premiowana była podniesieniem oceny.

4 Cena/Jakość

Sposób wyliczenia parametru Cena/Jakość pokazano na dole tabeli testowej. Oceny w tej kategorii wystawiono na podstawie skali zamieszczonej poniżej, którą opracowano, biorąc pod uwagę wyniki Cena/Jakość wszystkich testowanych urządzeń.

poniżej 28,59	celująca
od 28,59 do 35,72	bardzo dobra
od 35,73 do 42,87	dobra
od 42,88 do 50,02	dostateczna
od 50,03 do 57,17	mierna
powyżej 57,17	niedostateczna

10. MIEJSCE PowerColor HD2400XT 256/D3 HDMI

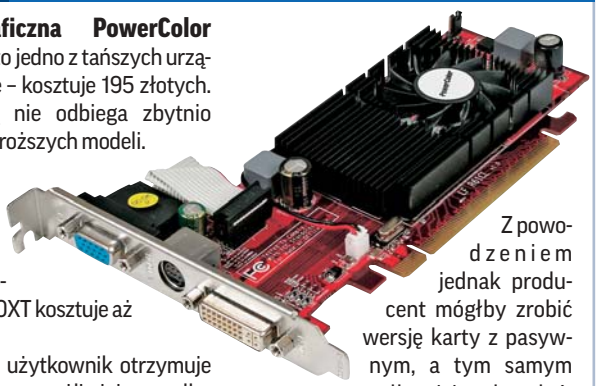

Karta graficzna PowerColor HD2400XT to jedno z tańszych urządzeń w teście – kosztuje 195 złotych. Wydajnością nie odbiega zbytnio od znacznie droższych modeli. Na przykład wyposażona w taki sam procesor karta Sapphire HD2400XT kosztuje aż 269 złotych.

W komplecie użytkownik otrzymuje przejściówkę umożliwiającą podłączenie karty do telewizora lub monitora LCD wyposażonego w złącze HDMI i uzyskanie obrazu o wysokiej rozdzielczości. Do zwykłego telewizora PowerColor HD2400XT podłączymy przez gniazdo kompozytowe lub S-Video. Podobnie jak prezentowany obok model Galaxy GeForce 8500GE, także karta graficzna PowerColor HD2400XT jest urządzeniem niskoprofilowym. W komplecie nie znajdziemy jednak odpowiednich cokołów umożliwiających montaż w płaskiej obudowie. O prawidłowe chłodzenie karty dba radiator z wentylatorem.

Niestety, podczas pracy wytwarza on dość znaczny hałas. Z powodzeniem jednak producent mógłby zrobić wersję karty z pasywnym, a tym samym całkowicie bezgłośnym chłodzeniem. W teście Komputer Świata znalazły się karty o podobnych parametrach chłodzone tylko za pomocą samego radiatora.

Pod względem wydajności karta firmy PowerColor jest podobna do innych urządzeń wyposażonych w procesor ATI Radeon HD 2400XT. Dla starszych gier wykorzystujących biblioteki DirectX 9 wydajność jest zadowalająca, jeśli nie włączamy efektów poprawiających jakość wyświetlanego obrazu lub zmniejszamy rozdzielczość. Dla nowych gier wykorzystujących DirectX 10 i pracujących w środowisku Windows Vista szybkość działania jest niezadowalająca, a tempo wyświetlania scen – na poziomie pojedynczych klatek na sekundę. Płynnie działają za to animacje okien i efekty przezroczystości interfejsu Aero systemu Windows Vista.

ZALETY
- przejściówka DVI–HDMI w komplecie
- przystępna cena

WADY
- niska wydajność w grach
- głośna praca

do testu dostarczył: **PowerColor Polska** | tel. 0662 906963 | www.powercolor.com/pol

JAKOŚĆ dostateczna | **CENA/JAKOŚĆ** bardzo dobra | **CENA** 195 zł

12. MIEJSCE Galaxy GeForce 8500GE

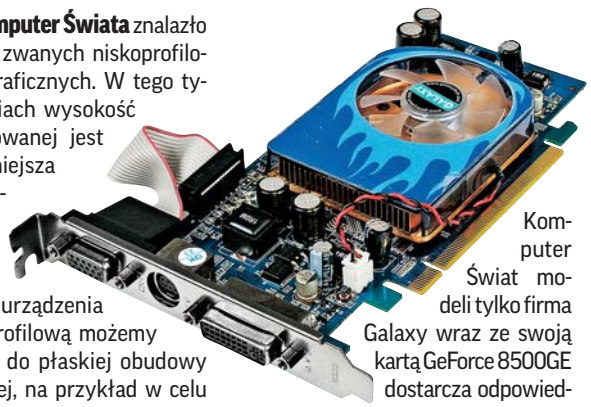

W teście Komputer Świata znalazło się kilka tak zwanych niskoprofilowych kart graficznych. W tego typu urządzeniach wysokość płytki drukowanej jest znacznie mniejsza niż w pozostałych kartach. Dzięki zmniejszeniu wysokości urządzenia kartę niskoprofilową możemy zamontować do płaskiej obudowy komputerowej, na przykład w celu stworzenia miniaturowego komputera będącego domowym centrum, który zmieści się w szafce pod telewizorem. Jednak do montażu w płaskiej obudowie niezbędna jest wymiana standardowego cokołu (wysokość 12 cm) mocującego kartę na odpowiedni niskoprofilowy (wysokość 8 cm). Wśród testowanych przez Komputer Świat modeli tylko firma Galaxy wraz ze swoją kartą GeForce 8500GE dostarcza odpowiednie cokoły. Dzięki temu możemy zainstalować kartę w płaskiej obudowie bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Karta Galaxy GeForce 8500GE, podobnie jak inne modele z procesorem GeForce 8500, nie należy do zbyt wydajnych urządzeń. Z powodzeniem sprawdzi się jednak w zastosowaniach domowych, biurowych czy odtwarzaniu filmów wideo. Do telewizora podłączymy ją, używając analogowego gniazda S-Video lub komponentowego (jeśli chcemy uzyskać obraz wysokiej rozdzielczości). Niestety, zamontowany na urządzeniu wentylator jest dość głośny. Szkoda, że producent nie pomyślał o zastosowaniu w tym modelu chłodzenia pasywnego tylko w postaci radiatora.

ZALETY
- dodatkowe cokoły niskoprofilowe

WADY
- niska wydajność w grach
- głośna praca

do testu dostarczył: **Action** | tel. 022 3321600 | www.action.pl

JAKOŚĆ mierna | **CENA/JAKOŚĆ** dostateczna | **CENA** 295 zł

Wyniki testu w szczegółach

Modyfikując wagi podane w tabeli według swego uznania, można wytypować własnego zwycięzcę testu

		1. MIEJSCE		2. MIEJSCE		3. MIEJSCE		4. MIEJSCE		5. MIEJSCE	
Producent Model	Waga	**MSI RX2600PRO T2D256EZ**	Ocena	**Sapphire HD2600PRO 256M GDDR3 PCI-E**	Ocena	**ASUS EAH2600PRO/HTDP/ 256M/A**	Ocena	**HIS H260PRF512DD-R**	Ocena	**Palit HD2600PRO Sonic**	Ocena
Dostawca		MSI Polska		AB		ASUS Polska		HIS Polska		Action	
Telefon kontaktowy		071 7105200		071 3240500		022 5718040		022 3896546		012 2546900	
Strona WWW dostawcy		www.msi-polska.pl		www.ab.pl		www.asus.pl		www.hisdigital.pl		www.action.pl	
Serwis	**11%**		**4,00**		**3,45**		**4,45**		**3,45**		**3,45**
Okres gwarancji*	5%	24 miesiące	4	24 miesiące	4	36 miesięcy	5	24 miesiące	4	24 miesiące	4
Sposób naprawy	2%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
Telefon pomocy technicznej	2%	071 7105200	3	071 3240500	3	022 5718040	3	022 3896546	3	012 2546900	3
Strona WWW producenta	2%	www.msi-polska.pl	6	www.sapphiretech.com/po	3	www.asus.pl	6	www.hisdigital.pl	3	www.palit.biz	3
Dane techniczne											
Procesor graficzny		ATI RADEON HD 2600 (RV630)		ATI RADEON HD 2600 (RV630)		ATI RADEON HD 2600 (RV630)		ATI RADEON HD 2600 (RV630)		ATI RADEON HD 2600 (RV630)	
Technologia wykonania		65 nm		65 nm		65 nm		65 nm		65 nm	
Zgodność z DirectX 9/10		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak	
Częstotliwość taktowania procesora/pamięci		600 MHz/1400 MHz		700 MHz/1400 MHz		600 MHz/1000 MHz		600 MHz/1000 MHz		600 MHz/1400 MHz	
Ilość pamięci/czas dostępu/szerokość magistrali/rodzaj pamięci		256 MB/1,4 ns/128 bitów/GDDR3		256 MB/1,2 ns/128 bitów/GDDR3		256 MB/2,0 ns/128 bitów/GDDR2		512 MB/2,0 ns/128 bitów/GDDR2		256 MB/1,4 ns/128 bitów/GDDR3	
Liczba procesorów strumieniowych		120		120		120		120		120	
Sposób chłodzenia		radiator		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem	
1 **Wydajność**	**64%**		**2,94**		**2,81**		**2,50**		**2,56**		**2,75**
Standardowa jakość obrazu											
Need for Speed: Carbon (1024)	4%	39 klatek na sekundę	4	39 klatek na sekundę	4	33 klatki na sekundę	4	33 klatki na sekundę	4	36 klatek na sekundę	4
Need for Speed: Carbon (1280)	4%	28 klatek na sekundę	3	27 klatek na sekundę	3	21 klatek na sekundę	3	22 klatki na sekundę	3	26 klatek na sekundę	3
The Elder Scrolls IV Oblivion (1024)	4%	73 klatki na sekundę	6	72 klatki na sekundę	6	57 klatek na sekundę	6	51 klatek na sekundę	6	59 klatek na sekundę	6
The Elder Scrolls IV Oblivion (1280)	4%	57 klatek na sekundę	6	55 klatek na sekundę	6	49 klatek na sekundę	5	48 klatek na sekundę	5	52 klatki na sekundę	6
Call of Juarez (1024)	4%	28 klatek na sekundę	3	28 klatek na sekundę	3	21 klatek na sekundę	3	22 klatki na sekundę	3	24 klatki na sekundę	3
Call of Juarez (1280)	4%	20 klatek na sekundę	3	19 klatek na sekundę	2	15 klatek na sekundę	2	16 klatek na sekundę	2	17 klatek na sekundę	2
Lost Planet (852x472)	4%	10 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	8 klatek na sekundę	1
Lost Planet (1280x800)	4%	8 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
3DMark06 (1024)		5469 punktów		5387 punktów		4293 punkty		4329 punktów		4793 punkty	
Indeks Vista: grafika/grafika w grach		5,9/5,4		5,9/5,4		5,4/5,1		5,6/5,1		5,9/5,3	
Wysoka jakość obrazu											
Need for Speed: Carbon (1024)	4%	24 klatki na sekundę	3	22 klatki na sekundę	3	18 klatek na sekundę	2	19 klatek na sekundę	2	20 klatek na sekundę	3
Need for Speed: Carbon (1280)	4%	17 klatek na sekundę	2	17 klatek na sekundę	2	15 klatek na sekundę	2	15 klatek na sekundę	2	16 klatek na sekundę	2
The Elder Scrolls IV Oblivion (1024)	4%	47 klatek na sekundę	5	44 klatki na sekundę	5	35 klatek na sekundę	4	34 klatki na sekundę	4	39 klatek na sekundę	4
The Elder Scrolls IV Oblivion (1280)	4%	33 klatki na sekundę	4	35 klatek na sekundę	4	24 klatki na sekundę	3	26 klatek na sekundę	3	30 klatek na sekundę	4
Call of Juarez (1024)	4%	11 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1	10 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2
Call of Juarez (1280)	4%	8 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
Lost Planet (852x472)	4%	8 klatek na sekundę	1	7 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1
Lost Planet (1280x800)	4%	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
Obsługa i instalacja	**25%**		**4,56**		**4,60**		**3,96**		**4,20**		**3,20**
Instrukcja obsługi	3%	po polsku, lakoniczna	3	po angielsku, wzorowa	1	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, lakoniczna	3
Wyjścia monitorowe	5%	2x DVI	6	2x DVI	6	2x DVI	6	2x DVI	6	1x D-Sub, 1x DVI	4
2 Obsługiwane standardy wyjść TV	6%	komponentowe, kompozytowe, S-Video	5	S-Video, kompozytowe, komponentowe, HDMI	6	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4	HDMI	3
Dostępne sterowniki		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP	
Poziom hałasu wytwarzanego podczas pracy	3%	0 dBA	6	46 dBA	3	43 dBA	4	39 dBA	5	46 dBA	3
Dołączone akcesoria	3%	przejściówka DVI-D-Sub, przewód S-Video	4	przejściówka DVI-D-Sub, mostek crossfire	4	przejściówka DVI-D-Sub	3	przejściówka DVI-D-Sub, przewód S-Video	4	przejściówka DVI-D-Sub	3
3 Dołączone oprogramowanie	5%	sterowniki, programy narzędziowe MSI	3	sterowniki, 3DMark06	5	sterowniki, programy narzędziowe ASUS	3	sterowniki	3	sterowniki	3
Ocena pośrednia	**100%**		**3,46**		**3,33**		**3,08**		**3,07**		**2,94**
Punkty dodatnie i ujemne											
Ocena końcowa			**3,46**		**3,33**		**3,08**		**3,07**		**2,94**
Jakość		**dostateczna**	**3,46**	**dostateczna**	**3,33**	**dostateczna**	**3,08**	**dostateczna**	**3,07**	**dostateczna**	**2,94**
4 **Cena/Jakość**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**dobra**		**dobra**		**bardzo dobra**	
Cena wg producenta		**350 zł**		**325 zł**		**349 zł**		**339 zł**		**298 zł**	
Korzystna cena (najniższa cena znaleziona przez redakcję)		345 zł (www.arest.pl)		294 zł (http://sklep.shift.pl)		314 zł (www.emarket.pl)		nie znaleziono niższej ceny		264 zł (www.itsfera.pl)	
Cena/Jakość = **wyliczenie**		350/3,46² = **29,24**		325/3,33² = **29,31**		349/3,08² = **36,79**		339/3,07² = **35,97**		298/2,94² = **34,48**	

Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

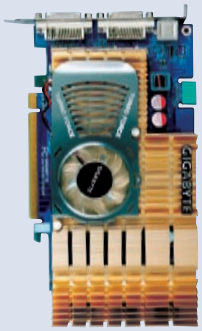
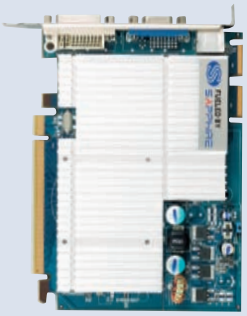

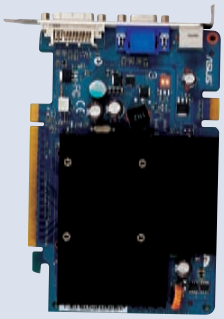
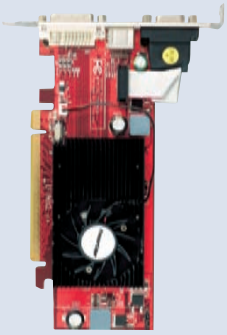

6. MIEJSCE		7. MIEJSCE		8. MIEJSCE		8. MIEJSCE		10. MIEJSCE		11. MIEJSCE	
Gigabyte GV-NX85T256HP	Ocena	**Sapphire HD2400XT 256M-64bit GDDR3 PCI-E**	Ocena	**MSI NX8500GT TD256E**	Ocena	**ASUS EN8500GT Silent**	Ocena	**PowerColor HD2400XT 256/ D3 HDMI**	Ocena	**Xpert Vision 8500GT Sonic**	Ocena
GIGABYTE		AB		MSI Polska		ASUS Polska		PowerColor Polska		Action	
brak		071 3240500		071 7105200		022 5718040		0662 906963		012 2546900	
www.gigabyte.pl		www.ab.pl		www.msi-polska.pl		www.asus.pl		www.powercolor.com/pol		www.action.pl	
	4,09		3,45		4,00		4,45		3,64		3,45
36 miesięcy	5	24 miesiące	4	24 miesiące	4	36 miesięcy	5	24 miesiące	4	24 miesiące	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
brak	1	071 3240500	3	071 7105200	3	022 5718040	3	0662 906963	2	012 2546900	3
www.gigabyte.pl	6	www.sapphiretech.com/po	3	www.msi-polska.pl	6	www.asus.pl	6	www.powercolor.com/pol	3	www.palit.biz	3
NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		ATI RADEON HD 2400 (RV610)		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		ATI RADEON HD 2400 (RV610)		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)	
80 nm		65 nm		80 nm		80 nm		65 nm		80 nm	
tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak	
600 MHz/1400 MHz		700 MHz/1400 MHz		600 MHz/1200 MHz		460 MHz/800 MHz		700 MHz/1400 MHz		600 MHz/1200 MHz	
256 MB/1,4 ns/128 bitów/GDDR3		256 MB/1,3 ns/64 bity/GDDR3		256 MB/brak danych/128 bitów/ GDDR3		256 MB/brak danych/128 bitów/ GDDR2		256 MB/1,4 ns/64 bity/GDDR3		256 MB/brak danych/128 bitów/ GDDR3	
16		40		16		16		40		16	
radiator z wentylatorem		radiator		radiator z wentylatorem		radiator		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem	
	2,06		1,94		1,88		1,75		1,94		1,88
24 klatki na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	21 klatek na sekundę	3	15 klatek na sekundę	2	20 klatek na sekundę	3	18 klatek na sekundę	2
15 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2
31 klatek na sekundę	4	33 klatki na sekundę	4	26 klatek na sekundę	3	28 klatek na sekundę	3	32 klatki na sekundę	4	27 klatek na sekundę	3
27 klatek ns sekundę	3	25 klatek na sekundę	3	23 klatki na sekundę	3	25 klatek na sekundę	3	25 klatek na sekundę	3	23 klatki na sekundę	3
15 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	16 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2
11 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	8 klatek na sekundę	1	10 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2
6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
5 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1
4166 punktów		2805 punktów		3655 punktów		2819 punktów		2856 punktów		3693 punkty	
5,9/5,4		4,3/4,5		5,9/5,4		4,8/5,1		4,4/4,6		5,9/5,4	
23 klatki na sekundę	3	17 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2
14 klatek na sekundę	2	12 klatek na sekundę	2	12 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1	10 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2
26 klatek na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	24 klatki na sekundę	3	27 klatek na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	25 klatek na sekundę	3
22 klatki na sekundę	3	13 klatek na sekundę	2	19 klatek na sekundę	2	23 klatki na sekundę	3	14 klatek na sekundę	2	21 klatek na sekundę	3
6 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1
3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1
5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1
4 klateki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1
	4,24		4,28		3,68		3,80		3,44		3,60
po angielsku, wzorowa	1	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, poprawna	4	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, lakoniczna	3
2x DVI	6	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4
komponentowe, S-Video	4	S-Video, kompozytowe, komponentowe, HDMI	6	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4	kompozytowe, S-Video, HDMI	5	kompozytowe, komponentowe	4
Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP, 2000	
43 dBA	4	0 dBA	6	44 dBA	4	0 dBA	6	47 dBA	3	47 dBA	3
2x przejściówka DVI-D-Sub	4	przejściówka DVI-D-Sub	3	przewód S-Video	3	przejściówka DVI-D-Sub	3	brak	1	brak	1
sterowniki, gra Dawn of War	5	sterowniki, kupon na 2 gry	3	sterowniki, programy narzędziowe MSI	3	sterowniki, programy narzędziowe ASUS	3	sterowniki	3	sterowniki, gra Spellforce2	5
	2,83		2,69		2,56		2,56		2,50		2,48
	2,83		2,69		2,56		2,56		2,50		2,48
dostateczna 2,83		**dostateczna 2,69**		**dostateczna 2,56**		**dostateczna 2,56**		**dostateczna 2,50**		**mierna 2,48**	
dostateczna		**dobra**		**dostateczna**		**dostateczna**		**bardzo dobra**		**dostateczna**	
349 zł		**269 zł**		**309 zł**		**315 zł**		**195 zł**		**290 zł**	
325 zł (www.agito.pl)		234 zł (www.ulubiony.pl)		265 zł (www.ulubiony.pl)		285 zł (www.agito.pl)		nie znaleziono niższej ceny		254 zł (http://sklep.tylda.pl)	
349/2,83² = **43,58**		269/2,69² = **37,17**		309/2,56² = **47,15**		315/2,56² = **48,07**		195/2,50² = **31,20**		290/2,48² = **47,15**	

Wyniki testu w szczegółach

Modyfikując wagi podane w tabeli według swego uznania, można wytypować własnego zwycięzcę testu

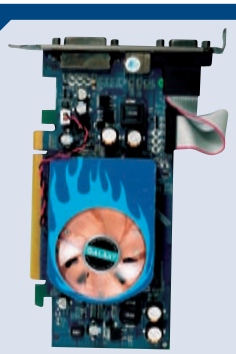

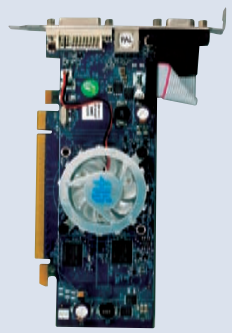

		12. MIEJSCE		13. MIEJSCE		14. MIEJSCE		15. MIEJSCE		16. MIEJSCE	
Producent Model	Waga	**Galaxy GeForce 8500GE**	Ocena	**Zotac GeForce 8500GT AMP! Edition**	Ocena	**Palit HD2400XT Sonic**	Ocena	**Foxconn 8500GT-512**	Ocena	**HIS H240PRHMF256-R**	Ocena
Dostawca		Action		Pronox Technology		Action		YAMO		HIS Polska	
Telefon kontaktowy		022 3321600		032 2075600		012 2546900		022 4296723		022 3896546	
Strona WWW dostawcy		www.action.pl		www.pronox.com		www.action.pl		www.yamo.pl		www.hisdigital.pl	
Serwis	11%		3,45		3,45		3,45		3,45		3,45
Okres gwarancji*	5%	24 miesiące	4	24 miesiące	4	24 miesiące	4	24 miesiące	4	24 miesiące	4
Sposób naprawy	2%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
Telefon pomocy technicznej	2%	022 3321600	3	032 2075600	3	012 2546900	3	022 4296723	3	022 3896546	3
Strona WWW producenta	2%	www.galaxytech.com	3	www.zotac.com	3	www.palit.biz	3	www.foxconnchannel.com	3	www.hisdigital.pl	3
Dane techniczne											
Procesor graficzny		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		ATI RADEON HD 2400 (RV610)		NVIDIA GeForce 8500GT (G86GT)		ATI RADEON HD 2400 (RV610)	
Technologia wykonania		80 nm		80 nm		65 nm		80 nm		65 nm	
Zgodność z DirectX 9/10		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak		tak/tak	
Częstotliwość taktowania procesora/pamięci		540 MHz/1400 MHz		700 MHz/800 MHz		700 MHz/1500 MHz		460 MHz/800 MHz		600 MHz/1000 MHz	
Ilość pamięci/czas dostępu/szerokość magistrali/rodzaj pamięci		256 MB/1,4 ns/128 bitów/GDDR3		256 MB/2,5 ns/128 bitów/GDDR2		256 MB/brak danych/64 bity/GDDR3		512 MB/2,5 ns/128 bitów/GDDR2		256 MB/2,5 ns/64 bity/GDDR2	
Liczba procesorów strumieniowych		16		16		40		16		40	
Sposób chłodzenia		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem	
1 **Wydajność**	64%		1,88		1,88		1,81		1,56		1,31
Standardowa jakość obrazu											
Need for Speed: Carbon (1024)	4%	17 klatek na sekundę	2	20 klatek na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	19 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2
Need for Speed: Carbon (1280)	4%	12 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	16 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1
The Elder Scrolls IV Oblivion (1024)	4%	24 klatki na sekundę	3	25 klatek na sekundę	3	32 klatki na sekundę	4	22 klatki na sekundę	3	19 klatek na sekundę	2
The Elder Scrolls IV Oblivion (1280)	4%	23 klatki na sekundę	3	21 klatek na sekundę	3	25 klatek na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	17 klatek na sekundę	2
Call of Juarez (1024)	4%	15 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	7 klatek na sekundę	1	13 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1
Call of Juarez (1280)	4%	10 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2	5 klatek na sekundę	1	9 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
Lost Planet (852x472)	4%	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1
Lost Planet (1280x800)	4%	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1
3DMark06 (1024)		3763 punkty		3607 punktów		2858 punktów		3500 punktów		1941 punktów	
Indeks Vista: grafika/grafika w grach		5,9/5,4		4,9/5,3		4,5/4,6		4,8/5,2		3,4/3,9	
Wysoka jakość obrazu											
Need for Speed: Carbon (1024)	4%	15 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2
Need for Speed: Carbon (1280)	4%	11 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	10 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	7 klatek na sekundę	1
The Elder Scrolls IV Oblivion (1024)	4%	24 klatki na sekundę	3	22 klatki na sekundę	3	20 klatek na sekundę	3	19 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2
The Elder Scrolls IV Oblivion (1280)	4%	20 klatek na sekundę	3	19 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1
Call of Juarez (1024)	4%	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
Call of Juarez (1280)	4%	3 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1
Lost Planet (852x472)	4%	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	5 klatek na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1	4 klatki na sekundę	1
Lost Planet (1280x800)	4%	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
Obsługa i instalacja	25%		3,56		3,20		3,32		3,20		3,68
Instrukcja obsługi	3%	po polsku, poprawna	4	brak	1	po polsku, lakoniczna	3	po angielsku, wzorowa	1	po polsku, lakoniczna	3
Wyjścia monitorowe	5%	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4
2 Obsługiwane standardy wyjść TV	6%	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video, HDMI	5	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4
Dostępne sterowniki		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP	
Poziom hałasu wytwarzanego podczas pracy	3%	51 dBA	2	46 dBA	3	41 dBA	4	45 dBA	3	44 dBA	4
Dołączone akcesoria	3%	2x cokół niskoprofilowy, przewód S-Video	4	brak	1	brak	1	przejściówka DVI-D-Sub	3	przejściówka DVI-D-Sub, przewód S-Video	4
3 Dołączone oprogramowanie	5%	sterowniki	3	sterowniki	3	sterowniki	3	sterowniki, programy narzędziowe Foxconn	3	sterowniki	3
Ocena pośrednia	100%		2,47		2,38		2,37		2,18		2,14
Punkty dodatnie i ujemne											
Ocena końcowa			2,47		2,38		2,37		2,18		2,14
Jakość		**mierna**	2,47	**mierna**	2,38	**mierna**	2,37	**mierna**	2,18	**mierna**	2,14
4 **Cena/Jakość**		**dostateczna**		**niedostateczna**		**dostateczna**		**niedostateczna**		**dostateczna**	
Cena wg producenta		**295 zł**		**330 zł**		**270 zł**		**320 zł**		**209 zł**	
Korzystna cena (najniższa cena znaleziona przez redakcję)		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny		248 zł (http://kombo.krakow.pl)		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny	
Cena/Jakość = **wyliczenie**		295/2,47² = **48,35**		330/2,38² = **58,26**		270/2,37² = **48,07**		320/2,18² = **67,33**		209/2,14² = **45,64**	

Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

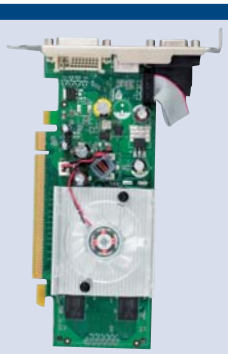

17. MIEJSCE		18. MIEJSCE		19. MIEJSCE	
Gigabyte GV-NX84G256H	Ocena	**Foxconn 8400GS-256**	Ocena	**Leadtek WinFast PX8400GS TDH**	Ocena
GIGABYTE		YAMO		ABC Data	
brak		022 4296723		022 676090	
www.gigabyte.pl		www.yamo.pl		www.abcdata.com.pl	
	4,09		3,45		3,64
36 miesięcy	5	24 miesiące	4	24 miesiące	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
brak	1	022 4296723	3	022 6760900	4
www.gigabyte.pl	6	www.foxconnchannel.com	3	www.leadtek.com.tw	3
NVIDIA GeForce 8400GS (G86GS)		NVIDIA GeForce 8400GS (G86GS)		NVIDIA GeForce 8400GS (G86GS)	
80 nm		80 nm		80 nm	
tak/tak		tak/tak		tak/tak	
460 MHz/800 MHz		460 MHz/800 MHz		460 MHz/800 MHz	
256 MB/2,5 ns/128 bitów/GDDR2		256 MB/2,5 ns/128 bitów/GDDR2		256 MB/2,5 ns/64 bitów/GDDR2	
16		16		16	
radiator		radiator z wentylatorem		radiator z wentylatorem	
	1,31		1,31		1,25
12 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	12 klatek na sekundę	2
8 klatek na sekundę	1	8 klatek na sekundę	1	8 klatek na sekundę	1
17 klatek na sekundę	2	18 klatek na sekundę	2	16 klatek na sekundę	2
13 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2	13 klatek na sekundę	2
8 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	8 klatek na sekundę	1
6 klatek na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1
1953 punkty		1952 punkty		1878 punktów	
3,5/4,3		3,5/4,3		3,5/4,3	
8 klatek na sekundę	1	9 klatek na sekundę	1	9 klatek na sekundę	1
6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1	6 klatek na sekundę	1
12 klatek na sekundę	2	14 klatek na sekundę	2	12 klatek na sekundę	2
10 klatek na sekundę	2	11 klatek na sekundę	2	9 klatek na sekundę	1
3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1
3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1	3 klatki na sekundę	1
2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1	2 klatki na sekundę	1
	3,32		3,32		3,32
po angielsku, wzorowa	1	po polsku, lakoniczna	3	po polsku, poprawna	4
1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4	1x D-Sub, 1x DVI	4
komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4	komponentowe, S-Video	4
Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP, 2000		Windows Vista, XP, 2000	
0 dBA	6	43 dBA	4	45 dBA	3
brak	1	brak	1	brak	1
sterowniki	3	sterowniki	3	sterowniki	3
	2,12		2,05		2,03
	2,12		2,05		2,03
mierna	**2,12**	**mierna**	**2,05**	**mierna**	**2,03**
dostateczna		**dobra**		**dostateczna**	
199 zł		**165 zł**		**179 zł**	
196 zł (www.ulubiony.pl)		nie znaleziono niższej ceny		nie znaleziono niższej ceny	
199/2,12² = **44,28**		165/2,05² = **39,26**		179/2,03² = **43,44**	

Ultra Cool!
Ultra Durable!
Seria płyt głównych GIGABYTE Ultra Durable 2
o podwyższonej trwałości

Średnia temp. procesora 33°C bardzo niska

Średni czas życia 6X
Aluminiowo-polimerowy
Zwykły kondensator

Ultra Durable 2
Lower Rds(on)
Ferrite Core
Lower ESR

Supports Intel Core 2
Supports Intel Core 2
Intel P35

KONKURS

Od 10 września do 10 października 2007 !

Wyślij sms na numer 7168 z poprawną odpowiedzią:
Która z poniższych płyt należy do rodziny Ultra Durable 2:
A) GA-P35-DQ6
B) GA-P35-S3
C) GA-K8NE

Nagroda główna:
Zestaw:
Płyta główna GIGABYTE P35-DQ6
Karta graficzna GIGABYTE 8600 GTS

Dowiedz się więcej o Durability2 i odbierz atrakcyjne nagrody!
Wystarczy odwiedzić stronę: www.gigabyte.pl

*Koszt 1-go SMS wynosi 1,00 zł netto (brutto 1,22 zł)

GIGABYTE™

MAGIX Video deluxe 12

Wielką zaletą nowej edycji programu firmy MAGIX jest polska wersja językowa

ZALETY
- polska wersja językowa
- bogate możliwości
- stosunkowo przystępna cena

WADY
- niezbyt intuicyjny, choć elegancki interfejs

Wymagania: Pentium/AMD 700 MHz | 256 MB RAM | Windows XP/Vista
Do testu dostarczył: **A.P.N. Promise Sp. z o.o.** | 022 3551600 | www.promise.pl

KRÓTKI TEST Własne studio filmowe

Po powrocie z wakacji często myślimy o zrobieniu porządku z nakręconymi kamerą filmami. Z powodzeniem nadaje się do tego MAGIX Video deluxe 12

MAGIX Video deluxe 12 to edytor filmów wideo, które do programu wczytujemy z różnych źródeł – na przykład z twardego dysku czy kamery cyfrowej. Za pomocą programu łatwo nagramy też nasz film na płytę CD lub DVD.

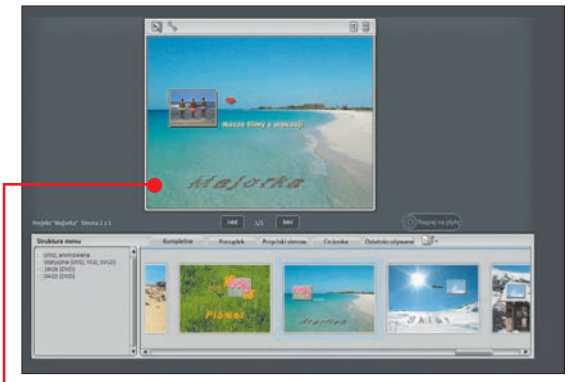

W menu nagrywanej płyty z filmem możemy użyć bardzo efektownych krojów czcionki

Praca na zakładkach

Aplikacja dzieli czynności, które wykonujemy podczas pracy z filmem, na trzy etapy. Możemy swobodnie przełączać się między nimi, klikając na trzy zakładki w górnej części ekranu.

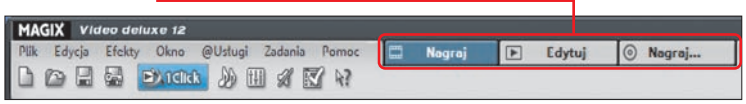

Choć pierwsza i trzecia zakładka nazywają się podobnie, mają inne przeznaczenie. Pierwsza zakładka Nagraj służy do wczytywania lub zgrywania filmów z zewnętrznych źródeł, takich jak kamera czy tuner telewizyjny. Oprócz standardowych formatów plików, jak AVI czy Windows Media, MAGIX Video wspiera format HDV. Możemy więc edytować filmy nakręcone kamerą HD, o ile jesteśmy posiadaczami tego drogiego sprzętu (ceny urządzeń zaczynają się od 3 tysięcy złotych). Druga zakładka Nagraj... służy natomiast do wypalania płyt z filmem. Do wyboru mamy takie formaty, jak DVD, MINI-DVD, VCD i SVCD. Film nagramy także jako plik wideo w jego oryginalnej rozdzielczości.

Funkcje edycji filmu

Edycja nagrania, która odbywa się na zakładce Edytuj, może przebiegać w trzech trybach. Tryb Scenorys pozwala na łatwą korekcję obrazu (poprawimy w nim jasność scen lub też kolorystykę). Wystarczy kliknąć na odpowiedni przycisk.

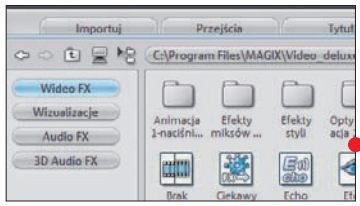

Tryb osi czasu używany jest natomiast do zaawansowanej edycji, a tryb przeglądu sceny umożliwia jednoczesne oglądanie wszystkich scen naszego filmu.

ty. Nowością w MAGIX Video deluxe 12 jest możliwość dołączenia do filmu obiektu graficznego lub tekstu, który będzie podążał za przemieszczającą się zawartością wideo. Funkcja ta, zwana obiektem magnetycznym, może przydać się na przykład, gdy chcemy bohaterowi filmu dorysować kapelusz, który będzie przesuwać się po ekranie razem z postacią. Inną nowinką w aplikacji jest możliwość indywidualnego projektowania efektów wideo. tp

Jedną z nowości w MAGIX Video deluxe 12 jest edytor efektów filmowych – niestety ten komponent programu nie został przetłumaczony na polski

Dodatkowe funkcje programu

W modyfikowaniu scen filmowych pomaga biblioteka, z której metodą przeciągnij i upuść, dodajemy do naszego filmu cyfrowe efek-

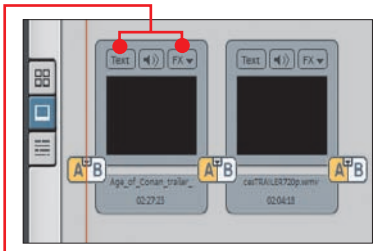

Wnioski z testu

MAGIX Video deluxe 12 to oferująca bogate możliwości aplikacja w cenie bardzo przystępnej jak na program do edycji wideo. Jej wielką zaletą jest również to, że została przetłumaczona na język polski, co jest rzadkością wśród aplikacji do obróbki filmów. Początkującym kłopoty może sprawiać nauczenie się obsługi programu, ale ponieważ aplikacja oferuje nowoczesne przejrzyste menu, nie jest to bariera nie do przeskoczenia.

Wyniki testu

	Waga	Ocena
Instalacja i serwis	20%	5,20
Jakość obsługi	15%	3,93
Obsługiwane formaty plików	10%	4,80
Obsługa HD i dźwięku przestrzennego	4%	5,00
Edycja filmu	15%	4,93
Filtry i efekty wideo	9%	5,00
Ścieżka dźwiękowa do filmu	6%	6,00
Zapisywanie/nagrywanie filmów	14%	4,86
Dodatkowe możliwości	7%	5,71
Ocena pośrednia jakości	**100%**	**4,94**
Punkty dodatnie i ujemne		
Ocena końcowa		**4,94**

Jakość	**bardzo dobra 4,94**
Cena wg producenta	**159 zł**
Korzystna cena (najniższa cena znaleziona przez redakcję)	124 zł (www.3kropki.pl)

PRZYDATNY PROGRAM — na płycie 19/2007 Komputer Świat

program	w internecie	
MAGIX Video deluxe 12	www.magix.com	–

Life's Good

LG

PERFEKCJA OBRAZU

DOSKONAŁE PARAMETRY TECHNICZNE,
NIEPOWTARZALNY DESIGN
I NIEZWYKŁA FUNKCJONALNOŚĆ.

PROJEKTORY LG

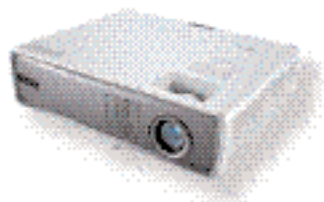

W DOMU AN215

- System projekcji DLP™ (0,62" DMD)
- Jasność 1200 cd/m²
- Kontrast 8000:1
- Rozdzielczość
  natywna 720p (1280 x 720)
  maksymalna SXGA (1280 x 1024, 75Hz)
- Wymiary 470 mm x 284 mm x 95 mm
- Waga 5,2 kg
- System mocowania na ścianie
- Stojak/noga dostępny opcjonalnie

W PRACY DX130

- System projekcji DLP™ (0,7" DMD)
- Jasność 3000 cd/m²
- Kontrast 2000:1
- Rozdzielczość
  natywna XGA (1024 x 768)
  maksymalna SXGA+ (1400 x 1050)
- Wymiary 260 mm x 205 mm x 69 mm
- Waga 1,9 kg

NASI DYSTRYBUTORZY

CONNECT M. Roszkowski, S. Roszkowski Spółka Jawna
ul. Dominikańska 9 lok. 11, 02-738 Warszawa www.connect.pl
YANO Sp. z o.o. oddział WARSZAWA
ul. Postępu 22 02-676 WARSZAWA www.yano.pl
ACTION Zandera, ul. Dawidowska 10
02-800 Warszawa www.action.pl

www.lge.pl

PEŁNA WERSJA

Niezbędnik Prawny 2007[1]

Leksykon prawa

system: **Win 98, Win 2000, Win XP**
język programu rejestracja przez internet **nie**

Producent/autor: **Play**
Adres strony WWW: www.play.pl
Pomoc online: tester@play.pl
Pomoc telefoniczna: 022 8333910
Cena: darmowy dla Czytelników Komputer Świata

Według konstytucji każdy obywatel Polski ma obowiązek postępować zgodnie z przepisami zapisanymi w kodeksach i ustawach uchwalonych przez parlament. Niełatwo się w tym wszystkim odnaleźć. Już na samą myśl o tysiącach stron, setkach paragrafów, załączników i aktów można dostać zawrotu głowy. Czy jesteśmy zatem skazani na drogie usługi prawników? Na szczęście nie! Korzystając z programu Niezbędnik Prawny 2007, możemy ułatwić sobie zdobywanie podstawowych informacji na temat przepisów, które powinien znać każdy obywatel.

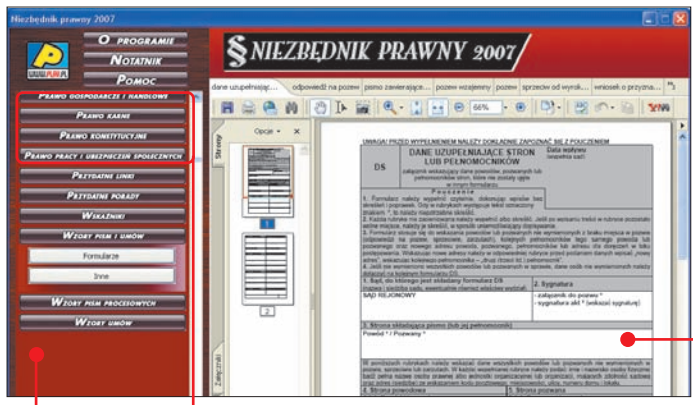

Prawa konsumenta

W tej i ośmiu kolejnych sekcjach znajdziemy aktualne normy prawne zawarte między innymi w kodeksach prawa konsumenckiego, karnego, konstytucyjnego oraz prawa pracy.

Przydatne porady

W dziale z przydatnymi poradami poznamy między innymi prawa i obowiązki w postępowaniach karnych. Znajdziemy praktyczne porady i wskazówki dotyczące postępowań przed sądami administracyjnymi, karnymi oraz cywilnymi. Dowiemy się też, jak i gdzie szukać pomocy prawnej.

Wskaźniki

W tym dziale zapoznamy się z wszystkimi najważniejszymi wskaźnikami i zasadami obliczania podatków, składek ZUS oraz naliczania odsetek. Dowiemy się też, jak rozliczać się z wyjazdów służbowych oraz jak wyliczana jest nasza emerytura.

Wzory pism i umów

W programie nie zabrakło oczywiście przydatnych w wielu sytuacjach wzorów umów oraz pism urzędowych, takich jak formularze wniosków, oświadczenia. Część z nich została zapisana w popularnym formacie PDF. Do ich przeglądania i drukowania wymagany jest program Adobe Reader, który również znajdziemy na płycie. aj

PEŁNA WERSJA

3GP Video Converter[1]

Program do konwertowania plików wideo

system: **Win 98, Win Me, Win 2000, Win XP**
język programu rejestracja przez internet **nie**

Producent/autor: **Sothink Media**
Adres strony WWW: www.sothinkmedia.com
Pomoc online: redakcja@komputerswiat.pl
Pomoc telefoniczna: brak
Cena: darmowy dla Czytelników Komputer Świata

Telefony komórkowe dysponują coraz lepszymi wyświetlaczami oraz pamięcią mogącą pomieścić pełnometrażowy film wideo. Jednak aby oglądać filmy z komputera na komórce, konieczna jest zmiana formatu zapisu pliku. Na płycie Komputer Świata znajdziemy pełną wersję programu 3GP Video Converter. Za jego pomocą przekonwertujemy większość popularnych plików wideo do obsługiwanego przez telefony komórkowe formatu 3GP. Możemy zmieniać rozmiar filmów, zarówno jeśli chodzi o ilość miejsca zajmowanego w pamięci, jak i rozdzielczość obrazu, a także dowolnie go kadrować. O tym, jak korzystać z programu, przeczytamy na stronie 44. Najpierw warto jednak dowiedzieć się, jak zarejestrować program.

Rejestracja

Aby móc korzystać z możliwości aplikacji bez ograniczeń, musimy podać kod odblokowujący.

1 Po zainstalowaniu 3GP Video Convertera na ekranie pojawi się komunikat informujący o ograniczeniach wersji niezarejestrowanej. Klikamy na przycisk Enter Key... Na ekranie pojawia się okno rejestracyjne.

2 W pola wpisujemy kolejno nazwę użytkownika i klucz rejestracyjny, a następnie klikamy na przycisk OK.

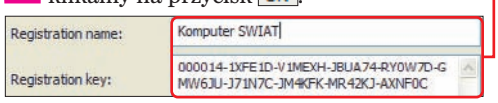

3 Aby uniknąć błędu przy wpisywaniu klucza, możemy przekopiować go z pliku tekstowego, który znajdziemy na płycie dołączonej do Komputer Świata. Aby się do niego dostać, rozwijamy menu Start i kolejno klikamy podwójnie na Mój komputer, kscd1907, programy oraz na pelne_wersje, trzyGP_Video_Converter i Registration Key.txt. aj

Dodatkowe strony na płycie

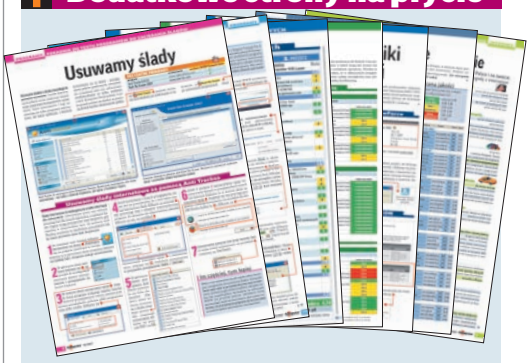

Kasowanie śladów

Test Komputer Świata pokazuje, która z aplikacji najskuteczniej usuwa internetowe i systemowe ślady po wykonywanych przez nas czynnościach. Na płycie dołączonej do czasopisma znajdziemy artykuł **Usuwamy ślady**, który krok po kroku podpowie nam, jak skorzystać z wybranych programów i skutecznie usunąć między innymi pliki tymczasowe, zbędne ciasteczka oraz historię przeglądanych witryn WWW.
Instalujemy sterowniki do karty graficznej to artykuł, który pokaże nam, w jaki sposób poprawnie zainstalować sterowniki do kart z procesorami NVIDIA oraz ATI.

Jak przeglądać strony w PDF

Po włożeniu płyty Komputer Świata do napędu w oknie menu płyty klikamy na Dodatkowe strony. Jeżeli nie mamy zainstalowanego programu Adobe Reader, instalujemy go, następnie zaznaczamy interesujący nas dokument i klikamy na CZYTAJ.

[1]Opisywany na tej stronie program znajduje się na krążku dołączonym do wydania z płytą

PEŁNA WERSJA

Outpost Firewall Pro 4[1]

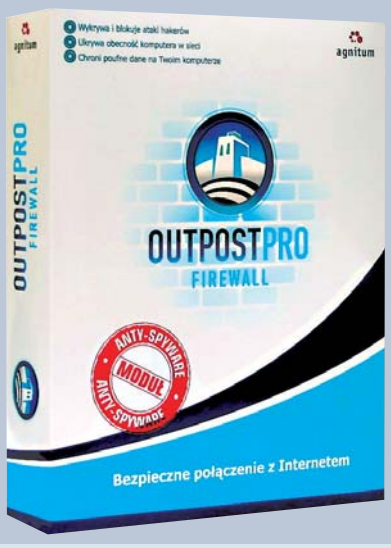

Program do ochrony komputera

system: **Win 98, Win 2000, Win XP, Win 2003 Server**
język programu rejestracja przez internet **tak**

Producent/autor: Agnitum
Adres strony WWW: www.outpost.pl
Pomoc online: outpost@dagma.pl
Pomoc telefoniczna: 088 8690997
Cena: darmowy dla Czytelników Komputer Świata

Na płycie Komputer Świata znajdziemy kolejną 30-dniową komercyjną wersję programu. Program będzie publikowany w kolejnych numerach dwutygodnika według harmonogramu. Każdorazowo wymagana jest darmowa rejestracja na stronie internetowej www.outpost.pl W formularzu rejestracyjnym należy podać kod: **DT4P3-ANXSX-WKSCG-S8GWW-CSK8Q**. Instrukcję instalacji i rejestracji znajdziemy na płycie w dziale **Dodatkowe strony**. Jeżeli mamy zainstalowaną poprzednią wersję Outposta, nie ma potrzeby jego odinstalowania.

Konfigurujemy wtyczkę do przeglądarki

Skrypty ActiveX służą do rozszerzania funkcjonalności stron WWW, ale mogą też zostać użyte do włamań przez hakerów. Zobaczmy, jak skonfigurować Outpost Firewall, aby nie pozwalał na ich uruchamianie bez naszej zgody.

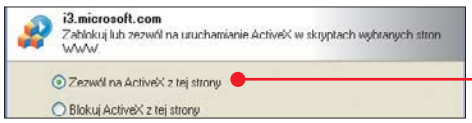

1 Otwieramy okno główne programu. Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę w zasobniku systemowym i z rozwiniętego w ten sposób menu wybieramy polecenie **Wyświetl okno programu**.

Harmonogram publikacji

Numer Komputer Świata	Data publikacji
21/2007	8.10.2007
23/2007	5.11.2007
25/2007	3.12.2007
1/2008	31.12.2007

2 W oknie głównym klikamy prawym przyciskiem myszy na i z menu kontekstowego, które pojawia się na ekranie, wybieramy polecenie **Właściwości**.

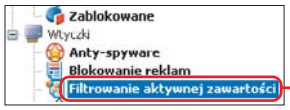

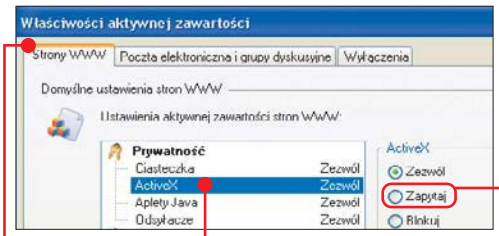

3 Na zakładce odnajdujemy listę elementów występujących na stronach WWW. Aby zablokować możliwość wyświetlania skrypów ActiveX bez naszej zgody, klikamy na i wstawiamy zaznaczenie w polu. Zatwierdzamy, klikając na **OK**. Od tej pory przed uruchomieniem elementu ActiveX na stronie WWW zostanie wyświetlony komunikat monitujący o zgodę użytkownika. aj

Orange POP

setki minut i tysiące SMS-ów w pakietach

W Orange POP dostajesz do przesady dużo minut i SMS-ów w pakietach Szalone Tygodnie. Dzwoń do wszystkich w Orange i na stacjonarne za 5 gr za minutę i SMS-uj za 0,5 gr.
Sprawdź na www.doprzesady.pl lub www.orange.pl

przyszłość jest jasna, przyszłość to Orange

orange

DROGOWSKAZ

Office w rodzinie	38
Co musisz wiedzieć	38
Projektujemy wizytówkę	39
Tworzymy okładkę do płyty z muzyką	40
Jak przygotować plan lekcji	40
Prowadzimy budżet domowy w arkuszu Excela	41

Fot.: B&W/montaż Komputer Świat

Office w rodzinie

Office 2007 przyda się wszystkim domownikom. Tato będzie prowadził budżet domowy, mama zaprojektuje biznesową wizytówkę, a dzieciaki przygotują plan lekcji i okładki do płyt. Wszystko łatwo i przyjemnie!

Co musisz wiedzieć

Edytor tekstu Word i **arkusz kalkulacyjny** 01 Excel, czy PowerPoint, **program do tworzenia prezentacji** 02 mogą na pierwszy rzut oka wydawać się nam skomplikowanymi programami. Okazuje się jednak, że stworzenie za ich pomocą dokumentów, takich jak na przykład dyplom, elegancki list czy kalkulator kredytu, jest bardzo proste. **Programy biurowe** 03 zawierają bowiem gotowe szablony – wzory przydatnych dokumentów. Dzięki szablonom nie musimy zastanawiać się, jak stworzyć dokument wybranego typu, ponieważ mamy w ręku gotowy przepis. W najnowszym pakiecie Microsoft Office znajdziemy jeszcze więcej szablonów niż dotychczas. Warto wiedzieć, jak z nich korzystać i jakie oferują możliwości.

Jakiego typu szablony znajdziemy z zasobach online?

Właściciele nowego Microsoft Office mają do wyboru pokaźną liczbę różnego rodzaju szablonów. W Wordzie na przykład znajdą się biuletyny, broszury (między innymi biura podróży), szablon dyplomu, etykiety na płyty, etykiety adresowe, wzory faksów i faktur, formularze i harmonogramy, kalendarze, kartki okolicznościowe z pozdrowieniami, ulotki, wizytówki, zaproszenia, życiorysy. Nawet szablon książki kucharskiej.

Z kolei korzystając z Excela 2007, ułatwimy sobie pracę, posługując się szablonami arkuszy godzin, faktur, harmonogramów, różnego typu formularzy, raportów, spisów, zestawień rozliczeniowych czy kalkulatorów kosztów. Zasadnicza różnica między szablonami Worda i Excela polega na tym, że te ostatnie niekiedy pomagają nam wykonywać automatyczne obliczenia – nie musimy więc używać na przykład kalkulatora.

Jak obejrzeć szablony w Office 2007?

Komputer Świat pokaże, jak możemy korzystać z szablonów na przykładzie programów Office 2007, gdyż oferują one łatwy dostęp do wielu szablonów w internecie. Łączymy się z internetem, a następnie – klikamy na Start, Wszystkie programy, Microsoft Office, i na koniec na Microsoft Office Word 2007 lub na Microsoft Office Excel 2007, aby uruchomić Word lub Excel 2007. W oknie wybranego programu klikamy na przycisk i z menu wybieramy polecenie Nowy. Zobaczymy okno oferujące dostęp do szablonów.

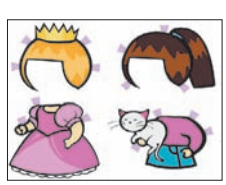

Wśród szablonów znajdziemy nawet projekty papierowych zabawek dla dzieci

Office 2007 taniej

Z okazji jubileuszu 15-lecia firmy Microsoft w Polsce pakiet Microsoft Office 2007 dla Użytkowników Domowych od 24 sierpnia do wyczerpania zapasów jest dostępny w dość niskiej cenie 199 złotych. Pakiet może być zainstalowany na trzech komputerach wykorzystywanych w domu i jest przeznaczony do użytku niekomercyjnego (nie możemy więc pobierać opłat za wykonane za jego pomocą dokumenty ani korzystać z programów w pracy).

Projektujemy wizytówkę

Projekt wizytówki możemy zamówić w specjalistycznej firmie. Jeżeli skorzystamy jednak z szablonu, łatwo przygotujemy wizytówkę samodzielnie. Uruchamiamy Word 2007 i otwieramy listę szablonów – jak we wstępie na stronie 38.

1 W lewej części okna tworzenia nowego pliku klikamy na zakładkę Wizytówki. Widzimy listę dostępnych szablonów do ściągnięcia. Klikamy podwójnie na jeden z nich – na przykład na ●.

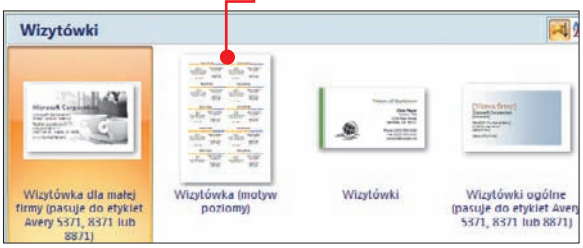

2 Jeżeli pobieramy szablony po raz pierwszy, na ekranie widzimy okno, w którym należy zaznaczyć kliknięciem opcję Nie pokazuj ponownie tego komunikatu i kliknąć na przycisk Kontynuuj.

Komputer Świat radzi

Szablon zostaje pobrany z internetu i natychmiast wyświetlony w oknie programu. Jeżeli zechcemy skorzystać z niego innym razem, powtarzamy operację. Szablon znajdziemy w oknie z listą szablonów, wśród ostatnio wykorzystywanych szablonów na zakładce ●. Puste i niedawno używane

3 Na ekranie widzimy szablon wizytówki ●. Wypełniamy go treścią.

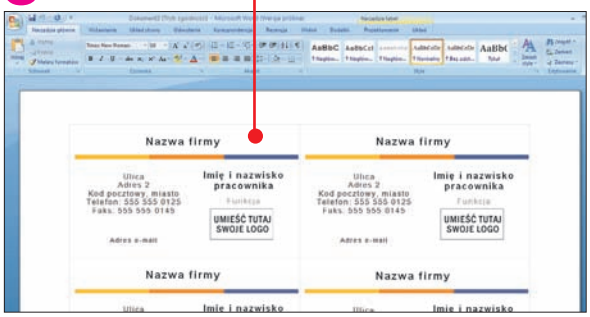

4 Może się zdarzyć, że wpisany tekst nie zmieści się w ramach szablonu ●. Wówczas zaznaczamy każdy za długi wiersz, na przykład ●, i na zakładce Narzędzia główne wpisujemy nowy rozmiar czcionki ●. Zmiany akceptujemy, wciskając klawisz enter.

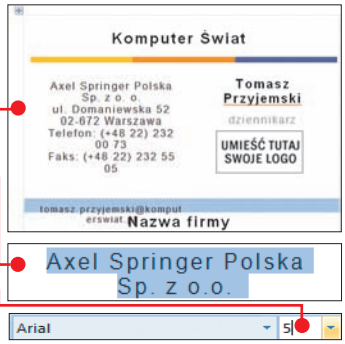

5 Możemy dodatkowo pogrubić czcionkę, jeżeli po zmniejszeniu jest niezbyt wyraźna – w tym celu klikamy na przycisk B.

6 Szablon pozwala na umieszczenie logo. Klikamy na pole ●. Następnie na zakładce Wstawianie klikamy na przycisk ●.

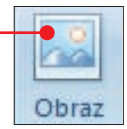

Otworzone zostaje okno, w którym odnajdujemy folder z logo przeznaczonym na naszą wizytówkę. Zaznaczamy je ● i klikamy na przycisk Wstaw.

7 Tak może wyglądać nasza wizytówka po wprowadzeniu wszystkich niezbędnych poprawek ●.

Komputer Świat radzi

Możemy też zmienić kolor belki ●. Klikamy na nią, aby ją zaznaczyć, i ponownie, żeby wybrać jeden z trzech pasków.

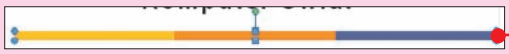

Następnie na zakładce Formatowanie z listy ● wybieramy inny kolor ● do wybranej części kolorowej belki.

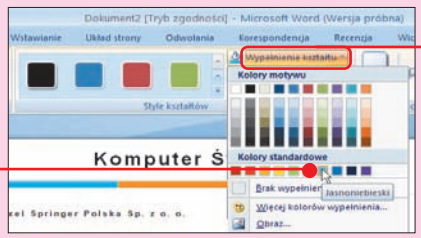

8 Gdy zakończymy produkcję pierwszej wizytówki, klikamy w jej lewym rogu i zaznaczamy myszą całą jej zawartość. Naciskamy kombinację klawiszy ctrl C, klikamy na sąsiednią ramkę i kopiujemy do niej zawartość poprzedniej, naciskając ctrl V.

Jak korzystać z funkcji Podgląd na żywo

We wcześniejszych wersjach pakietu Microsoft Office musieliśmy wybrane modyfikacje wprowadzić do pliku – dopiero wówczas widzieliśmy ich efekt. Tymczasem w Office 2007 wiele zmian możemy podejrzeć, zanim na stałe umieścimy je w pliku. Umożliwia to funkcja o nazwie Podgląd na żywo. By z niej skorzystać, wystarczy zatrzymać kursor myszy nad wybranym elementem formatowania tekstu, grafiki, tabeli lub wykresu, aby wyświetlić podgląd zmian – do dokumentu zostaną one wprowadzone, gdy klikniemy na jedną z miniatur.

? co to jest

01 arkusz kalkulacyjny
Program stosowany do obliczeń matematycznych, statystycznych i finansowych. Arkusz kalkulacyjny pozwala na dowolne przeliczanie, sortowanie danych i ich graficzną prezentację za pomocą wykresów. Najpopularniejszym arkuszem kalkulacyjnym jest Microsoft Excel.

02 program do tworzenia prezentacji
Program komputerowy, który umożliwia przygotowanie graficznych pokazów na ekranie komputera lub wydrukowanie ich w postaci notatek.

03 program biurowy
Program komputerowy wchodzący w skład pakietu biurowego. Pakiet biurowy to zbiór programów, które można z powodzeniem stosować nie tylko w biurze, ale także w komputerach działających w domach użytkowników. W skład pakietu biurowego wchodzi standardowo edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia prezentacji, a także inne aplikacje, jak program pocztowy czy terminarz.

04 komórka
Dokument arkusza kalkulacyjnego jest podzielony na wiersze i kolumny, a więc na wiele prostokątnych pól. Prostokąty te nazywane są komórkami. Komórka jest najmniejszą jednostką informacyjną w tabeli – można w niej wpisywać liczby, tekst lub formuły. Każda komórka ma swój adres.

05 formuła
Wzór bazujący na odwołaniach do wartości umieszczonych w komórkach arkusza kalkulacyjnego. Dzięki formułom można obliczać na przykład sumę, średnią lub iloczyn wartości z innych komórek. Formuła =SUMA(A1:C1) oznacza, że w miejscu jej wpisania pojawi się wynik dodawania liczb z komórek A1, B1 i C1.

Tworzymy okładkę do płyty z muzyką

Gdy tworzymy, a następnie nagrywamy na płycie kompaktowej naszą składankę ulubionych utworów muzycznych, przydałoby się opakować ją w specjalną okładkę, na której widniałyby tytuły piosenek. Umożliwia to Microsoft Word 2007. Uruchamiamy go i otwieramy listę dostępnych szablonów –jak we wstępie na stronie 38.

1 Zamiast w kategoriach szablonów mozolnie szukać okładki na płytę CD, możemy w wyszukiwarce wpisać ● i potwierdzić, klikając na ● lub naciskając przycisk enter.

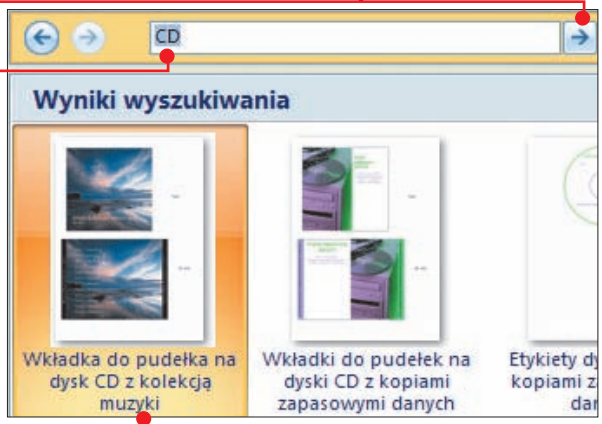

2 Wybieramy podwójnym kliknięciem jeden z odnalezionych szablonów. W przykładzie Komputer Świata jest to ●.

3 W pola szablonu wpisujemy własny tekst, na przykład ●.

4 Jeżeli rozmiar czcionki jest za duży ●, zaznaczamy tekst i regulujemy wielkość liter tak, jak w punkcie **4** wskazówki Projektujemy wizytówkę (strona 39).

Możemy ponumerować utwory i wytłuścić nazwy wykonawców ●.

5 Jeżeli na płycie mieści się więcej utworów, możemy wpisać je w drugiej kolumnie. W tym celu klikamy na tekst, a gdy pojawi się zaznaczenie ramki, klikamy na nie ●.

6 Znikają linie i pozostaną jedynie kropki ●.

Wciskamy wówczas kombinację klawiszy ctrl D, co powoduje zduplikowanie ramki ●. Klikamy lewym przyciskiem myszy na ● i przesuwamy skopiowaną ramkę w lewo.

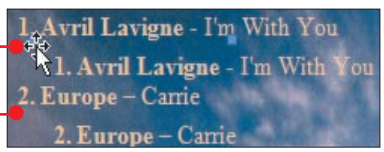

Dzięki temu zostaje zachowane formatowanie. Wystarczy wprowadzić nową treść ●.

Więcej możliwości

Niektóre pobrane z internetu szablony dokumentów zostaną uruchomione w tak zwanym trybie zgodności, co możemy stwierdzić, patrząc na belkę programu Dokument12 [Tryb zgodności] - Microsoft Word. Tryb zgodności gwarantuje kompatybilność z poprzednimi wersjami Office'a, uniemożliwia jednak dostępu do wszystkich nowych opcji oferowanych przez Office 2007, takich na przykład jak wygodne zmienianie wyglądu obrazków ●.

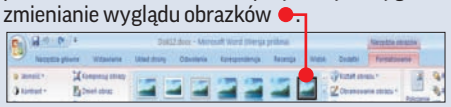

Aby porzucić tryb zgodności, klikamy na ●, na Zapisz jako oraz na ●. Klikamy na Zapisz i OK.

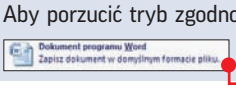

Jak przygotować plan lekcji

Za dawnych czasów specjalne formularze na plan lekcji kupowało się w sklepach papierniczych. Teraz ładny i kolorowy plan zajęć możemy przygotować sami. Uruchamiamy Excel i otwieramy listę dostępnych szablonów – jak we wstępie na stronie 38.

1 W oknie wyszukiwania wpisujemy ● i naciskamy klawisz enter.

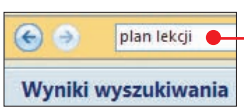

2 Spośród dostępnych szablonów w przykładzie Komputer Świata wybieramy podwójnym kliknięciem ●.

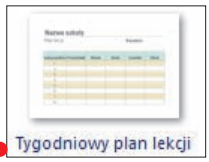

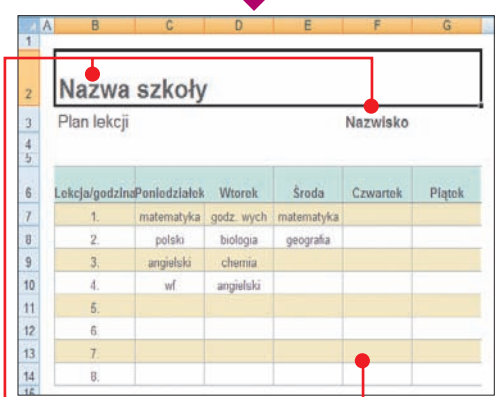

3 Wpisujemy przedmioty ●, możemy wprowadzić także nazwę szkoły i nazwisko ucznia ●.

4 Jeżeli tekst nie mieści się w kolumnie ●, możemy ją rozszerzyć. Klikamy lewym przyciskiem myszy w miejscu między nagłówkami kolumn i przesuwamy kursor w prawo ●.

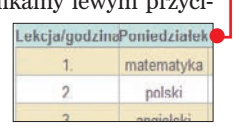

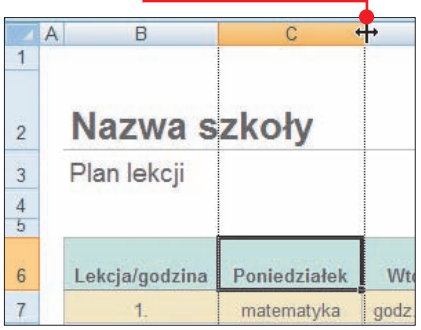

Prowadzimy budżet domowy w arkuszu Excela

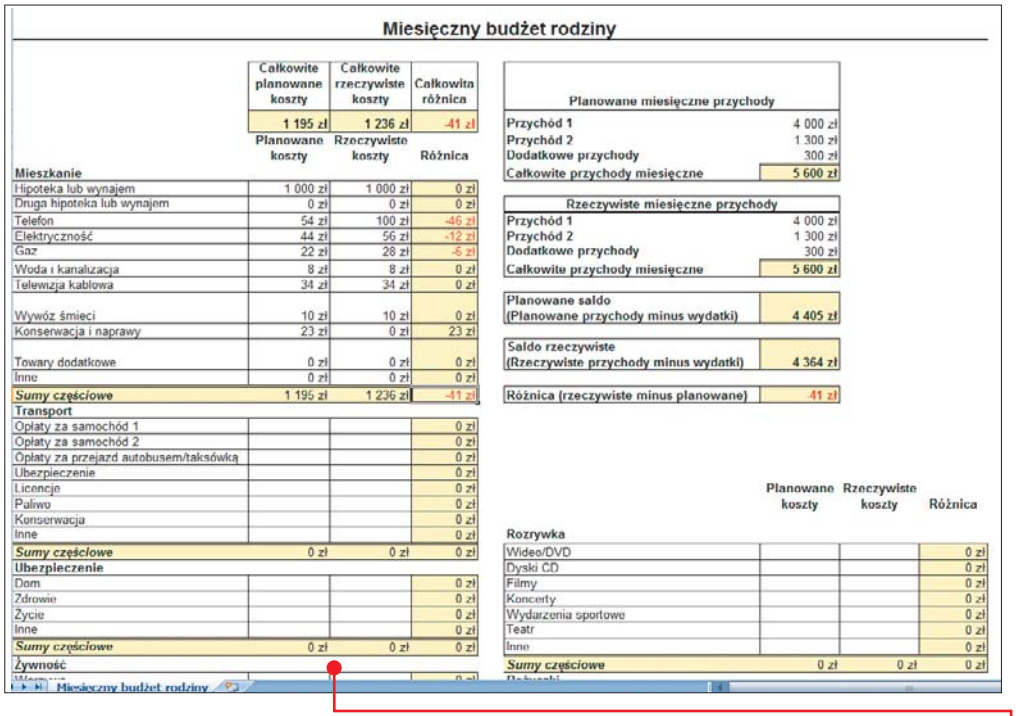

Planowanie i sprawdzanie wydatków za pomocą Excela da nam poczucie kontroli nad naszym budżetem. Szablon Excela pozwala nie tylko wprowadzać dane do tabeli, ale także wykonywać automatyczne obliczenia. Aby uzyskać dostęp do szablonu budżetu, uruchamiamy Excel i otwieramy listę dostępnych szablonów – jak we wstępie na stronie 38.

1 Klikamy na zakładkę Budżety. Z listy szablonów podwójnym kliknięciem wybieramy jeden z oferowanych przez program typów budżetów. W przykładzie Komputer Świata jest to miesięczny budżet rodzinny.

2 Na ekranie widzimy duży arkusz zapisany przykładowymi danymi. Komputer Świat pokaże, jak działają mechanizmy zawarte w tym szablonie.

3 Tabela arkusza zawiera **komórki** 04 (s. 39) z opisami pól oraz takie, w których widzimy liczby. Nie we wszystkie z tych ostatnich można jednak wprowadzać informacje o naszych wydatkach. Nie wpisujemy nic w komórki, które zawierają **formuły** 05 (s. 39). Jak sprawdzić, która komórka zawiera formułę? To proste. Zaznaczamy ją i obserwujemy zapis na pasku formuły. Jeżeli znajduje się tam jakieś wyrażenie, nie należy niczego poprawiać. Na przykład po zaznaczeniu komórki widzimy, że zawiera ona (zgodnie z opisem) formułę sumującą planowane wydatki.

Komórka zawiera natomiast nie formułę, ale wartość liczbową, którą modyfikujemy w zależności od tego, jak wyglądają nasze planowane koszty czy zobowiązania.

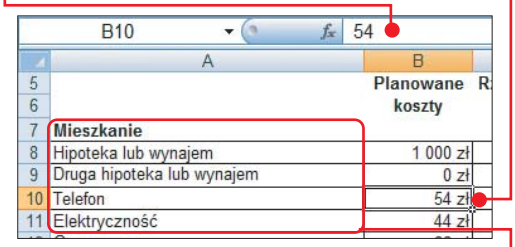

Pozostaje nam wypełnienie komórek. Jeśli chcemy, możemy zmienić opisy wybranych pól. tp

Jak zapisać i wydrukować dokumenty

Gdy już wypełnimy szablon, będziemy chcieli zapisać go i wydrukować. Aby zapisać pracę zarówno w Wordzie, jak i Excelu, klikamy na przycisk.

Gdy dokument zdecydujemy się zapisać po raz pierwszy, na ekranie zobaczymy okno dialogowe z prośbą o nadanie tworzonemu dokumentowi nazwy. Proponowaną przez program nazwę możemy zastąpić własną, wprowadzając ją w oknie.

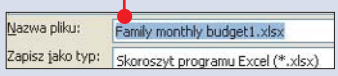

Klikamy na Zapisz. Przy kolejnych kliknięciach na ikonę dyskietki (jeżeli ponownie zechcemy zapisać dokument) nie będziemy już proszeni o dodatkowe czynności.

Aby wydrukować przygotowany przez nas dokument, klikamy na przycisk, potem na Drukuj. Pojawia się okno drukowania. Ustawiamy w nim wszystkie parametry wydruku i klikamy na OK.

RAKSSQL
STWORZONY DO ZARZĄDZANIA
Sprawdź, ile możesz zyskać!
Oprogramowanie dla nowoczesnych firm.
Sprzedaż
Magazyn
Księgowość
Kadry i Płace
Środki Trwałe
Analizy i CRM
Zaufało nam już 18 000 firm.
Przy zakupie monitor LCD 19" już od 1 zł lub laptop już od 899 zł netto.
info: 0 801 802 800
www.raks.pl

Piękna i bestia

Gdy komputer jest dla nas nieujarzmionym stworem, sięgnijmy po wskazówki Komputer Świata. Dzięki nim szybko i z uśmiechem usiądziemy do klawiatury, a pecet zostanie naszym najlepszym przyjacielem

Fot. DREAMSTIME

DROGOWSKAZ

Windows XP strona 42
Jak stworzyć skróty do ulubionych stron WWW i nowego e-maila

Windows XP strona 43
Jak skorzystać z funkcji hibernacji systemu

Windows XP strona 43
Jak na pasku zadań umieścić pole adresu

Word 2000/XP/2003 strona 43
Zmieniamy rozmiary grafiki w dokumentach

Word 2000 strona 44
Jak zamienić pole tekstowe na ramkę

Firefox 2 strona 44
Jak przyspieszyć otwieranie stron

Sothink 3GP Video Converter strona 44
Jak przygotować film do odtwarzania w komórce

Linux Ubuntu 7 strona 45
Bezproblemowa instalacja kodeków w Ubuntu

Pytanie Czytelnika strona 45
Jak poprawić wydajność Windows XP

PRZYDATNE PROGRAMY

program	w internecie	na płycie 19/2007 Komputer Świat
Firefox 2	www.firefox.pl	✔
Sothink 3GP Video Converter	www.sothink.com	✔
Linux Ubuntu 7	www.ubuntu.pl	–
Easy Ubuntu	www.easyubuntu.freecontrib.org	–

Jak stworzyć skróty do ulubionych stron WWW i nowego e-maila

Windows XP | Skróty na pulpicie na ogół wykorzystujemy, by szybciej uruchamiać najpotrzebniejsze aplikacje. Ich zastosowanie może być jednak dużo szersze. Komputer Świat pokaże mało znane, a przydatne zastosowania skrótów. Żeby nie zaśmiecać pulpitu, umieścimy je wszystkie na własnym pasku narzędzi.

Skróty do stron internetowych

Stworzenie skrótów do najczęściej otwieranych stron WWW zaoszczędzi nam każdorazowego uruchamiania przeglądarki.

1 Tworzenie każdego skrótu rozpoczniemy od kliknięcia prawym przyciskiem myszy na wolne miejsce na pulpicie i wybrania kolejno polecenia Nowy, a potem Skrót.

2 Następnie w oknie kreatora wpisujemy adres naszej ulubionej strony i klikamy na Dalej >.

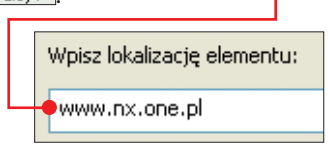

3 Wpisujemy nazwę skrótu i klikamy na Zakończ. Na pulpicie pojawia się nowa ikona.

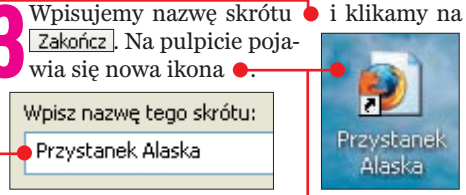

4 Po kliknięciu na przeglądarka otwiera wybraną stronę WWW.

Skrót do nowej wiadomości pocztowej

Jeśli często wysyłamy e-maile do jednej osoby, nie musimy za każdym razem otwierać programu pocztowego i adresować wiadomości. Wszystko to zrobi za nas skrót.

1 Tworzenie każdego skrótu rozpoczynamy od kliknięcia prawym przyciskiem myszy na wolne miejsce na pulpicie, wybrania polecenia Nowy, a potem Skrót.

2 Następnie w pole wpisujemy wybrany adres e-mailowy poprzedzony poleceniem mailto: i klikamy na Dalej >.

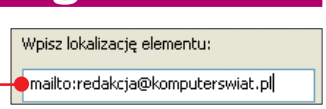

3 W pole wpisujemy dowolną nazwę i klikamy na Zakończ.

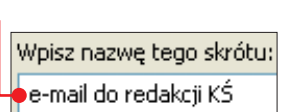

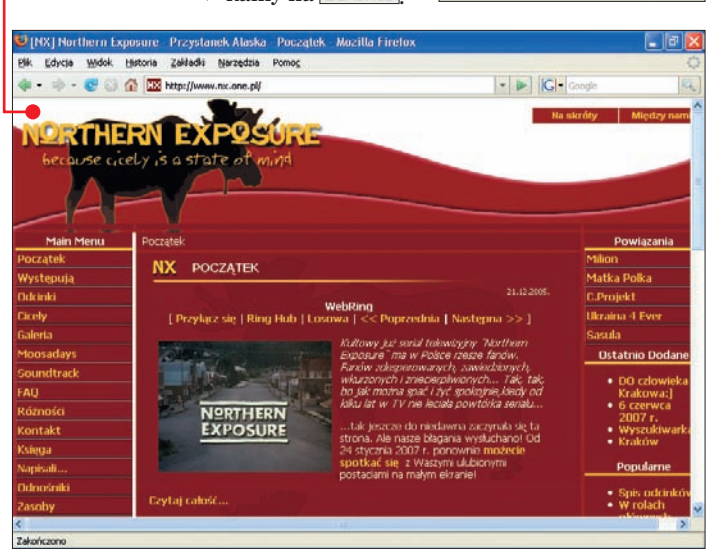

4 Podwójne kliknięcie na tak utworzony skrót otwiera do edycji już zaadresowaną wiadomość pocztową.

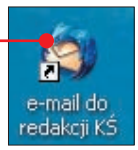

Przenosimy ikony na pasek narzędzi

Na ogół nie chcemy mieć zbyt wielu ikon na pulpicie. Możemy umieścić je na **pasku zadań** 02, który stworzymy specjalnie dla naszych własnych skrótów.

1 Najpierw tworzymy **folder** 03, do którego skopiujemy wszystkie skróty. W naszym przykładzie będzie on umieszczony na pulpicie, ale może znajdować się w dowolnym miejscu. Klikamy prawym przyciskiem myszy na puste miejsce na pulpicie, wybieramy opcję Nowy oraz Folder. Wpisujemy nazwę, na przykład , i wciskamy enter.

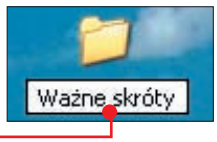

2 Przenosimy wszystkie skróty do nowego folderu, klikając na nie i przeciągając na ikonę folderu. Zwalniamy przycisk myszy.

3 Teraz klikamy prawym przyciskiem myszy na wolne miejsce paska zadań w dole ekranu, po czym wybieramy opcję Paski narzędzi i Nowy pasek narzędzi... Klikamy na nazwę naszego folderu, a następnie na OK.

4 Do dyspozycji mamy teraz własny pasek z najpotrzebniejszymi skrótami dostępnymi po kliknięciu na .

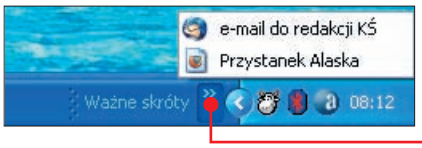

Jak skorzystać z funkcji hibernacji systemu

Windows XP | Wcześniejsze wersje Windows umożliwiają hibernację 04, czyli przełączanie systemu w stan oczekiwania. Komputer zużywa wówczas minimalną ilość energii, a zawartość pamięci **RAM** 05 jest kopiowana na dysk. Jednak w Windows XP, przy wyłączaniu komputera, nie pojawia się taka opcja. Nie znaczy to jednak, że straciliśmy ją bezpowrotnie.

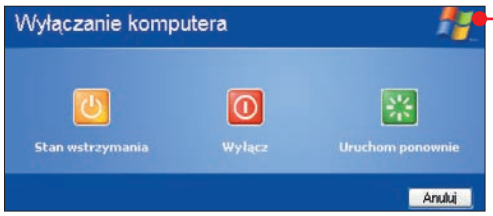

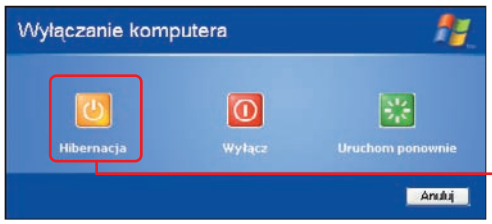

Wystarczy, że klikniemy na przycisk Start oraz na Wyłącz komputer. Następnie wciskamy klawisz shift i oto jedna z ikon zmienia się na . Klikamy na nią.

Jak na pasku zadań umieścić pole adresu

Windows XP | Pasek adresu na pulpicie Windows nie jest domyślnie włączony i wielu z nas go nie używa. Tymczasem ma on przynajmniej dwie warte uwagi zalety, które przyspieszają korzystanie z komputera. Po pierwsze, nie musimy sami uruchamiać przeglądarki internetowej. Pasek zrobi to za nas, wystarczy wpisać adres WWW i wcisnąć enter. Po drugie, możemy w nim bezpośrednio wpisywać polecenia systemowe, takie jak regedit, bez konieczności klikania za każdym razem na przycisk Start i Uruchom... Komputer Świat pokaże, jak włączyć pasek adresu.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na pasek zadań i wybieramy polecenie Paski narzędzi, a następnie klikamy na Adres.

2 Z naszej nowej ikony na pasku zadań możemy korzystać na dwa sposoby. Pierwszy to rozwijanie i zwijanie paska adresu podwójnym kliknięciem na .

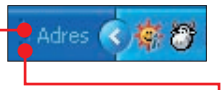

3 Drugi sposób to rozwinięcie paska na stałe. Klikamy prawym przyciskiem myszy na i przeciągamy wskaźnik w lewo, do uzyskania pożądanej szerokości, a następnie puszczamy przycisk .

Zmieniamy rozmiary grafiki w dokumentach

Word 2000/XP/2003 | Gdy wstawiamy grafikę do dokumentów, rzadko się zdarza, żeby jej wymiary pasowały do zaplanowanego przez nas wyglądu strony. Na szczęście zmiana rozmiaru obrazów jest bardzo prosta.

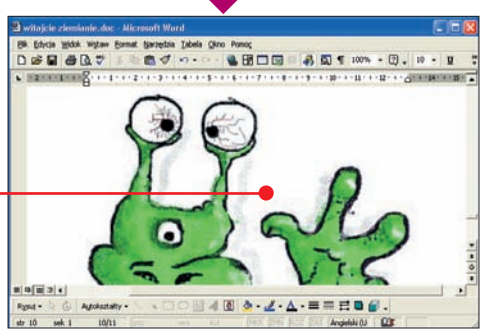

1 W edytorze Word otwieramy dokument. Odnajdujemy w nim obraz o nieodpowiedniej wielkości i zaznaczamy go kliknięciem.

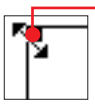

2 Umieszczamy wskaźnik myszy nad rogiem obrazka, wciskamy lewy przycisk i przeciągamy go w odpowiednie miejsce.

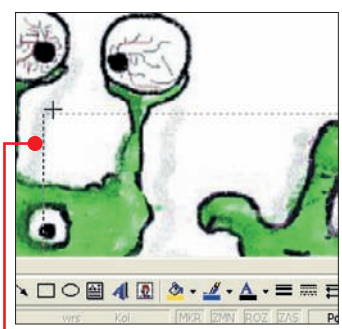

3 Ramka pokazuje zmienioną wielkość grafiki. Po uzyskaniu pożądanego rozmiaru zwalniamy przycisk.

? co to jest

01 skrót
Obiekt (zazwyczaj ikona) ułatwiający wykonanie pewnej czynności – na przykład uruchomienie programu. Aby skorzystać ze skrótu, klikamy na niego dwukrotnie lub jednokrotnie, zależnie od ustawień systemu operacyjnego.

02 pasek zadań
Pasek zadań Windows znajduje się zwykle przy dolnej krawędzi ekranu. Charakterystycznym elementem paska jest menu Start. Obok niego w miarę uruchamiania przez użytkownika programów pojawiają się symbolizujące je ikony.

03 folder
Inaczej katalog. Logiczna jednostka dysku twardego, która pomaga zorganizować znajdujące się na nim pliki. Folder może zawierać kolejne foldery, zwane podfolderami. W danym folderze nie mogą znajdować się dwa pliki lub dwa katalogi o identycznych nazwach.

04 hibernacja
Włączenie hibernacji sprawia, że zawartość pamięci komputera zapisywana jest na dysku, a pecet – wyłączany. Ponowne uruchomienie powoduje, że stan pulpitu i uruchomionych programów przywracany jest od razu do stanu sprzed hibernacji.

05 RAM
Ang. Random Access Memory – pamięć o dostępie swobodnym. Pamięć, do której komputer ładuje aktualnie używane dane, tak aby były one błyskawicznie dostępne dla procesora. Dane zawarte w RAM giną po wyłączeniu komputera.

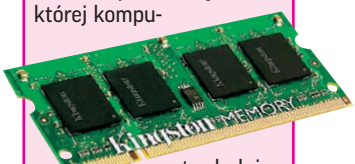

06 szerokopasmowy dostęp do internetu
Ang. Broadband Internet Access – rodzaj połączenia z internetem, które umożliwia szybką transmisję dużej ilości danych, w odróżnieniu od przestarzałych połączeń typu dial-up.

Jak zamienić pole tekstowe na ramkę

Word 2000 | Do pól tekstowych w Wordzie nie możemy wstawiać przypisów ani komentarzy. Jeśli umieścimy kursor w polu tekstowym i klikniemy na Wstaw, odpowiednie opcje będą nieaktywne. Nie musimy jednak rezygnować z wybranego przez nas formatowania tekstu. Możemy łatwo zamienić pole tekstowe na ramkę.

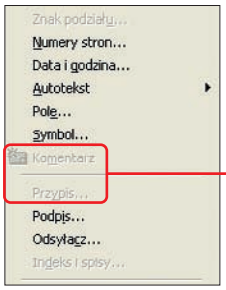

1 Uruchamiamy Word, na przykład podwójnym kliknięciem na ikonę dokumentu, który chcemy edytować. Odnajdujemy nasze pole tekstowe i klikamy w jego obrębie, by je zaznaczyć.

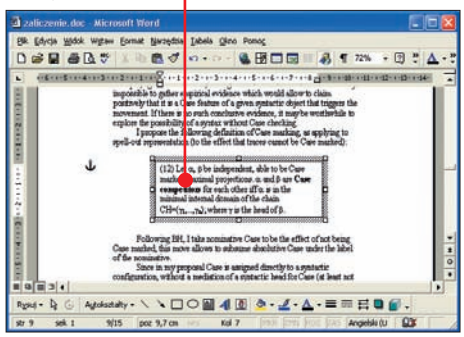

2 Z menu wybieramy kolejno opcję Format i Pole tekstowe... Klikamy na zakładkę Pole tekstowe i na Konwertuj na ramkę...

3 Word ostrzega nas przed możliwością utraty niektórych cech formatowania. Klikamy na OK.

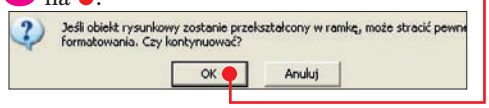

4 Teraz w tym samym miejscu możemy bez ograniczeń wstawiać przypisy i komentarze.

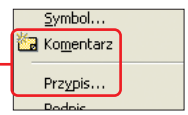

Jak przyspieszyć otwieranie stron

Firefox 2 | Jeśli dysponujemy szerokopasmowym dostępem do internetu ▶ 06 (s. 43), możemy sprawić, że strony będą ładowały się jeszcze szybciej. Dowiedzmy się, jak to zrobić.

1 Uruchamiamy Firefox 2, klikając kolejno na Start, Wszystkie programy, Mozilla Firefox i Mozilla Firefox.

2 Na pasku adresu Firefoksa wpisujemy about:config i wciskamy enter. W pole Filtr: wpisujemy i znów wciskamy enter.

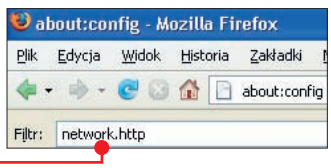

3 Na liście opcji klikamy prawym przyciskiem na network.http.pipelining i wybieramy polecenie Przełącz. Tak samo postępujemy z opcją network.http.proxy.pipelining: klikamy na nią prawym przyciskiem i wybieramy Przełącz.

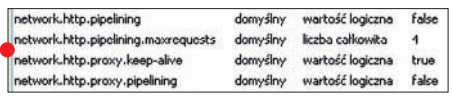

4 Teraz zwiększymy maksymalną liczbę jednocześnie realizowanych tak zwanych zapytań. Klikamy prawym przyciskiem na network.http.pipelining.maxrequests i wybieramy Modyfikuj. W pole dialogowe wpisujemy na przykład wartość i klikamy na OK.

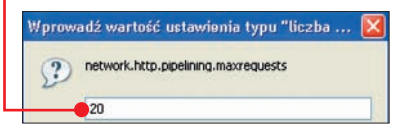

5 Po dokonanych zmianach lista powinna wyglądać następująco. Od tej pory wczytywanie stron internetowych będzie odbywać się szybciej.

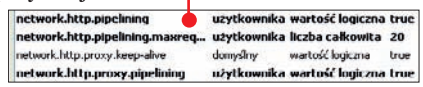

Jak przygotować film do odtwarzania w komórce

Sothink 3GP Video Converter | Krótkie wideoklipy, na przykład z wakacji, które mamy zapisane w komputerze, możemy łatwo przegrać do komórki, aby mieć je zawsze pod ręką. Aby jednak móc odtworzyć klipy w komórce, musimy wcześniej zapisać je w formacie 3GP. Zrobimy to za pomocą pełnej wersji programu Sothink 3GP Video Converter.

1 Klikamy kolejno na przycisk Start, następnie wybieramy Wszystkie programy, SourceTec, Sothink 3GP Video Converter i na koniec klikamy na Sothink 3GP Video Converter.

2 Klikamy na Add... Otwieramy folder, w którym są zapisane filmy. Zaznaczamy je kliknięciem (jeżeli chcemy przegrać więcej niż jeden film, przy zaznaczaniu trzymamy wciśnięty shift) i klikamy na przycisk Otwórz.

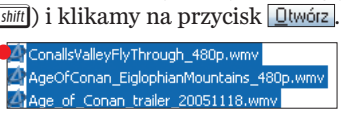

3 Miniatury filmów widzimy w oknie programu. Klikamy na Next. Na ekranie pojawia się okno ustawień. Ustalamy teraz format pliku. Lepiej wybrać 3GPP. Zaoszczędzi to ewentualnych problemów z odczytem pliku wideo.

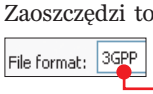

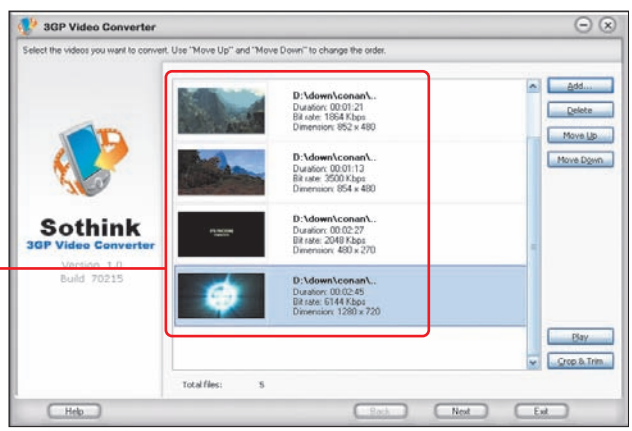

4 Wybieramy format dźwięku. Domyślnie wskazany AMR-NB jest wspierany przez większość telefonów komórkowych – sprawdźmy to w instrukcji aparatu.

5 Ustalamy wymiary filmu. Spośród dostępnych wybieramy te nieprzekraczające rozdzielczości wyświetlacza naszego telefonu (a więc rozdzielczość taką samą lub niższą).

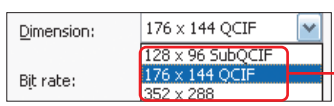

6 Określamy tryb wyświetlania. Jeżeli wybierzemy, obraz zostanie wpasowany w rozdzielczość ekranu komórki, zachowując proporcje materiału i dodając ewentualnie czarne pasy z boku lub z góry. Tryb obetnie brzegi filmu, Stretch zaś sprawi, że film wypełni cały ekran, ale proporcje będą zniekształcone. Komputer Świat poleca LetterBox lub Pan & Scan.

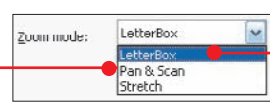

7 Klikamy na Next. Rozpoczyna się konwersja, o której zakończeniu zostajemy powiadomieni sygnałem dźwiękowym. Klikamy na Finish i na Open folder, aby otworzyć folder z naszymi plikami. Gotowy plik przegrywamy do komórki zgodnie z instrukcją jej obsługi. tp

Komputer Świat radzi

Po kliknięciu na przycisk Crop & Trim uzyskamy dostęp do narzędzia, które pozwala na skrócenie czasu trwania klipu, a także jego przycięcie.

Komputer Świat radzi

Pod adresem znajdziemy informacje, jakie formaty wideo oraz jaką rozdzielczość ekranu wspierają różne modele telefonów.

http://www.sothinkmedia.com/3gp-video-converter/supported-mobile.htm

Bezproblemowa instalacja kodeków w Ubuntu

Linux Ubuntu 7 | Wielu użytkowników zrażają do Linuksa trudności z instalacją programów. Komputer Świat pokaże, jak ułatwić sobie pobieranie aplikacji do Linuksa – na przykładzie programu EasyUbuntu ściągniemy kodeki do odtwarzania filmów. Uwaga! Na zakładkach pokazanych w punkcie 5 znajdziemy wiele programów – instalujemy je w sposób pokazany w przykładzie.

1 Uruchamiamy przeglądarkę Firefox i wchodzimy na stronę ●. Klikamy na odnośnik do instalacji programu ●.

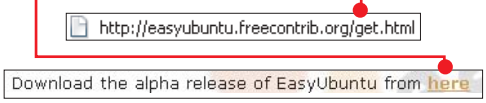

2 W oknie pobierania pliku wybieramy ● i klikamy na OK. Po zakończeniu uruchamia się instalator – klikamy na Instaluj pakiet.

3 Po ukończeniu instalacji wciskamy kombinację klawiszy Alt F2. Wyświetla się okno, w którym wpisujemy ●, i klikamy na przycisk Uruchom...

```
wget -q http://medibuntu.sos-sts.com/repo/medibuntu-key.gpg -O- | sudo apt-key add -
```

4 Włączamy program EasyUbuntu. Klikamy na Aplikacje, Narzędzia systemowe i na Easyubuntu. W kolejnych oknach dialogowych klikamy na OK.

5 W głównym oknie programu wybieramy wszystkie pakiety z pierwszej zakładki ●. Część opcji może być nieaktywna ● – oznacza to, że dany program jest już zainstalowany. Klikamy na przycisk ●.

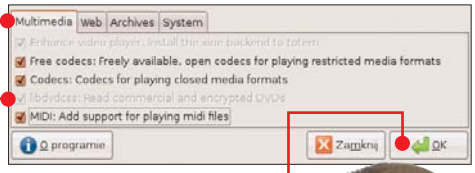

6 Następnie w pole ● wpisujemy hasło administratora. Potwierdzamy je, klikając na przycisk OK.

7 Jeśli pojawią się komunikaty o wystąpieniu błędu zabezpieczeń – klikamy wówczas na przycisk Zamknij. System rozpoczyna pobieranie i instalację nowych programów. Gdy wyświetli się informacja o potwierdzeniu instalacji, klikamy na przycisk Zastosuj. Od tej chwili nasz Linux bez problemu będzie odtwarzać filmy zapisane w plikach AVI. ts

Masz kłopot z konfiguracją systemu Windows lub innego programu? Napisz do nas. Pomożemy rozwiązać problem.

ŁUKASZ ARENDARSKI dział software

Komputer Świat, Axel Springer Polska, ul. Domaniewska 52, 02-672 Warszawa, **tel.** 022 2320078 **e-mail:** redakcja@komputerswiat.pl

Pytaj! Odpowiemy

Jak poprawić wydajność Windows XP

Pytanie: Jak poprawić wydajność Windows XP, ustawiając stary wygląd Windows, znany z poprzednich wersji? Mam dosyć stary komputer i Windows XP działa bardzo wolno, a na dodatek ciągle się nie mogę przyzwyczaić do nowego menu startowego.

Andrzej Nalewka

Odpowiedź: Rzeczywiście, powrót do klasycznego wyglądu Windows zwolni nieco zasobów systemu. Na mało wydajnych pecetach może to wyraźnie poprawić szybkość ich działania. Osiągniemy to w opisany poniżej sposób.

1 Aby powrócić do dawnego wyglądu, klikamy na wolne miejsce na pulpicie prawym przyciskiem myszy i wybieramy Właściwości. Klikamy na zakładkę ●, a następnie na ● i na opcję Klasyczny Windows. Potwierdzamy decyzję kliknięciem na OK.

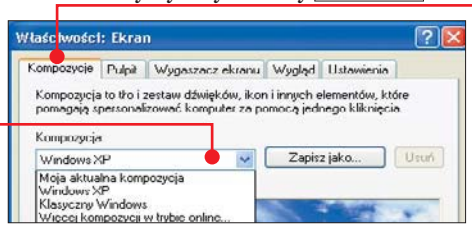

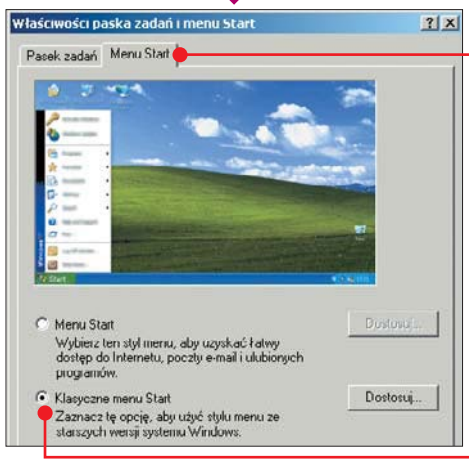

2 Zmienimy jeszcze wygląd menu Start. Prawym przyciskiem myszy klikamy na Start i wybieramy Właściwości. Klikamy na zakładkę ●, zaznaczamy ● i klikamy na OK.

3 Wciąż jednak towarzyszy nam wiele dodatkowych efektów wizualnych. Wyłączymy je, klikając prawym przyciskiem myszy na Mój komputer i wybierając Właściwości. Klikamy na zakładce ●. W następnym oknie klikamy na ● i zaznaczamy pole ●. Klikamy na OK. ła

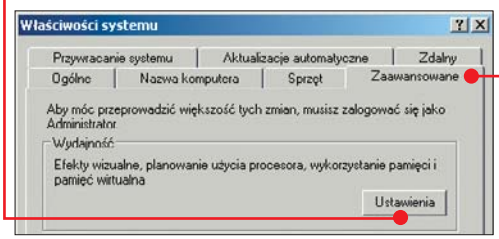

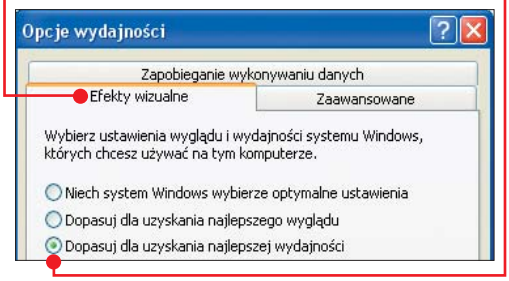

Potrzebna drukarka do komputera od zaraz?
Wejdź na stronę **www.mapy.pkt.pl** i znajdź najbliższy sklep oraz sprawdź trasę w naszej wyszukiwarce mapowej.
pkt.pl wszystko i w porządku

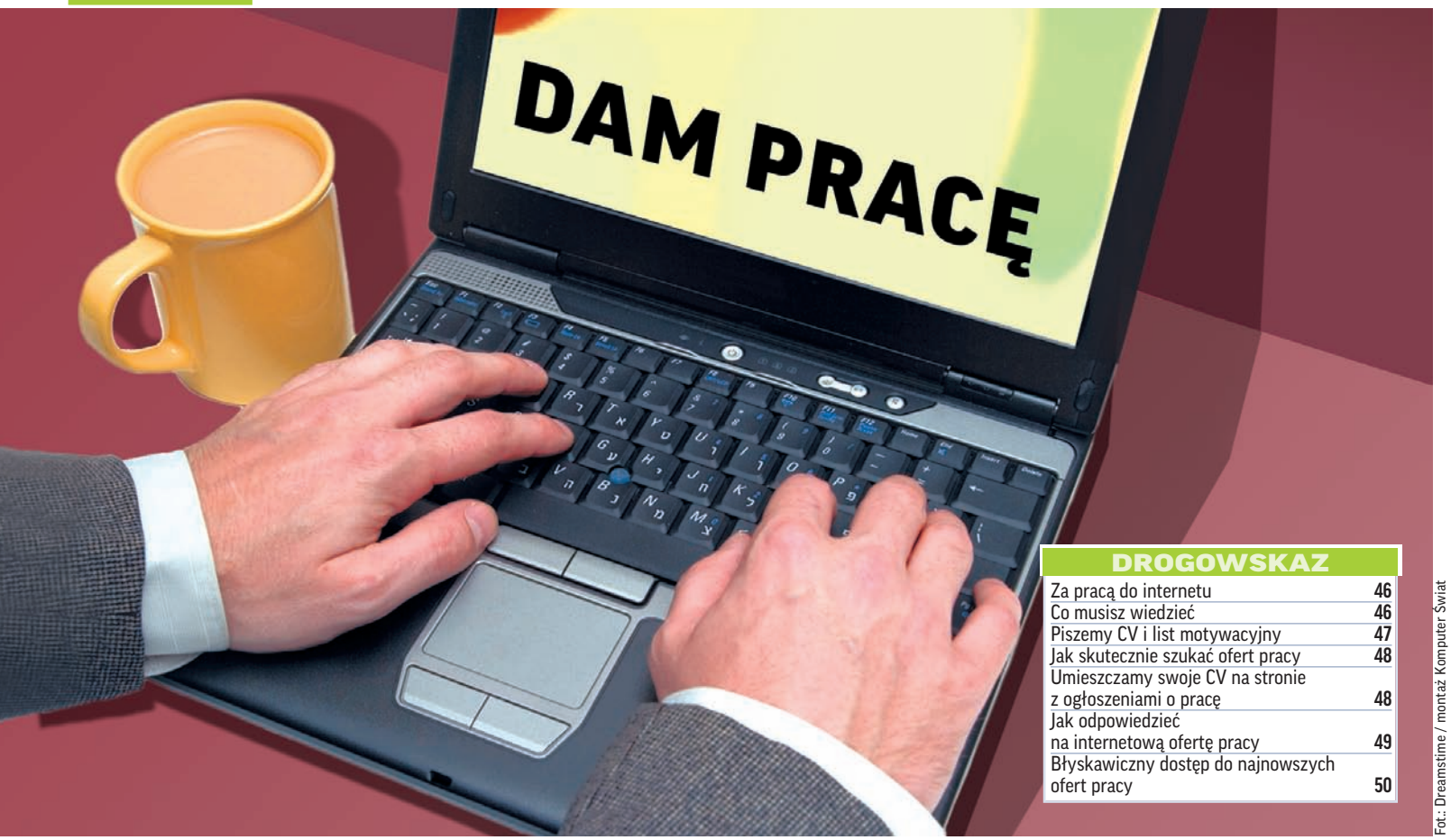

Fot.: Dreamstime / montaż Komputer Świat

DROGOWSKAZ

Za pracą do internetu	46
Co musisz wiedzieć	46
Piszemy CV i list motywacyjny	47
Jak skutecznie szukać ofert pracy	48
Umieszczamy swoje CV na stronie z ogłoszeniami o pracę	48
Jak odpowiedzieć na internetową ofertę pracy	49
Błyskawiczny dostęp do najnowszych ofert pracy	50

Za pracą do internetu

Szukanie pracy może być łatwe, szybkie i nie wymagać od nas nadmiernego wysiłku. Komputer Świat podpowie, jak się do tego przygotować i gdzie szukać ciekawych ofert zatrudnienia

Co musisz wiedzieć

Sposobów na szukanie pracy jest wiele. Możemy przeglądać ogłoszenia w prasie, osobiście złożyć aplikację w siedzibie firmy lub wypytywać o pracę znajomych. Albo po prostu usiąść do komputera i poszukać pracy w internecie.

Czy warto szukać pracowników przez internet?

Coraz więcej firm decyduje się na zamieszczenie ogłoszenia o pracy w internecie i wymaga dostarczania **CV** ▸ **01 (s. 49)** i **listu motywacyjnego** ▸ **02 (s. 49)** drogą elektroniczną. Taki sposób pozyskiwania pracownika jest zdecydowanie tańszy i szybszy od zamieszczania ofert w gazecie bądź urzędzie pracy.

PRZYDATNE PROGRAMY

program	w internecie	na płycie 19/2007 Komputer Świat
RSS Speed	www.rssspeed.pl	✔
Wzór CV i listu motywacyjnego	–	✔

Jakie są zalety szukania pracy przez internet?

Internet daje nam możliwość szukania pracy bez wychodzenia z domu. Do tego rodzaju poszukiwań są potrzebne: komputer, dostęp do internetu, edytor tekstu, program pocztowy i konto e-mail. Komputer Świat podpowie, jakie elementy powinny znaleźć się w CV i liście motywacyjnym i jak tworzyć te dokumenty. Dowiemy się, w jaki sposób umieścić CV na stronie z ogłoszeniami i jak zainstalować czytnik **RSS** ▸ **03 (s. 49)**, który ułatwi wyszukiwanie ofert. Poznamy adresy **portali** ▸ **04 (s. 49)** rekrutacyjnych, **wortali** ▸ **05 (s. 49)** specjalistycznych, agencji doradztwa zatrudniających **headhunterów** ▸ **06 (s. 49)** oraz serwisów internetowych, w których znajdziemy oferty pracy w kraju i za granicą. ar

Gdzie jest praca

Najwięcej miejsc pracy jest nadal w województwie mazowieckim. W maju 2007 odnotowano tam 3247 ofert. Najmniej propozycji pracy ma województwo podlaskie – tylko 616 ofert. Z kolei największym, 26-procentowym przyrostem liczby ofert zatrudnienia mogą się pochwalić województwa zachodniopomorskie i śląskie.
Wciąż najwięcej ofert możemy znaleźć w takich kategoriach, jak technika/inżynieria (3177), sprzedaż (1692) oraz IT/ telekomunikacja (1577). Najmniej ogłoszeń dotyczy redakcji/dokumentacji, opieki zdrowotnej oraz edukacji i kształcenia. Znaczny przyrost ofert pracy odnotowano w kategoriach top management, marketing i konsulting.

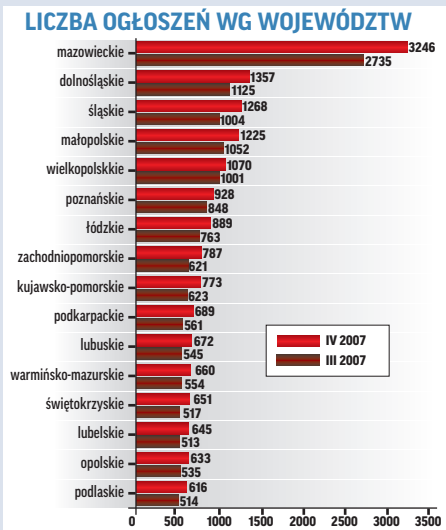

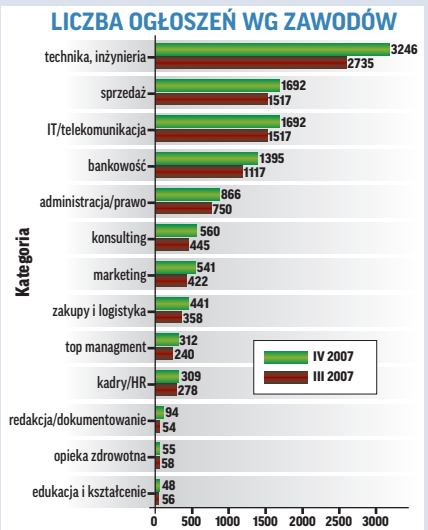

Piszemy CV i list motywacyjny

Zanim zaczniemy szukać pracy i wysyłać swoje oferty do pracodawców, musimy mieć dwa podstawowe dla potrzeb rekrutacji dokumenty: CV i list motywacyjny. Będą one naszą wizytówką w pierwszym kontakcie z pracodawcą. Komputer Świat podpowie, jakie informacje powinny się w nich znaleźć, a jakich nie należy umieszczać w tego rodzaju dokumentach. Na płycie CV znajdziemy Wzór CV i listu motywacyjnego.

1 Dane osobowe – podajemy aktualne dane: imię i nazwisko, adres, telefon, adres e-mail i datę urodzenia. Dobrze, gdy adres e-mail zawiera imię i nazwisko. Niestosowne jest podawanie pracodawcy adresu typu wiedźma@gmail.com.pl

2 Wykształcenie – informacje na temat naszego wykształcenia podajemy w porządku chronologicznym, ale zaczynając od naszych najnowszych osiągnięć. Gdy mamy ukończone studia wyższe, nie warto pisać o szkole średniej, chyba że ma to ścisły związek z pracą, o którą się ubiegamy

3 Doświadczenie zawodowe – zaczynamy od aktualnych zajęć. Podajemy dokładną datę rozpoczęcia i zakończenia pracy, nazwę firmy, zajmowane stanowisko i zakres obowiązków

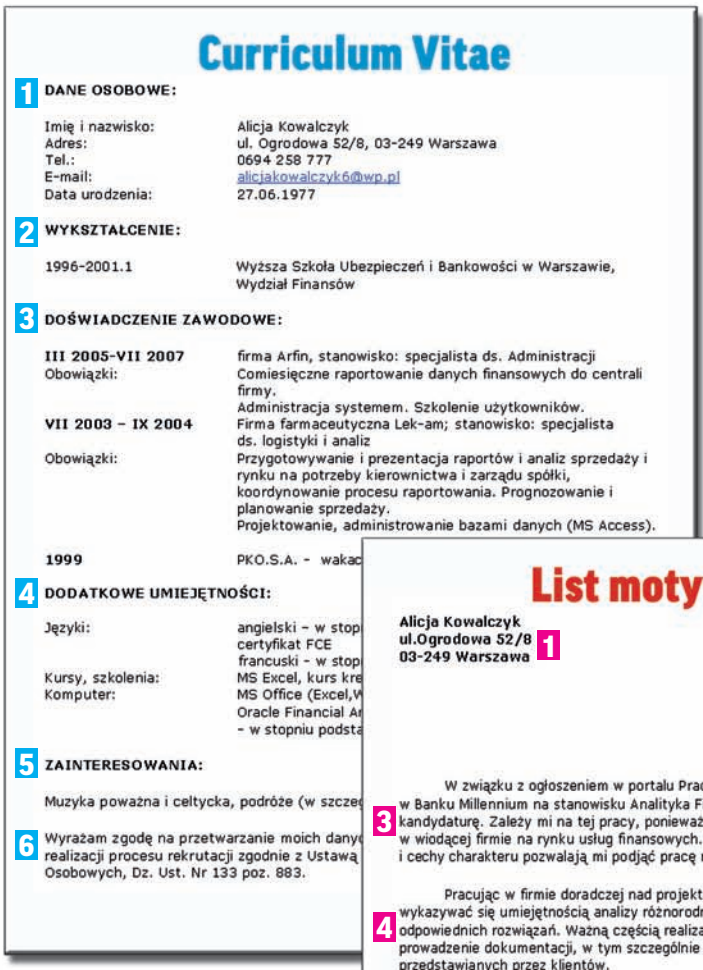

Curriculum Vitae

1 DANE OSOBOWE:

Imię i nazwisko: Alicja Kowalczyk
Adres: ul. Ogrodowa 52/8, 03-249 Warszawa
Tel.: 0694 258 777
E-mail: alicjakowalczyk6@wp.pl
Data urodzenia: 27.06.1977

2 WYKSZTAŁCENIE:

1996-2001.1 Wyższa Szkoła Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie, Wydział Finansów

3 DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE:

III 2005-VII 2007 firma Arfin, stanowisko: specjalista ds. Administracji
Obowiązki: Comiesięczne raportowanie danych finansowych do centrali firmy. Administracja systemem. Szkolenie użytkowników.

VII 2003 – IX 2004 Firma farmaceutyczna Lek-am; stanowisko: specjalista ds. logistyki i analiz
Obowiązki: Przygotowywanie i prezentacja raportów i analiz sprzedaży i rynku na potrzeby kierownictwa i zarządu spółki, koordynowanie procesu raportowania. Prognozowanie i planowanie sprzedaży. Projektowanie, administrowanie bazami danych (MS Access).

1999 PKO.S.A. - wakac

4 DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI:

Języki: angielski – w stop certyfikat FCE francuski – w stop
Kursy, szkolenia: MS Excel, kurs kre
Komputer: MS Office (Excel,W Oracle Financial A – w stopniu podst

5 ZAINTERESOWANIA:

Muzyka poważna i celtycka, podróże (w szcze

6 Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich dany realizacji procesu rekrutacji zgodnie z Ustawą Osobowych, Dz. Ust. Nr 133 poz. 883.

4 Dodatkowe umiejętności – umieszczamy informacje między innymi na temat języków obcych (jakie języki i w jakim stopniu znamy, czy mamy certyfikaty językowe), obsługi komputera (podajemy nazwy programów, jakimi się posługujemy, i w jakim zakresie umiemy z nich korzystać) i prawa jazdy

5 Zainteresowania – podajemy konkretne dziedziny. Ktoś, kto interesuje się muzyką, sportem i filmem, tak naprawdę nie interesuje się niczym. Lepiej jest napisać, że lubimy słuchać muzyki Madonny, chodzimy często na wyścigi żużlowe i obejrzeliśmy wszystkie filmy Larsa von Triera

6 Klauzula – pamiętajmy o zamieszczeniu w swoim CV klauzuli o ochronie danych osobowych. CV, które nie zawiera takiej klauzuli, nie może być wykorzystywane bez łamania prawa o ochronie danych osobowych

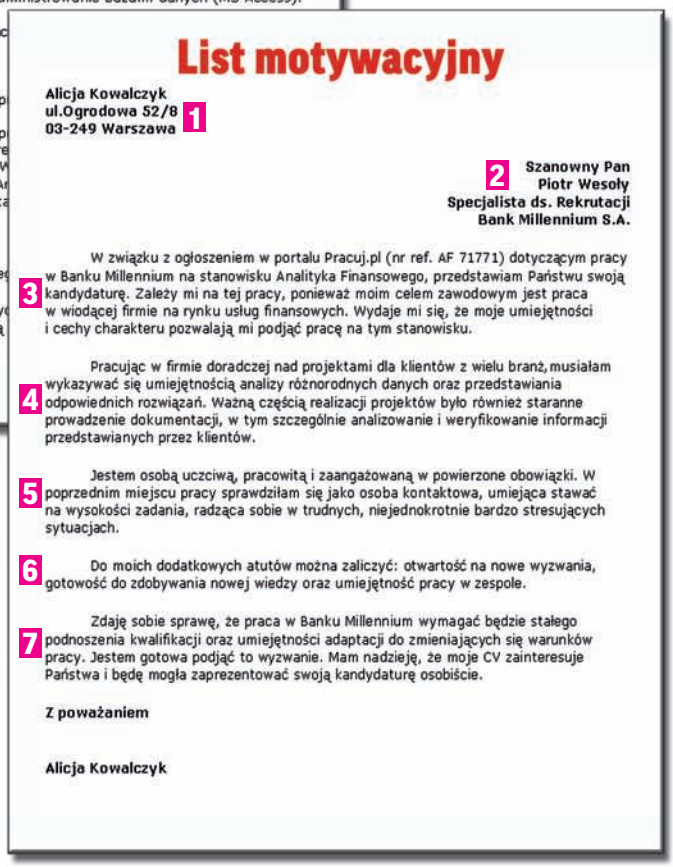

List motywacyjny

Alicja Kowalczyk 1
ul.Ogrodowa 52/8
03-249 Warszawa

2 Szanowny Pan
Piotr Wesoły
Specjalista ds. Rekrutacji
Bank Millennium S.A.

W związku z ogłoszeniem w portalu Pracuj.pl (nr ref. AF 71771) dotyczącym pracy w Banku Millennium na stanowisku Analityka Finansowego, przedstawiam Państwu swoją 3 kandydaturę. Zależy mi na tej pracy, ponieważ moim celem zawodowym jest praca w wiodącej firmie na rynku usług finansowych. Wydaje mi się, że moje umiejętności i cechy charakteru pozwalają mi podjąć pracę na tym stanowisku.

Pracując w firmie doradczej nad projektami dla klientów z wielu branż, musiałam wykazywać się umiejętnością analizy różnorodnych danych oraz przedstawiania 4 odpowiednich rozwiązań. Ważną częścią realizacji projektów było również staranne prowadzenie dokumentacji, w tym szczególnie analizowanie i weryfikowanie informacji przedstawianych przez klientów.

Jestem osobą uczciwą, pracowitą i zaangażowaną w powierzone obowiązki. W 5 poprzednim miejscu pracy sprawdziłam się jako osoba kontaktowa, umiejąca stawać na wysokości zadania, radząca sobie w trudnych, niejednokrotnie bardzo stresujących sytuacjach.

6 Do moich dodatkowych atutów można zaliczyć: otwartość na nowe wyzwania, gotowość do zdobywania nowej wiedzy oraz umiejętność pracy w zespole.

Zdaję sobie sprawę, że praca w Banku Millennium wymagać będzie stałego 7 podnoszenia kwalifikacji oraz umiejętności adaptacji do zmieniających się warunków pracy. Jestem gotowa podjąć to wyzwanie. Mam nadzieję, że moje CV zainteresuje Państwa i będę mogła zaprezentować swoją kandydaturę osobiście.

Z poważaniem

Alicja Kowalczyk

4 Kwalifikacje – piszemy, dlaczego jesteśmy odpowiednią osobą na dane stanowisko. Możemy wspomnieć o miejscu pracy, w którym nabyliśmy konkretne umiejętności

5 Zalety – nie bójmy się podkreślić swoich zalet i sukcesów. Wskażmy w liście nasze mocne strony. Wiara w siebie to podobno połowa sukcesu w życiu!

6 Dodatkowe atuty – pochwalmy się tymi cechami charakteru, które mogą w pracy na danym stanowisku okazać się niezwykle przydatne

7 Motywacja – wyraźmy gotowość do podejmowania nowych wyzwań i aktywnego uczestnictwa w rozwoju firmy. Zachęćmy pracodawcę do nawiązania z nami kontaktu

1 Dane osobowe – z lewej strony u góry umieszczamy swoje dane: imię, nazwisko i aktualny adres zamieszkania

2 Dane adresata – umieszczamy je niżej, z prawej strony listu. W wypadku, gdy nie znamy imienia i nazwiska adresata, wpisujemy nazwę firmy i działu, do którego kierujemy aplikację

3 Cel – opisujemy dokładnie, w jakim celu zwracamy się do pracodawcy. Zaczynamy list w sposób profesjonalny: podajemy numer referencyjny ogłoszenia, piszemy, gdzie je znaleźliśmy i na jakie stanowisko aplikujemy. Wyjaśniamy, dlaczego akurat daną firmą jesteśmy zainteresowani i co wiemy na jej temat

Najlepsze serwisy z ogłoszeniami o pracę

jobpilot.pl

Największy w Europie internetowy portal rekrutacyjny dla bardziej wymagających użytkowników internetu. Na stronie znajdziemy kilkadziesiąt tysięcy ofert pracy z Polski, Europy, Stanów Zjednoczonych, Australii i Azji.

www.jobpilot.pl

pracuj.pl

Portal pracy, kariery i edukacji, dla specjalistów, studentów i osób szukających pracy za granicą. Są tu oferty pracy zarówno dorywczej, jak i długoterminowej w różnych branżach i województwach.

www.pracuj.pl

JOBS.pl

Pierwszy w Polsce internetowy serwis pracy, oferujący zatrudnienie w 12 państwach (między innymi w Arabii Saudyjskiej). Na stronie możemy skorzystać z fachowej pomocy zatrudnionych w portalu doradców.

www.jobs.pl

Work Service

Największa w Polsce agencja pracy tymczasowej, rekrutująca specjalistów i personel pomocniczy (większość ofert przeznaczona dla studentów). Na stronie znajdziemy również oferty pracy dla osób niepełnosprawnych.

www.workservice.pl

Gumtree

Portal warszawskiej społeczności internetowej. Na stronie, w sekcji praca znajdziemy oferty w wielu branżach nie tylko z Warszawy, ale też z innych regionów Polski oraz ze świata (Anglia, Walia, Australia).

www.gumtree.pl

Jak skutecznie szukać ofert pracy

Wyobraźmy sobie, że jesteśmy 30-letnią Alicją Kowalczyk, która poszukuje pracy w charakterze analityka finansowego. Spróbujemy znaleźć odpowiednią ofertę za pomocą jednego z największych i najczęściej odwiedzanych portali rekrutacyjnych www.jobs.pl

Szybkie wyszukiwanie

Opcja szybkiego wyszukiwania ofert pracy jest wymarzonym rozwiązaniem dla osób, które nie mogą poświęcić zbyt wiele czasu na szukanie zatrudnienia. Dowiedzmy się, jak z niej korzystać.

1 Klikamy kolejno na przycisk Start i na Internet Explorer. Łączymy się z internetem i w przeglądarce stron WWW otwieramy witrynę http://www.jobs.pl/. Pojawia się wyszukiwarka ofert pracy.

2 W pola ● wpisujemy nazwę stanowiska, branżę i województwo. Następnie klikamy na Szukaj.

3 Po chwili oferty pracy w określonej przez nas kategorii zostają znalezione. ● Możemy je zatem przejrzeć i odpowiedzieć na tę, która najbardziej nam odpowiada. Wystarczy kliknąć na tytuł interesującej nas oferty, na przykład ●, aby zobaczyć szczegółowe informacje.

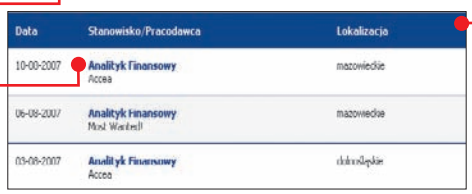

Zdaniem headhuntera

Iwona Mitros,
Specjalista ds.Marketingu
Grafton Recruitment Sp. z o.o.

Poszukujemy głównie specjalistów z zakresu sprzedaży, marketingu, IT, HR, administracji oraz księgowości. Aplikowanie online jest u nas możliwe od dawna. Osoba, która znalazła interesującą ją ofertę pracy, powinna wysłać do naszej firmy CV, klikając na znajdujący się przy ofercie adres. W ciągu kilku dni konsultant z odpowiedniego działu skontaktuje się z kandydatem i zaprosi go na spotkanie. W wypadku, gdy ktoś nie może przyjechać do agencji, możliwa jest telefoniczna rozmowa kwalifikacyjna. Jeśli po spotkaniu kandydat jest nadal zainteresowany daną ofertą, jego CV zostanie przesłane do pracodawcy. Taki proces rekrutacji pozwala zaoszczędzić zarówno czas nasz, jak i osób, które aktywnie poszukują pracy. Liczą się przede wszystkim dobre chęci obu stron.

Umieszczamy swoje CV na stronie z ogłoszeniami o pracę

Przeglądanie aktualnie opublikowanych ogłoszeń to nie jedyna metoda poszukiwania pracy. Przy odrobinie wysiłku z naszej strony możemy opublikować w internecie własne CV – wielu pracodawców właśnie w ten sposób samodzielnie poszukuje pracowników. Nie pozwólmy więc, aby ominęła nas okazja na uzyskanie pracy naszych marzeń.

Zakładamy konto

Zanim opublikujemy własne CV, musimy założyć konto użytkownika. Komputer Świat pokaże, jak to zrobić, na przykładzie serwisu www.pracuj.pl

1 Klikamy na przycisk Start oraz na Internet Explorer. Następnie łączymy się z internetem i w przeglądarce otwieramy stronę www.pracuj.pl. Pojawia się wyszukiwarka ofert.

2 Na stronie głównej portalu klikamy na zakładkę mój pracuj, a potem na przycisk Zarejestruj się!.

3 Wypełniamy pola dotyczące naszych danych, doświadczenia zawodowego i stanowiska, na które aplikujemy ●.

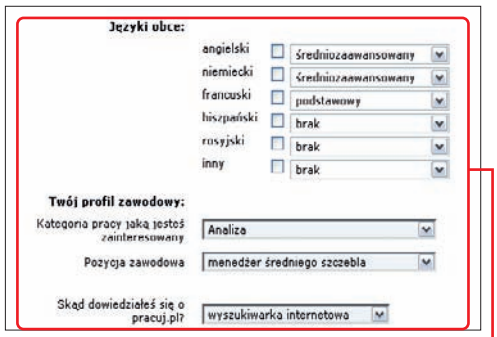

4 Określamy także znajomość języków obcych i podajemy nasz profil zawodowy ●. Po zakończeniu klikamy na przycisk Dalej.

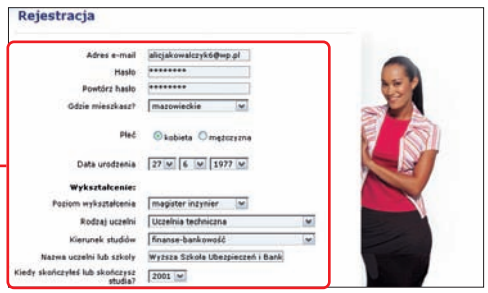

5 W ciągu kilkunastu minut otrzymamy e-mail, w którym zamieszczono link aktywujący nasz profil. Klikamy na link ●, aby zakończyć naszą rejestrację.

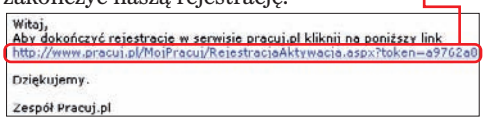

Dodajemy CV do bazy

Gdy już mamy aktywne konto użytkownika, musimy zalogować się do serwisu www.pracuj.pl i wgrać własne CV. Dowiedzmy się, jak to zrobić. **Uwaga!** Wcześniej musimy mieć przygotowane CV zapisane w postaci pliku programu Microsoft Word (plik z rozszerzeniem .doc).

1 Na stronie www.pracuj.pl klikamy na odnośnik mój pracuj. Następnie wpisujemy w pola swój adres e-mail i hasło ●. Klikamy na przycisk ●.

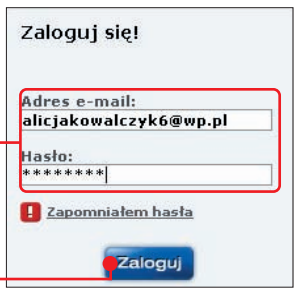

Najlepsze serwisy z ogłoszeniami o pracę

InfoPraca.pl

Internetowa giełda pracy stworzona we współpracy z portalem Onet.pl. Jest to serwis, który jako jeden z nielicznych wprowadził opcję darmowego zamieszczania ofert dla pracodawców. Oferty z kraju i zagranicy.

www.praca.onet.pl

Gazeta.pl

Strona internetowa Gazety Wyborczej. Na stronie znajdziemy aktualne oferty pracy dla pracowników fizycznych i specjalistów. Portal przeznaczony dla osób poszukujących pracy stałej i dorywczej.

www.gazeta.pl

PRACA.gratka.pl

Internetowa tablica ogłoszeń drobnych przeznaczona dla osób szukających pracy w Polsce i za granicą. Łatwy sposób wyszukiwania ofert pracy i aplikacji na dane stanowisko. Na stronie porady specjalistów HR.

www.praca.gratka.pl

ACCORD

Agencja specjalizująca się w rekrutacji i doborze pracowników biurowych. Strona szczególnie polecana osobom, które chcą podjąć pracę jako kierownik biura, asystent dyrektora, sekretarka bądź recepcjonistka.

www.accord.waw.pl

Adecco

Agencja pracy tymczasowej w kraju i za granicą. Po trzech miesiącach pracy podjętej za pośrednictwem agencji możemy zostać członkami programu partnerskiego i korzystać ze specjalnych ofert zatrudnienia.

www.adecco.pl

2 Po zalogowaniu zostaje nam udostępniony nasz profil. Klikamy na zakładkę ●.

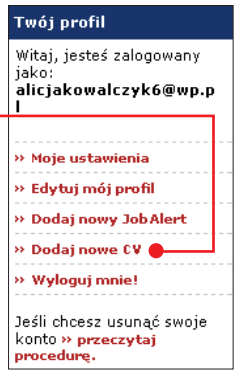

3 W nowym oknie klikamy na przycisk ●, a potem w oknie Eksploratora Windows wybieramy plik z naszym CV. Klikamy na przycisk Otwórz. Nazwa pliku wyświetla się w polu ●. Klikając na ●, wysyłamy CV do bazy serwisu pracuj.pl. Proces ten trwa około 30 sekund.

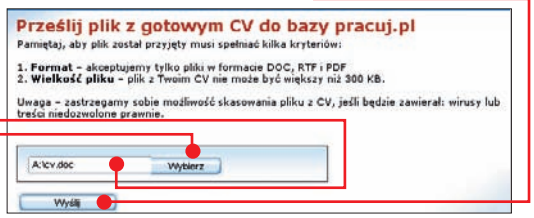

4 Nasze CV zostało dodane do bazy. Zaznaczamy je ● i klikamy na ●, aby udostępnić dokument potencjalnym pracodawcom.

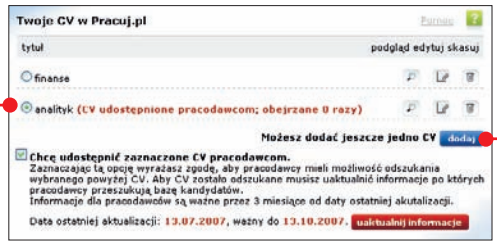

Komputer Świat radzi

Polskie prawo zabrania pobierania pieniędzy od osób szukających pracy – nie korzystajmy zatem z usług serwisów żądających od nas opłat, na przykład za umieszczenie CV w bazie. Zanim zostawimy swoje CV w bazie, sprawdźmy, w jaki sposób firma będzie chroniła nasze dane i czy mamy możliwość modyfikowania i usunięcia naszego CV.

Jak odpowiedzieć na internetową ofertę pracy

Gdy już znaleźliśmy interesującą ofertę pracy, warto na nią odpowiedzieć. Musimy mieć jednak założone konto e-mail i skonfigurowany program pocztowy (na przykład wbudowany w Windows Outlook Express). W numerach 11/2006 i 11/2007 Komputer Świata znajdziemy wskazówki, w jaki sposób założyć własne konto. Tymczasem przyjrzyjmy się, jak wysłać do przyszłego pracodawcy e-mail z załącznikami.

1 Klikamy na przycisk Start ●, na ● i na ●.

2 Wpisujemy treść wiadomości ● oraz tytuł ●. Nie zapominamy również o wpisaniu adresu e-mail adresata naszej wiadomości ●.

3 Klikamy kolejno na Wstaw ●, i na przycisk Plik załącznika... ●. Następnie w oknie Eksploratora Windows wybieramy katalog i plik z CV. Klikamy dwukrotnie na plik zawierający nasze CV i na przycisk Dołącz. Plik zostaje załączony do wiadomości.

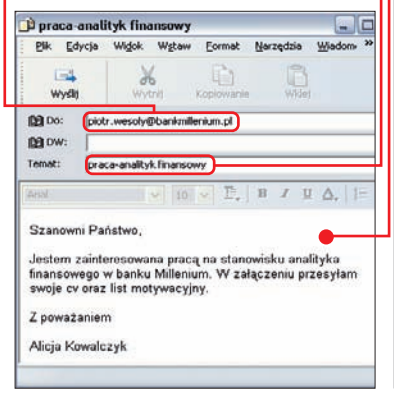

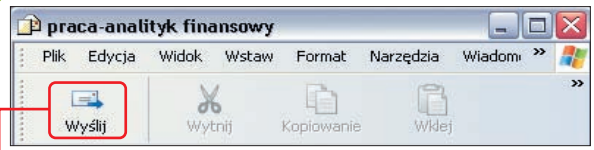

4 Następnie wysyłamy wiadomość e-mail. W tym celu klikamy na przycisk ●. Nasza wiadomość została wysłana do pracodawcy.

Komputer Świat radzi

Pracy za granicą szukamy w ten sam sposób. Przy odpowiadaniu na ofertę pracy musimy jednak pamiętać, by dokładnie określić swoje predyspozycje językowe. Ten element w naszym CV będzie miał największe znaczenie dla pracodawcy.

Zdaniem pracodawcy

Monika Wojdon, kierownik projektów HR Netia

W poszukiwaniu pracowników na stanowiska specjalistyczne ogłoszenia internetowe są bardziej skuteczne i znacznie tańsze niż tradycyjne ogłoszenia prasowe. Są dostępne dłużej (średnio 14–30 dni), można je zamieścić w każdej chwili, nie czekając na wydanie gazety. Takie ogłoszenia mają zdecydowanie większy zasięg niż ogłoszenia w prasie. Internet to także jedyny sposób na dotarcie do osób, które obecnie pracują za granicą, a planują powrót do kraju.

grafton

Międzynarodowa firma specjalizująca się w zatrudnianiu pracowników stałych i czasowych. Na stronie znajdziemy przede wszystkim oferty dotyczące technologii – budownictwa, produkcji, przemysłu chemicznego.
www.grafton.pl

www.niepelnosprawni.pl

Tablica ogłoszeń przeznaczona dla osób niepełnosprawnych. Na stronie możemy znaleźć oferty pracy zdalnej (na przykład wykonywanie drobnych prac biurowych, uzupełnianie baz danych, telemarketing).
www.niepelnosprawni.pl

www.praca.gov.pl

Serwis Urzędów Pracy, w którym znajdziemy oferty z kraju i zagranicy. Na stronie urzędnicy udzielają bezpłatnych konsultacji na temat szkoleń oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.
www.praca.gov.pl

PRACA W ANGLII

Portal agencji pośrednictwa pracy Mackenzie Consulting. W tym serwisie znajdziemy oferty pracy na terenie Wielkiej Brytanii w inżynierii, budownictwie, finansach, bankowości, przemyśle i branży medycznej.
www.pracawanglii.com

co to jest

01 CV
Łac. Curriculum Vitae – życiorys. Dokument zawierający podstawowe dane osobowe oraz informacje o wykształceniu i drodze zawodowej. CV jest wymagane praktycznie przez wszystkie firmy poszukujące pracowników.

02 list motywacyjny
Pismo stosowane w wypadku odpowiadania na ogłoszenia o pracy. List motywacyjny zawiera informacje o tym, na jakie stanowisko kandydujemy, oraz wyjaśnia, dlaczego pracodawca powinien zwrócić uwagę właśnie na nas.

03 RSS
Sposób przekazywania nagłówków wiadomości z serwisów internetowych. Do odczytywania informacji RSS niezbędny jest specjalny program, tak zwany czytnik.

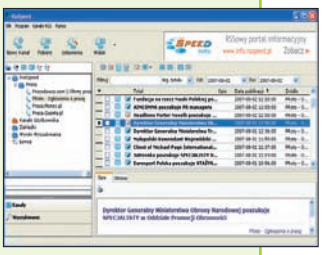

04 portal
Witryna WWW, która dzięki swojej obszernej wartości merytorycznej jest kierowana do bardzo szerokiego grona użytkowników. Często zawiera katalog stron WWW oraz ich wyszukiwarkę.

05 wortal
Duży serwis internetowy poświęcony jednemu tematowi – na przykład motoryzacji, modzie, podróżom, komputerom. Inaczej zwany wortalem lub portalem wertykalnym.

06 headhunter
Ang. łowca głów. Osoba zawodowo zajmująca się rekrutacją pracowników na najwyższe stanowiska. Musi posiadać szerokie kontakty i często odwoływać się do ludzi już zatrudnionych, proponując im na przykład korzystniejsze warunki finansowe w zamian za zmianę pracodawcy.

Błyskawiczny dostęp do najnowszych ofert pracy

Wiele serwisów internetowych umożliwia przeglądanie aktualnych ogłoszeń za pomocą czytnika RSS. Taki program automatycznie pobiera najnowsze oferty i wyświetla je na ekranie naszego komputera. Na płycie dołączonej do Komputer Świata znajdziemy program RSS Speed, za pomocą którego bez problemu będziemy mogli odczytywać najnowsze oferty pracy.

Instalujemy RSS Speed

RSS Speed ma polską wersję językową i jest darmowy. Dowiedzmy się, jak zainstalować tę aplikację.

1 Z płyty Komputer Świata uruchamiamy instalację programu. W pierwszym oknie instalatora klikamy na przycisk Dalej >.

2 Następnie akceptujemy warunki umowy licencyjnej. W tym celu klikamy najpierw na ●, a potem na przycisk ●.

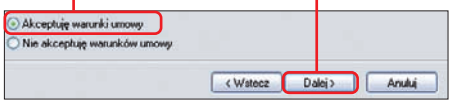

3 W dwóch kolejnych oknach klikamy na przycisk Dalej >, a następnie na Instaluj.

4 Rozpoczyna się proces kopiowania plików programu. Po jego zakończeniu klikamy na przycisk Zakończ.

Ustawiamy kanały RSS

Aby program RSS Speed wyświetlał najnowsze ogłoszenia z ofertami pracy, musimy do jego bazy dodać adresy serwisów internetowych RSS. Dowiedzmy się, jak to zrobić.

1 Uruchamiamy program RSS Speed. Klikamy na Start, Programy, RssSpeed i na RssSpeed. Przy pierwszym włączeniu wyświetla się okno z pytaniem, czy aplikacja ma być domyślnym programem do obsługi RSS. Klikamy na ●.

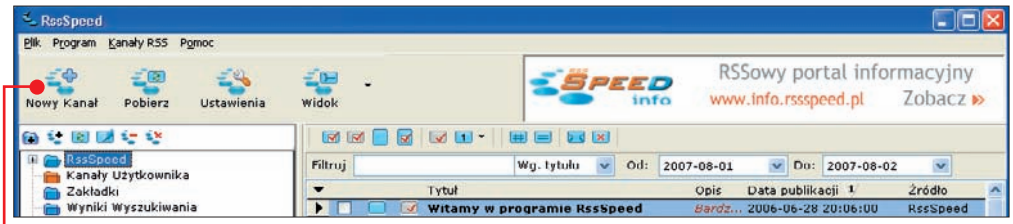

2 Po włączeniu aplikacji uruchamiamy proces dodawania nowego kanału RSS. W tym celu klikamy na ●, włączając kreator.

3 Aplikacja ma wbudowaną bazę stron WWW udostępniających kanały RSS. W lewej części okna klikamy więc na folder ●, a potem kliknięciem dodajemy zaznaczenie przy każdym serwisie, z którego ogłoszenia chcemy przeglądać ●. Wybór akceptujemy, klikając na przycisk Dalej.

4 Przez kilkanaście sekund aplikacja pobiera z internetu najnowsze ogłoszenia. Ich listę możemy przejrzeć, klikając na ●, potem na ●. Tytuły ofert pojawiają się w polu ●. Klikamy na wybrany tytuł oferty, a następnie na odnośnik pojawiający się poniżej ●.

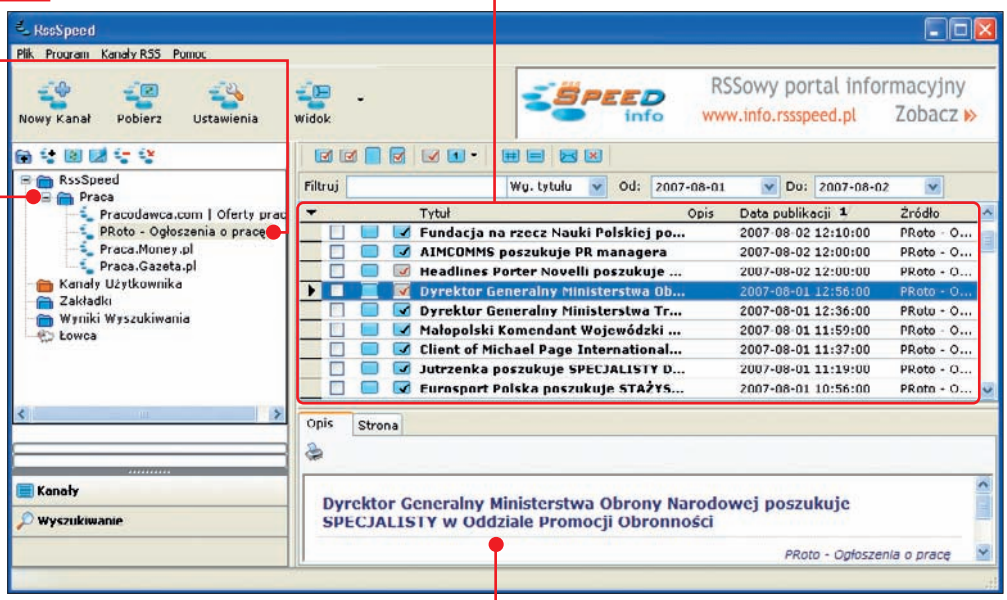

5 Otwiera się strona WWW zawierająca szczegóły interesującej nas oferty. Najlepiej niezwłocznie na nią odpowiedzieć – przesyłając CV i list motywacyjny w sposób opisany w poradzie Jak odpowiedzieć na internetową ofertę pracy na stronie 49. Koniecznie pamiętajmy jednak, aby na każde ogłoszenie odpowiadać w oddzielnej wiadomości e-mail, szczególnie jeśli aplikujemy do kilku różnych pracodawców. Niestosowne jest zbiorcze wysyłanie tej samej wiadomości do wielu adresatów. ar

Najlepsze serwisy z ogłoszeniami o pracę

ABSOLWENT.NET

Serwis internetowy przeznaczony dla studentów i absolwentów. Wśród bogatej oferty pracy sezonowej, praktyk i staży każdy znajdzie coś dla siebie. Oferty pracy tymczasowej i stałej w kraju i za granicą.

www.absolwent.net

gawo prowork

Serwis agencji Au Pair Gawo. W ofercie firmy znajdą pracę przede wszystkim opiekunki do dzieci (wszystkie kraje europejskie), opiekunki osób starszych (Anglia) i pracownicy fizyczni (Norwegia).

www.prowork.com.pl

Eures Polska

Strona Europejskich Służb Zatrudnienia. W serwisie znajdziemy oferty pracy w kraju i za granicą (głównie w państwach Unii Europejskiej), jak również skorzystamy z porad dotyczących pracy za granicą.

www.eures.praca.gov.pl

OHP

Serwis Ochotniczych Hufców Pracy przeznaczony dla młodzieży powyżej 15 roku życia i bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Na stronie serwisu znajdziemy propozycje szkoleń dla młodzieży i oferty pracy na terenie kraju.

www.ohp.pl

WORK & TRAVEL USA

Serwis programu Work and Travel w USA przeznaczony dla studentów, którzy chcą połączyć pracę ze zwiedzaniem. Na stronie znajdziemy oferty dotyczące gastronomii, hotelarstwa, handlu i opieki nad dziećmi.

www.praca-usa.pl

neostrada tp i laptop DELL tylko w salonach tp lub Orange

Zadbaj o przyszłość swojego dziecka.

Dzięki stałemu dostępowi do Internetu Twoje dziecko będzie mogło rozwijać swoje umiejętności, a jego sukcesy będą źródłem Twojej radości.

Przyjdź do salonu tp lub Orange i skorzystaj z możliwości jednoczesnego zakupu dowolnej opcji neostrady tp oraz laptopa firmy DELL. Zapraszamy.

Oferta dostępna w wybranych salonach Orange.

Szczegóły oferty znajdziesz w regulaminach: „neostrada tp i laptop DELL", „neostrada tp – mała cena", „neostrada tp – megainternet", „neostrada tp dla Ciebie", „neostrada tp na godziny 256" dostępnych na stronie www.tp.pl oraz pod numerem 9393.

www.tp.pl 9393

Twój świat. Cały świat.

W internecie istnieją miliony stron na każdy temat. Jak sprawnie poruszać się w tym gąszczu, nie marnując niepotrzebnie czasu? Wystarczy skorzystać z podpowiedzi Komputer Świata

Ciekawe strony

Co roku internet wzbogaca się o miliony nowych witryn. W tym oceanie informacji na przeróżne tematy coraz trudniej wyszukać interesujące i wartościowe materiały. Skorzystajmy więc z podpowiedzi Komputer Świata – w każdym numerze znajdziemy kilkanaście ciekawych, bezpiecznych i starannie przygotowanych stron internetowych z polskich i światowych zasobów sieci WWW.

Jeśli jesteśmy ciekawi, co dzieje się w polskiej sieci WWW, powinniśmy odwiedzić stronę trendomierz.net Znajdziemy tam **odnośniki do najświeższych wiadomości i notek na blogach**. A jeżeli interesujemy się nowymi zjawiskami w rzeczywistym, otaczającym nas świecie, także warto, byśmy zajrzeli do internetu. W serwisie vlep[v]net poznamy **nowoczesną sztukę**, nie tę zamkniętą w galeriach, ale żywą, której przejawy otaczają nas **na ulicach** w postaci nietypowych billboardów, plakatów czy wlepek. Innym przykładem przenikania się światów rzeczywistego i wirtualnego jest strona wardriving.pl. Jej twórcy oznaczają kredą budynki, w których działają **niezabezpieczone sieci bezprzewodowe,** i donoszą o tym w internecie. aj

SZTUKA

vlep[v]net

Sztuka nowoczesna nie jest wyłącznie domeną muzeów i galerii. Poruszając się ulicami większych miast, zapewne nieraz natknęliśmy się na billboardy, które trudno skojarzyć z kampaniami reklamowymi i polityką, ciekawe freski na murach domów i ogrodzeniach oraz miniaturowe plakaty-naklejki w autobusach. Od tych ostatnich, zwanych potocznie wlepkami, swoją nazwę wzięła ciekawa witryna internetowa. vlep[v]net street.art miejskie.akcje to galeria i serwis informacyjny poświęcony sztuce ulicy. Obejrzymy tu dziesiątki prac ulicznych artystów, grafików i graficiarzy. Dowiemy się o dziełach, twórcach i wydarzeniach. Przeczytamy także ciekawe wywiady i artykuły – wszystko podane w lekkim młodzieżowym stylu. Z działu MIS będziemy mogli pobrać za darmo Made In Street – zapisany w formacie PDF magazyn o sztuce ulicy. aj

http://vlepvnet.bzzz.net

INTERNET

trendomierz.net

Chcemy wiedzieć, co piszczy w wirtualnej trawie, czyli jakie są najgorętsze newsy i trendy w internecie? Odpowiedź najłatwiej znajdziemy na stronie trendomierz.net. To witryna, na której gromadzone są i segregowane odnośniki do najświeższych i najciekawszych wiadomości i notek na blogach w polskim internecie. Na głównej stronie umieszczone są kategorie tematyczne oraz ranking popularności (jest też dział z najgorszymi informacjami). W każdej kategorii znajdziemy tak zwane chmurki tagów, czyli wizualizacje słów kluczowych pokazujące najświeższe i najpopularniejsze z nich. Pozwalają one łatwo odkryć, co aktualnie najbardziej interesuje internautów.

Po zarejestrowaniu na stronie możemy sami oceniać newsy i linki oraz dodawać je do bazy. Serwis udostępnia także kanał RSS informujący o nowych treściach w trendomierzu.net. kb

www.trendomierz.net

CIEKAWOSTKI

The Big Ask

Kto może przekonać decydentów do zajęcia się problemem zmian klimatycznych i globalnego ocieplenia, jak nie międzynarodowa społeczność, która zjednoczy się, aby wywrzeć odpowiednio silny nacisk? Jeżeli mamy coś ważnego do powiedzenia na temat klimatu, ekologii i środowiska naturalnego, możemy ogłosić to światu za pomocą witryny The Big Ask – strony przyjaciół Ziemi.

Ta międzynarodowa inicjatywa, swoisty wirtualny marsz, skupia już prawie dwieście tysięcy osób. Każda z nich może opublikować na stronie krótki film z własnym wystąpieniem. Po kliknięciu na miniaturkę na głównej stronie The Big Ask film zostaje odtworzony – w ten sposób powstaje multimedialna mozaika głosów ludzi z całego świata. W marszu wzięło też udział wiele znanych osób – na stronie można zobaczyć klipy nakręcone między innymi przez aktora Jude'a Lawa i muzyka Thoma Yorke'a. kb

www.thebigask.com

OGŁOSZENIA

Igo.pl

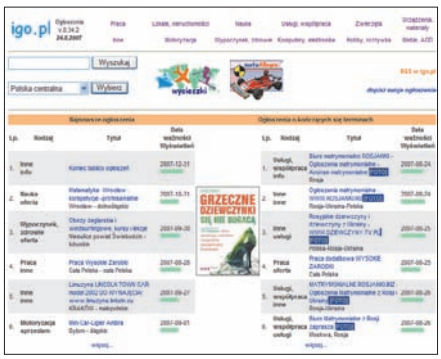

Zamiast fatygować się do kiosku po gazety z ogłoszeniami możemy wpisać adres jednego z wielu serwisów ogłoszeniowych istniejących w internecie. Wśród serwisów godnych polecenia warto zwrócić uwagę na stronę igo.pl

Nazwa witryny to skrót od Internetowej Gablotki Ogłoszeniowej, w której znajdziemy lub zamieścimy bezpłatnie drobne ogłoszenia. Ze względu na dużą liczbę anonsów na stronie głównej wyświetlane są tylko ogłoszenia najnowsze oraz te, których termin ważności dobiega końca. Pozostałe ogłoszenia zostały pogrupowane w kilku działach, między innymi Praca, Motoryzacja, Lokale i nieruchomości, Meble i AGD czy Komputery i Elektronika. W odnalezieniu odpowiedniej oferty skutecznie pomaga serwisowa wyszukiwarka. Internauci korzystający z czytników nagłówków mogą otrzymywać powiadomienia o nowych ogłoszeniach przez kanał RSS. aj

www.igo.pl

MAPY SATELITARNE

MapJack

Bardzo ciekawy przykład wykorzystania map satelitarnych, a jednocześnie szansa na wirtualne zwiedzenie jednego z najpiękniejszych miast Stanów Zjednoczonych – San Francisco. Strona stanowi połączenie zdjęć satelitarnych ze zbiorem fotografii robionych na ulicach San Francisco. Są na niej wyświetlane jednocześnie dwa okna – jedno ze zdjęciami satelitarnymi z zaznaczonymi trasami, po których porusza się ludzik Jack, oraz drugie ze zdjęciem ulicy, na której nasz wirtualny przewodnik akurat się znajduje.

Oczywiście na mapie nie zabrakło użytecznych informacji o hotelach, restauracjach czy urzędach. Witryna umożliwia także zmianę perspektywy oraz przybliżanie i oddalanie wyświetlanych zdjęć. Jest tutaj też praktyczna wyszukiwarka ulic. Imponujące! kb

www.mapjack.com

GRA ONLINE

Dark Pirates

Dark Pirates to ciekawa polska gra typu MMORPG. Wcielamy się w niej w rolę kapitana gwiezdnego statku. Nasz bohater może zajmować się poszukiwaniem surowców, handlem, pracą najemną oraz piractwem. Mamy możliwość zawiązywania sojuszy i wstępowania do nich oraz atakowania flot innych graczy. Aby dołączyć do grona mrocznych piratów, musimy dokonać rejestracji na stronie. Jest ona bezpłatna i zajmuje dosłownie kilka minut. Potem możemy całymi miesiącami o dowolnej porze włączać się do rozgrywki i poprawiać swoją pozycję w rankingu liczącym już teraz kilka tysięcy graczy. Gra obsługiwana jest poprawnie przez wszystkie popularne przeglądarki stron WWW. aj

http://s2.darkpirates.pl

FOTOGRAFIA

Terra Galleria

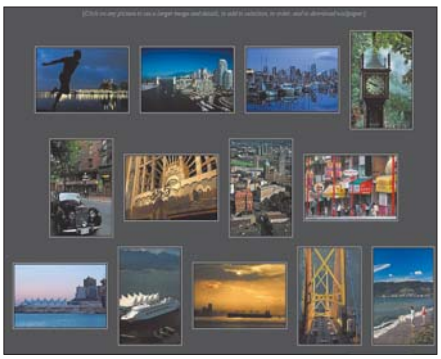

Strona dla pasjonatów fotografii i ludzi wrażliwych na piękno otaczającego nas świata. Znajdziemy tu tysiące artystycznie wysmakowanych i doskonałych technicznie zdjęć przedstawiających miejsca i ludzi na wszystkich kontynentach. Autorem witryny jest amerykański fotograf wietnamskiego pochodzenia – Quang-Tuan Luong.

Na łamach Terra Gallerii znajdziemy także ponad 15 tysięcy zdjęć komputerowych wysokiej rozdzielczości. Wszystkie prezentowane prace można kupić na stronie.

Witryna pełni nie tylko rolę galerii, autor zachęca internautów do pomocy przy przygotowywaniu swoich kolejnych albumów oraz do zamawiania tych, które zostały już wydane. aj

www.terragalleria.com

KOMPUTERY

jakilinux.org

Tę witrynę polecamy osobom, które jeszcze nieśmiało spoglądają w stronę systemów z rodziny Linux, przedsiębiorców poszukujących taniego oprogramowania do biura, studentów, uczniów. Jednym słowem jakilinux.org to strona dla wszystkich, którzy chcieliby niewielkim kosztem lub całkiem za darmo zaopatrzyć się w dobry system operacyjny. Serwis pomoże znaleźć i wybrać pingwina odpowiedniego do naszych potrzeb i możliwości. Znajdziemy tu ponadto mnóstwo poradników, wskazówek, linuksowe abc dla początkujących i ciekawe artykuły o dostępnych na rynku dystrybucjach Linuksa. W dziale News zamieszczane są codziennie najświeższe wiadomości ze świata systemów Linux i BSD. aj

http://jakilinux.org

SPORT

Polska Sztanga

Witryna przygotowana przez miłośników podnoszenia ciężarów – sportu z tradycjami, w którym Polska dochowała się wielu znakomitych zawodników i osiągnęła sukcesy w międzynarodowych zawodach. Autorami witryny są Marek Drzewowski i Rafał Grążawski, pasjonaci podnoszenia ciężarów i sportowcy. Twierdzą oni, że to obecnie jedyny taki serwis na świecie!

Na omawianej stronie znajdziemy na bieżąco aktualizowany kalendarz imprez polskich i międzynarodowych, wyniki zawodów, klasyfikacje klubowe i inne informacje dla sportowców i kibiców. Oddzielny dział poświęcono sylwetkom i osiągnięciom słynnych polskich sztangistów. Możemy obejrzeć galerie zdjęć z różnych zawodów w podnoszeniu ciężarów oraz zapoznać się z rekordami w tej dyscyplinie sportu. kb

www.polska-sztanga.h2.pl

ZDROWIE

Przychodnia.pl

Przychodnia.pl promowana jest jako pierwsza polska internetowa przychodnia lekarska. Na jej łamach znajdziemy dziesiątki artykułów, poradników i aktualności ze świata różnych dziedzin medycyny oraz tematyki zdrowia i urody. Bardzo przydatne mogą okazać się informacje o lekach oraz wykaz instytucji, klinik, szpitali i gabinetów lekarskich. Użytkownicy mogą też liczyć na wskazówki i opinie specjalistów. Witryna została przygotowana bardzo starannie, nawigację ułatwia jasny, intuicyjny podział na działy.

Tylko zarejestrowani użytkownicy mogą korzystać ze wszystkich funkcji serwisu. Warto pospieszyć się z dokonaniem rejestracji, ponieważ właściciele witryny planują wprowadzenie w niedługim czasie opłat za korzystanie z niektórych usług (na przykład Pytanie do lekarza). aj

www.przychodnia.pl

INTERNET/BEZPIECZEŃSTWO

wardriving.pl

Mało kto słyszał jeszcze o tym ruchu – wardriving jest ściśle połączony z upowszechnianiem się sieci bezprzewodowych. Jak zapewniają jego entuzjaści, nie ma on nic wspólnego z hakerstwem, choć również polega na wyszukiwaniu luk w zabezpieczeniach – w tym wypadku sieci Wi-Fi. Entuzjaści wardrivingu wyruszają w wędrówkę po mieście z laptopami, wyszukując za pomocą specjalnych programów źle zabezpieczone sieci. Kiedy znajdą taką sieć, nie próbują włamywać się do komputerów, ale zostawiają ślad w postaci narysowanego kredą znaku na murze...

Brzmi to wszystko jak fragment cyberpunkowej powieści, ale taka jest rzeczywistość. Na stronie można zapoznać się z zasadami i historią zjawiska, uzyskać praktyczne informacje o budowie anten i inne cenne informacje dotyczące bezpieczeństwa bezprzewodowego dostępu do internetu. kb

www.wardriving.pl

SPORT

Soccer-Live

Piłka nożna to najpopularniejszy sport w Polsce. Zmaganiami na stadionach i wynikami meczów żyją miliony kibiców. Niestety, wraz z rosnącą komercjalizacją futbolu przyjemność kibicowania swojej ukochanej drużynie staje się luksusem. Coraz trudniej też obejrzeć atrakcyjne mecze w polskich stacjach telewizyjnych. Niektóre rozgrywki transmitowane są w Polsce tylko na kanałach kodowanych.

Na szczęście kibice ze stałym dostępem do internetu mogą skorzystać z serwisu Soccer-Live. Witryna powstała po to, by pomóc internautom w znalezieniu sportowych stacji telewizyjnych, na których obejrzymy swoje ulubione rozgrywki. O najbliższych transmisjach dowiemy się w dziale Live. W dziale Download znajdziemy programy potrzebne do ich oglądania. **Uwaga!** Niektóre stacje internetowe działają nielegalnie. aj

www.soccer-live.kk.e-wro.pl

PODRÓŻE

kinga baranowska

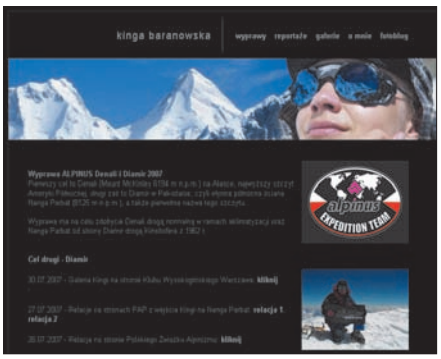

Dla wszystkich, którzy marzą o podróżach i o zdobywaniu szczytów. Kinga Baranowska to młoda himalaistka, nadzieja tak trudnego i niebezpiecznego sportu, jakim jest wspinaczka wysokogórska. Należąca do Klubu Wysokogórskiego Warszawa Kinga Baranowska była już na najtrudniejszych szczytach świata, między innymi jako dziewiąta Polka w historii pokonała himalajski ośmiotysięcznik – Cho Oyu. Kinga zdobyła też Nanga Parbat, kolejny słynny ośmiotysięcznik w Himalajach, oraz najwyższą górę Ameryki Północnej – Mount Kinley na Alasce.

Na stronie Kingi Baranowskiej znajdziemy szczegółowe informacje o jej wyprawach i obejrzymy fotoblog, w którym himalaistka dzieli się z internautami doświadczeniami z prywatnego życia. Oczywiście nie można pominąć działu Galeria ze zdjęciami z podróży. kb

www.kingabaranowska.com

TURYSTYKA

Lwów

Prywatna witryna o Lwowie – znakomity przewodnik dla wszystkich, którzy wybierają się do tego urokliwego, pełnego zabytków i śladów polskości miasta. Strona została przygotowana przez Piotra Szczepańskiego na podstawie jego doświadczeń z wyjazdu do Lwowa. Znajdziemy tutaj dokładne informacje o Ukrainie – strefy czasowe, waluta, poruszanie się po kraju, począwszy od dojazdu do Lwowa, po mapy i spisy hoteli.

Warto zajrzeć do galerii fotografii, zawierającej 40 zdjęć najpiękniejszych zabytków i zakątków. Osobny dział witryny poświęcony jest polskiemu Cmentarzowi Łyczakowskiemu – najbardziej znanemu cmentarzowi w tym mieście. W dziale Twoim zdaniem goście witryny mogą dzielić się informacjami na temat podróży do Lwowa, zostawiać komentarze na temat treści witryny i dodawać własne opinie. kb

http://lwow.piotr.szczepanski.name

ActiveJet®

MARKOWE MATERIAŁY
EKSPLOATACYJNE I BIUROWE

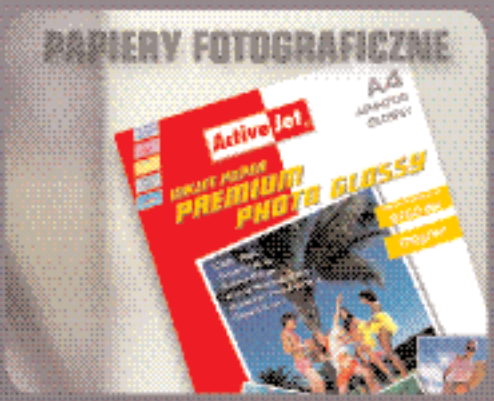

PROMOCJA 5x WYGRAJ

CODZIENNIE

CO MIESIĄC

szukaj produktów z naklejką

Więcej na www.activejet.pl Infolinia 0-801 08 1111

Czas trwania promocji: 01.09.2007 – 31.01.2008

ActiveJet®

Właścicielem marki ActiveJet jest ACTION S.A.

Dzięki gotowym bibliotekom, które możemy za darmo pobrać z internetu, łatwo wykonamy na przykład efektowne animacje na stronę WWW. Komputer Świat pokaże, w jaki sposób używać jednego z takich narzędzi – pakietu MooTools

Animowany opis obrazka

Zaawansowane efekty i animacje, które możemy znaleźć na wielu stronach internetowych, przykuwają wzrok. Wielu z nas wydaje się, że ich stworzenie wymaga dużej wiedzy. Nic bardziej mylnego! Większość webmasterów używa gotowych skryptów – na przykład MooTools. Komputer Świat pokaże, jak za pomocą tej biblioteki wykonać animowaną ramkę z odpowiedzią na pytanie. Pokazany Przykładowy skrypt znajdziemy na płycie dołączonej do tego numeru Komputer Świata.

Pobieramy skrypt MooTools

Najpierw ze strony MooTools musimy ściągnąć potrzebne nam części tego pakietu.

1 W serwisie http://mootools.net/download zaznaczamy pozycje. Następnie klikamy na przycisk DOWNLOAD na dole strony.

Window.DomReady Fx.Styles

2 Ściągnięty plik zapisujemy pod nazwą mootools.js w katalogu ze stroną internetową, do której chcemy dodać animację.

Tworzymy animację

Pobraliśmy już bibliotekę MooTools, możemy więc z niej teraz skorzystać. Najpierw napiszemy skrypt JavaScript, którego zadaniem będzie animowanie dowolnego elementu. Animacja będzie polegała na ustawieniu początkowego stylu CSS tego elementu, a następnie takiej modyfikacji poszczególnych jego własności, aby na koniec osiągnąć ustalony przez nas końcowy styl CSS. Zadaniem skryptu będzie również wystartowanie animacji w chwili kliknięcia na ustalony przez nas obrazek.

```
<script type="text/javascript">
var sets = [
{'width': '0px', 'height': '0px',
'border-width': '0px',
'background-color': '#000000',
'margin':'0px', 'font-size': '15px',
'padding-top': '0px'},
{'width': '200px', 'height': '45px',
'border-width': '2px',
'background-color': '#ae5',
'margin':'10px', 'font-size': '20px',
'padding-top': '15px'}
];
window.addEvent('domready', function() {
addMorph('morphing', 'steering', sets);
});
</script>
```

```
function addMorph(caption, image, sets) {
  $(caption).morpherObject = $(caption).effects ({
    onStart: function(element) {
      element.transition = true;
      element.style.overflow = 'hidden';
    },
    onComplete: function(element) {
      element.transition = false;
      element.style.overflow = 'auto';
    }
  );
  $(caption).setNumber = 0;
  $(caption).sets = sets;
  $(caption).transition = false;
  $(image).morpher = $(caption);
  $(caption).morpherObject.set(sets[0]);

  $(image).addEvent('click', function(e){
    new Event(e).stop();
    if (this.morpher.transition) return false;
    if (++this.morpher.setNumber >= this.morpher.sets.length)
      this.morpher.setNumber = 0;
    this.morpher.morpherObject.start(this.morpher.
                        sets[this.morpher.setNumber]);});});
}
```

1 Włączamy Notatnik. Wpisujemy do niego kod JavaScript. **Uwaga!** Musimy robić to bardzo uważnie, zwracając uwagę na wpisywane znaki – szczególnie na rozróżnienie między symbolami { i [, ' i " oraz : i ;. Możemy także gotowy skrypt skopiować z płyty Komputer Świata.

2 Zapisujemy plik pod nazwą script.js w katalogu ze stroną WWW. Pozostałe modyfikacje wykonujemy w dokumencie HTML naszej strony WWW.

Uruchamiamy animację

Przygotowany skrypt animacji ramki z podpisem do zdjęcia dodamy teraz do strony WWW.

1 Otwieramy plik HTML naszej strony. Następnie w sekcji <body> wpisujemy znacznik obrazka oraz bloku DIV z podpisem do obrazka. W miejscu wpisujemy nazwę pliku graficznego, do którego ma być dołączony podpis. W miejscu wpisujemy treść podpisu.

```
<img id="steering" name="steering" src="moo.jpg" />
<div id="morphing" class="morphing">EGIPT</div>
```

2 Aby skorzystać z napisanej przed chwilą funkcji, musimy do naszej strony dodać stworzony w poprzedniej poradzie plik script.js, a także bibliotekę MooTools (zapisaliśmy ją w katalogu ze stroną). W sekcji <head> kodu strony wpisujemy polecenia.

```
<script type="text/javascript" src="mootools.js"></script>
<script type="text/javascript" src="script.js"></script>
```

3 Musimy jeszcze ustalić początkowy i końcowy styl CSS ramki z podpisem (zadaniem napisanego przez nas skryptu będzie powolne przejście między tymi stylami, co będzie wyglądało jak animacja). W sekcji <head> dokumentu z naszą stroną wpisujemy więc kod. Za pomocą właściwości ustalamy początkowy, a za pomocą własności końcowy wygląd ramki. W przykładzie Komputer Świata ramka na początku będzie niewidoczna (będzie miała zerową szerokość i wysokość), a na koniec będzie miała wielkość 200 na 45 pikseli, zielone tło oraz obramowanie o grubości 2 pikseli. W ramce poniżej Komputer Świat wyjaśnia znaczenie poszczególnych właściwości CSS.

Parametry animacji

Ustalając początkowy i końcowy wygląd ramki z podpisem do zdjęcia, możemy zmieniać takie właściwości CSS, jak:

- **width** i **height** – wysokość i szerokość podpisu
- **border-width** – grubość ramki podpisu
- **background-color** – kolor tła
- **margin** – margines podpisu
- **font-size** – wielkość użytej czcionki
- **padding-top** – odległość napisu od górnej krawędzi ramki

4 Na koniec dodajemy jeszcze wartości stałe animowanego podpisu (nie będą one podlegały animacji), na przykład wyrównanie tekstu do środka wersu i pogrubienie liter. W tym celu w sekcji <head> pomiędzy znacznikami <style> i </style> wstawiamy kod.

```
.morphing
{
text-align: center;
font-weight: bold;
overflow: auto;
}
```

5 Zapisujemy zmiany w pliku. Możemy uruchomić stronę i obejrzeć uzyskany rezultat. ts

PRZYDATNY PROGRAM

program	w internecie	na płycie 19/2007 Komputer Świat
Przykładowy skrypt	–	✔

eTeacherMC

NAHLIK SOFT.

Pierwszy na świecie program edukacyjny dla Vista Media Center

Masz już Vistę?

Ucz się angielskiego z całą rodziną eTeacherem MC stworzonym w najnowszej technologii WPF specjalnie dla Windows Vista. Program integruje się z Media Center lub działa jak normalny program w okienku w każdej wersji Visty (uwaga: program działa tylko pod Windows Vista!).

Wersję on-line (40 ćwiczeń) znajdziesz w każdej Vistcie Home Premium lub Ultimate w Media Center.

Pełna wersja (300 ćwiczeń) z licencją na 3 komputery domowe w naszym sklepie online.

tylko 49.-

Nie masz jeszcze Visty?

Polecamy inne nasze programy edukacyjne działające pod wszystkimi wersjami Windows.

Zapraszamy do naszego sklepu on-line

www.nahliksoft.pl

Fot.: B&W

Co musisz wiedzieć?

Dodatki do komórek mogą nie tylko uatrakcyjnić wygląd telefonu, ale również zwiększyć jego funkcjonalność. Komputer Świat przedstawia kilka najciekawszych gadżetów przeznaczonych do telefonów komórkowych.

Czy gadżety działają ze wszystkimi modelami telefonów?

Niestety, większość dodatków do telefonów jest dedykowana dla konkretnej marki, a często także wybranego modelu komórki. Część gadżetów, na przykład ładowarki, naklejki lub inne ozdoby, są przystosowane do większości komórek. Przed zakupem danego urządzenia należy upewnić się, czy będzie ono współpracowało z naszym telefonem.

Czy dodatki do komórek są drogie?

Proste akcesoria telefoniczne możemy kupić już za kilka złotych. Na rynku są jednak również takie gadżety, które są znacznie droższe. Czasami nawet kosztują więcej niż sam telefon komórkowy.

Gdzie można kupić akcesoria do komórek?

Dodatki firmowe (tej samej marki co nasz telefon) bez trudu kupimy w sklepach z elektroniką użytkową – w Media Markt czy ElectroWorld lub w salonach operatorów telefonii komórkowej. Pozostałe gadżety są dostępne w e-sklepach i na aukcjach internetowych, na przykład Allegro. tpa

Komórka dla agenta

Aby wyposażyć nasz telefon komórkowy w gadżety godne Jamesa Bonda, nie musimy korzystać z usług agenta Q. Komputer Świat przedstawia łatwo dostępne dodatki, które całkiem odmienią naszą komórkę

Najciekawsze dodatki

Specjalne naklejki

[1]flesz stiker

Ciekawym i niedrogim gadżetem do komórki jest tak zwany flash sticker[1]. Jest to niewielkie urządzenie, które po naklejeniu na obudowę telefonu zaczyna świecić, gdy rozmawiamy przez komórkę. Nasz telefon oprócz ozdoby zyskuje dodatkową funkcjonalność. Może powiadamiać nas o przychodzącym połączeniu, nawet gdy mamy wyłączony dzwonek i alarm wibracyjny. Świecące naklejki mają różne kształty, wzory oraz kolory wbudowanych diod. Niektóre flash stickery mogą nie działać podczas pracy telefonu w sieciach UMTS i z komórkami wyposażonymi w antenę zewnętrzną.

Ładowarka ekologiczna

Chyba każdemu choć raz rozładował się telefon w najmniej oczekiwanym momencie. Na domiar złego zwykle w takiej sytuacji nie mamy dostępu do gniazdka sieci elektrycznej, a musimy wykonać pilną rozmowę. Okazuje się, że jest na to sposób – ładowarka ręczna na korbę. Dzięki niej może nie naładujemy w pełni komórki, ale na pewno zasilimy baterie na tyle, aby zadzwonić lub wysłać SMS. Na biwaku i wszędzie tam, gdzie nie możemy skorzystać z typowej ładowarki elektrycznej, na pewno przyda nam się ładowarka słoneczna. Urządzenie zamienia energię słoneczną na elektryczną niezbędną do naładowania akumulatora telefonu. Co najważniejsze, ładowarka słoneczna działa nawet przy zachmurzonym niebie.

Klawiatura bezprzewodowa

[2]blutuf

Nie zawsze komórki używamy tylko do dzwonienia. Oprócz wiadomości tekstowych możemy z telefonu wysłać e-mail, skorzystać z wbudowanych edytorów tekstu lub arkuszy kalkulacyjnych albo porozmawiać przez komunikator. Niestety, większość komórek dysponuje jedynie klawiaturą numeryczną, co sprawia, że pisanie nie jest zbyt wygodne. Jest jednak na to rada – dodatkowa, zewnętrzna klawiatura, która łączy się z telefonem za pomocą technologii Bluetooth[2]. Taką propozycję w swojej ofercie ma firma Nokia. Model SU-8W to składana i lekka klawiatura z układem klawiszy QWERTY (czyli takim, jaki występuje w typowych klawiaturach komputerowych). Niestety, jak na razie urządzenie współdziała tylko z nielicznymi

Świecące, ładujące i do pisania

Ładowarkę na korbę z wbudowaną latarką kupimy w sklepie internetowym www.toys4boys.pl

Cena: 59 zł

Flash sticker zaczyna świecić już na krótką chwilę przed połączeniem

Cena: około 5 zł

Do ładowarki słonecznej firmy Scotty dołączane są końcówki do telefonów różnych producentów. Urządzenie możemy kupić na aukcji internetowej

Cena: 50 zł

Składana klawiatura Nokii oprócz standardowych klawiszy ma specjalne przyciski przeznaczone do korzystania z różnych funkcji telefonu

Cena: 370 zł

Grające i foto

Stacja dokująca Sony Ericsson MDS-60 z głośnikami i ładowarką ma ciekawy i nietuzinkowy wygląd

Cena: 300 zł

Do sterowania odtwarzaczem telefonu służą przyciski na obudowie głośników Nokia MD-5W

Cena: 360 zł

Obiektyw montowany na specjalnym uchwycie pozwala wyposażyć aparat o zoom optyczny. Może jednak pogorszyć jakość wykonywanych zdjęć

Cena: 100 zł

Lampę błyskową Sony Ericsson MXE-60 bez trudu podłączymy do K750i – popularnego modelu telefonu tego producenta

Cena: 100 zł

modelami telefonów. Producent jednak zapewnia, że w przyszłości będzie kompatybilne z większością komórek.

Inną ciekawą klawiaturą, którą można wykorzystać również do pracy z palmtopem, jest urządzenie firmy Eleksen. Jest ono wykonane ze specjalnego materiału, dzięki czemu jest bardzo lekkie i łatwe do przenoszenia. Klawiaturę tę można również bez trudu zwinąć w rulon i schować do kieszeni.

Pióro cyfrowe Bluetooth

Nokia SU-27W, choć z pozoru wygląda jak zwykłe pióro, w rzeczywistości spełnia funkcję nie tylko narzędzia do pisania po papierze. Wraz z dołączonym do urządzenia specjalnym notatnikiem cyfrowym SU-27W zapamiętuje wszystko, co zostało napisane. Wbudowana pamięć pióra pozwala na zarejestrowanie do 100 kartek formatu A5. Takie notatki możemy przesłać bezprzewodowo do telefonu komórkowego i wysłać e-mailem lub MMS-em. Możemy też wysłać odręcznie napisaną wiadomość SMS-em jako zwykły tekst dzięki technologii rozpoznawania pisma.

Głośniki muzyczne

Jeśli nasz telefon komórkowy jest wyposażony w odtwarzacz MP3, możemy słuchać muzyki wspólnie ze znajomymi. Wystarczy skorzystać ze specjalnych głośników, które zamienią naszą komórkę w boombox[3] MP3. Producenci telefonów w swojej ofercie mają kilka tego typu rozwiązań. Muzyczna podstawka biurkowa MDS-60 firmy Sony Ericsson przeznaczona do telefonów komórkowych tego producenta spełnia dodatkowo funkcję ładowarki. Ponadto urządzenie wyposażone jest w antenę FM, co umożliwia słuchanie nie tylko utworów MP3, ale również audycji z wbudowanego w telefon radia. Nokia z kolei do swoich telefonów muzycznych poleca przenośne głośniki MD-5W, które do połączenia z komórką wykorzystują bezprzewodową technologię Bluetooth. Pamiętajmy jednak, że tego typu zestaw nie będzie działał ze wszystkimi telefonami tego producenta.

[3]bumboks

Fotoakcesoria

Na aukcji internetowej możemy kupić specjalny teleskop, dzięki któremu aparat cyfrowy wbudowany w nasz telefon komórkowy zyska kilkakrotny zoom optyczny. Umożliwi nam to robienie zdjęć znacznie oddalonych obiektów. Innym gadżetem zwiększającym funkcjonalność aparatu jest dodatkowa, zewnętrzna lampa błyskowa (na przykład Sony Ericsson MXE-60 lub Nokia PD-2), która pozwoli nam wykonywać nocne fotki.

Prawie cała klawiatura Eleksen wykonana jest z miękkiego materiału. Elementy elektroniczne zawarte są w niewielkiej plastikowej części urządzenia

Cena: 300 zł

W zestawie z piórem cyfrowym Nokia SU-27W oprócz specjalnej ładowarki i papieru elektronicznego znajdziemy również klasyczne wkłady z atramentem

Cena: 650 zł

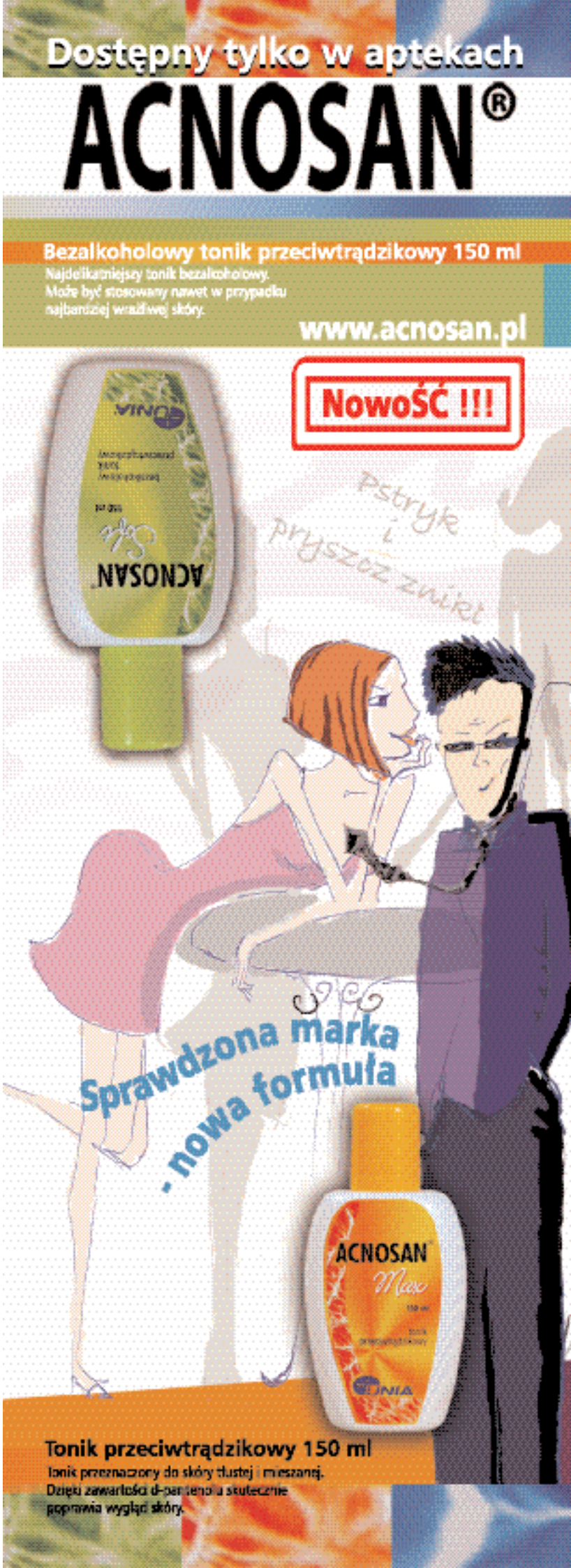

Fot. Dreamstime/montaż Komputer Świat

DROGOWSKAZ

Tornado na zawołanie	60
Co musisz wiedzieć	60
Dodajemy do zdjęcia tęczę	61
Śnieg na zdjęciu z wakacji	62
Realistyczna mgła	62
Robimy burzę	64
Zmieniamy kolorystykę	65

Tornado na zawołanie

Ciekawe zjawiska atmosferyczne bardzo trudno sfotografować. Zamiast godzinami czekać na okazję, zróbmy pogodowy fotomontaż. Komputer Świat pokaże jak

Co musisz wiedzieć

Wakacje się skończyły i pora wrócić do codziennego życia. Pozostały nam na szczęście wspaniałe wspomnienia, które wielu z nas uwieczniło na fotografiach. Jednak podczas urlopu pogoda nie zawsze sprzyja fotograficznej pasji. Niebo bywa bezchmurne i nudne (co zwykle cieszy plażowiczów), a kolory monotonne. Pogody zmienić nie możemy, ale nie martwmy się. Nasze zdjęcia zmodyfikujemy w edytorze graficznym, poprawiając niedoskonałości pogodowej aury. W tym poradniku Komputer Świat pokaże, jak uatrakcyjnić nasze fotografie, dodając do nich ciekawe pogodowe efekty.

Jakie zmiany możemy wykonać na zdjęciach?

Nasze fotografie możemy uatrakcyjnić, poprawiając na nich na przykład kontrast czy wzmacniając nasycenie kolorów. Jednak dużo większe wrażenie będą robiły zdjęcia, do których w programie graficznym dodamy realistyczne zjawiska pogodowe. W poradniku Komputer Świata na wakacyjnych fotografiach wyczarujemy piękną kolorową tęczę, wygenerujemy niemal prawdziwą mgłę oraz soczyste jesienne barwy w środku lata. Do naszych zdjęć możemy również dodać pochmurne burzowe niebo oraz groźne błyskawice. Możemy się też pokusić o zupełnie szalone modyfikacje – na przykład na wakacyjnych fotkach dodać śnieżycę! Poprawione w ten sposób zdjęcia na pewno wprawią w zachwyt niejednego oglądającego...

PRZYDATNE PROGRAMY

program	w internecie	na płycie 19/2007 Komputer Świat
Adobe Photoshop CS2 PL	www.adobe.com	✔
Przykładowe fotografie	–	✔

Fotki z przykładów

Na płycie Komputer Świata, w dziale **Efekty pogodowe**, w folderze **Przykładowe fotografie**, znajdziemy zestaw zdjęć wykorzystanych w tym poradniku. W artykule nazwy plików ze zdjęciami oznaczone są kolorem zielonym, na przykład las.jpg. Z fotografii tych możemy skorzystać podczas ćwiczeń.

Jaki program jest potrzebny do fotomontażu?

Opisane w tym poradniku pogodowe modyfikacje zdjęć najlepiej przeprowadzić w programie Photoshop, gdyż oferuje on najwięcej przydatnych do tego celu narzędzi. Na płycie znajdziemy wersję próbną aplikacji Adobe Photoshop CS2 PL. aż

Dodajemy do zdjęcia tęczę

Tęcza to zjawisko atmosferyczne, które bardzo chętnie uwieczniamy na zdjęciach. A to dlatego, że kolorowe łuki niezwykle uatrakcyjniają każdy widok. Niestety, nie zawsze mamy okazję wykonać takie zdjęcie, ale za to w prosty sposób możemy wygenerować piękną tęczę na fotkach za pomocą Photoshopa.

Fot.: Alicja Żebruń

Rysujemy tęczowy gradient

W Photoshopie znajdziemy gotowe narzędzie do rysowania tęczy – specjalnie do tego celu przygotowany gradient. Zobaczmy, jak go wykorzystać.

1 Otwieramy zdjęcie przeznaczone do modyfikacji (na przykład wieze.jpg), klikając na menu Plik, a potem na Otwórz... Następnie w oknie wyboru wskazujemy na dysku odpowiedni plik i klikamy na Otwórz.

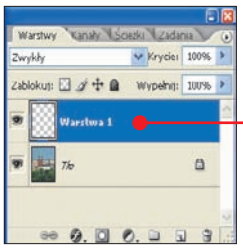

2 Na palecie warstw, znajdującej się po prawej stronie okna programu, klikamy na ikonę. Pojawia się nowa pusta warstwa, na której utworzymy nasz tęczowy łuk.

Komputer Świat radzi

Aby ułatwić sobie pracę, warto nadać charakterystyczną nazwę utworzonej warstwie. W tym celu klikamy dwukrotnie na starą nazwę, wpisujemy nową i wciskamy enter.

3 Z paska narzędzi wybieramy. Narzędzie to jest zgrupowane na pasku wspólnie z, więc jeśli ikona nie będzie widoczna, wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na ikonę.

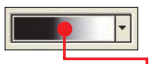

4 Na pasku opcji narzędzia zaznaczamy i klikamy na pole. Pojawia się okno Edytor gradientów. Klikamy lewym przyciskiem myszy na i z wyświetlonej listy wybieramy Efekty specjalne, a potem w oknie dialogowym klikamy na Dołącz. Nowe rodzaje gradientów zostają dołączone do starych, a wśród nich znajdziemy gradient o nazwie Russell's Rainbow. Kliknięciem zaznaczamy go i klikamy na OK.

5 Mając zaznaczoną na palecie warstw warstwę tęcza, tworzymy z wciśniętym lewym przyciskiem myszy linię prostą od lewej do prawej strony. Linia stanowi promień okręgu i od jej przebiegu zależy usytuowanie i kształt tęczy. Po zwolnieniu przycisku myszy pojawia się część kolorowego okręgu.

Tęczowe zasady

Aby ujrzeć na niebie tęczę, powinniśmy mieć słońce za plecami. Jeśli chcemy, aby tworzona przez nas na zdjęciu tęcza wyglądała naturalnie, musimy trzymać się tej zasady. Warto też pamiętać, że tęczowy łuk jest bardzo szeroko rozstawiony, a więc na fotografii wykonanej obiektywem o niezbyt szerokim kącie widzenia uchwycimy tęczę nie w całości, lecz jedynie jej wycinek.

Dopasowujemy tęczę

Aby tęcza wyglądała naturalnie, musimy wtopić ją w zdjęcie. Zobaczmy, jak dopracować tęczowe łuki.

1 Na palecie warstw zmieniamy tryb mieszania warstwy z tęczą na.

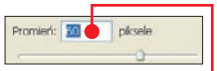

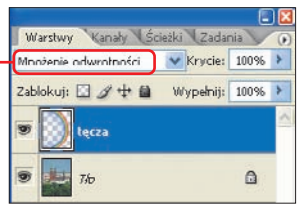

Kolorowy gradient zostaje wtopiony w tło. Aby tęczowy łuk wyglądał bardziej naturalnie, musimy go rozmyć. W tym celu z menu Filtr wybieramy Rozmycie, a potem Rozmycie gaussowskie... W oknie dialogowym ustawiamy suwakiem dość mocne rozmycie, na przykład, i klikamy na OK. Tęcza wygląda o wiele lepiej. Teraz musimy się pozbyć jej nadmiaru.

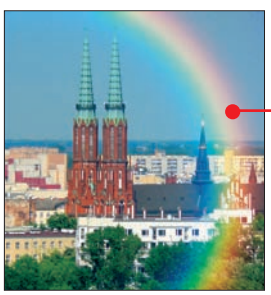

2 Na palecie warstw klikamy na ikonę. Do warstwy z tęczą zostaje dodana maska. Zaznaczamy kliknięciem ikonę maski. Następnie z paska narzędzi wybieramy, a na pasku opcji ustawiamy duży rozmiar końcówki pędzla oraz częściowe krycie. Na palecie wskazujemy kolor czarny. Teraz malujemy pędzlem po warstwie z tęczą, usuwając niechciane obszary. Jeśli wybierzemy kolor biały narzędzia, wówczas malowaniem po masce możemy odzyskać usunięte elementy. Na koniec z menu Warstwa wybieramy polecenie Spłaszcz obrazek i spłaszczamy warstwy obrazu.

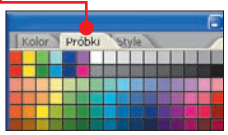

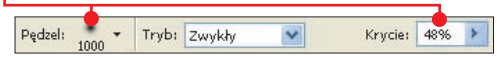

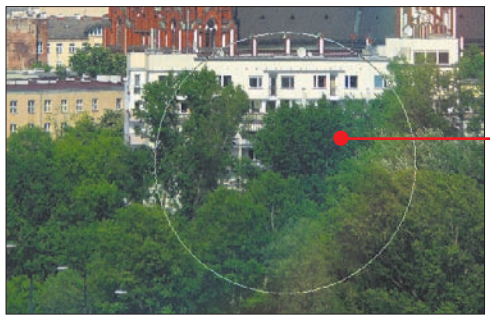

Zapisujemy plik z fotografią

Nasze dzieło warto zapisać na dysku, aby móc się potem pochwalić znajomym lub mieć możliwość wykonania odbitki czy wydruku.

1 Z menu Plik wybieramy Zapisz jako..., a w oknie zapisu nazywamy obraz, na przykład, wybieramy format zapisu, najlepiej, i klikamy na Zapisz.

2 Pojawia się okno ustawiania jakości pliku JPEG. Ustawiamy suwakiem dość dużą wartość, aby przez nadmierną kompresję nie stracić szczegółów obrazu. W polu możemy sprawdzić docelowy rozmiar pliku. Klikamy na przycisk OK.

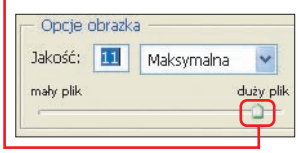

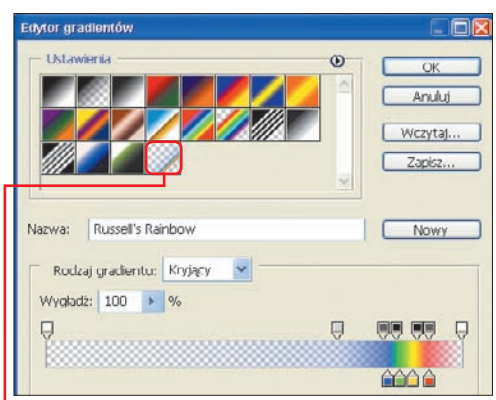

Śnieg na zdjęciu z wakacji

Śnieg w środku lata? To się zdarza tylko na filmach fantastycznonaukowych. Ale czy na pewno? Spróbujmy zaskoczyć naszych znajomych, pokazując im zaśnieżone łąki na zdjęciach z wakacji.

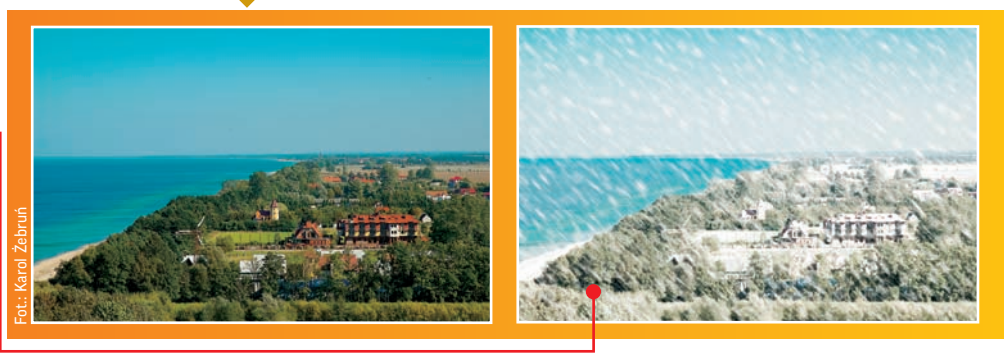
Fot.: Karol Żebruń

Ośnieżamy krajobraz

Na początek musimy wybielić część zdjęcia, aby wydawało się, że fotografia przedstawia zimowy krajobraz.

1 Otwieramy przykładowe zdjęcie (widok.jpg), a następnie na palecie warstw klikamy na ikonę i z listy wybieramy Kolor selektywny... Pojawia się nowa warstwa korekcyjna oraz okno edycyjne.

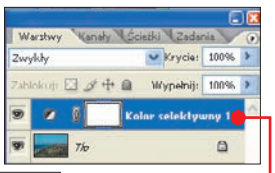

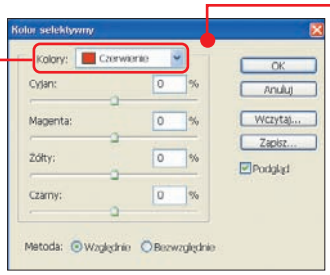

2 Z listy wybieramy po kolei Czerwienie, Żółcie, Zielenie oraz Neutralne i za każdym razem suwak przesuwamy maksymalnie w lewo. Klikamy na OK, a potem z menu Warstwa wybieramy Spłaszcz obrazek. W ten sposób ośnieżyliśmy łąki, dachy i drzewa.

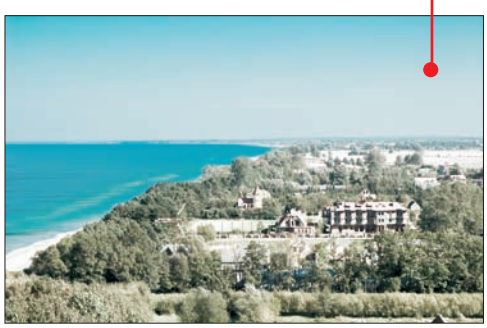

Dodajemy padający śnieg

Żeby modyfikacja była pełna, warto dodać trochę śnieżnych opadów.

1 Aby dodać padający śnieg, wciskamy kombinację klawiszy Ctrl J i tworzymy kopię tła. Następnie z menu Filtr wybieramy Pikslowanie i Punktylizacja... W oknie dialogowym ustawiamy suwakiem rozmiar punktów, na przykład. Klikamy na OK.

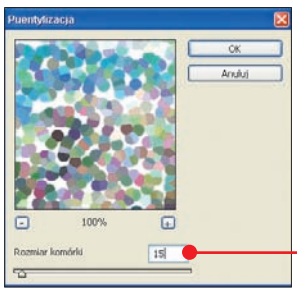

2 Na palecie warstw klikamy na ikonę i z listy wybieramy Próg... W oknie dialogowym przesuwamy znacznik maksymalnie w prawo i klikamy na OK. Następnie, z wciśniętym klawiszem Ctrl, zaznaczamy kliknięciem dwie najwyższe warstwy i wciskamy skrót klawiaturowy Ctrl E. Warstwy zostają połączone.

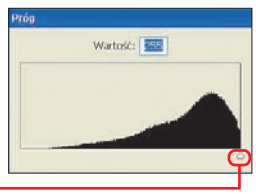

3 Podobnie jak w punkcie 1 wskazówki Dopasowujemy tęczę (strona 61) zmieniamy tryb mieszania warstw na Mnożenie odwrotności. Następnie z menu Filtr wybieramy Rozmycie i Poruszenie... W oknie dialogowym ustawiamy kierunek poruszenia na, a suwakiem regulujemy siłę rozmycia. Klikamy na OK i gotowe!

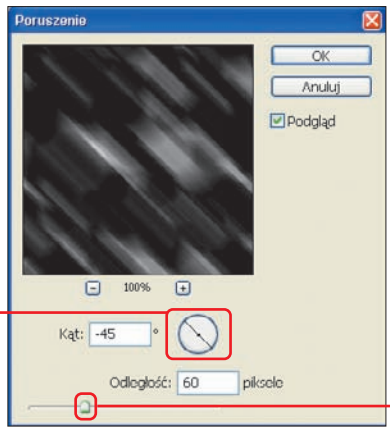

4 Na koniec, analogicznie jak w punkcie 2 wskazówki ze strony 61 Dopasowujemy tęczę, spłaszczamy wszystkie warstwy, a potem zapisujemy zmodyfikowane zdjęcie na dysku. Postępujemy tak samo, jak we wskazówce ze strony 61 Zapisujemy plik z fotografią.

Komputer Świat radzi

Aby śnieg wyglądał bardziej realistycznie, warto poradę z punktów 1–3 wykonać kilkakrotnie i utworzyć kilka śniegowych warstw. Za każdym razem modyfikujemy rozmiar punktów, rodzaj i siłę rozmycia.

Realistyczna mgła

Mgła na zdjęciu wygląda bardzo malowniczo, zwłaszcza rozświetlona promieniami zachodzącego słońca. Jeśli nie zdarzyło nam się uchwycić zamglonych łąk podczas urlopu, dodajmy realistyczne pasma mgły w Photoshopie do przykładowej fotografii (wierzby.jpg).

Fot.: Alicja Żebruń

Dodajemy chmury

Aby utworzyć na fotografii mgłę, wykorzystamy filtr Photoshopa, generujący chmury.

1 Na palecie warstw klikamy na ikonę i tworzymy nową pustą warstwę. Następnie z paska narzędzi wybieramy, a na pasku opcji ustawiamy. Z wciśniętym lewym przyciskiem myszy tworzymy prostokątne zaznaczenie w centralnej części fotografii (tam gdzie mają być pasma mgły). Selekcja ma kształt zaokrąglonego prostokąta, gdyż ustawiliśmy mocne wtapianie krawędzi.

2 Teraz wciskamy klawisz i tym samym ustawiamy na pasku narzędzi kolor czarny i biały. Następnie z menu Filtr wybieramy Rendering, a potem Chmury. Wyselekcjonowany obszar zostaje wypełniony biało-czarnymi chmurami. Wciskamy ctrl D, aby usunąć zaznaczenie. Tak samo, jak w punkcie 1 porady Dopasowujemy tęczę (strona 61), zmieniamy tryb mieszania warstw na Mnożenie odwrotności.

Kształtujemy pasma mgły

Aby mgła wyglądała bardziej realistycznie, musimy zniekształcić i porozciągać wygenerowane przed chwilą chmury.

1 W tym celu z menu Edycja wybieramy polecenie Przekształć i Perspektywa. Dookoła obszaru z chmurami pojawia się ramka z ośmioma prostokątnymi punktami na krawędziach. Chwytamy za jeden z górnych narożnych punktów i przeciągamy do wewnątrz, tworząc kształt rombu. Wciskamy enter.

2 Teraz z menu Edycja wybieramy Przekształć i Skaluj. Na pasku opcji wpisujemy i wciskamy enter. Gotowe – pasma mgły są jak prawdziwe!

3 Na koniec zapisujemy zmodyfikowane zdjęcie na dysku naszego komputera. Postępujemy identycznie jak we wskazówce Zapisujemy plik z fotografią (strona 61).

Komputer Świat radzi

Aby bardziej dopasować utworzoną mgłę do otoczenia, można zmniejszyć na palecie warstw krycie warstwy z mgłą, na przykład na.

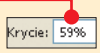

Warto również, podobnie jak w punkcie 2 wskazówki Dopasowujemy tęczę, za pomocą narzędzia usunąć częściowo mgłę, zwłaszcza z najbliższych obiektów. W tym celu na pasku opcji ustawiamy odpowiedni rozmiar końcówki, nieduże krycie i wycieramy warstwę z mgłą.

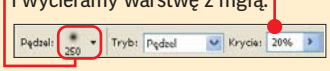

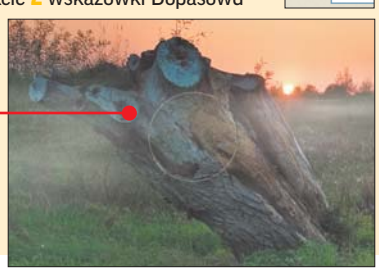

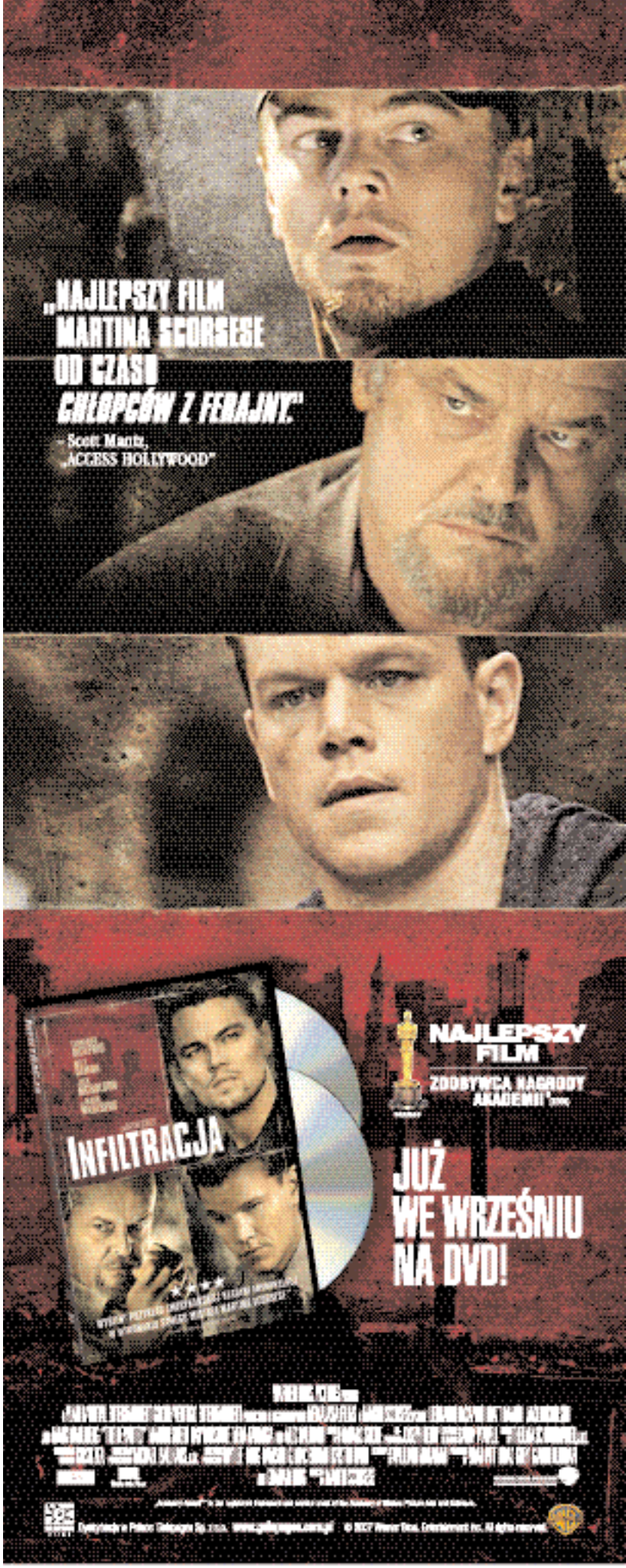

Partnerzy medialni
tvn siedem
onet.pl
ZET
wprost
Komputer
VIVA!
LOGO

Robimy burzę

Niebo bez chmur wygląda nudno i nieciekawie. Nie mamy wpływu na zachmurzenie, możemy jednak podmienić niebo na fotce na bardziej interesujące. Aby jeszcze bardziej uatrakcyjnić zdjęcie, warto dodać do niego błyskawicę. Zobaczmy, jak zmienić pogodę na fotografii.

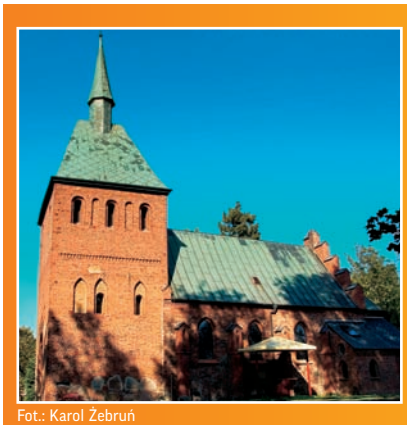

Fot.: Karol Żebruń

Podmieniamy niebo na fotografii

Przy pustym bezchmurnym niebie ciężko o realistyczne pioruny. Najpierw zmienimy na zdjęciu niebo na bardziej zachmurzone.

1 Otwieramy w Photoshopie zdjęcia kosciol.jpg oraz chmury.jpg. Mając wyświetloną w oknie fotografię z chmurami, wciskamy skrót klawiaturowy ctrl A, a potem ctrl C. W ten sposób skopiowaliśmy chmury z fotografii. Teraz, mając wyświetlone zdjęcie kosciol.jpg, wciskamy ctrl J, powielając warstwę tła. Następnie zaznaczamy dolną warstwę, a potem wciskamy ctrl V. Warstwa z chmurami została wklejona między warstwami z kościołem.

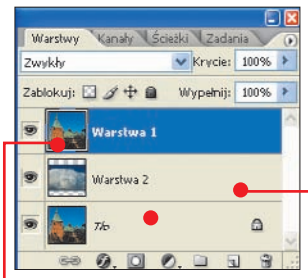

2 Zaznaczamy górną warstwę. Z paska narzędzi wybieramy , a na pasku opcji zaznaczamy i wpisujemy wysoką wartość tolerancji, na przykład . Dzięki tej opcji za jednym kliknięciem zaznaczymy więcej odcieni danego koloru. Klikamy kilkakrotnie na obszarze nieba, również pomiędzy liśćmi, i wydzielamy je ze zdjęcia. Następnie wciskamy klawisz delete i usuwamy zaznaczony obszar. Pod spodem ukazują się piękne burzowe obłoki.

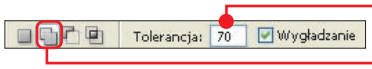

3 Na palecie warstw zaznaczamy kliknięciem warstwę z chmurami i wciskamy skrót klawiaturowy ctrl T. Dokoła warstwy pojawia się ramka. Chwytamy i rozciągamy warstwę na różne strony, dopasowując rozmiar obłoków do fotografii z kościołem. Chwytając wskaźnikiem za wnętrze ramki, możemy przesunąć warstwę w bardziej dogodne miejsce. Wciskamy enter, a potem z menu Warstwa wybieramy Spłaszcz obrazek.

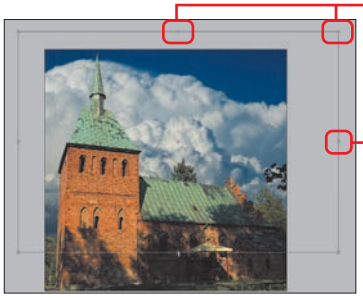

4 Teraz wciskamy skrót klawiaturowy ctrl L i wywołujemy okno dialogowe narzędzia Poziomy. Przesuwamy biały trójkątny wskaźnik mocno w lewo, a szary lekko w prawo, przyciemniając całe zdjęcie. Klikamy na OK.

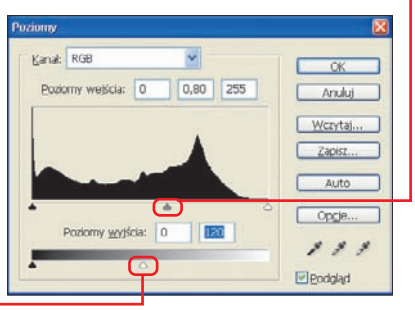

Tworzymy błyskawicę

Realistyczną błyskawicę można w Photoshopie wygenerować bardzo szybko i łatwo.

1 Na palecie warstw klikamy na ikonę i tworzymy nową pustą warstwę, na której wygenerujemy błyskawicę. Z paska narzędzi wybieramy i obrysowujemy niewielki obszar zdjęcia (miejsce, w którym pojawi się błysk). Następnie wybieramy narzędzie i wciskamy klawisz D, aby gradient był koloru czarno-białego. Na pasku opcji zaznaczamy , klikamy na , a potem na i OK.

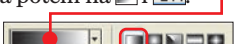

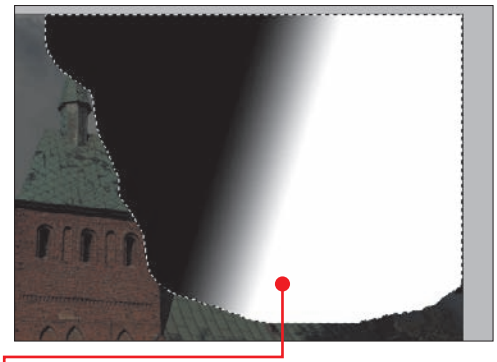

2 Z wciśniętym lewym przyciskiem myszy tworzymy krótką ukośną linię wewnątrz selekcji. Po zwolnieniu przycisku myszy selekcja zostaje wypełniona czarno-białym gradientem.

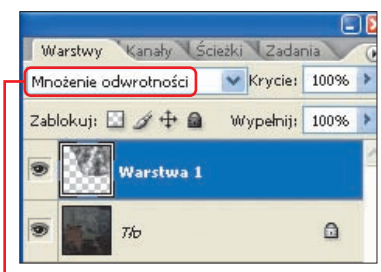

3 Teraz z menu Filtr wybieramy Rendering i Chmury różnicowe. Miejsce przejścia jednej barwy w drugą zmienia się w ciemny zygzak. Wciskamy ctrl I i kolory zostają odwrócone. Następnie na palecie warstw zmieniamy tryb mieszania górnej warstwy na .

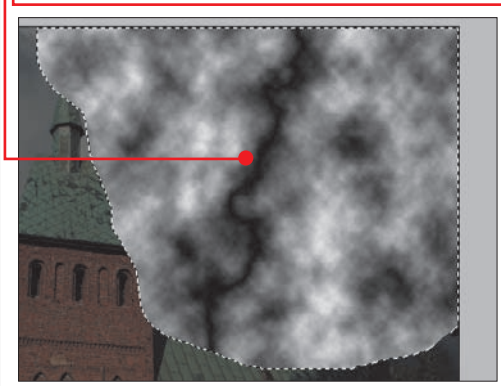

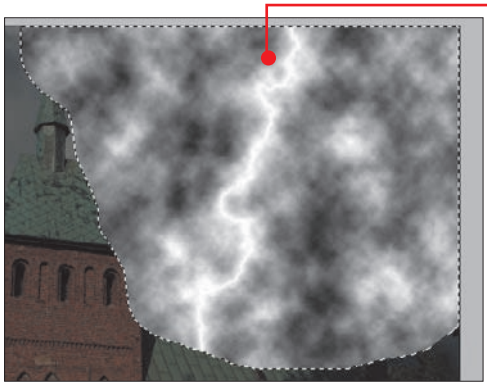

4 Wciskamy skrót klawiaturowy ctrl L i wywołujemy okno narzędzia **Poziomy**. Przesuwamy szary wskaźnik maksymalnie w prawo. Dzięki temu błyskawica będzie cienka i bardzo wyraźna. Następnie z listy wybieramy kanał Czerwony

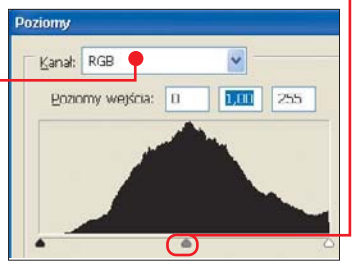

i Niebieski i, przesuwając szary środkowy wskaźnik pod wykresem nieznacznie w lewo, nadajemy błyskawicy lekko fioletowy odcień. Klikamy na OK. Za pomocą narzędzia usuwamy niepotrzebne elementy warstwy z błyskawicą, na przykład tam, gdzie zachodzi na budowlę czy drzewo.

5 Warto utworzyć więcej niż jedną błyskawicę. Aby to zrobić, postępujemy identycznie jak w punktach 1–4. Zmieniamy tylko układ i kierunek linii gradientu, dzięki czemu błyskawice będą różnorodne.

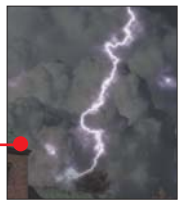

6 Na koniec, identycznie jak we wskazówce Zapisujemy plik z fotografią (strona 61), zapisujemy zmodyfikowane zdjęcie na dysku komputera.

Komputer Świat radzi

W zależności od długości narysowanej w punkcie 2 linii przejście tonalne będzie mniej lub bardziej łagodne. Od tego zależy również kształt błyskawicy.

Zmieniamy kolorystykę

Gdy znudzą nam się monotonnie zielone barwy wakacyjnych krajobrazów i zatęsknimy do złotej polskiej jesieni, możemy łatwo zmodyfikować kolorystykę zdjęcia w Photoshopie. W tym celu wykorzystamy przykładowe zdjęcie las.jpg.

Fot. Karol Żebruń

1 Z paska narzędzi wybieramy . Z wciśniętym lewym przyciskiem myszy obrysowujemy obszar z drzewami. Następnie z menu Zaznacz wybieramy Wtapianie..., a w oknie dialogowym wpisujemy dużą wartość wtapiania, na przykład . Klikamy na OK.

2 Teraz z menu Obrazek wybieramy Dopasuj i Barwa/Nasycenie... (albo wciskamy skrót klawiaturowy ctrl U). Pojawia się okno narzędzia, za pomocą którego zmodyfikujemy barwy. Przesuwamy suwak w lewo, sprawiając tym

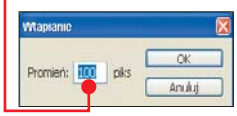

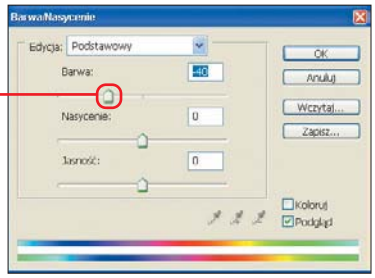

samym, że wydzielony obszar przybiera złotą barwę. Klikamy na OK, a potem wciskamy skrót klawiaturowy ctrl D, aby usunąć zaznaczenie.

3 Teraz, podobnie jak w punkcie 1, wybieramy my narzędzie , a na pasku opcji zaznaczamy , ustawiamy i rysujemy selekcje dookoła miejsc, które chcemy bardziej przebarwić. Następnie, podobnie jak w punkcie 2, modyfikujemy odcień listowia.

4 Na koniec zapisujemy zmodyfikowane zdjęcie. Postępujemy tak jak we wskazówce Zapisujemy plik z fotografią (strona 61). aż

Przetwórz!
Dopisz!
Formatuj!
PDF
Excel
Word
Przekształca pliki PDF na postać edytowalną
Generuje pliki PDF z aplikacji Windows
ABBYY PDF Transformer pro 2.0
www.transformer.com.pl

PREMIERY W KINACH

Ultimatum Bourne'a

Kontynuacja filmowych przebojów z 2002 i 2004 roku – Tożsamości Bourne'a oraz Krucjaty Bourne'a. Po raz trzeci spotkamy się z poszukującym swojej tożsamości Jasonem Bourne'em. Kiedyś Bourne został poddany szkoleniu, po którym stał się pozbawioną pamięci, nieuchwytną maszyną do zabijania. Teraz program, w ramach którego stworzono Bourne'a zabójcę, został zreorganizowany. Kolejne pokolenie wyszkolonych morderców musi odnaleźć ukrywającego się Bourne'a i wyeliminować go.

od 7 września, 110 min, **reż.** Paul Greengrass (2007), **wyk.** Matt Damon, Julia Stiles, Scott Glenn

Straż dzienna

Druga część rosyjskiego przeboju kinowego z 2004 roku – Straż nocna. Film powstał na podstawie bestsellerowej trylogii Siergieja Łukanienki i Władimira Wasiliewa. Straż dzienna to pełna oryginalnych efektów wizualnych opowieść o walce Dobra ze Złem na ulicach współczesnej Moskwy.

W czasach średniowiecza odwieczne, siły światła i mroku zawarły kruchy rozejm, którego pilnują specjalne straże. Próby zachowania równowagi między dwiema potężnymi siłami coraz częściej stają pod znakiem zapytania, a rozejm zaczyna się chwiać. Trwająca od niepamiętnych czasów wojna zbliża się do tragicznego finału. Na czele konfliktu

po obu stronach stają Ci Wielcy światła i ciemności. Zmagania sił nadprzyrodzonych toczą się równolegle do codziennego życia niczego niepodejrzewających mieszkańców Moskwy.

od 14 września, 132 min, **reż.** Timur Biekmambietow (2007), **wyk.** Konstantin Chabienski, Władimir Mienszow

Życie od kuchni

Miłość ze smakołykami w tle – do obejrzenia wyłącznie po obfitej kolacji. Kate, szefowa kuchni w ekskluzywnej restauracji na Manhattanie, o przyrządzaniu posiłków wie wszystko. Z niewiarygodną precyzją gotuje, odmierza, doprawia i dekoruje kolejne potrawy. Nieskazitelny perfekcjonizm Kate zostanie wystawiony na wielką próbę, kiedy jej podwładnym zostaje chaotyczny i utalentowany kucharz...

od 7 września, 103 min, **reż.** Scott Hicks, **wyk.** Katherine Zeta-Jones, Aaron Eckhart

TOP 10 KINO

SILVER SCREEN

w kinach Silver Screen 14–27.08.2007

1	★	**Transformers** reż. Michael Bay
2	↑	**Na fali** reż. Ash Brennon, Chris Buck
3	↓	**Harry Potter i Zakon Feniksa** reż. David Yates
4	↓	**Shrek Trzeci** reż. Raman Hui, Chris Miller
5	→	**Next** reż. Lee Tamahori
6	↓	**Simpsonowie** reż. David Silverman
7	↑	**Słaby punkt** reż. Gregory Hoblit
8	★	**Czarna Dalia** reż. Brian de Palma
9	↓	**Grindhouse: Death Proof** reż. Quentin Tarantino
10	★	**Sadysta** reż. Roland Joffe

→ – bez zmian ↑ – w górę ↓ – w dół ★ – nowość

Filmy na DVD

DRAMAT, 2006

World Trade Center

Oliver Stone w hołdzie ofiarom zamachu na World Trade Center z 11 września 2001 roku. Po sześciu latach od katastrofy możemy wczuć się w dramatyczne przeżycia ludzi, którzy byli najbliżej tego piekła – strażaków. Oparty na faktach film Stone'a to opowieść o dwóch z nich – Johnie McLoughlinie i Willu Jimeno, którzy w trakcie akcji ratunkowej sami zostają uwięzieni w gruzach WTC, pod zwałami poskręcanego metalu i betonowych płyt. Całymi godzinami czekali na ratunek, opowiadając o swoich rodzinach i próbując nie stracić nadziei...

1.78:1, **DD 5.1**, 124 min, **cena 55 zł****, **reż.** Oliver Stone, **wyk.** Nicolas Cage, Michael Pena, Maria Bello

KOSTIUMOWY, 2006

Cesarzowa

Dla miłośników niezwykle bogatej i kolorowej stylistyki, którą po mistrzowsku prezentuje Zhang Yimou, twórca między innymi Hero oraz Domu Latających Sztyletów. Film Cesarzowa przedstawia kolejny, trudny epizod z historii Chin.

Zakazane Miasto, siedziba chińskich władców, przez wiele stuleci skrywało najbardziej mroczne sekrety. Za jego murami przez wiele lat piękna i władcza cesarzowa imperium oraz jej przyrodni syn Wan żyli w niemoralnym związku. Jednocześnie nękane kolejnymi konfliktami Cesarstwo Chińskie chyli się ku upadkowi. Musi nadejść czas zmian. Do pałacu wraca cesarz wraz z drugim synem...

1.85:1, **DD 5.1**, 102 min, **cena 50 zł****, **reż.** Zhang Yimou, **wyk.** Gong Li, Youn-Fat Chow, Jay Chou

ANIMOWANY, 2006

Sposób na rekina

W Sposobie na rekina podobieństwa do przebojowego Gdzie jest Nemo? narzucają się same, ale w tym przypadku zabawa będzie dużo gorsza.

Pyś, rybka z Bostonu, która za młodu straciła rodziców w rybackiej sieci, zgodnie z obietnicą daną kiedyś matce wyrusza na Wielką Rafę Koralową. Pyś ma tam zamieszkać ze swoją ciotką o imieniu Perła. Kiedy dociera na kolorową i pulsującą życiem rafę, od razu spotyka miejscową piękność – rybkę Kordelię. Pyś i Kordelia zakochują się w sobie bez pamięci. Jednak w romansie przeszkadza im Ćwiek, też rybka, ale już nie byle jaka. Ćwiek to rekin tygrysi, któremu wydaje się, że nikt na rafie go nie pokona – a już na pewno nie mały mieszczuch Pyś.

1.78:1, **DD 5.1**, 77 min, **cena 55 zł****, **reż.** Howard Baker, **głosy:** Maciej Zakościelny, Piotr Fronczewski

PRZYGODOWY, 2006

Krwawy diament

Pięć nominacji do Oscara oraz jedna do Złotego Globu to świadectwo uznania krytyków dla nowego filmu Edwarda Zwicka, reżysera między innymi Ostatniego samuraja i Chwały. Tym razem reżyser zabiera widzów w podróż do Sierra Leone, kraju, gdzie kwitnie rządzący się twardymi prawami handel diamentami.

Solomon zostaje rozdzielony ze swoją rodziną i zmuszony do niewolniczej pracy przy wydobywaniu diamentów. Pewnego dnia znajduje niezwykle rzadki, różowy diament i postanawia go ukryć. O klejnocie dowiaduje się Archer, wymieniający diamenty na broń.

2.35:1, **DD 5.1**, 143 min, **cena 55 zł****, **reż.** Edward Zwick, **wyk.** Leonardo DiCaprio, Djimon Hounsou, Jennifer Connelly

PRZYGODOWY/WOJENNY, 2006

Flyboys – bohaterska eskadra

Gratka dla miłośników historii lotnictwa. Flyboys to nakręcona w koprodukcji amerykańsko-francuskiej opowieść o pierwszym amerykańskim szwadronie pilotów myśliwców, którzy dołączyli do francuskiej Eskadry Lafayette w czasie pierwszej wojny światowej.

W początkach lotnictwa piloci latali w lekkich, łatwopalnych dwupłatowcach z otwartym kokpitem, mając niemal pewność, że w tej nierównej walce z lepiej uzbrojonym wrogiem stracą życie. Piloci Eskadry Lafayette średnio tracili życie po sześciu tygodniach walki... Ponadczasowa historia o odwadze i miłości plus zaawansowane efekty specjalne.

1.85:1, **DD 5.1**, 140 min, **tylko w wypożyczalni**, **reż.** Tony Bill, **wyk.** James Franco, Martin Henderson

*Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora
**Wszystkie podane ceny to sugerowane przez dystrybutorów ceny detaliczne brutto. W sklepach możliwe nieznaczne różnice

KOMEDIODRAMAT, 2005

Pani Henderson

Judi Dench w roli ekscentrycznej wdowy, pani Henderson, elektryzującej i bulwersującej tłumy londyńczyków tuż przed drugą wojną światową. Pani Henderson, właścicielka teatru, po raz pierwszy odważyła się przenieść na grunt skostniałej obyczajowo, pruderyjnej Anglii pełne erotyzmu i roznegliżowanych dziewcząt rewie. Ale wybucha wojna...

1.85:1, **DD 5.1, DTS,** 103 min, **cena 40 zł****, **reż.** Spephen Frears, **wyk.** Judi Dench, Bob Hoskins

ANIMOWANY, 2007

Włatcy móch

Serial animowany dla fanów kreskówek dla dorosłych, pełnych podwórkowych odzywek i kontrowersyjnego poczucia humoru. Dla jednych kultowy, dla innych nie do oglądania. Jak twierdzą twórcy serialu, dzieci to bestie. Z pewnością bestiami jest czwórka ośmioletnich bohaterów kreskówki – Maślana, Konieczko, Anusiak i Czesiu. Najbardziej na świecie nie cierpią swojej starej nauczycielki.

1.77:1, **Stereo,** 126 min, **cena 20 zł****, **projekt:** Bartek Kędzierski

SF, 2007

W stronę słońca

Wysmakowana wizualnie, ale niestety dość nudna fantastyka naukowa w reżyserii Danny'ego Boyle'a, twórcy między innymi Trainspotting i 28 dni później. Rozczarowanie, zważywszy na poprzednie dokonania reżysera.

Za pół wieku, w 2057 roku, okazuje się, że Słońce zaczyna gasnąć. Jedyną nadzieją na ocalenie życia na Ziemi jest ekspedycja, która wyruszy w stronę życiodajnej gwiazdy i zdetonuje na jej powierzchni ładunek nuklearny, mający pobudzić Słońce do życia. Z Ziemi wyrusza dziewięcioosobowa krucjata ostatniej szansy. Ich misja okaże się zupełnie inna, niż wszyscy się spodziewali.

2.35:1, **DD 5.1,** 103 min, **cena 60 zł****, **reż.** Danny Boyle, **wyk.** Chris Evans, Cililian Murphy, Rose Byrne

POLITYCZNY, 2005

Wyścig w kosmos: ZSRR kontra USA

Wyprodukowany przez renomowaną, angielską telewizję BBC serial paradokumentalny, przedstawiający kulisy rywalizacji między dwoma wrogimi mocarstwami, zaangażowanymi w zimną wojnę. To był nie tylko wyścig zbrojeń na Ziemi, walka toczyła się również o zawładnięcie przestrzenią kosmiczną – a przynajmniej zdobycie jej po raz pierwszy.

Te wydarzenia zostały ukazane nie z perspektywy światowych przywódców, ale ludzi, którzy byli zaangażowani w nie od podszewki – dwóch rywalizujących ze sobą, genialnych naukowców.

1.85:1, **DD 5.1,** 200 min, **cena 30 zł****, **prod.** BBC2, **wyk.** Richard Dillane, Steve Nicolson, John Warnaby

TOP 10 DVD EMPiK

w sieci Empik 13-27.08.2007

1	→	**07 zgłoś się, cz. 9** reż. Krzysztof Szmagier, 1976–1987
2	★	**Ergo Proxy, cz. 2** reż. Shuko Murase, 2006
3	→	**Testosteron** reż. T. Konecki, A. Saramonowicz, 2007
4	↓	**07 zgłoś się, cz. 8** reż. Krzysztof Szmagier, 1976–1987
5	★	**Czterej pancerni i pies** reż. Konrad Nałęcki, 1966–1970
6	↓	**Siedlisko** reż. Janusz Majewski, 2007
7	↑	**Antologia polskiej animacji** red. Marcin Giżycki, 2007
8	↓	**Królowa** reż. Stephen Frears, 2006
9	★	**Samurai Champloo** reż. Shimichiro Watanabe, 2006
10	★	**Don** reż. Farhan Akhtar, 2007

→ – bez zmian ↑ – w górę ↓ – w dół ★ – nowość

TOP 10 CD EMPiK

w sieci Empik 20-26.08.2007

1	→	**Doda** Diamond Bitch
2	→	**RMF.FM... pod słońcem** Składanka 2CD
3	→	**RMF.FM... na imprezę** Składanka 4CD
4	→	**Rihanna** Good Girl Gone Bad
5	↑	**RMF.FM... po polsku** Składanka 4CD
6	↓	**Timbaland** Shock Value
7	↓	**The Best Disco... Ever!** Składanka 2CD
8	★	**Nelly Furtado** Loose
9	★	**September** In Orbit (Reedycja)
10	↓	**Ayo** Joyful

→ – bez zmian ↑ – w górę ↓ – w dół ★ – nowość

Muzyka na CD

ALTERNATYWNA

Manu Chao

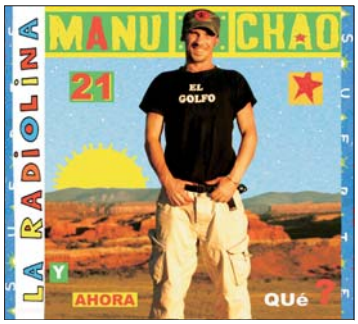

LA RADIOLINA. Długo wyczekiwany, trzeci longplay Manu Chao, Francuza o hiszpańskich korzeniach. Pochodzenie Manu Chao znajduje odzwierciedlenie w jego muzyce, wypełnionej latynoskimi brzmieniami, przyprawionymi żartobliwym, inteligentnym poczuciem humoru w tekstach i odniesieniach do różnych muzycznych konwencji. Może na nowym krążku Manu Chao nie ma kandydata na murowany hit w stylu Bongo Bong z debiutanckiego albumu, ale płyta sprawi z pewnością mnóstwo frajdy fanom jego twórczości. Manu Chao nie spoczął na laurach, a dowodem jego artystycznego rozwoju jest La Radiolina.

Warner Music, 40,4 min, **cena 63 zł***** (najniższa cena 54 zł, www.mareno.pl)

premiera 3 września

POP/ALTERNATYWNA

Architecture In Helsinki

PLACES LIKE THIS. Trzecia płyta Architecture In Helsinki to oryginalny miszmasz gatunków, brzmień i instrumentów. Dla poszukiwaczy niekonwencjonalnych muzycznych wrażeń, tym razem spod znaku muzyki tanecznej, tak zwanego art-dance. Ośmioosobowy zespół, który pochodzi bynajmniej nie z Helsinek, ale spod Melbourne w Australii, odwołuje się do twórczości The B-52's czy Motown. Słuchać tutaj i echa funku z lat siedemdziesiątych, klasyczne disco i karaibskie brzmienia – od calypso po współczesny dancehall. Ciekawe.

Sonic Records, 34,3 min, **cena 70 zł***** (najniższa cena 60 zł, www.sonicrecords.pl)

premiera 20 sierpnia

***Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku

Wakacje w kosmosie

Już za dwa lata mają się rozpocząć regularne loty prywatnych wahadłowców, które wyniosą turystów poza granice ziemskiej atmosfery. Potentaci kosmicznej turystyki mają też w planach budowę orbitalnych kurortów

Fot.: NASA

Fot.: ANSARIX PRIZE

W statku kosmicznym SpaceShipTwo, będącym następcą widocznego na zdjęciu SpaceShipOne, znajdzie się kilkanaście sporych okien, przez które uczestnicy lotu będą mogli podziwiać Ziemię z wysokości ponad 100 km

Każdy z nas, patrząc w rozgwieżdżone niebo, nieraz marzył o kosmicznej podróży, choćby takiej na orbitę Ziemi.

Jeszcze do niedawna kosmiczne ekspedycje były zarezerwowane wyłącznie dla wykwalifikowanych astronautów i kosmonautów, realizujących misje badawcze NASA lub rosyjskiej federalnej Agencji Kosmicznej. Ta sytuacja powoli jednak przechodzi do historii za sprawą intensywnie rozwijającego się sektora turystyki kosmicznej.

Pierwszy kosmoturysta

Tytuł pierwszego kosmoturysty należy chyba przyznać Dennisowi Tito, amerykańskiemu multimilionerowi, który 28 kwietnia 2001 roku wyjechał na urlop na Międzynarodową Stację Kosmiczną ISS. 61-letni wówczas Tito skorzystał z usług firmy Space Adventures Ltd. (ang. kosmiczne przygody), której zapłacił 20 milionów dolarów (mówi się, że kwota ta mogła wynosić tylko 12 milionów dolarów) za tę pionierską ekspedycję.

Oprócz transferu oraz zakwaterowania na orbicie koszty biletu obejmowały specjalistyczny trening w rosyjskim Gwiezdnym Miasteczku. W trakcie szkolenia Tito zmierzył się z przeciążeniami o sile kilkakrotnie przewyższającej siłę przyciągania ziemskiego, a podczas zajęć w specjalnym basenie przyzwyczajał się do „pływania" w stanie nieważkości.

Kosmoturysta dostał się na ISS na pokładzie rosyjskiego statku kosmicznego Sojuz TM-32, a w dwudniowej podróży towarzyszyło mu dwóch doświadczonych kosmonautów. Statki Sojuz TM najlepiej porównać do kosmicznych taksówek, bo ich głównym zadaniem jest przywożenie i odwożenie mieszkańców stacji kosmicznej. W mierzącym nieco ponad siedem metrów wehikule mieści się trzech członków załogi. Sojuzy sprawdziły się zwłaszcza, gdy po katastrofie wahadłowca Columbia wstrzymano loty amerykańskich promów.

30 kwietnia 2001 roku taki właśnie statek przycumował do rosyjskiego modułu stacji orbitalnej ISS o nazwie Zarja na wysokości około 330 km nad powierzchnią Ziemi. Tito na tydzień dołączył do jej załogi.

Urlop wśród gwiazd

Z usług Space Adventures jak dotąd skorzystała jeszcze czwórka zwolenników ekstremalnych przeżyć. Są to biznesmeni Mark Shuttleworth (kwiecień 2002) i Greg Olsen (październik 2005), pierwsza kosmoturystka Anousheh Ansari (wrzesień 2006), a ostatnio współzałożyciel firmy Microsoft oraz twórca takich programów, jak Excel czy Word – Charles Simonyi (kwiecień 2007).

Oprócz przebywania w stanie nieważkości i „pływania" po ciasnej stacji kosmicznej urlopowicze mogli też pobawić się w naukowców i pomóc przy przeprowadzaniu niektórych eksperymentów, również własnego pomysłu. Jednak najwięcej radości sprawiała im możliwość podziwiania Ziemi z góry. Z tego względu Space Adventures zamierza w przyszłości poszerzyć swoją ofertę o dodatkową atrakcję – kosmiczny spacer. Najprawdopodobniej wczasowicze korzystaliby ze skafandrów, jakich obecnie używają amerykańscy astronauci.

Tańsze loty prawie kosmiczne

Biorąc pod uwagę, że ostatnio Space Adventures znacząco podwyższyła ceny usług (obecnie wczasy na orbicie kosztują nawet 40 milionów dolarów!), z pewnością większym zainteresowaniem zaczną się cieszyć inne formy kosmicznego wypoczynku, przede wszystkim loty suborbitalne.

Fot.: SPACE ADVENTURES

Nawet picie zwykłej wody może okazać się na orbicie niezwykłym przeżyciem

Fot.: SPACE ADVENTURES

Jak do tej pory wakacje w kosmosie spędziło pięciu śmiałków. Wśród nich znalazł się Greg Olsen, amerykański naukowiec i milioner (pierwszy z lewej)

Fot.: BIGELOW AEROSPACE

Na orbicie znajduje się już prototyp pierwszego kosmicznego hotelu (patrz ramka na stronie obok)

Fot.: SPACE ADVENTURES

Tak być może będą wyglądać porty lotnicze, z których będą startować prywatne wahadłowce. O ich budowie myśli między innymi firma SpaceAdventures organizująca wakacje na orbicie

Fot.: ANSARIX PRIZE

Prototyp statku kosmicznego SpaceShipOne w ciągu dwóch tygodni odbył pomyślnie dwa loty, podczas których przekroczył granice atmosfery ziemskiej

Fot.: NASA

Podczas takiej wyprawy pasażerowie mogliby znaleźć się poza granicami ziemskiej atmosfery, ale nie docieraliby na orbitę. Prawie kosmiczne podróże odbywałyby się na pokładzie specjalnie zaprojektowanych maszyn wielokrotnego użytku, przypominających małe pasażerskie samoloty.

Fot.: WWW.GOZEROG.COM

Największym marzeniem światowej sławy astrofizyka, prof. Stephena Hawkinga, jest lot w kosmos. Na razie sparaliżowany uczony miał okazję zakosztować stanu nieważkości podczas lotu parabolicznego

Mówiąc o komercyjnych wahadłowcach, nie sposób nie wspomnieć o SpaceShipOne – pojeździe, który wygrał konkurs AnsariX Prize. By zdobyć główną nagrodę, trzeba było nie tylko zbudować działający statek, ale też odbyć na jego pokładzie dwa pomyślnie zakończone loty na wysokości przekraczającej 100 km z dwoma pasażerami na pokładzie. I to w czasie nie dłuższym niż dwa tygodnie! Udało się to twórcom SpaceShipOne – ekipie firmy Scaled Composites. Wyposażony w silniki rakietowe statek o rozpiętości skrzydeł 5 m odbył loty 29 września i 4 października 2004 roku. W osiągnięciu wymaganej wysokości pomógł statek-matka o nazwie White Knight (ang. biały rycerz), który holował SpaceShipOne pod swoim brzuchem. Podczas obu lotów SSO wzbił się na wysokość 102,9 km oraz 111,996 km. Zamiast pasażerów miejsca obok pilota zajął balast.

Konstrukcję przypominającą SpaceShipOne będą mieć statki suborbitalne, które utworzą pierwszą prywatną flotę kosmiczną należącą do firmy Virgin Galactic. Będą się one nazywać SpaceShipTwo. W kabinie o powierzchni około 4 m² znajdzie się miejsce dla ośmiu osób – dwóch pilotów oraz sześciu pasażerów. Po odłączeniu od statku-matki na wysokości 15 km będzie uruchamiany pojedynczy silnik rakietowy statku, który pozwoli mu rozwinąć prędkość 4 tysięcy km/h i wznieść się na wysokość 140 km. Choć pierwotnie zapowiadano, że pierwsze egzemplarze SST będą gotowe do 2009 roku, data ta pewnie ulegnie przesunięciu. Przyczyną jest eksplozja, do jakiej doszło pod koniec lipca podczas testów części nowego statku na pustyni Mojave. W wypadku zginęły trzy osoby.

Ekonomicznie – parabolicznie

Nim Virgin Galactic upora się z niespodziewanymi problemami technicznymi, żądni nieziemskich wrażeń śmiałkowie mogą skorzystać z jeszcze jednej możliwości – lotów parabolicznych. Są one realizowane na pokładzie samolotów pasażerskich (na przykład amerykańska firma Zero Gravity wykorzystuje Boeinga 727). W trakcie trwającego 30–45 minut lotu samolot na przemian wznosi się pod kątem 45 stopni na wysokość 9,8 km, a potem ostro pikuje do wysokości 7,3 km tak, że trasa jego przelotu przypomina parabolę lub... ekstremalny przejazd rollercoasterem. Przy tych akrobacjach w kabinie pasażerskiej na 25 sekund tworzą się warunki przypominające stan nieważkości. Podczas przelotu samolot wykonuje zwykle 15 paraboli pozwalających nie tylko zakosztować braku ciążenia, ale też wypróbować działanie siły przyciągania, jaka występuje na powierzchni Marsa i Księżyca. Wszystko to za jedyne 3 tysiące dolarów.

Choć w porównaniu z wakacjami na orbicie cena ta wydaje się mała, i tak dla większości z nas jest to kwota... astronomiczna. Pozostaje mieć jedynie nadzieję, że rozwój kosmicznej turystyki sprawi, iż stanie się ona bardziej dostępna. Póki to nie nastąpi, pozostają nam wizyty w planetariach, gdzie siedząc w wygodnym fotelu, odbędziemy podróż w kosmos. I to za kilkanaście złotych.

mm ■

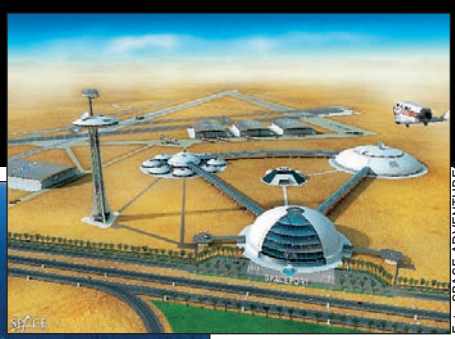

Fot.: SPACE ADVENTURES

Fot.: SPACE ADVENTURES

W pracowniach inżynierów powstają nie tylko projekty prywatnych wahadłowców (po lewej), ale i kosmicznych portów lotniczych (u góry)

Hotel na orbicie

Na ciekawy pomysł wykorzystania przestrzeni kosmicznej w celach turystycznych wpadł amerykański biznesmen i inżynier Robert Bigelow. Właściciel firmy Bigelow Aerospace zamierza stworzyć na orbicie prywatny hotel. Miałby się on składać z połączonych ze sobą cylindrycznych modułów. By zmniejszyć koszt wynoszenia modułów w przestrzeń, na czas transportu byłyby one składane, a następnie, już w kosmosie, rozwijane jak namioty. Na orbicie zostały już umieszczone prototypowe moduły stacji Genesis I i II. Każdy z nich ma długość 4,4 m oraz około 2,5 m średnicy. Moduły czerpią energię z baterii słonecznych, a na ich pokładzie umieszczono kamery (13 na Genesis I i 22 na Genesis II), które przesyłają zdjęcia na Ziemię. Niedawno Bigelow zapowiedział, że zbuduje nie tylko hotel, ale i prawdziwą stację orbitalną przypominającą stację ISS. Na razie wiadomo jedynie, że pierwszy jej element będzie się nazywać Sundancer, a cały kompleks – Skywalker.

Fot.: BIGELOW AEROSPACE

SUPERKRZYŻÓWKA

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i rozwiąż krzyżówkę. Co dwa tygodnie do wygrania supernagrody! Pamiętaj, rozwiązanie możesz przesłać SMS-em lub pocztą, wypełniając kupon. Powodzenia!

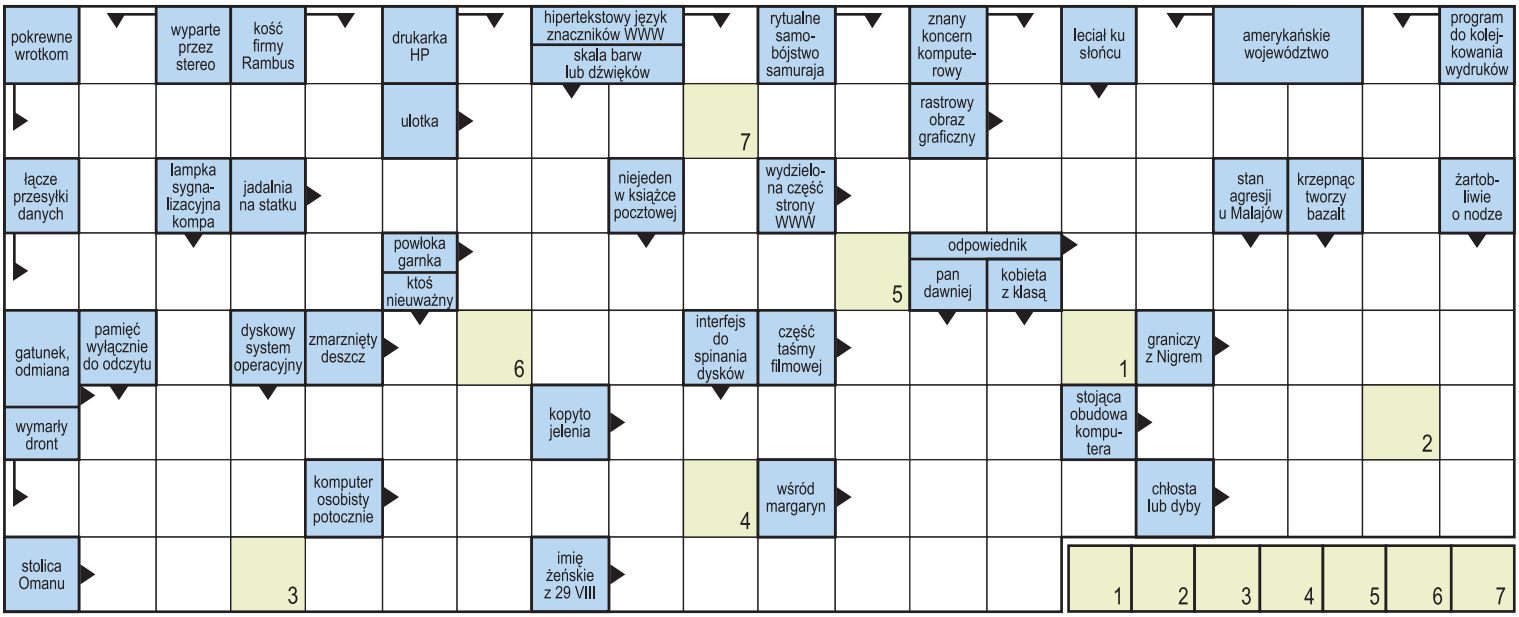

KRZYŻÓWKA CO TYDZIEŃ RÓWNIEŻ NA STRONIE www.komputerswiat.pl/krzyzowka

Laureaci krzyżówki z numeru 16/2007

Hasło rozwiązanie krzyżówki:

GAMEPAD

NAGRODĘ GŁÓWNĄ

aparat cyfrowy Canon PowerShot A710 IS

otrzymuje:

BARBARA PIOTROWSKA (kupon) z Sosnowca

NAGRODY POCIESZENIA

myszy komputerowe Logitech MX 1000 Cordless Laser Mouse

otrzymują:

KLAUS ZEJDLER (SMS) z Anielina Swędowskiego,
EDYTA GĄCZA (SMS) ze Szczecina,
JANUSZ GRAMSE (kupon) z Gniezna

Gratulujemy!

Hasło – rozwiązanie można przesłać SMS-em...

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer Świata, mogą przesłać hasło SMS-em. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: KS HASŁO pod numer 7292 (ERA/ORANGE/PLUS). Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCH-SWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 23.09.2007 roku. Koszt jednego SMS-a to 2 zł + VAT (2,44 zł z VAT).

...lub wysyłając kupon na karcie pocztowej

Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres: Komputer Świat, skrytka pocztowa 6, ul. Płocka 32, 01-169 Warszawa 100.

Losowanie nagród

Laureaci zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 28.09.2007 roku. Nagrody (drukarka HP Color LaserJet 1600 o wartości 999 złotych i trzy pamięci Corsair PenDrive Flash Voyager GT 2GB o wartości 185 złotych każda) zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów. Warunkiem dostarczenia wygranej jest uiszczenie przez laureata podatku od nagrody w wysokości 10% wartości nagrody. Opodatkowaniu podlegają wszystkie nagrody, których wartość przekracza kwotę 760 złotych brutto. Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania.

SUPERNAGRODY

Nagroda główna

Nagrodą główną w Superkrzyżówce jest kolorowa drukarka laserowa HP Color LaserJet 1600. Prędkość druku w kolorze i w czerni wynosi do 8 stron na minutę. Toner HP ColorSphere i technologia HP Imageret 2400 zapewniają bardzo wysoką jakość druku.

3 nagrody pocieszenia

Nagrodami pocieszenia są trzy pamięci dyskowe – Corsair PenDrive Flash Voyager GT 2GB. Obudowa urządzenia wykonana jest z wytrzymałej gumy odpornej na wodę i wstrząsy.

Komputer Świat 19/2007

hasło.....
nazwisko.....
imię.....
adres: ulica .....
nr domu.....
kod.....
miasto.....
telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie danych osobowych zawartych w kuponie przez Axel Springer Kontakt, Warszawa, ul. Jagiellońska 74, oraz Axel Springer Polska, Warszawa, ul. Domaniewska 52, w celach marketingowych, w tym na udostępnianie danych w tym samym celu innym administratorom danych. Zgadzam się na otrzymywanie informacji handlowej środkami komunikacji elektronicznej. Podanie danych jest dobrowolne. Przysługuje mi prawo dostępu do treści danych i prawo ich poprawiania.

czytelny podpis

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 21.09.2007 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer Świat, skr. poczt. 6, ul. Płocka 32, 01-169 Warszawa 100

Humor z Tez

W sieci kłamstw i pomówień

Fot.: J. KRZĘTOWSKI

Czy możliwość swobodnego wyrażania swoich myśli na przeróżnych forach, w komentarzach, blogach i czatach to wada czy zaleta internetu? Dla wyrażających pewnie zaleta, dla czytających często wada. Każdy do woli może sobie używać, obrażać i plotkować. Szaloną popularnością ostatnio cieszą się w sieci serwisy plotkarskie. Autorzy tych nowin (z reguły anonimowi, rzecz jasna) podają do publicznej wiadomości głupoty wszelkiej maści. A że aktor X pobił kogoś w centrum handlowym, a że jakaś aktorka przytyła i wygląda jak wieloryb, a że gwiazdę Y chłopak wozi fajnym samochodem (skąd ma taki samochód?), że ta fajna gwiazda, co to jej nikt nie zna, to naprawdę jest gwiazdorem, a nie gwiazdą (drobna różnica fizjonomiczna)... że na jakimś przyjęciu pan Z źle się poczuł i chciał odpocząć (akurat na trawniku przed kawiarnią)...

Czytając tego typu doniesienia, ma się wrażenie, że polskie, i nie tylko, gwiazdy mają skłonności do pijaństwa, narkomanii i rozpusty. Że stale się awanturują, biją, obrażają i generalnie mają manię prześladowczą. Po co to wszystko? Nie mam pojęcia. Pewnie w społeczeństwie istnieje spora grupa, która jest żywo zainteresowana informacjami, że panna X znalazła sobie nowego chłopaka czy że pan Y jest skąpy jak Harpagon, choć nie powinien, bo jest przecież bajecznie bogaty.

Myślałam do pewnego momentu, że tego typu serwisy i informacje to nisza społeczna dla marzycielek z kompleksami, co to po zamknięciu magla nie mają co robić i karmią się plotkami. Po tym jednak, co się ostatnio dzieje w polityce, w obliczu nadchodzącej kampanii wyborczej, doszłam do wniosku, że niekoniecznie. Politycy też ludzie – i dla nich plotki są smakowite. Przykład?

Oto czytam na Onet.pl, że posłanka Hojarska *słyszała*, że Donald Tusk kiedyś bił żonę. Posłanka się zastrzega, że ona w to oczywiście nie wierzy, no, ale słyszała. Słyszała i mówi. A po co mówi? Bo słyszała...

W ten sposób można puścić w obieg każdą bzdurę, zastrzegając jedynie, że *mówię tylko, co słyszałam*.

Inni politycy, nie tylko posłanka H., też dużo słyszeli. To znaczy ktoś im mówił. Gdzieś. Kiedyś.

Zastanawiam się, czy długo można tak społeczeństwo karmić głupotami i jak dużo głupot społeczeństwo jest w stanie przyjąć. A może by się tak zająć robotą, a nie plotami? kt

Czytelnicy piszą...

Z listów od Was dowiadujemy się, jak oceniacie naszą pracę oraz czego od nas oczekujecie. Dlatego pocztę czytamy z wielką uwagą. A najciekawsze listy publikujemy na tej stronie

Pierwszy list

Wziąłem się w garść i postanowiłem napisać. Jest to mój pierwszy list do was od początku mojej przygody z waszym czasopismem, czyli od pierwszego wydania Komputer Świata.

Pierwszy numer przyniósł któregoś dnia do domu mój ojciec, dla mnie to była wielka nowość (wtedy dopiero zaczynałem się uczyć, co to jest komputer). Byłem jeszcze dzieckiem, więc moja lektura sprowadzała się jedynie do oglądania obrazków:)

Potem sam zacząłem sobie kupować prasę. Przez moje ręce przewinęło się kilka różnych czasopism (w tym Niezbędnik). W końcu po pewnym czasie poprzestałem jedynie na Komputer Świecie. Pamiętam jego wszystkie reformy. Niektóre były dobre, inne złe. Pamiętam, jak zaczęliście wydawać Komputer Świat w tych śliskich okładkach, przyznaję, że mnie też to zdenerwowało. Grafika czasopisma też się zmieniała – kolosalnie. Mnie to za bardzo nie przeszkadzało ;)

Muszę przyznać, że czasami nieregularnie kupowałem Komputer Świat, ale to były małe zastoje. Uwielbiam w was to, że jesteście czasopismem wszechstronnym, czyli nie skupiacie się jedynie na temacie – komputer, ale nawijacie o wszystkich nowinkach technicznych, komórkach, audio, wideo itp. Strzałem w dziesiątkę było założenie działów Raport – bardzo miło się czyta i wiele informacji z niego można wyciągnąć, Wiedza – te teksty najbardziej lubię, oraz Interwencje Tez – miło wiedzieć, że jest ktoś, kto pomaga Czytelnikom. Tak na zakończenie tego listu chciałem pogratulować całej Redakcji tak udanego czasopisma i życzyć samych sukcesów w pracy.

Kamil

Opinia młodej Czytelniczki

Mam 13 lat i jestem stałą Czytelniczką Komputer Świata. Bardzo podoba mi się wasz dział Wiedza o różnorodnych nowościach i wynalazkach.

Spodobał mi się również wspaniały artykuł o Allegro oraz o multimedialnym telefonie iPhone. Interesuję się fotografią, więc chciałabym prosić o test skanerów z przystawką do slajdów w cenie do 700 złotych.

Katarzyna

Wciąż to samo

Od jakiegoś czasu jestem pilnym Czytelnikiem waszego czasopisma i z przykrością zauważyłem, że programy na płycie dodawanej do każdego numeru dość często się powtarzają. Jak kupuję kolejny numer i widzę, że na płycie znowu znajduje się program Panda Antyvirus czy też Outpost Firewall 4 Pro (sprawdzałem wszystkie płyty, jakie mam z waszego czasopisma, ten program jest na pięciu!), to myślę o kupowaniu wydania bez płyty (po co przepłacać?), ale jest to bardzo trudne...

A jeśli dokładniej przyjrzeć się aplikacjom na płycie, okazuje się, że są tam tylko takie programy, które za darmo można ściągnąć z internetu. Jedynie dział z aplikacjami związanymi z testami zamieszczonymi w numerze jest według mnie interesujący...

Mam wielką nadzieję, że uda wam się coś z tym zrobić.

GreGory

Od redakcji: Zarówno OutPost Firewall, jak i Panda Antivirus 2007 to publikacje cykliczne. Dzięki temu użytkownicy mają zapewnioną ochronę antywirusową przed włamaniami z internetu przez cały rok. Co do pozostałych programów, to powtarzają się nieliczne – te, które są częściej opisywane we wskazówkach – na przykład WinRAR czy Internet Explorer. Pozostałe aplikacje, takie jak pełne wersje czy programy testowane w danym numerze, nigdy się nie dublują.

Ile lat ma Komputer Świat?

Czytam Komputer Świat od numeru 13/2006 i ogólnie jestem zadowolony z waszego superczasopisma. Dzięki wam mam szansę na wyższą ocenę z informatyki. Dziwi mnie tylko jedno – na trzeciej stronie dwutygodnika, obok wstępniaka Naczelnego, jest znaczek: 8 lat doświadczenia. Od ponad roku napis na tym znaczku się nie zmienia, a przecież jesteście z nami dłużej niż osiem lat.

Mariusz_93

Od redakcji: Komputer Świat kończy dziewięć lat w październiku, dlatego znaczek, o którym pisze Czytelnik, będzie zmieniony w numerze 21/2007. Bardzo się cieszymy, że jesteśmy z naszymi Czytelnikami już tak długo.

Co to za test?

Kupiłem Komputer Świat z testem odtwarzaczy MP3 i co ujrzały moje oczy? Totalnie nieprofesjonalną robotę! Naprawdę słabo się znam na sprzęcie komputerowym, ale na odtwarzaczach MP3 – nieźle i osłupiałem z wrażenia, jak zobaczyłem te bzdury!

Naprawdę ci profesjonaliści, którym zleciliście test, nie spisali się. Myślę, że wy zrobilibyście to lepiej. Przeciętny Kowalski przetestowałby odtwarzacze o wiele lepiej i oczywiście na normalnych słuchawkach i normalnych utworach (na przykład na muzyce klubowej, w której jest wiele dźwięków). Szczerze mówiąc, powinniście zrobić kolejny test odtwarzaczy MP3 – tym razem dobry, żeby ludzie odzyskali do was zaufanie oraz aby dobrze doradzić Czytelnikom, bo wielu pewnie kupiło tę gazetę i skorzystało z tego testu, a teraz pewnie żałują...

Michał

Od redakcji: Czytelnik nie pisze, niestety, co konkretnie mu się w teście nie podoba. Z tego typu krytyką trudno dyskutować. Postanowiliśmy jednak zamieścić na naszej stronie internetowej www.komputerswiat.pl/dodatki/ks1707/mp3 dokładny opis przeprowadzonego testu oraz pomiarów elektroakustycznych urządzeń.

Angielski z lektorem w supermemo.net
samodzielna nauka on-line pod opieką doświadczonego nauczyciela

- rozwijanie wszystkich umiejętności językowych, indywidualne konwersacje z lektorem przez komunikator internetowy (w wybranym terminie, **7 dni w tygodniu** od 8:00-22:00),
- **pomoc lektora** podczas samodzielnej nauki,
- każda lekcja to przynajmniej **8 godzin** intensywnego obcowania z językiem,
- dostęp do najwyższej jakości materiałów **on-line**.

Jesteś zainteresowany? Zgłoś się.

Zgłoszenia na hasło „lektor" złożone do 25 września 2007 będą premiowane 10% rabatem.
Tel. 061 873 62 73, email: szkola@supermemo.pl, kontakt Skype: supermemo.kursy

Fot.: R. Chełmowski

Kasia Tez walczy o Wasze prawa

Interwencje Tez

Z armatą na wróbla

Rafał M., uczeń pierwszej klasy liceum, społecznie prowadzi internetową stronę swojej miejscowości Komorów. Na stronie zamieścił dwa małe fragmenty mapki obrazującej dojazd do miejscowości.

Na początku sierpnia Rafał M. otrzymał od firmy map1 pismo, że na jego stronie zostały bezprawnie *zreprodukowane* części mapy Polski zaczerpnięte z serwisu www.pilot.pl i że jedynie firma map1 ma prawo do udzielania zazwoleń na jej rozpowszechnianie. W przesłanym piśmie czytamy też, że działanie Czytelnika stanowi naruszenie autorskich praw osobistych autora mapy i narusza autorskie prawa majątkowe na szkodę map1. Po przeczytaniu pisma Rafał M. natychmiast usunął mapkę ze strony. Ale to akurat nie było warunkiem ugody. Firma map1 za bezprawne umieszczenie mapek chce od Czytelnika 1200 złotych + VAT (wcześniej żądała 2396 złotych + VAT). Wszystko brzmi bardzo poważnie i groźnie. Zadzwoniłam do firmy map1 z pytaniem, czy owe dwa małe fragmenty mapy firma traktuje jako utwór autorski w rozumieniu ustawy i w takim razie, jakie cechy indywidualnej twórczości zawierają te dwa fragmenty map, na której widać jedynie kilka dróg prowadzących do miejscowości Komorów? Anna Pawliczak z Biura Obsługi Klienta nie chciała odpowiedzieć na to pytanie. Oficjalnej odpowiedzi z firmy nie dostałam.

Przypadek Rafała M. przedstawiłam profesorowi Ryszardowi Markiewiczowi z Instytutu Prawa Własności Intelektualnej UJ w Krakowie. Jego zdaniem owe fragmenty map nie mają cech indywidualności twórczej, a to, co Czytelnik zamieścił na stronie, można chyba traktować jako wykorzystanie utworu w ramach dozwolonego użytku. Czy firma zamierza walczyć z Rafałem w sądzie? Nie wiem. Ciekawi mnie jedno. Na jakie to straty uczeń naraził dużą firmę, publikując dwa małe fragmenty mapki, która wygląda jak tysiące innych?

Kupiłeś zepsute urządzenie? Masz problem z gwarancją? Sprzedawca nie chce przyjąć towaru do naprawy? Czytelnikom, którzy bezskutecznie próbują walczyć o swoje prawa, pomoże nasza dziennikarka Kasia Tez.
Piszcie na adres **katarzyna.tez@komputerswiat.pl**

radca prawny **Paweł Jóźwiak** odpowiada na pytania Czytelników

Prawnik radzi

Odpowiedzi udzielane są tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania.
Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: **prawnik@komputerswiat.pl**
lub pod adresem: **Komputer Świat, Axel Springer Polska 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52**

§ Utwory na stronie

Czy mogę umieścić na firmowej stronie WWW kilkudziesięciosekundowe fragmenty piosenek?

Marek

Przepisy art. 23 do 35 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych regulują kwestie związane z dozwolonym korzystaniem z rozpowszechnionych utworów, a takimi są piosenki, o których pisze Czytelnik. Generalnie takie korzystanie z utworu-piosenki jest możliwe, ale wymaga podpisania odpowiedniej umowy z autorem piosenki lub organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi reprezentującą jego interesy oraz odprowadzenia stosownych tantiem.

Również Stowarzyszenie ZAiKS, chroniące prawa twórców, stoi na stanowisku, że za odtwarzanie dzieł muzycznych artystom przysługuje wynagrodzenie, także jeżeli zaprezentowany został jedynie fragment piosenki. W tej sytuacji sugeruję skontaktowanie się z ZAiKS-em w celu zawarcia odpowiedniej umowy.

§ Zmiana regulaminu a umowa

Otrzymałem od mojego dostawcy internetu zmieniony regulamin korzystania z jego usług. Co ciekawe, zachodzą istotne różnice między postanowieniami umowy, którą mam z nim zawartą, a treścią regulaminu. Zaznaczam, że w samej umowie udało mi się wynegocjować indywidualne warunki korzystania z dostępu do internetu, które były korzystniejsze niż te określone w starym regulaminie. Co w takiej sytuacji jest ważniejsze – umowa czy nowy regulamin?

Marcin

Zgodnie z art. 385 § 1 kodeksu cywilnego w razie sprzeczności treści umowy z wzorcem umowy strony są związane umową. Przy czym za wzorzec umowy uważa się w szczególności ogólne warunki umów, wzory umów i regulaminy. Innymi słowy, jeżeli Czytelnik zawarł z providerem umowę, którą indywidualnie wynegocjował, a jej warunki różniły się od treści regulaminu, to strony są związane umową i to ona ma decydujące znaczenie. Nie ma przy tym znaczenia, że po jakimś czasie regulamin świadczenia określonej usługi uległ zmianie.

§ Nowe reguły, niekorzystne zmiany

Firma hostingowa informowała mnie o zmianie warunków, na jakich będzie świadczyła swoje usługi (zmianie regulaminu). Modyfikacje te są dla mnie niekorzystne. Czy mogę tych zmian nie zaakceptować? Zaznaczam, że opłaciłem abonament za korzystanie z usług hostingowych do końca 2007 roku, ale nie jestem zadowolony i chętnie skorzystałbym z usług innej firmy hostingowej.

Krzysiek

Zgodnie z art. 384 kodeksu cywilnego wzorzec umowy wydany w czasie trwania stosunku umownego o charakterze ciągłym wiąże drugą stronę w szczególności wtedy, gdy strona nie wypowiedziała umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia. Sugeruję więc, żeby Czytelnik niezwłocznie dokonał wypowiedzenia umowy z firmą hostingową w trybie określonym w umowie lub regulaminie świadczenia usług. W takim wypadku umowa ulegnie rozwiązaniu z upływem terminu wypowiedzenia.

Wobec skutecznego rozwiązania umowy uważam, że Czytelnikowi należał się będzie zwrot „nadpłaconego" abonamentu za okres, w którym usługi nie będą już przez firmę hostingową świadczone.

Cartall
AUTOPILOT NAWIGACJA GPS
nawigacja głosowa "od drzwi do drzwi"
optymalizacja trasy
widok 2D/ 3D
częste aktualizacje
TMC obsługa TMC
ostrzeganie przed fotoradarami
mapa Polski i Europy
Najlepsza mapa POLSKI
- 100% sieci drogowej
- 137 tysięcy ulic (informacja o kierunkowości)
- 826 szczegółowych planów miast
- 3015 nawigacyjnych planów miast i miejscowości
Przejazdowa mapa EUROPY
Sprawdź DEMO na:
www.AutoPilot.pl/demo

Komputer Świat następny numer

Ukaże się **w poniedziałek, 24 września 2007**
w dwóch wersjach – z płytą CD i bez

TEMAT Z OKŁADKI

Test notebooków

Komputery przenośne zyskują coraz większą popularność. Nic dziwnego, są małe, poręczne, wszędzie możemy je zabrać, a w dodatku ich ceny stale maleją. Dlatego wielu z nas decyduje się na zakup laptopa jako domowego peceta. W następnym numerze Komputer Świata znajdziemy test notebooków w cenie do 2500 złotych. Zobaczmy, który z nich jest najlepszy

PROGRAMY

Test programów do aranżacji wnętrz

Urządzenie mieszkania czy domu to nie lada wyzwanie. Każdy z nas chciałby, aby jego własne M było przytulne i estetyczne. Spróbujmy sami zaprojektować wystrój pokoi za pomocą specjalnie do tego przeznaczonego programu – Komputer Świat podpowie, który wybrać

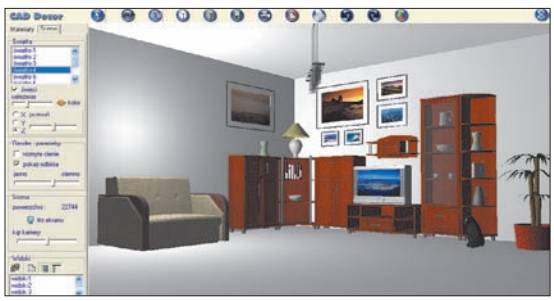

TELEKOMUNIKACJA

Test stałego dostępu do internetu

Zapewne wszyscy znamy zalety dostępu do internetu. Nie zawsze jednak wiemy, jak na stałe podłączyć do globalnej sieci swój pecet. Komputer Świat przyjrzał się ofercie największych operatorów i sprawdził, która usługa stałego dostępu do internetu jest najbardziej korzystna

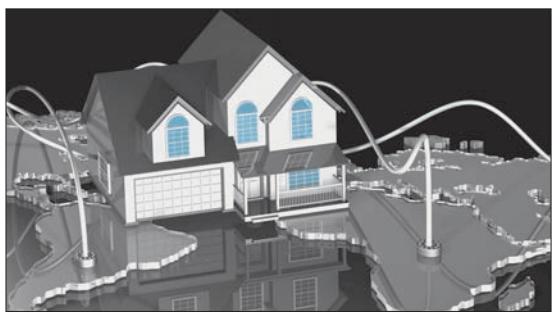

AUDIO/WIDEO/FOTO

Zdjęcia do dokumentów

Zdjęcia do legitymacji, dyplomów czy innych dokumentów kosztują niemało. W dodatku często prezentujemy się na nich niezadowalająco i nie podobamy się sobie. Komputer Świat przedstawi sposoby, jak oszczędzić na profesjonalnym fotografie i samodzielnie wykonać zdjęcia do urzędowego dokumentu

Fot.: DREAMSTIME

STOPKA REDAKCYJNA

Komputer Świat **od 1998 roku**
Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
telefon: 022 2320078 (w godz 10–17)
internet: www.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl
Dyrektor Wydawniczy: Aleksy Uchański

Fot.: Alicja Żebruń

Wiesław Małecki redaktor naczelny
Łukasz Czekajewski z-ca redaktora naczelnego
Paweł Paczuski z-ca redaktora naczelnego
Ewelina Kluczynska sekretarz redakcji
Agnieszka Al-Jawahiri z-ca sekretarza redakcji

Rafał Kamiński (rk) szef działu software
Tomasz Przyjemski (tp) redaktor software
Piotr Kwiatkowski (pk) redaktor hardware
Jerzy Sadkowski (js) redaktor hardware
Katarzyna Tez (kt) redaktor działu rynek

Paweł Szpecht (psz) redaktor nowości
Magdalena Wojno fotoedytor
Jolanta Rososińska korekta
Izabela Królikowska redaktor graficzny
Wojciech Paszkowski redaktor graficzny

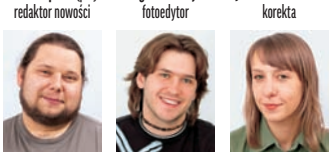

Michał Mackiewicz redaktor graficzny
Sebastian Sękalski redaktor graficzny
Agnieszka Enbingier sekretariat

WSPÓŁPRACOWNICY: **Łukasz Arendarski** (ła), **Katarzyna Burda** (kb), **Andrzej Chodzeński** (ach), **Jakub Drużycki** (kd), **Waldemar Grygucis** (wg), **Andrzej Janyszko** (aj), **Mariusz Kamiński** (mkam), **Michał Kowalski** (mkow), **Krzysztof Krasiński**, **Piotr Kudrel**, **Mariusz Michalski**, **Małgorzata Minta** (mm), **Katarzyna Nowakowska** (kn), **Łukasz Ośmiałowski** (łoś), **Tomasz Paczuski** (tpa), **Krzysztof Redo** (kr), **Aleksandra Rudzińska** (ar), **Joanna Słonecka-Szyszka** (jss), **Tomasz Struczyński** (ts), **Robert Szyszka** (rs), **Arkadiusz Świostek** (aś), **Alicja Żebruń** (aż), **Jarosław Sokołowski** (redakcja techniczna)

axel springer **od 1994 roku**

Wydawca: AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.axelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 022 2320000, 022 2320001

Prezes Zarządu: Florian Fels
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Zarządzający ds. Czasopism: Małgorzata Barankiewicz
Dyrektor Finansowy: Edyta Sadowska
Dyrektor Biura Zarządu: Michał Fijoł

Biuro Reklamy Magazynów: Mariusz Wąsiński (dyrektor), komputerswiat.reklama@axelspringer.pl, sekretariat tel. 022 2320149 faks 022 2325507
Adres Biura Reklamy: Axel Springer Polska Sp. z o.o. ul. Suwak 3, 02-676 Warszawa
Sprzedaż reklam – magazyny komputerowe: Piotr Roszczyk (Head Group Manager) tel. 022 2320122, tel. kom. 0694 460032, Karol Karwowski (Sales Executive) tel. 022 2320121, tel. kom. 0500 240321, Paweł Stano (Sales Executive) tel. 022 2320120, tel. kom. 0500 240318, Jagoda Borek (Traffic – materiały reklamowe) tel. 022 2320151, tel. kom. 0500 121963
Koordynator ds. wydawniczych: Paweł Bulwan
Promocja: Marcin Łukiewicz tel. 022 2320057, Piotr Marczak tel. 022 2320058, Alicja Sokołowska tel. 022 2320056
Księgowość: Janusz Bąk (główny księgowy)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda (dyrektor)
Druk: RR Donnelley Europe, Kraków
Prenumerata i egzemplarze archiwalne: tel. 022 3586206, faks 022 3586211, prenumerata@axelspringer.pl, http://kiosk.redakcja.pl
Sprzedaż internetowa: http://kiosk.redakcja.pl
Prenumerata zagraniczna: http://kiosk.redakcja.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

WP.PL

WYBIERZ NAJLEPSZE GRY 2006 ROKU

IMPERATORY

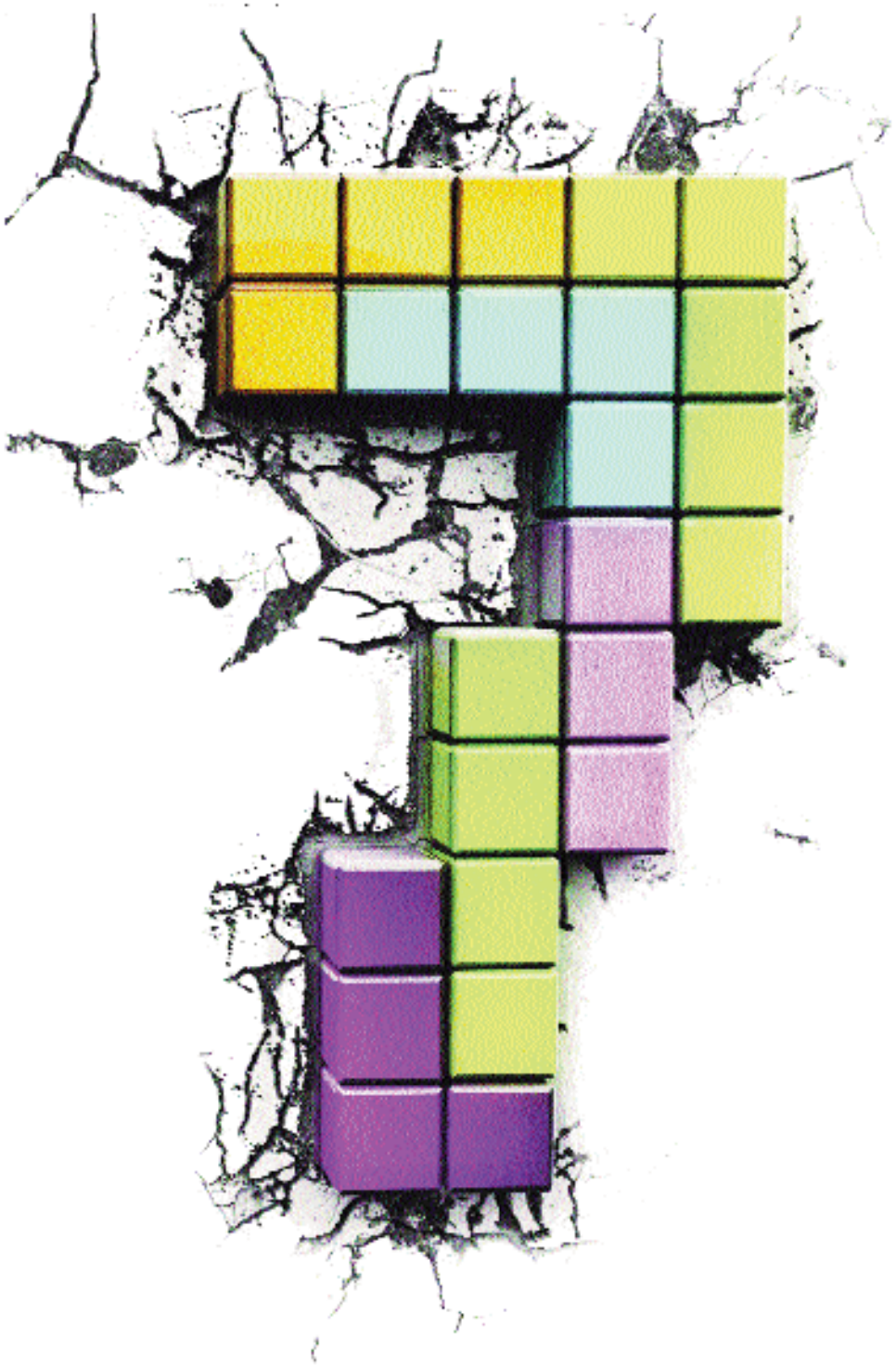

imperatory.wp.pl

Serwery WWW

Twoja firma w Sieci

Świętuj z nami 10 urodziny!

Szczegółowy regulamin dostępny na stronie www.home.pl

Business Server® PRO

Dla wymagających!

- 20 GB na serwisy WWW i pocztę
- obsługa wielu serwisów WWW
- indywidualne konto FTPBox na katalog
- 100 x MySQL/InnoDB, 5 x PostgreSQL
- 900 GB transferu rocznie!!!
- kreator stron WWW
- 14-dniowy okres próbny!

1000 serwerów po 10 groszy

home.pl, lider na rynku usług internetowych, przygotował niezwykłą urodzinową niespodziankę – limitowaną ofertę **1000** niezawodnych serwerów! Wybierz najlepszy dla siebie serwer i korzystaj z niego przez pierwsze **10 miesięcy** za jedyne **10 groszy!**

NR1 www.top100.pl

TÜV CERT ISO 9001

POMOC 24H

home.pl®

By zaistnieć w Sieci

Infolinia | 0801 44 55 55 | www.home.pl